TUDOR POPESCÜ

VULPEA SIMTE CAPCANA

EDIȚIA A DOUA
EDITURA
TINERETULUI

Căpitanul Dima este unul dintre acei oameni privilegiaţi care reuşesc şi în cele mai deosebite, ciudate şi periculoase situaţii să-şi păstreze liniştea, chiar dacă ea este aparentă.

Nici una dintre reacţiile cunoscute, pe care le au oamenii în împrejurările amintite, nu pot fi descoperite la eh Trăsăturile feţei îi rămîn destinse, mîinile nu-şi caută o îndeletnicire oarecare, pentru a nu-şi trăda tremurul, nici un gest nou nu dovedeşte că starea lui emotivă s-a schimbat. Chiar pulsul, atît de sensibil la schimbările noastre sufleteşti, îi rămîne constant la şaizeci de bătăi, ca unui desăvîrşit sportiv. în multe împrejurări reuşise să dea dovadă de rezistenţă fizică şi psihică neaşteptată. Zile întregi nu se aşeza o clipă, nici chiar pentru a-şi lua masa, iar mintea îi judeca la fel .de limpede ca şi cînd s-ar fi trezit din somn cu o jumătate de oră mai înainte. Colegii ştiau că multe dintre misiunile lui le rezolvase cu succes şi datorită acestor calităţi.

Celor care-1 vedeau pentru prima dată, Dima le apărea ca un bărbat încă tînăr, cu o fire vesela; fiind în orice clipă gata să facă glume nevinovate, ca aceea de a ascunde şapca unui coleg grăbit să plece la cinematograf. Nici el nu era iertat de către „coaliţia“ celorlalţi, îndreptată împotriva lui.

în dimineaţa în care colonelul Aldea îl cheamă la el, Dima se mai învîrti de două ori în jur, încercînd să-şi

descopere... peniţa stiloului, apoi se lăsă păgubaş şi ieşi din cameră. în urma lui izbucniră hohote de rîs. Toţi cei care pînă atunci îşi văzuseră conştiincioşi de lucru puteau acum să savureze şotia pe care i~o făcuse unul dintre ei, pasionat amator în meseria de a repara stilouri .şi ceasuri.

Dar cînd rîdeau mai cu poftă, uşa se deschise pentru o clipă şi Dima îşi vîrî capul înăuntru. Apariţia lui curmă deodată buna lor dispoziţie, dar era sigur că fuseseră prinşi. Fără să spună ceva înthise uşa la loc şi îşi văzu de drum.

Colonelul Aldea îi răspunse la salut şi-l întrebă fără nici o introducere :

— Ştii ceva despre vaporul „Mehedinţi* ?

— Chiar nimic, mărturisi.

— Notează-ţi cîteva date în legătură cu el.

Atent la ceea ce i se spune, Dima uită gluma colegilor şi-şi deschise stiloul să scrie. Privirea insistentă a colonelului i-a amintit şotia colegilor.

— Mi-am pierdut peniţa şi... am uitat.

— Te rog să transmiţi celorlalţi că poznele trebuie să meargă pînă la... „mijloacele de producţie“. Altfel ne stingheresc în treaba noastră.

Era încă una dintre glumele pe care colonelul le făcea cu aerul grav, pe care el îl cunoştea atît de bine.

— Am înţeles ! răspunse zîmbincl, pentru că îi şi venise în minte cum să-i plătească vinovatului.

____ Poftim creionul meu ! Notează, te rog ! Nava „Mehedinţi“ urmează să se întoarcă în ţară peste cinci zile, în jurul orei douăsprezece noaptea. Vine din Me- diterana, de unde a luat ansamblul „Tinereţea“, care a făcut un turneu prin ţările din nordul Africii. După ce îl debarcă la Odesa, unde-şi continuă turneul, se înapo

iază în ţară. Are la bord o cantitate apreciabilă de ger- maniu, materie primă absolut necesară industriei noastre electronice. Te informez că pe vaporul „Mehedinţi“ există o cantitate de germanin care asigură industriei noastre electronice materia primă pentru un an de zile, preciza colonelul, răspieînd cuvintele. Apreciezi, cred, valoarea ei deosebită... Ei bine, trebuie să veghem ca acest transport să ajungă cu bine la destinaţie. Vom elabora un plan amănunţit de protejare. Din clipa asta ne socotim în stare de alarmă în legătură cu vasul „Mehedinţi“. Dumneata eşti însărcinat cu această misiune de supraveghere.

Cînd s-a înapoiat în birou, colegii au înţeles că Dima nu mai are chef de glumă. Era grăbit şi bănuiau că de acum are de lucru.

— Trebuie să plec, le-a spus, ceea ce însemna, de fapt, „daţi-mi peniţa“.

I-au înapoiat-o. Deşi grăbit, Dima tot nu a scăpat ocazia unei glume, spunîndu-i colegului care i-o întinsese :

— Eşti aşteptat şi tu.

— Eu ? ! Nu m-a anunţat.

— M-a rugat să-ţi transmit. Nu ştiu ce vrea să-ţi vorbească despre „mijloacele de producţie“.

Colegul îl privi mirat, gîndindu-se : „O fi vorba de un seminar de economie politică“.

★

Sînt oameni pe care zorii îi prind pe plajă în fiecare zi petrecută la mare. Nu concep să înceapă ziua de vacanţă fără să aştepte, într-un şezlong, minunea ţîşnirii primei suliţe de lumină de dincolo de orizont. Tensiunea

aşteptării creşte cu fiecare clipă, întocmai emoţiei clin ce în ce mai puternice pe care o trăieşte jucătorul la curse, o dată cu apropierea cailor de potou. întunericul se spălăceşte, se decolorează treptat, din negru devine albastru, apoi se înroşeşte ca un fier în foc. începi să simţi că ceva se petrece „dincolo“ de puterea ochiului şi, deodată, cînd te aştepţi mai puţin, apare muchia încinsă a astrului. A răsărit soarele ! Ceva tresare în tine şi eşti gata, gata să baţi din palme. Scurte exclamaţii însoţesc întotdeauna întîlnirea cu soarele. Trupurile bronzate îl aşteaptă ca pe un dar... Totul în jur se schimbă, capătă culoarea şi aspectul pe care îl ştim. Pomii, pînă atunci contururi opace, devin iar buchete verzi în care strălucesc bani de argint, imensa întindere de smoală sclipeşte albastru-verde, blocurile de pe mal se trezesc în nenumărate culori vesele.

Dar cîţi dintre cei care aşteaptă nerăbdători soarele ştiu că ceea ce îi cucereşte mâi întîi este liniştea absolută din jur ? Se simt bine, ies pe balcoanele vilelor sau îşi întind în grabă cearşafurile fără să bănuiască măcar că ceea ce îi vrăjeşte, îi încîntă este liniştea. Marea e o pardosea neclintită, un covor albastru-argintiu care îi invită pînă la capătul pămîntului. Sînt gata să păşească pe el, fără teama scufundării.

Peste puţin, farmecul zorilor se risipeşte. începe o nouă zi ! Murmurul creşte. Ici, colo ţîşnesc strigăte scurte. Mingi enorme sînt fugărite. Glasurile subţiri ale copiilor pun stăpînire pe plajă. Soarele e sus, fără farmec, bec imens, orbitor. Se deschid umbrelele, se bat ţăruşii corturilor, începe lupta cu săgeţile de foc. Apa ajunge repede locul spre care se îndreaptă cei mai mulţi, în depărtare, apar leneş, în ritm regulat, braţele înotătorilor.

De acolo, de la muchia orizontului, cei avîntaţi în larg cuprind în unghiul vederii întreaga panoramă a malului. Blocurile impunătoare par cutii de chibrituri frumos aranjate de un copil cu fantezie. Plaja e o linie subţire, mişcătoare. Fiecare înotător ştie însă că a lăsat pe uscat oameni fericiţi care îşi petrec vacanţa.

Dar nu toţi cei de pe malul mării sînt la odihnă. în timp ce plaja forfoteşte de oameni de ciocolată, fără altă preocupare decît distracţia din ziua aceea, un grup de oameni lucrează intens.

De la Constanţa, pornind spre sud, de-a lungul malului, cînd sezonul este în toi, e foarte greu să găseşti un spaţiu mai întins nepopulat. Taberele studenţilor, ale pionierilor, ale diferitelor alte instituţii se înşiră de la o staţiune la alta.

Mergînd de la Mangalia către Eforie-Sud, pe plajă, te trezeşti la un moment dat în apropierea unor corturi deosebite de ale celor veniţi să-şi petreacă aici vacanţa. Sînt corturi mai mari, aşezate fără grija excesivă pentru ordine, iar în spaţiul cuprins între ele vezi depozitate lăzi de diferite mărimi, unele cu capacele prinse în cuie, altele gata să primească o încărcătură oarecare. Seara, în apropierea lor, se aprinde un foc pe o vatră special amenajată, în jurul căruia se strîng zece, doisprezece tineri, nu atît de zgomotoşi şi puşi pe glume ca cei din taberele vecine. Dimpotrivă, ei se lungesc pe nisip răsu- flînd adînc, cu o plăcere deosebită, de parcă toată ziua n-ar fi avut o clipă de răgaz. Şi, într-adevăr, nu avuseseră timp să se odihnească, deoarece nimic nu te face să munceşti cu ardoarea cu care te îndeamnă pasiunea. Toţi cei din jurul focului sînt nişte pasionaţi ai meseriei lor : viitori arheologi. Sînt în practică. Seara, de cele mai multe ori, ascultă explicaţiile pe care le primesc de la un bărbat trecut de vîrsta mijlocie — profesorul lor — care se foloseşte adesea de o lupă prin care privesc obiecte vechi de curînd dezgropate.

De cîteva zile, disputele din jurul focului deveniseră mai înverşunate. Dar ce învrăjbise acest grup paşnic de oameni ? Erau opt studenţi şi patru studente, care, datorită faptului că trecuseră în ultimul an de studii, se socoteau specialişti, dorind să se evidenţieze prin emiterea unor puncte de vedere originale în legătură cu ceea ce studiau în momentul de faţă. Asta se părea că este dorinţa profesorului, care îi stimula în susţinerea şi argumentarea părerilor. Lungiţi pe o parte, cu capul rezemat în podul palmei, stînd „turceşte", pe scăunele trepied, sau pur şi simplu aşezaţi pe o grămăjoară de nisip, fiecare aducea noi argumente în sprijinul părerii sale. Obiectul în cauză, care declanşase dispute, era şi el de faţă, sub forma unei lăzi nu prea mari, făcută dintr-o scîn- dură groasă, dar putrezită. Fusese descoperită în apropierea malului, la o adîncime nu prea mare. Piesele găsite înăuntru erau întinse pe o bucată de pînză : cîteva vase, două amfore, un suport pentru o luminare, cîteva statuete mici, din ceramică, reprezentînd zei cunoscuţi, în sfîrşit, o casetă dintr-un lemn foarte tare, poate mahon, minunat sculptată, destul de bine conservată, pe capacul căreia, în interior, cineva pirogravase următorul text : „Pentru Ovidius Nasso, cu prilejul întoarcerii sale la Roma".

Iată cuvintele care dezlănţuiseră discuţia, deoarece puteau căpăta mai multe înţelesuri. Cine scrisese textul pe acel capac ? Era prima întrebare pe care şi-o puneau. Ce semnificaţie puteau să aibă cuvintele: „...cu prilejul întoarcerii sale la Roma", era a doua întrebare. Se ştie că Ovidiu nu părăsise niciodată Tornisul, pentru a se înapoia la Roma. Oare, anumiţi prieteni încercaseră să-l răpească de aici şi să-l ducă, fără ştirea împăratului, la Roma ? Şi ce căuta cutia pe acest mal, departe de perimetrul fostului Tomis ? Dacă ar fi descoperit-o undeva, pe locul fostului port, ar fi avut o explicaţie plauzibilă : prietenii veniseră în taină iar Ovidiu refuzase ajutorul lor, temîndu-se de mînia împăratului, şi continuase să implore iertarea, care n-a venit niciodată.

S-au emis mai multe ipoteze, dar cea mai înflăcărat susţinută — nu şi cea mai probabilă — era aceea a studentului Vlădescu. Tînărul, fire impulsivă şi pasionată, pleda cu pasiune pentru următorul punct de vedere : Prietenii lui Ovidiu, în timp ce veneau să-i propună acestuia să fugă din Tomis, au fost surprinşi de o furtună chiar în apropierea oraşului şi corabia lor sfărîmată de stîncile de lîngă coastă. Nava a fost aruncată spre mal, iar lada, mult mai uşoară, dusă de valuri departe, pe uscat.

Ceilalţi susţineau că o dată cu corabia s-ar fi scufundat şi lada, deoarece vasele de ceramică din interior erau destul de grele, iar ea nu este atît de bine încheiată încît apa^ să nu fi pătruns înăuntru. Replica studentului pasionat fu aceea că, în timpul unei furtuni foarte mari, se ivesc valuri care pot sălta o corabie peste lanţul de stînci, strivind-o în apropierea malului. De aici a fost uşor ca un alt val să poarte lada pînă pe uscat.

Dar în afară de „posibilitatea“ ajungerii lăzii pe uscat în acest fel, colegii găseau hazardata însăşi povestea „salvării“ lui Ovidiu din cetatea Tomis. Cum însă nimeni nu formulase un punct de vedere care să cîştige opinia tuturor, hotărî seră să continue cercetările la locul respectiv, în speranţa că vor descoperi noi amănunte edificatoare.

Dintre colegi, Anda era singura care îşi însuşise tara nici o rezervă ipoteza studentului Vlădescu. Toţi ceilalţi — trimiţîndu-şi ocheade semnificative — erau de părere că nu argumentele ştiinţifice o convinseseră. Erau răutăcioşi, pentru că Anda credea sincer că faptele se petrecuseră chiar aşa cum le descrisese Dinu.

Cînd colegii s-au retras în corturi, Anda şi Dinu porniră într-o scurtă plimbare de-a lungul malului.

Dinu, mai puţin vorbăreţ ca de obicei, era preocupat de gîndul că trebuie să dovedească celorlalţi că are dreptate.

Ghicind că, deşi îşi susţinuse pasionat punctul de vedere, el însuşi are serioase îndoieli, Anda îl încurajă, străduindu-se în acelaşi timp să-i dovedească ataşamentul sincer faţă de ipoteza lui.

— Dinule, ai povestit totul atît de frumos, încît nu se poate să nu fie aşa !

Tînărul, trezit din mijlocul gîndurilor, îi zîmbi recunoscător şi-i spuse, prinzîndu-i braţul :

— Dragă Anda, asta poate să dovedească, în cel mai bun caz, că am talent de povestitor. Pentru a-i convinge pe ceilalţi, îmi trebuie dovezi. Or, eu tocmai la această posibilitate de a le „dovedi“ mă gîndesc.

— în ştiinţă se emit ipoteze.
— într-adevăr, dar numai una este confirmată ulterior de fapte, şi aceea este cea adevărată.
Se opriră în dreptul locului unde descoperiseră, în urmă cu cîteva zile, lada amintită, Dinu îşi plimbă privirea pe întinsul apei şi r|mase multă vreme tăcut. închise ochii şi văzu corabia salvatoare apropiindu-se de ţărmurile Tomisului. Pînzele, din pricina furtunii ameninţătoare care se apropia, sînt aproape toate strînse. N-au rămas în vînt decît două-trei, cu ajutorul cărora se încearcă ultimele manevre. Marinarii forfotesc pe punte, pe şarturi, în vîrf de catarg. Glasul comandantului ră sună, dînd ordine scurte... Deodată marea geme ca scăpată dintr-o strînsoare. Pe dedesubtul corăbiei trece un fior. Cei de pe punte îl înţeleg ca un semn de primejdie. La proră, doi bărbaţi privesc neliniştiţi spre portul care se zăreşte în lumina împuţinată a amurgului. Acolo este Ovidius î îi aşteaptă oare ? Ei vin să-i spună : „Hai, trebuie să te salvăm din mijlocul acestor popoare barbare !“
Marea se înfioară, apoi, o dată cu pala rece a vîn- tului, izbeşte în pîntecul corăbiei şubrede. Furtuna dezlănţuită aruncă de colo-colo jucăria care se încăpăţînează să plutească. înfuriată de îndărătnicia cu care i se împotriveşte, o ridică pînă aproape de norii negri şi o aruncă în colţii ascuţiţi ai stîncilor. Jucăria se sfarmă gemînd îndelung. Peste puţin nu se mai vede nimic din coaja de nucă temerară...
— Anda ! strigă Dinu, strîngînd puternic braţul colegei, încă dominat de imaginea pe care o „văzuse“. Daca s-a petrecut o catastrofă, înseamnă că vasul, corabia, trebuie să mai existe aici... undeva pe direcţia asta, spre larg...
Amîndoi, pentru că voiau să creadă în povestea lor, se entuziasmară în faţa noii idei.
— Sigur, Dinule ! Eşti extraordinar ! Hai să le spunem şi lor. Ai un nou argument.
— Care ?
— Cum care ?
— Care argument nou ?
— Povestea corăbiei, făcu ea, nedumerită că tocmai el îi pune o astfel de întrebare.
Drept răspuns auzi rîsul lui ironic, dar binevoitor.

— Singură ai spus : „povestea corăbiei“. Tot o poveste, deci. Or, o poveste, fie ea chiar „ştiinţifică“, nu poate fi argumentată printr-o altă... poveste. Mai bine să căutăm fapte, dovezi, pe care să le aducem în sprijinul ideilor noastre. Numai aşa îi vom convinge.

— Dar cum ?

— Aş încerca să fac unele sondaje subacvatice. Poate că voi găsi o dovadă oarecare. Corabia scufundată ar trebui să se mai vadă. Olandezii, secînd lacurile, au descoperit corăbii de ale vikingilor. Italienii au adus şi ei la suprafaţă ambarcaţiuni antice, conservate perfect. Descoperirea de epave a ajuns aproape un sport. Aş încerca şi eu să cercetez fundul apei, în speranţa că voi descoperi ceva important.

Nu putu continua, pentru că reacţia Andei fu neaşteptată : îl îmbrăţişa pur şi simplu.

— Ar fi minunat! Extraordinar ! Descoperirea acestei epave va fi prima ta mare faptă de care se va vorbi ! Dar cum s-o găsim ? puse ea prima întrebare realistă.

— Cu aparatul pentru cercetări subacvatice.

— Ştii să-l foloseşti ? Am auzit că e foarte periculos, dacă nu ai oarecare experienţă în mînuirea lui.

— Mai întîi am să mă cufund de cîteva ori în apropierea malului, pînă mă obişnuiesc.

Grupul lor fusese dotat cu un aparat pentru observaţii subacvatice.

— Ce-ar fi să încerc chiar acum prima scufundare? propuse el. E o seară minunată şi apa foarte caldă. Vrei să rămîi cu mine ?

în clipa în care fură gata să treacă la fapte, pe Anda o cuprinse teama.

— Mi-e frica, şopti.

— De ce ? N-ai nici un motiv, pentru că ştiu să umblu cu aparatul. Dar să nu afle nimeni. Să le facem o surpriză.

S-au înapoiat în tabără. Ceilalţi dormeau. Dinu luă cu grijă buteliile cu aer, masca şi labele de cauciuc şi împreună cu Anda ajunseră iar pe mal, în dreptul locului unde găsiseră lada. Cînd fata îl văzu pe Dinu cu aparatul în spate, cu labele de cauciuc prinse de picioare, gata să-şi pună masca pe faţă, îşi pierdu iar curajul. Acum, noaptea, apa o speria, cu toate că luna, rotundă ca banul de salbă, sclipea în undele jucăuşe.

— Dinu... să lăsăm pe mîine.

— Ţi-e frică ?

— Sîntem atît de singuri !

— Tocmai de aceea vreau să încerc. Imaginează-ţi că voi descoperi catargul corăbiei noastre... şi are să-ţi treacă ijpaima. Voi ţîşni la suprafaţă şi-ţi voi striga : „Anda, am găsit dovada că tot ce am spus eu este adevărat ! Pe această corabie trebuia să se întoarcă Ovidiu la Roma !“

Dinu era sigur că nu va descoperi acel catarg, dar ştia că, dacă ea va crede cît de cît acest lucru, nu se va mai teme de loc. Şi aşa se şi întîmplă. Fata prinse curaj.

Contactul cu apa fu plăcut. Acum, seara, i se părea foarte caldă. După ce mai controla o dată cantitatea de aer din butelie, Dinu îşi puse masca, se încredinţă că totul este în regulă, apoi se avîntă spre larg. Coasta era abruptă, numai la cîţiva paşi de mal adîncimea apei trecea de doi, trei metri. Dinu înotă mai întîi la suprafaţă, să se obişnuiască cu masca, apoi făcu primele imer- siuni, de scurtă durată. De pe mal Anda urmărea încîn- tată mişcările lui. Dinu înainta repede, fără să tulbure apa, ca un delfin, şi acest fel de a înota i se părea ele-

gant. Din cînd în cînd, făcea mişcări bruşte, care să i dea siguranţa ca e stapîn pe el. Zburda. Iar cînd se hotărî să dispară sub apă, fata se posomori, simţind deodată singurătatea din jur. Dinu, însă, descoperi o lume de basm, pe care nu şi-o închipuise măcar. Cerul, privit de sub apă, îşi pierdea culoarea albastră, stelele dispăreau, dar luna căpăta un farmec deosebit. Păreau un lampion înăuntrul căruia abia mai pîlpîie o luminare, pentru că la fiecare mişcare a apei lumina ei tremura.

Relieful subacvatic era altfel decît îl crezuse. Stîndle de piatră erau închise la culoare, spre adînc, dar se luminau, ca un decor de teatru, pe măsură ce înaintau spre suprafaţă. Trecerea era atît de lină, încît părea că lumina fusese aranjată de un adevărat artist. Peşti, de diferite mărimi, cînd sclipeau, cînd păreau umbre mişcătoare. Dinu se gîndi să-i facă o surpriză Andei, dăruindu-i unul. începu o adevărată urmărire pe sub apă*Simţind pericolul, peştele căută adîncul întunecos, dar urmăritorul continuă să se ţină după el...

Se întîmplă însă un fapt pe care tînărul nu l-ar fi putut bănui niciodată. Urmărind vînatul, se trezi în faţă cu o namilă de cîţiva metri, neagră, înfiorătoare. Aproape să se lovească de ea. Monstrul se părea că l-a văzut şi el, pentru că-1 urmări. „Un delfin uriaş !“ gîndi, bătînd apa puternic cu labele de cauciuc. Spaima însă îi paralizase aproape mişcările. Simţi deodată că aerul din butelie nu-i mai ajunge şi începu să se zbată, sufocat. Nu mai fu în stare să privească înapoi, spre monstru, fiind încredinţat că se află la numai cîţiva metri în urma lui, gata să-l înhaţe de picioare. îşi trase genunchii la piept...

Dacă ar fi privit, ar fi văzut că din „monstru[4]* apar doi oameni, care se grăbesc să-l ajungă.

Dinu zvîcni ele cîteva ori din picioare, să iasă la suprafaţa. Lumina din ce în ce mai vie îi spunea că înaintează. Ieşi deasupra apei. într-o fracţiune de secundă o zări pe Anda. Privea chiar spre el. Ridică amîn- două braţele şi ţipă. Strigătul lui nu fu decît un geamăt înăbuşit în masca de pe faţă, imposibil de auzit. Chiar atunci însă, Dinu îşi simţi piciorul prins. Se zbătu, dar o forţă mai puternică îl trase la fund. Şi spaima lui fu şi mai mare cînd îşi dădu seama că fusese urmărit de doi oameni. Cu ultimele puteri se luptă cu ei, dar curînd simţi că nu le mai poate ţine piept. în timp ce unul îl trăgea de picior, spre fund, celălalt îi îndepărtă masca de pe faţă şi apa năvăli...

Cînd cei doi se convinseră că tînărul nu le mai poate face nici un rău, îi aşezară masca la loc, şi-i dădură drumul în voia apei. Altceva aveau de făcut : să se îndepărteze cît mai repede de acel loc. Reveniră la submarin şi, trăgîndu-1 după ei, porniră spre nord, în căutarea unui loc bun pentru a ascunde ambarcaţiunea. Găsiră o gaură spartă de apă în mal, în care submarinul intra în întregime. Scoaseră apoi din el un sac de cauciuc, închis ermetic, şi ieşiră pe mal.

— Fir-ar al dracului de ghinion î înjură cel mai înalt, furios pe întîmplarea petrecută sub apă.

— N-am început prea bine, observă ironic însoţitorul lui, un tip mai mărunt, oacheş, dar care părea mai solid decît celălalt.

ironia amară îl înfurie şi mai mult pe cel care vorbise primul :

— Lasă observaţiile! Desfă mai repede sacul!

începură să se îmbrace. Puseră apoi tuburile cu aer
şi măştile în sacul gol şi-l îngropară într-un loc ferit, în apropierea unui pietroi, pe care îl luară ca semn.

— Ce o fi căutat ăla pe sub apă, la ora asta ? se întreba, cu glas tare, cel mai scund.

— Orice aş putea să-mi închipui, numai asta nu. Un amator nebun, îndrăgostit de plimbări subacvatice.

— Dar dacă nu era ceea ce spui ?

Cel mai înalt, căruia acum, în lumina lunii, îi lucea părul blond, tresări :

— Vrei să spui că s-ar putea să ne fi aşteptat, că ne-au şi luat urma ?

— Oricare poate fi adevărul.

— Dacă ar fi aşa... înseamnă că de acum sîntem înconjuraţi !

— Nu ne-am uitat dacă mai era cineva pe mal.

Abia acum se gîndeau că, într-adevar, ar fi trebuit să vadă daca cel întîlnit sub apă era sau nu era singur, în graba din primul moment uitaseră. Dar la orice s-ar fi aşteptat, numai la această întîlnire, nu.

— Să ne întoarcem, propuse cel mai tînăr.

— N-are rost acum. Să ne îndepărtăm cît mai degrabă de acest loc.

Ceea ce şi făcură.

Anda a mai rămas mult timp pe mal, aşteptînd ca Dinu să apară la suprafaţă. Semnele pe care i le făcuse cînd ieşise ultima oară la suprafaţă nu le înţelesese. I se păruse o explozie de bucurie. Nu cumva descoperise, într-adevăr, corabia ? ! O bucurie fără margini puse stăpînire pe ea. Da... desigur, Dinu a găsit ceva, din moment ce a ţinut să-i anunţe şi ei această veste. Bolboroseala aceea a apei trădase graba cu care se scufundase iar.

Dar timpul trecu fără ca Dinu să-i mai dea vreun semn de viaţă, şi fata începu, de la un timp, să se îngrijoreze. Doar nu se apucase acum, pe întuneric, să cer-

ceteze singur corabia ! După cum il ştia de pasionat, îl credea în stare şi de acest gest. Se hotărî să mai aştepte, răbdătoare. Nu se gîndea încă la nimic rău.

Da la un timp, însă, se nelinişti. Ce să fie cu Dinu ? Dacă i s-a întîmplat ceva ? Neliniştea se schimbă curînd în teamă şi apoi în groază, cînd îşi aminti de convorbirea surprinsă, cu cîteva zile în urmă, pe tema acestor butelii cu aer. Un coleg, nu-şi mai amintea cine, parcă spusese că nu conţin aer decît pentru o jumătate de oră de înot pe sub apă... Or, de cind intrase Dinu, trecuse timp mai mult... Desigur, s-a întîmplat ceva !...

împinsă de acest gînd, sări în picioare şi alergă spre tabără să dea alarma.

*

Căpitanul Dima se plimba prin cameră, preocupat, din cînd în cînd oprindu-se şi privind atent o foaie de hîrtie de pe birou. Ceva îl nemulţumea, pentru că fiecare oprire era urmată de un sunet de dezaprobare din buze, apoi plimbarea continua. Cînd ajungea în dreptul ferestrei, trupul lui înalt acoperea aproape tot cadrul. O şuviţă de păr blond îi cădea mereu pe frunte, iar el, cu un gest mecanic, o ridica la locul ei, de unde revenea imediat. Cei care îl cunoşteau mai bine făceau haz de cîte ori îl surprindeau într-un dialog interior, ca acum, deoarece pe faţa lui puteau urmări întreaga convorbire. Ceea ce îi amuza mai ales era gestul copilăresc, simpatic, de a-şi ţuguia buzele, trăgînd colţurile gurii în jos, de cîte ori, „în interior“, nu era mulţumit. Dacă, dimpotrivă, totul era în regulă, ochii albaştri îi străluceau şi un zîmbet subţire apărea în colţul buzelor, pînă atunci pleoştite a nemulţumire. Locotenentul-major Mihai, prietenul lui, avea obiceiul să-l întrebe, de fiecare data, după ce-1 observa un timp, în care Dima trecea de la nemulţumire la zîmbet : „Ei, l-ai prins ?“

întrebarea, după cum mărturisea Dima, îl scotea „dîn sistemul de gîndire“ şi trebuia să abandoneze „cazul“. Dacă ar fi continuat, Mihai l-ar fi şicanat cu tot felul de glume, pînă cînd tot ar fi trebuit să se lase păgubaş.

Cînd se întîmpla să fie împreună de serviciu, petreceau timpul analizînd cazurile la ordinea zilei, elabo- rînd noi variante, întocmind planuri de acţiune în viitor. Mai ales încercau împreună să deruleze filmul evenimentelor, să vadă dacă într-un loc oarecare nu scăpaseră un fapt sau o dovadă cît de mică în aparenţă, dar care putea, la un moment dat, să capete o importanţă deosebită. Dacă nu aveau astfel de preocupări, atunci îşi găseau altceva de lucru. Dima descifra diferite sisteme de scriere ascunsă şi înţelegînd utilitatea acesteia pentru ei îl atrăsese şi pe Mihai. Fiecare dintre ei trebuia să născocească un sistem, pe care celălalt să-l dezlege.

De data asta Mihai reuşise o schemă nouă, mai complicată, pe care i-o lăsase spre dezlegare. Pentru că totul nu mersese atît de repede, cum ar fi dorit, Dima începuse să creadă că prietenul glumise şi de data asta. Se în- tîmplase de cîteva ori ca Mihai să-i joace o festă, dîndu-i cîteva şiruri de litere, la întîmplare, să le descifreze. Dima muncea toată noaptea de gardă, ca a doua zi, cînd îi cerea „cifrul“ lui Mihai, acesta să izbucnească în rîs.

— Sincer să-ţi spun, nu cred că se poate scoate ceva din literele alea. Mie, cel puţin, mi-ar fi imposibil.

Dima înţelegea că îşi bătuse degeaba capul.

Tocmai cînd era gata să creadă că şi de data asta prietenul îi jucase un renghi, telefonul îl smulse din preocupările de pînă atunci. Comunicarea urgentă îl făcu

să-şi ia în grabă şapca şi să alerge pe scări, după ce mai întîi deschise o uşa spre camera vecină şi anunţă că pleacă în misiune. Peste puţin timp era într-o maşină care alerga cu toată viteza spre Eforie. După indicaţiile primite, găsi repede tabăra studenţilor. De altfel, focul din mijlocul corturilor şi forfota din jurul lui, neobişnuită pentru o astfel de oră, îi putea indica uşor locul unde trebuia să ajungă. Pe măsură ce se apropiau, el observă terenul în care era aşezată tabăra, cum erau dispuse corturile între ele, cîte erau, la ce distanţă de malul apei.

Studenţii erau derutaţi, şi nu era de mirare. De altfel, chiar profesorul îşi cam pierduse firea. De la prima vedere se trădă ca un om foarte puţin obişnuit cu astfel de întîmplări şi care nu ştie să le facă faţă.

încercînd fără succes să-şî aprindă luleaua, pe care pînă atunci o îndopase cu tutun, el relată căpitanului Dima tot ce aflase de la Anda. De fapt mai mult avea intenţia să-i relateze, pentru că, impresionat de întîm- plare, profesorul reuşea atît de perfect să amestece totul, încît cel care îl asculta nu ştia precis dacă studenţii au găsit o corabie, o ladă, sau un prieten de-al lui Ovidius, care venise să-l salveze pe poet. Simţind că n-a fost tocmai clar, profesorul îl invită să-i arate lada descoperită, cutia dinăuntru, oalele de lut şi... în sfîrşit, reuşi să-i explice acestuia ce controverse se născuseră pe marginea acestor obiecte şi a scrisului de pe capacul cutiei de abanos. Din momentul în care se lămuri despre ce este vorba, Dima începu să pună el întrebări, pentru a orga- niza cît de cît relatările profesorului emoţionat... îşi exprimă apoi dorinţa de a vorbi cu Anda, dar nu o găsiră nicăieri în tabără, cu toate că nimeni nu o văzuse

plecînd. Dima bănui atunci unde trebuie să fie, se urcă în maşină, îl invită şi pe profesor şi porniră în grabă spre locul unde studentul Vlădescu intrase în apă. O descoperiră pe fată acolo. Stătea chircită pe o movilă de pămînt şi plîngea. Profesorul, îngrijorat, sări grăbit din maşină şi, cu un gest părintesc, o ridică în picioare, fără să-i adreseze un cuvînt. Numai cînd Dima fu şi el alături, profesorul o rugă cu glasul tremurînd :

— Anda dragă, iată că a venit cineva care o să lămurească totul. Te rog să-i explici tu, în amănunt, cum s-au petrecut faptele. Vrei să-i vorbeşti ?

Fata clatină capul, supusă, dar fără să ridice privirea spre cel căruia trebuia să i se adreseze. De la primele cuvinte Dima înţelese că Anda pierduse mai mult decît un coleg. Durerea îi era sinceră.

îşi mai dădu apoi seama că nu poate afla nimic de la ea pîna cînd nu se linişteşte puţin, şi lăsă aceasta în grija profesorului între timp, el puse cîteva întrebări celorlalţi colegi, veniţi şi ei pe urma maşinii la locul accidentului. Toţi păreau la fel de afectaţi de întîmplare.

— Ce fel de student era ?

— Foarte bun. Anul acesta a terminat printre primii trei din anul nostru, l-a informat un tînăr scund, dar numai nervi. Un coleg sincer...

Nervozitatea lui excesivă se datora, desigur, faptei tragice petrecute. Dima îi punea aceste întrebări retras cîţiva paşi de ceilalţi colegi, astfel încît să nu fie auzită convorbirea lor.

— Studentul Vlădescu şi colega dumneavoastră cu care a venit el aici erau prieteni ?

Tînarui ezita. Cîntărea răspunsul.

— Cred că între ei era mai mult decît o prietenie, îi legau altfel de sentimente şi poate că nu este prea mult să spun că se iubeau.

— Şi ea îl iubea ?

— O, sînt sigur ! Anda este o colegă admirabilă, iar pentru ea Dinu era un... mare savant. Orice ar fi afirmat el îşi însuşea fără nici o rezervă. Mă refer la diferite ipoteze ştiinţifice, ca aceea despre care vi s-a vorbit şi care l-a determinat pe Dinu să se scufunde.

— Spune-mi, te rog, de cînd sînteţi dumneavoastră aici, Vlădescu ce fel de comportare a avut ? A întreţinut, să zicem, legături cu cineva din afara taberei ?

— Nu cred... Adică sînt sigur că nu. Am lucrat împreună aproape toată ziua.

— Ziua, dar seara ? N-a ieşit niciodată singur, din tabără, să facă o plimbare ? Sau s-a întîmplat vreodată să plece pentru mai mult timp, fără să spună cuiva, dar să constataţi dumneavoastră lipsa lui ?

— Plimbări în afara taberei a făcut în fiecare seară, dar numai împreună cu Anda, şi nu cred că se duceau prea departe. Serile le-au petrecut aproape toate consul- tînd obiectele descoperite peste zi. Anda ar putea să vă spună mai multe în privinţa plimbărilor.

Dima îl asculta pe student bătîndu-şi o ţigară de unghia degetului mare, cu un aer de oarecare indiferenţă, care era de fapt dovada că, dimpotrivă, gîndeşte foarte intens la tot ceea ce i se spune.

— Te-aş ruga să-mi răspunzi la o ultimă întrebare. Dacă dumneata ar trebui să-l califici pe Vlădescu, ce ai spune despre el ? Dar te rog să te gîndeşti bine înainte să-mi răspunzi, deoarece nu este vorba de relatarea unui fapt, ci de aprecierea în ansamblu a unui om.

— Un coleg foarte bun, pasionat, pregătit. Era gata de orice pentru a-şi apăra punctul de vedere şi nu ceda decît în faţa probelor potrivnice, veni răspunsul foarte prompt, cu toată recomandarea lui Dima de a medita înainte de a l da, ceea ce dovedea că aprecierea aceasta favorabilă putea fi uşor făcută.

Dima se adresă apoi celorlalţi studenţi, cerîndu-le părerea despre Vlădescu, şi toţi confirmară caracterizarea pe care o făcuse primul. Se putea trage concluzia că, într-adevăr, Vlădescu fusese un student apreciat, silitor, bun coleg, fără relaţii dubioase, preocupat numai de meseria pe care o îndrăgea şi de sentimentele pe care le nutrea colegei sale Anda Vasilescu. Nimic nu atrăgea atenţia asupra comportării lui.

Părerile despre fată erau de asemenea favorabile, chiar şi în privinţa sentimentelor ei pentru Dinu. Atunci ?

Dima simţi nevoia să-şi pună ordine în gînduri. De cîte ori se afla în faţa unui fapt nou, mai înainte de a-şi întocmi un plan pe hîrtie, în care să-şi menţioneze toate variantele pe care le găsea posibile, îşi făcea unul sumar, în minte, încercînd să-şi răspundă la cît mai multe din întrebările care se iveau în prima clipă. Se întreba cine ar fi putut comite acel fapt, în ce scop, prin ce mijloace, de cine ajutat şi aşa mai departe. „Cine ?“ era, de regulă, ultima întrebare pe care şi-o lămurea. De data asta însă nu ştia absolut nimic, deoarece însăşi victima nu fusese descoperită. în sinea lui începu să creadă că este vorba de un accident nefericit, fără nici o legătură cu ceea ce-1 interesa pe el : vaporul „Mehedinţi“. Dar, pentru că acest fapt se petrecuse în raza lui de observaţie, fusese imediat înştiinţat. I se părea că, dintr-un motiv anume, pe care îl va afla mai precis de la fată, băiatul s-a scufundat folosind aparatele pe care, probabil, n-a ştiut cum sa le manevreze şi s-a înecat. îşi notă această întrebare în carneţel : „Vlădescu ştia sa folosească aparatul de aer, sau acum încerca pentru prima dată ?“

Se adresă iar primului interogat şi îi puse întrebarea de mai sus.

— Nu l-am văzut niciodată umblînd cu aparatul acesta, i se răspunse. De altfel, îl primisem de curînd, deoarece un zid de piatră descoperit de noi se prelungeşte pînă sub apă.

Dima se apropie de Anda, acum mai liniştită. încercă să-şi fixeze prin cîteva atribute trăsăturile felului ei de a fi : modestă, fire închisă, fără experienţă, afectivă. în clipa de faţă, depăşită de întîmplarea care avusese loc.

Dîndu-şi seama de neliniştea care încă o mai stăpînea, îşi propuse să nu insiste într-un interogatoriu amănunţit, ci să-i ceară numai atîtea răspunsuri . cîte îi trebuiau pentru a-şi putea orienta cercetările în viitor. Voia să stabilească definitiv care erau relaţiile dintre ea şi Dinu — colegii puteau, totuşi, să interpreteze în felul lor o prietenie strînsă — să afle precis de ce au venit aici, de ce a ţinut el să se scufunde în noaptea asta şi, în sfîrşit, amănunte în legătură cu desfăşurarea faptelor. Cînd anunţase nenorocirea în tabără, fata nu le strigase celorlalţi decît atît : „Veniţi, Dinu s-a înecat !“[ci]

De la primele întrebări Dima constată că fata narează totul coerent, precis, fără ezitări, fără dorinţa de a lăsa ceva nelămurit sau de a ocoli vreun amănunt. în ciuda modestiei şi a timidităţii, se evidenţia imediat o inteligenţă deosebită. Povestind se linişti definitiv, şi Dima află astfel, cu precizie, ce s-a petrecut.

— Vă rog să-mi spuneţi ce s-a întîmplat din clipa în care studentul Vlădescu a intrat în apă. Amintiţi-vă

şi fapte de mai mică importanţă. Dacă se poate, relataţi-mi fiecare gest. Orice amănunt poate să capete importanţă în cercetările noastre.

— Eu am rămas pe mal, iar Dinu a intrat în apă. Mi-a spus că apa este foarte caldă, dădu ea primele amănunte. Apoi s-a mai convins o dată că ştie să manevreze aparatul de aer, şi-a pus masca pe faţă şi s-a scufundat. A apărut de cîteva ori la suprafaţă, apoi a lipsit pentru mai mult timp. Eu priveam atentă, să văd unde va ieşi. Cînd l-am văzut iar la suprafaţă, spre mirarea mea, era de acum în larg şi a ridicat amîndouă mîinile către mine. Era tocmai acolo unde apa se înne- greşte deodată, arătă ea spre locul unde, din cauza şuncilor, apa părea de culoare închisă.

— Vă rog să interpretaţi acest gest : vă chema, era ca un salut, cerea ajutor...

Fata rămase pe gînduri. Pînă atunci nu se gîndise la acest gest. Atunci crezuse că vrea să-i atragă atenţia asupra locului unde se afla.

— N-aş putea să vă spun. Dar pot să vă arăt semnele pe care le-a făcut.

—Vă rog.

Fata se strădui să reproducă întocmai gesturile. Nu fuseseră decît două, trei ridicări de braţe, într-un timp foarte scurt.

— După cum îmi arătaţi dumneavoastră, parcă voia să vă atragă atenţia, dar în acelaşi timp lovea şi apa, ca şi cînd ar fi încercat să înainteze mai repede. Nu credeţi ?

— Da, parcă voia să se apropie de mal, pentru că făcea mici salturi înainte.

— încercaţi să apreciaţi cit mai exact cam cit timp a trecut de la ultima scufundare pînă cînd aţi pornit spre tabără.

— Cred că mai mult de o jumătate de oră. Acesta a şi fost motivul pentru care m-am alarmat. Mi-am amintit că tuburile nu au aer decît pentru treizeci de minute.

— O ultimă întrebare, vă rog. în clipa în care studentul Dinu şi-a prins tuburile de aer în spate, era emoţionat, agitat, se temea de această scufundare, sau dimpotrivă ?

— Era nerăbdător să încerce cit mai repede aparatul, pentru că a doua zi, în zori, mai înainte de a pleca pe şantierul nostru arheologic, el voia să vină aici să caute urmele corăbiei de care aţi auzit. Nu mi s-a părut că este agitat sau că se teme de această scufundare. Dimpotrivă, era nerăbdător să descopere lumea din adînc.

— Vă mulţumesc ! Dacă voi fi nevoit să vă mai pun unele întrebări, am să vă deranjez.

— Stau cu plăcere la dispoziţia dumneavoastră.

Şovăia. Dirna înţelese că fata mai voia să-i spună
ceva. O privi astfel încît o încurajă.

— Vă rog, ce vreţi să faceţi acum ? Nu-1 căutaţi pe Dinu ? Trece atîta timp fără să se facă ceva.

— Imediat ce se va lumina. Aveţi toată încrederea în noi. Pentru asta nu trebuie să mai rămîneţi şi dumneavoastră aici.

Dima îi comunică apoi profesorului că deocamdată nu mai are nevoie de serviciile lui şi că se poate înapoia în tabără. înainte ca acesta să plece, l-a rugat ca în viitor să-i comunice orice eveniment care crede că are vreo legătură cu cazul anchetat. Profesorul se grăbi să-i promită şi plecă din acel loc.

Duna işi privi ceasul : era două şi jumătate. Pînă în zori mai erau aproximativ doua ore. Se hotărî să ra- mînă la faţa locului şi trimise maşina să aducă o barcă pneumatică, un aparat pentru investigaţii subacvatice şi trusa lui de cercetare. Mai trimise să-l cheme la faţa locului şi pe Mihai. Zîmbi cu prietenească răutate, gîn- dîndu-se la mutra lui buimacă atunci cînd va fi trezit din somn. Ştia că Mihai doarme ca un buştean de seara pînă dimineaţa.

Rămas singur, Dima se aşează pe un muşuroi de pămînt şi veghe atent să nu se apropie, sau să nu se îndepărteze cineva. Gîndurile i se învîrteau în jurul problemelor ridicate de acest caz. Tot ce aflase pînă acum îl împingea către concluzia că a avut loc un accident. Aparatele pentru investigaţii subacvatice sînt destul de sensibile. Dacă Vlădescu, simţind nevoia de mai mult aer, a închis tubul, în loc să-l deschidă ? Accidentele de acest fel erau cele mai frecvente. O singură respiraţie, dacă n-a simţit aer şi şi-a pierdut cumpătul, a fost de ajuns. Dar gesturile acelea către fată ? Puteau să fie gesturi de disperare. Oare voia să înainteze spre mal ? Era firesc să se îndrepte într-acolo...

în minte i se con tură şi o altă variantă : Daca la fundul apei există ceva care i-a prins piciorul ? Nu, nu se putea. N-ar mai fi ajuns la suprafaţă, să facă semne. Dar dacă, deşi prins de picior, a ajuns, totuşi, pînă la suprafaţa apei, şi a reuşit să se susţină un timp, în care şi-a scos masca, încercînd să strige spre mal ?

înlătură această variantă şi se opri la alta : Dacă nu şi-a pus bine masca şi apa a pătruns înăuntru, sufocîn- du-1 ? Desigur, ar fi fost posibil, dar se năştea o altă întrebare. Apa, dacă ar li intrat sub mască, s-ar fi iniil- trat treptat. De ce n-a ieşit la aer, s-o înlăture. Era un

motiv de nedumerire, dar exista şi un contraarguinent : Tînarul era fără experienţă, iar în clipa în care a simţit primul strop de apă sărată, s-a fîstîcit şi a umblat la tubul de aer, să-l deschidă mai mult. Şi atunci l-a închis.

Văzu farurile unui automobil şi, după viteza, ştiu că trebuie să fie aceea pe care o aştepta.

Mihai, cu glasul încă îngroşat de somn, ceru amănunte, dorind să afle cît mai repede ce s-a întîmplat. Dima i le dădu.

— Vezi vreo legătură între „asta“ şi „Mehedinţi“ ? se interesă el.

— Deocamdată nu, dar...

Vorbiră îndelung, pînă în clipa în care, în jurul lor, se făcu lumină. Atunci se apucară de treabă. Dar, spre marea lor mirare, cînd trecură de un dîmb ieşit ceva mai mult spre apă, văzură plutind, nu prea departe, corpul neînsufleţit al studentului căutat.

Barca fiind prea mică, nu putură ridica în ea cadavrul, dar îl împinseră pînă la mal. Cu deosebită atenţie îl tra- seră pe uscat.

Automobilul porni iar, cu toată viteza, după medicul legist şi procuror. Dima, pînă la sosirea celor doi, făcu mai multe fotografii, apoi se hotărî să nu stea degeaba. Se dezbrăcă, îşi puse masca subacvatică pe faţă şi, luînd tuburile cu aer în spate, se scufundă să studieze fundul apei acolo unde se întîmplase nenorocirea.

Cercetă întreg spaţiul dintre locul în care intrase în apă studentul Vlădescu — arătat de fată — punctul de unde îi făcuse semnele amintite şi locul unde descoperiseră acum cadavrul. Mihai, de pe mal, îl dirija.

în toată regiunea aceea nu descoperi nimic deosebit. Fundul apei era neted ca o plajă. Nici o stîncă, nici altceva de care să se fi putut agăţa piciorul celui
înecat. Reveni la suprafaţă şi se pregăti să cerceteze cadavrul. îl privi îndelung, frămîntîndu-şi buzele în- tr-un gest pe care Mihai îl cunoştea. Era o dovada ca e foarte preocupat. Ceru apoi să fie întoarsă victima cu faţa în jos, apoi pe partea dreaptă, pe cea stîngă şi, în sfîrşit, cu capul în jos.

— Poţi să-mi spui şi mie de ce a trebuit să-i facem această... gimnastică suedeză ?

Dima zîmbi. Mihai avea acest obicei ca în momentele cele mai grave să vină cu o observaţie care te făcea să zîmbeşti. După cum singur mărturisea, „umorul“ era felul lui de a reacţiona în faţa evenimentelor, oricît de neplăcute.

Drept răspuns, Dima îl invită să privească atent cadavrul. Şi el, numai acum, după ce se apropiase a doua oară să-l cerceteze, observase ceva care i se păruse deosebit de important.

— Te referi la ceva care să dea vreo lămurire în legătură cu cauza morţii ?

— Evident.

— Mi se pare că a fost un accident. Vezi bine ca masca de pe faţă e plină cu apă. înseamnă că n-a ştiut s-o folosească, şi apa a pătruns în ea.

— Ei şi ?... sări Dima, atrăgînd atenţia asupra acestui amănunt. Şi dacă n-a ştiut s-o folosească ?

— A intrat apa şi l-a sufocat.

— Deci a intrat apa pentru că masca n-a fost bine pusă. Noi însă am scos cadavrul de mai bine de o jumătate de oră din apă. Nu-i aşa ?

— Adevărat, dar...

— Iar apa din mască s-a păstrat absolut toată. Priveşte, te rog, parcă acum l-am fi scos pe uscat. Or, dacă masca nu ar fi fost bine aşezată, apa ar fi ieşit

prin acelaşi loc pe unde s-a infiltrat. Nu ar fi fost logis să se întîmple aşa ?

— Da, da ! făcu Mihai, deodată interesat. Ştii că e foarte logic ceea ce spui, cu atît mai mult cu cît moartea a survenit de curînd, iar faţa nu a suferit nici o schimbare.

— Am întors cadavrul pe toate părţile să văd pe unde va curge apa, dar nici gînd.

— Atunci, ce s-a întîmplat ?

Toate astea duceau la cu totul altă concluzie decît aceea a unui accident. Iar dacă nu era, într-adevăr, accident, atunci...

— Nu pot să-mi închipui că cineva i-a tras masca de pe faţă pînă a intrat apă în ea, apoi i-a dat drumul la loc. Asemenea vietăţi subacvatice nu cunosc. Dar, mă rog, ca o variantă a cazului, poate fi discutată.

— Să gîndim mai departe, continuă Dima. Admit posibilitatea că cineva — nu ştiu ce vietate, după cum spui tu — i-a tras masca de pe faţă. Nu te grăbi să protestezi şi hai, în acest scop, să ne imaginăm cum s-au petrecut faptele. Mai întîi, întîlnirea. Speriat, băiatul încearcă să ajungă la mal. Iese numai pînă la suprafaţa apei şi face colegei semne, care pot fi interpretate şi ca cerere de ajutor, şi ca o dorinţă de a înainta cît mai repede. Apoi dispare. Ei... cum a dispărut ?

Dima se antrenase atît de mult, incit sări din loc şi începu să se plimbe de colo, colo, completîndu-şi explicaţiile prin gesturi largi, după cum îi era obiceiul. Se întoarse iar spre Mihai şi-l întrebă, parcă răstit, pri- vindu-1 drept în faţă :

— Cum a dispărut, Mihai ? Iată o întrebare ce mi se pare *a* fi deosebit de importantă.

— Guf un din du-se, glumi iar aeesta, pentru ca întrebarea i se părea ciudată.

Dima trecu însă peste observaţia lui şi continua :

— Nici nu ştii cît mă interesează acest infim amănunt : Cum a dispărut ? Da, scufundîndu-se, dar într-un fel se scufundă un om tras de picioare, să zicem, şi, altfel un înotător, care ştie să folosească labele subacvatice. Imaginează-ţi un înotător care iese din apă şi intră iar. Să urmărim curba pe care o descrie. Apar palmele, braţele, capul, bustul, apoi dispar braţele, capul... Picioarele se văd şi ele pentru puţin, apoi dispar. Se scufundă „înaintînd“. Dacă studentul a ieşit la suprafaţă numai ca să-i facă semne colegei să-l aştepte — varianta că ar fi descoperit ceva şi era bucuros cade — ar fi dispărut descriind curba amintită. Dar dacă cineva — vieţui- toarea ta — l-a tras de picioare, cum s-a dus la fund ? Desigur, atunci a dispărut „înapoi“, fără să mai descrie curba pe deasupra apei. El cade, înapoi, dispărînd bustul, capul, braţele.

— Cum s-au petrecut faptele poate să ne spună fata*

— Numai ea poate să ne spună, dacă îşi mai aminteşte acest amănunt.

Mihai se grăbi spre tabăra studenţilor, iar Dima se apropie de cadavru. Nu voia să amîne cercetarea lui, deoarece se temea că, din cauza căldurii, corpul îşi va schimba repede înfăţişarea, făcînd imposibilă identificarea ulterioară a anumitor urme.

La prima vedere nu descoperi nici o zgîrietură care să dovedească o luptă între victimă şi agresor. Se opri îndelung asupra mîinilor. O palmă era încleştată, dar în pumnul format nu descoperi nici un fir de păr sau altceva.

în sfîrşit, i se păru că a găsit şi o urmă : pe piciorul sting, cu vreo cinci centimetri mai sus de gleznă, pe partea dinafară a piciorului, văzu patru puncte vineţii, de mărimea unei monezi de cinci bani. în faţa lor, în dreptul celor două vînătăi din mijloc, dar la trei centimetri distanţă, o. altă vînătaie, de aceeaşi mărime.

Dima se ridică de lingă victimă, îşi umflă pieptul mulţumit şi privi spre tabăra studenţilor, de unde trebuia să apară Mihai. Nu se aşteptase la o dovadă atît de clară.

Cînd Mihai era încă departe, profitînd că erau în loc deschis, şi nu-i putea auzi nimeni, îi strigă nerăbdător :

— S-a scufundat, „înapoi“, nu-i aşa ? Pun prinsoare pe orice vrei tu.

— Fata mi-a confirmat. După expresia ei : ca şi cînd ai avea o greutate de picior. Mai întîi i-a dispărut capul, apoi braţele, pe care le ţinea întinse în sus.

— Aşa cred şi eu. Vino să-ţi arăt ultimele dovezi. Ne-au rămas cîteva urme, pe care ne putem bizui în cercetările ulterioare.

li arătă micile vînătăi de pe piciorul stîng al studentului Vlădescu.

— Da, ştiu ce sînt. Urmele pe care le lasă o mînă cînd strînge piciorul cuiva.

— întocmai, Mihai !

Făcură următoarea experienţă : Dima îl prinse pe Mihai ceva mai sus de gleznă şi strînse. Cînd îi dădu drumul, pe locul unde fuseseră vîrfurile degetelor rămăseseră mici pete albicioase. Ţesutul fiind, prin presare, golit de sînge, se albise în regiunea respectivă. Aceste semne erau dispuse întocmai ca acelea de pe piciorul victimei. în rîndul celor patru, două ceva mai în faţă, iar două mai înapoi cu o jumătate de centimetru, adică tocmai diferenţa de lun-

girne dintre degetele mîinii. Urma din faţa lor era lăsata de degetul mare.

— Cu ocazia asta mai putem afla cîte ceva despre omul nostru, remarcă Mihai.

— Dacă vom fi la fel de abili ca Linné vom reconstitui întregul din parte, şi vom şti mai multe despre el. Hai. să încercăm să notăm cîteva date despre acela pe care va trebui să-l găsim cît mai curînd. Mihai, ceva mă face să cred că tu eşti o măsură tocmai bună pentru experienţă. Prinde cu palma, în aceeaşi regiune, celălalt picior, să văd dacă individul nostru are mîna mai mare sau mai mică. decît a ta.

Mihai apucă piciorul drept al victimei, cu puţin deasupra gleznei, şi Dima măsură distanţa dintre cele patru degete şi al cincilea, cel mare. Era cu puţin mai mică decît distanţa dintre urmele de pe piciorul stîng. Aceasta constatare se păru că nu-i convine lui Dima.

— De ce mustăceşti nemulţumit ?

— Are palma cu o jumătate de centimetru mai scurtă decît a ta, nu vezi ?

— Asta înseamnă că nu sînt eu agresorul, răspunse aparent serios Mihai. Pot să răsuflu uşurat.

— Pînă la proba contrară... îi răspunse Dima, de data asta apreciind gluma prietenului său.

Ca o concluzie la cele constatate, Mihai rosti, răsuflînd adine, aşa cum faci după ce parcurgi o anumită etapă de drum şi te opreşti pentru odihnă.

— Va să zică, rosti el tărăgănat, putem nota următoarele : Individul are lungimea palmei de aproximativ 20—21 centimetri, Ţinînd seama de raportul obişnuit dintre organele corpului omenesc, putem să ne facem o idee şi despre înălţimea lui. Probabil că este un bărbat de aproximativ 1,73 metri.

— întocmai.

— Mai departe. După urmele lăsate, aş trage concluzia că are degete relativ subţiri. O mină de om care nu-şi cîştigă existenţa muncind fizic.

— Accept şi această presupunere.

Cînd sosiră medicul şi procurorul, Dima putu cerceta şi tuburile de oxigen, deoarece doctorul îndepărtă masca de pe faţa victimei. Amîndouă erau goale. Acesta era motivul apariţiei corpului la suprafaţă : fusese susţinut de ele. O dată cu această constatare, şi presupunerea că studentul ar fi închis din greşeală aerul şi s-a sufocat fu înlăturată definitiv.

Medicul cercetă victima, constată moartea prin înec, aprecie şi el că cele cinci uşoare vînătăi ar fi putut fi provocate de o mînă care a prins piciorul.

După ce corpul neînsufleţit fu ridicat, Dima şi Mihai se apucară să cerceteze malurile spre nord şi sud. Cel care l-a prins de picior pe tînărul student trebuie să fi ieşit pe undeva din apă. Pentru că sezoniştii încă nu apăruseră — fiind prea de dimineaţă — puteau fi găsite urme concludente. Porniră în direcţii opuse, mergînd chiar pe marginea apei.

Tocmai cînd pierduse orice speranţă să mai găsească , ceva, Dima dădu de cîteva urme care puteau fi acelea căutate. Parcursese mai bine de doi kilometri de la locul crimei... Erau două perechi de urme care făceau cu apa un unghi foarte ascuţit, ceea ce dovedea că indivizii merseseră mult prin apă, ca să deruteze.

„De ce au ieşit aici ?“ se întrebă Dima. Găsi uşor răspunsul. în faţă, la cel mult două sute de metri, se întindea, pînă în marginea apei, o tabără de pionieri, pe care trebuiau s-o ocolească. Un al doilea'motiv ar fi putut să fie acela că, mergînd spre nord-vest, ajungeai la gară. Or, într-o împrejurare ca asta, o gara este o oază căutată, pentru că din ea poţi să dispari oriunde. Direcţia în care evoluau paşii venea să confirme această presupunere.

Dima trimise să-l înştiinţeze pe Mihai despre descoperirea făcută, iar el se apucă să studieze urmele.

Mai departe, cîteva sute de metri, se întindea un cîmp sterp, numai cu ciulini şi pietre. Probabil că stînca era atît de aproape de suprafaţă în aceste locuri, încît pă- mîntul nu putea fi lucrat. Era un fel de păşune, cu iarba arsă de soarele iute din ultimele două săptămîni.

Dima se luă după urmele de nisip, sperînd să găsească únele mai clare, cînd va ajunge pe pămînt. Nisipul nu păstrase amănuntele încălţămintei. Nici pe pămînt nu descoperi mare lucru. Continuă, totuşi, meticulos să studieze fiecare urmă, pînă în clipa în care strădania îi fu răsplătită. Ajuns în dreptul unor mărăcini care formau o adevărată barieră, observă că dincolo de ei cei doi lăsaseră urme distincte. Sărind peste lanţul mărăcinilor, căzuseră în imediata apropiere a tulpinelor, unde, la rădăcină, pămîntul păstrase mai multă umezeală şi era mai afinat. Tălpile pantofilor se vedeau bine întipărite.

Pînă la sosirea lui Mihai, luă cîteva fotografii şi măsură cu atenţie urmele. Se părea că există o concordanţă între datele căpătate anterior şi urmele lăsate de una dintre perechile de pantofi. După înălţimea presupusă şi pornind de la mărimea mîinii, pantofii trebuiau să fie numărul 42, ceea ce se confirmă. De acum putea să spună cu oarecare certitudine că unul dintre indivizi are în- tr-adevăr înălţimea între 1,73 şi 1,75 metri, deci o înălţime mijlocie, către înalt. Dacă poartă o pereche de pantofi cu toc ceva mai gros, poate să pară'chiar înalt.

— Ceva important ? întrebă Mihai, apropiindu-se.

— Mai nimic, nişte urme.

Mihai rămase o clipă descumpănit de răspunsul primit, apoi înţelese că de data asta prietenul sau îi răspunsese cu aceeaşi monedă, adică glumise.

Studiară împreună urmele.

— Fiu, fiu ! fluieră Mihai. Cam grăsuţ băiatul î la uite ce urmă a lăsat ! Şi pămîntul nu e prea moale.

— Prea afinat nu, dar ia priveşte ce pas a trebuit sa facă, pentru a trece peste mărăcini.

Mihai îi dădu dreptate. încercă şi el să treacă peste gardul plin de ţepi şi nu reuşi decît sărind. Făcură un experiment. Săriră peste mărăcini. Cercetară urmele, care arătau că individul trebuie să aibă o greutate de aproximativ 72 sau 73 de kilograme, ceea ce dovedea o statură foarte proporţionată.

— Aşadar — reluă el — să recapitulăm : înălţimea 1,73 — 1,75 metri, greutate 71—72 kilograme, mărimea palmei 21 centimetri, degetele fine, pantof numărul 42. Ştii că încep să-l văd ?

— Culoarea părului ?

— Albastru deschis spre violet.

Buna lor dispoziţie dovedea că erau mulţumiţi de felul cum mergeau cercetările.

în aşteptarea specialistului, care urma să ia mulajul urmelor, şi a unui cîine, cu ajutorul căruia Dima spera să pornească mai departe cercetările, se duseră în tabăra de pionieri să întrebe dacă nu-i zărise cineva pe cei doi indivizi, şi în ce timp. Nu aflară nimic. Atunci Dima şi Mihai se înapoiară în locul unde descoperiseră urmele.

Cu toate că erau în cîmp, zăpuşeala se simţea din ce în ce mai tare. Nimic nu se clintea în jur. Nimeni nu îndrăznea să părăsească vilele sau corturile şi să se îndrepte în altă parte decît spre plajă. Acolo, în schimb, larma şi agitaţia erau în toi. O astfel de zi este tot ce-şî

doreşte un sezonist hotă rit să nu se întoarcă acasă mai înainte de a căpăta culoarea ciocolatei.

Dima şi Mihai, însă, nimic n-ar fi dorit mai mult decît un nor care să tempereze puţin iuţeala soarelui.

Pe Dima, care avea pielea albă, de blond, soarele îl prinse repede, aşa că, atunci cînd cei aşteptaţi sosiră, avea de acum culoarea fierului încins.

Mihai, oacheş, rezistase mai bine, permiţîndu-şi să glumească pe seama culorii căpătate de Dima.

— în condiţiile astea nu-ţi doresc să întâlneşti un taur fioros. Iar pentru la noapte îţi recomand iaurt de prima calitate, pentru că e mai gras şi protejează mai bine pielea.

— îţi promit că voi mînca deseară două borcane, şi pentru masa peste care am sărit în dimineaţa asta.

în timp ce specialistul lua mulajul urmei, Dima, Mihai şi lucrătorul care venise cu dinele continuară cercetările.

Cîinele, după cum se aşteptase şi Dima, se îndreptă spre gară. Ajuns aici, se opri în dreptul casei de bilete, apoi, după ce se roti de cîteva ori, porni iar, mai departe, spre uşa care dădea pe peron. într-un anumit punct se aşează pe picioarele din spate, privindu-i semnificativ. Aici înceta urma.

Dima consultă mersul trenurilor şi constată că din momentul cînd doctorul apreciase că survenise moartea studentului şi pînă la ora aceea trecuseră pe acolo trei trenuri. Primul la ora unu şi douăzeci de minute, altul la ora şase şi zece minute, iar al treilea la ora unsprezece şi douăzeci şi cinci de minute. Era aproape sigur că cei doi luaseră primul tren, pentru că nu mai aveau nici un motiv şă întîrzie acolo atîtea ore, ştiut fiind că primul

gînd al unui criminal este acela de a se îndepărta cit mai repede le locui infracţiunii.

Se adresară şefului staţiei :

— V-am ruga să ne daţi cîteva amănunte tehnice.

Şeful, un om corpolent, dar deosebit de sprinten pentru mărimea lui, se oferi imediat să răspundă întrebărilor.

— Mai întîi v-am ruga să ne spuneţi dacă, de regulă, locomotiva aceluiaşi tren opreşte aproximativ în acelaşi loc.

Cel întrebat îşi strînse ochii, şi aşa cam mici şi acoperiţi de pleoape grele, dovadă că încearcă să-şi amintească foarte precis acest amănunt.

— Ştiu eu ce să vă spun ? ! Cred că trebuit să-mi precizaţi despre ce tren este vorba.

— De ce ?

— Pentru că nu toate au acelaşi număr de vagoane şi de aceea unele locomotive opresc mai aproape de staţie, altele mai departe. înţelegeţi ?

— Să ne oprim la aceste două trenuri : cel de la ora unu şi douăzeci de minute şi cel de la şase şi zece minute.

— Locomotivele lor nu opresc în nici un caz în acelaşi loc. Cel de unu noaptea merge pînă la Cluj, este foarte lung : douăsprezece vagoane. Celălalt este o cursă de Constanţa, care are numai trei vagoane.

— Să încercăm să determinăm locul fiecărei locomotive. Vreţi să mergeţi cu noi la faţa locului ?

Şeful staţiei le arătă unde opresc de obicei locomotivele. Locul, de altfel, dacă era mai atent observat, se vedea, deoarece spaţiul dintre şine era îmbibat cu uleiul scurs din multele angrenaje.

— Vagoanele sînt de tip lung ?

— Da, vagoane moderne, pentru că linia este principală. Numai primul vagon e mai scurt, cel cu poşta şi coletăria rapida.
v Dima îi mulţumi şefului de gară pentru amabilitatea cu care îi dăduse relaţiile cerute şi îl rugă să transmită casierului care fusese de serviciu noaptea trecută că vrea să-i pună cîteva întrebări. Acesta locuia chiar în gară, la etaj.

Dima măsură apoi cîţi paşi sînt din locul indicat ca fiind acela în care opreşte locomotiva trenului de ora unu şi acela în care se oprise cîinele. Măsură apoi acelaşi număr de paşi pe lîngă o garnitură de tren trasă pe o linie secundară şi constată că a ajuns în dreptul vagonului şase.

îi spuse lui Mihai :

— Ultimul cuvînt este al casierului. Dacă el ne spune că azi-noapte a vîndut bilete pentru locurile din vagonul şase, înseamnă că omul nostru a plecat de aici cu trenul de unu şi douăzeci. Mai mult, dacă avem norocul să-şi amintească şi cui le-a vîndut, putem completa substanţial portretul pe care l-am început.

— Şi, un amănunt destul de important, putem afla pentru ce localitate au luat biletele.

Casierul avea ochii cîrpiţi de somn şi pufăia morocănos. Dima îi ceru scuze şi-i explică de ce a fost neapărată nevoie să-l deranjeze. îi era foarte necesară o informaţie, pe care numai el o putea da.

— Vă amintiţi, cumva, cîţi pasageri au fost azi- noapte pentru trenul de la ora unu şi douăzeci de minute ?

— Pot să vă răspund precis, pentru că mi-am făcut casa. Da... am dat opt bilete.

*— Amintiţi-va, pe cît posibil, cum arătau calatorii pe care i-aţi văzut noaptea trecută în gară.

—După ce am dat biletele, am ieşit pe peron şi am stat o bună bucată de vreme, deoarece la casă nu mai era nimeni.

— Cu atît mai bine.

—La bilete au venit trei bărbaţi şi o femeie, destul de tînără şi foarte nostimă.

— Aţi putea să ne spuneţi cîte ceva despre ei ?

—Da. Fata era foarte frumoasă. Deşi tînără, avea părul cenuşiu, din cauza firelor albe. Şi... cum să vă spun, zîmbea încîntător. Un zîmbet deschis, copilăresc... Şi gesturile... Prin faţa mea, pe la ghişeu, trec nenumărate femei, dar pot să vă asigur că n-am mai văzut de mult o alta la fel de drăguţă.

Dima îl privi cu coada ochiului pe Mihai, care zîmbea în barbă, astfel aşezat încît casierul să nu-i vadă faţa. Dima îl ascultă răbdător.

După cum a descris în amănunt rochia, pantofii, mersul, geamantanul, cei doi erau convinşi de acum că ea a fost motivul pentru care casierul a ieşit pe peron, după ce a dat biletele. Vorbea de cîteva minute despre fată, cînd întrebă deodată, revenit la realitate :

— Dar poate că nu vă interesează toate astea ?

—Cred că ne-aţi furnizat suficiente amănunte despre ea, aşa că...

— Frumoasă femeie, pe cuvîntul meu !

— Ceilalţi ?

—A, ceilalţi ? întrebă el, trădîndu-se că bagajul amintirilor, de data asta, era mult mai sărac. Da... un bărbat blond, cu o cămaşă în carouri, care a luat bilete. Un altul...

— Un moment, vă rog. Ce culoare avea cămaşa ?

— Carouri albastre cu bleu. Cred că avea şi oehlî albaştri.

— Un amănunt oarecare nu vă amintiţi ?

— A, da... Sărea în ochi. îi lipsea chiar dintele din faţă... Acesta, îşi prinse el incisivul din dreapta şi4 zgîlţîi, de parcă voia să-l scoată.

—Pe ceilalţi vi-i reamintiţi ?

— Un bătrîn... adică, mai bine zis, un om în vîrsta, cu copiii lui, un băiat de vreo nouăsprezece ani şi o fată de vreo şaptesprezece, care au aşteptat trenul stînd pe canapeaua din faţa restaurantului. Aveau două valize de piele. Fata era înaltă, subţire...

„Iar fata ! gîndi amuzat Dima. Eh, tinereţe !“ Intr-adevăr, casierul nu avea mai mult de douăzeci şi cinci de ani şi, din cîte aflase, era neînsurat.

— Băiatul purta un sacou vernil şi în cap o şapca de soare, pantaloni maro.

—Ultimul ?

— Un tînăr cu mustaţă, care era împreună cu o fată blondă. Tot timpul s-au îmbrăţişat, că au stat pe banca aceea, mai ferită, de lîngă peron. Cred că erau logodiţi.

—Trenul are locuri rezervate ?

—Desigur.

—Şi le-aţi dat tuturor în acelaşi vagon ?

— Aici nu este capul liniei, aşa că am dat locurile după cum mi-a venit diagrama. în nici un caz n-au fost în acelaşi vagon.

— O să ne uitam şi pe diagramă. Acum am vrea să ştim, dacă vă amintiţi, staţiile pentru care au luat bilete călătorii de care am vorbit.

— Există o cleformaţie profesională, ştiţi şi dumneavoastră. Aproape în orice clipă aş putea să spun cîte „Clujuri", cîte „Iaşuri“, cîte „Bucureştiuri“ am dat.

Femeia tînără a luat pentru Bucureşti, şi cred că se mai întoarce. |

Dima făcu ochii mari.

— Aţi reuşit să... conversaţi ? întrebă el cu dublu înţeles, pentru că vorbele lui mai puteau să însemne şi : Ai reuşit s-o cunoşti ?

— Nu, dar m~a întrebat dacă nu poate să ia bilet dus şi-ntors. Ceea ce înseamnă că...

— Atunci se-napoiază precis. Dar ceilalţi ?

— Ceilalţi ? Să vă spun sincer, nu ştiu încotro a plecat fiecare. Ştiu că am dat două pentru Galaţi, trei pentru Piteşti, două pentru Constanţa.

— Atunci să privim diagrama.

Casierul aduse diagrama vagoanelor şi Dima se opri la vagonul numărul şase.

— în vagonul ăsta aţi -dat vreun loc ?

— Două, pentru Constanţa, după cum vedeţi scris.

Deci, în acest vagon puteau fi sau cei doi „îndrăgostiţi“, sau cei doi de care se interesaseră ei. Dar pentru ca şi cîinele se oprise în dreptul acestui vagon, aproape sigur că cei doi au luat bilete pentru Constanţa. Dima se hotărî să mai verifice încă o dată acest raţionament în- trebîndu-1 pe casier :

— Nu cumva tînărul cu cămaşă albastră a cerut bilet pentru Constanţa ?

Casierul gîndi o clipă :

— Da, s-ar putea.

— Dar nu ne-aţi vorbit de celălalt.

— Era ceva mai scund, într-o cămaşă albă şi pantaloni gri.

Merseră pe peron şi casierul le arătă unde stătuseră cei doi cînd a ieşit el „să ia aer“. Era chiar locul în care se oprise cîinele.

— Cum de puteţi face aceasta precizare ? întrebă Dima.

— Păi, am vorbit cu el, cu blondul. Adică n-am vorbit, dar ne-am făcut semne. Se uitau şi ei la femeia pe care v-am descris-o. Eram în dreptul lor cînd ea a trecut pe lingă noi şi ne-am sucit toţi trei capetele, apoi am izbucnit în rîs. Atunci am văzut iar că avea lipsă dintele din faţă.

Casierul era, desigur, un tînăr simpatic, dar după ce le dădu aceste relaţii amănunţite, Dima îl califică drept „foarte“ de ispravă.

Socotiră că, deocamdată, aici terminaseră cercetările. Se urcară în automobil, şi el îi spuse celui care conducea :

— în Constanţa, la gară ! Dar repede ! Să fie urcat şi clinele în maşină ! Avem nevoie de el.

Mihai era lîngă Dima. în timp ce automobilul alerga cu toată viteza, comentară cele aflate :

— Acum cred că îl recunosc pe individul nostru. Mai ales că dintele lipsă are să-l dea de gol, chiar dacă va încerca să scape de acest semn. S-ar putea să viziteze un cabinet dentar. Sînt puţini cei care îşi pierd unul dintre incisivi, şi ăsta poate să fie un indiciu bun.

— Dar mai ales îţi dă ţie de lucru.

Mihai înţelese.

— Să ştii că tocmai am de tratat o măsea care mă supără de multă vreme. Voi profita de această ocazie.

— Pînă să începi tratamentul, te rog să-mi faci o listă a tuturor cabinetelor cu plată din oraş şi Împrejurimi, deşi nu vom scăpa din observaţie nici celelalte posibilităţi. Dacă are o cunoştinţă şi îşi aranjează dantura într-un spital oarecare ? Desigur, mai multă atenţie cred că merită policlinicile cu plată, unde poate să ceară să i se lucreze foarte repede... Oare dintele ha pierdut

în lupta cu studentul ? Cînd s-a zbătut, acesta ar fi putui să-l lovească peste gură. Un dinte căzut, şi încă cel din faţă, e un semn mult prea vizibil ca să nu încerce sad lichideze.

— Cu ce putea să-l lovească studentul, încît pe corpul lui să nu rămînă nici un semn ?

— Cu călcîiul, cînd acesta l-a prins de picior.

Mihai îşi exprimă apoi îndoiala că vor putea folos!
cîinele în gară la Constanţa.

— Nici eu n-am mari speranţe, îi mărturisi Dima, dar merită să încercăm. S-ar putea să aflăm încotro s-au îndreptat după ce au coborît din tren, ceea ce ar fi deosebit de important.

În gară la Constanţa aflară unde opresc locomotivele trenurilor lungi şi repetară măsurătoarea. Socotiră astfel locul în dreptul căruia oprise, probabil, vagonul şase. Aduseră cîinele chiar în acel punct.

Muşinînd, cîinele se învîrti mult timp în jur, fără să găsească ceva. Tocmai cînd se hotărîseră să se lase păgubaşi el lătră bucuros, agitîndu-şi coada, nerăbdător să pornească la drum. Numai întîmplător trecuse liniile, şi descoperise urmele căutate. Cei doi, din prudenţă, nu coborîseră în partea peronului, ci între linii, dar tocmai această grijă i-a dat de gol. Acolo, urmele lor se păstraseră.

Cîinele, după ce urmări un timp, începu să scheaune nervos, dovadă că nu rpai găseşte ceea ce căuta. Ajunseseră pe peron şi urma era mai greu de descoperit. Plimbîndu-se într-o parte şi alta, de cîteva ori, el o „prinse" iar şi porni pe ea... Cînd ajunseră în staţia troleibuzului, se opri, dezorientat. Pe stîlpul indicator era scris „Mamaia".

— Va să zică, spre Mamaia ! Mi se pare că vor face o frumoasă cură marină, se adresă Dima lui Mihai. Nu ţi-ar strica să faci şi tu cîteva băi, mai ales că peste puţin trece vara.

— Da, dar numai după ce îmi voi plomba măseaua, ca să înlătur orice focar de infecţie. Altfel, cu siguranţă că n-am să scap de reumatism.

Controlară toate staţiile pînă la Mamaia, dar dinele nu mai descoperi nimic. La Mamaia troleibuzele opreau chiar lîngă nisipul plajei. Sute, mii de oameni coborau şi urcau, frămîntînd nisipul cu picioarele. înţeleseră că de aici încolo cîinele nu le mai putea fi de folos.

Chiar în ziua aceea, în policlinica stomatologică din Constanţa intra un tînăr cu mustăcioară neagră, căruia îi jucau ochii în cap de neastîmpăr. Era unul dintre acei simpatici vorbăreţi, ageri, gata să stea la o şuetă cu oricine, pregătiţi oricînd să facă o remarcă răutăcioasă, dar niciodată rea. Cam vorbăreţ, destul de amabil, puţin curtezan, acest tip de om este de cele mai multe ori primit cu braţele deschise peste tot, pentru că niciodată nimeni nu se plictiseşte în tovărăşia lui. Găseşte, cu un simţ deosebit al orientării, ce trebuie să spună oricui, ca să-i intre în voie.

Tînărul cu mustăcioară pătrunse în holul de aşteptare al cabinetului special dentar, se orientă dintr-o singură privire, apoi se adresă celei mai în vîrstă paciente, deşi numai la cîteva scaune de ea aştepta o tînără nostimă, care ar fi putut să-i atragă atenţia. Voia să arate că nu-1 interesează prezenţa femeii tinere ?

— Nu vă supăraţi, aş vrea să ştiu dacă se ţine o evidenţă a ordinii in care s-a venit,

— Luaţi un bon de la fişier, veni răspunsul nu prea binevoitor, femeia fiind mai aspră decît părea.

Tînărul parcă nu observă scurtimea replicii şi răceala glasului. Cu aceeaşi amabilitate continuă conversaţia.

— Ce număr a intrat, vă rog ?

— Cinci!...

Mai mult nimc. Un nou atac t

— Care e ultimul număr, vă rog ?

— Dar de unde vrei dumneata sa ştiu ? ! Eu sînt pacientă. Interesează-te la fişier.

— Vă mulţumesc !

— Eu sînt ultimul număr, îi veni în ajutor chiar tînăra pe care o ocolise. Am numărul doisprezece, şi dumneavoastră urmaţi după mine.

— Atunci permiteţi-mi să iau loc. Nu mă duc să-mi iau bonul decît ceva mai tîrziu.

—- Veţi avea mai mult de aşteptat.

— Da, dar nu voi fi al treisprezecelea ! mărturisi cu aparentă sinceritate, făcînd-o să zîmbeaseă pînă şi pe femeia bosumflată, de lîngă uşa cabinetului.

Se aşează lîngă tînăra fată şi-i şopti, tot aparent grav, şi la fel de comic :

— Cred că dumneaei are ceva la o măsea, arătă el spre femeia care îl repezise.

Drept răspuns, fata izbucni în rîs.

— De ce vrei să sufere, dacă a venit la dentist ?

— Ştiu eu !... Un om aşa de acru ar putea să aibă ceva şi la ficat. Se zice că... Dar de ce rîzi ? Consultă orice medic şi are să-ţi spună acelaşi lucru. Cei care suferă de ficat şi de stomac sînt de obicei oameni acri. Priveşte-o atent şi ai să observi pe mîinile ei unele pete maronii... Le vezi? Sînt semne sigure că are ceva la ficat.

— Vrei să ne audă ?

— Să ne audă cînd.,. privim ? Vezi petele ?

— Da.

— Am avut dreptate ? Are ficatul praf, încheie sigur consultaţia de la distanţă.

Cînd pacienta bosumflată intră în cabinet, pufnind nervoasă, un bătrînel, care stătea două scaune mai de-

parte de tînarul cu mustăcioară şi care păruse că pînă atunci nu-1 interesase nimic, li se adresă, zîmbind complice :

— Eu o cunosc de mulţi ani. Suferă de ficat, din cauza asta este aşa de arţăgoasă.

— Extraordinar ! Nu ţi-am spus eu ? !

Convorbirea tînărului cu „numărul doisprezece“ deveni din ce în ce mai intimă. Nici n-au ştiut cînd a intrat în cabinet numărul unsprezece şi... urmă fata. Mai sosiseră între timp trei persoane, iar cînd se duse şi el să-şi ia bonul de ordine, nu se mai elibera pentru ziua aceea.

Fata ieşi din cabinet şi tînărul o întrebă în ce zi trebuie să mai vină pentru tratament.

— Am să mă programez şi eu în aceeaşi zi.

Ea plecă puţin dezamăgită. Se aşteptase să fie condusă. Dar avea şi el dreptate, trebuia să stea la rînd.

Cînd intră ultimul pacient se duse şi el, fără bon de ordine, dar doctorul îşi consultă ceasul şi-i spuse că nu mai poate primi în ziua aceea.

— Dacă nu e o urgenţă, poftiţi mîine.

— N-am încotro. Cu atît mai mult, cu cît nu pot să spun ce mă doare. E vorba de o plombă superficială. Cel puţin aşa îmi place să cred.

A doua zi, veni, într-adevăr. La fel de simpatic şi amabil, a cedat rîndul unui om în vîrstă, apoi unei femei, pînă cînd s-a trezit că a rămas iar ultimul, şi a plecat acasă.

Căpitanul Dima aştepta nerăbdător buletinul autopsiei. Voia să fie sigur că studentul Vladescu fusese perfect sănătos.

Cînd citi concluziile medicului, află că moartea sur- venise prin înec, plămînii fiind plini cu apă. Inima tî- nărului fusese perfect sănătoasă. Medicul nu descoperise nici o leziune, care să trădeze o luptă a victimei cu agresorul.

Buletinul era aşa cum prevăzuse Dima. Putea,' deci, porni la drum să lămurească celelalte probleme ridicate de persoana tînă.rului student. Primul drum îl făcu în tabăra studenţilor arheologi. Evenimentul trist schimbase atmosfera plăcută care domnise pînă atunci acolo. Nu se mai auzeau rîsetele vesele, nu se mai strîn- seseră seara în jurul focului. Nici a doua zi nu mai ple- case nimeni pe şantier, rămăseseră în tabără, cu Anda. Fata îi ocolise, nu venise nici la masă, în mijlocul colegilor, iar aceştia, nu o asaltaseră cu dovezile lor de prietenie, ci aşteptaseră să facă ea primul pas de apropiere.

Dima se interesă de Anda, şi cînd o găsi, îi propuse :

— Vreţi să faceţi o scurtă plimbare în tovărăşia mea ?

Fata îl privi cu ochi rugători. Nu voia. Dima îi explică :

— Trebuie să vă pun cîteva întrebări. Cred că propunerea mea este foarte puţin binevenită, dar vă rog.

Fata pricepu că el era hotărît să-i vorbească. Pocniră în sensul opus locului unde se petrecuse înecul.

— Ştiu că de studentul Dinu Vlădescu vă legau sentimente deosebite şi înţeleg de ce vă este atît de greu să vorbiţi despre el. Dar s-a petrecut acest ciudat înec şi noi dorim să ştim dacă au s-a întîmplat mai mult decît un accident.

Simţi că fata a tresărit, cu totul uimită de ceea ce auzise. Pînă atunci fusese convinsă că moartea lui
Dinu survenise în urma unui accident nefericit şi, deodată, iată că i se dădea cu totul altceva de înţeles.

— Dar... ce credeţi dumneavoastră că s-a întîmplat ? Vreţi să spuneţi că... nu a fost un accident ?

— Nu ştiu nici eu. Dar caut să aflu. Totul pledează pentru un accident, dar noi avem datoria să ne asigurăm că este aşa, şi atîta timp cît mai există şi o altă posibilitate....

—Şi ce pot să vă spun eu ?!

Dima o invită, printr-un gest, să se aşeze pe o bancă din apropierea taberei.

— Mi-aţi face un mare serviciu dacă mi-aţi vorbi despre studentul Vlădescu.

— Nu-mi închipui ce vă poate interesa. Vă rog să-mi puneţi dumneavoastră cîteva întrebări şi eu vă răspund cu plăcere.

— De acord. Mai întîi v-aş ruga să vă amintiţi încă o dată dacă, de cînd sînteţi aici, la mare, el a plecat vreodată singur din tabără, sau dacă a primit vizita cuiva. Indiferent dacă este vorba de o persoană cunoscută sau nu de dumneavoastră.

— Nu, răspunse ea fără nici o ezitare. Am fost o singură dată în Constanţa, dar împreună.

—în ce scop ?

— Să vizităm Mamaia. Eu nu fusesem niciodată acolo, în ultimii ani, şi auzisem atîtea despre noile construcţii.

Dima ezită. Trebuia să-i pună o întrebare mai dificilă pentru momentul de faţă, dar nu avea încotro :

— Prietenia dumneavoastră a început aici, în tabără, sau mult mai înainte ?

— Cu Dinu m-am împrietenit încă din anul întîi de facultate. Era cel mai serios coleg, învăţa foarte bine... studiam împreună. Aşa ne-am împrietenit.

— Şi... cînd v-aţi dat seama că prietenia dumneavoastră este mai mult decît , colegială ?

întrebările răscoleau amintiri scumpe, acum dureroase. Fata se ridică şi porniră iar în plimbare. Păşiră multa vreme în tăcere, pînă cînd ea se hotărî să răspundă. Tot ceea ce era legat de această schimbare a sentimentelor era atît de viu acum, de parcă s-ar fi întîmplat cu puţin timp înainte de venirea la mare.

Dinu fusese un băiat timid, se apropiase de ea cu paşi de melc. O protejase, o îndemnase la studiu, apoi îşi asumase „misiunea" de a se îngriji de îmbogăţirea culturii ei generale, prilej pentru a lua primele bilete de teatru şi cinema. Anda nu ştia cînd se trezise că „trebuie" să-l vadă în fiecare zi, că nu poate să-şi petreacă după- amiezele decît împreună cu el, că filmele n-au farmec decît comentate de Dinu, că el a condus-o spre cămin ţinînd-o de braţ. Revelaţia sentimentelor au căpătat-o printr-un alt coleg, care a ţinut într-o zi să anunţe în plin amfiteatru : „Dar Anda şi Dinu se iubesc, voi nu vedeţi ? !" Pentru ea observaţia a fost ca un duş rece, cu toate că obrajii i s-au înroşit ca focul. „Va să zică, ceea ce este între mine şi Dinu este altceva decît o prietenie", şi-a spus. Pînă atunci i se păruse că Dinu este cel mai bun coleg al ei.

Din ziua aceea dragostea lor fu „oficializată" în an, nu mai erau invitaţi decît împreună la reuniuni, sau oriunde în altă parte. Şi ei au început să se poarte după cum erau trataţi. Chiar în seara aceea, după ce o condusese pînă în uşa căminului, la despărţire Dinu a

sărutat-o, iar ea n-a avut tăria să se opună. Gestul i se păruse atît de firesc...

— Noi doi... ne-am simţit foarte apropiaţi cu puţin înaintea vacanţei de vară a anului întîi.

— Credeţi că Dinu vă împărtăşea dumneavoastră toate preocupările pe care le avea, sau toate necazurile ? Mă refer la firea lui. După cîte mi-aţi spus şi dumneavoastră, era un om mai închis, nu ţinea să destăinuie nimănui anumite evenimente din viaţa lui. Să zicem, o întîmplare neplăcută.

— O, Dinu îmi spunea orice î Vorbeam împreună pînă şi despre problemele pe care le avea mama lui la serviciu. El nu are tată. De altfel, eram atîta timp împreună, încit ştiam orice unul despre celălalt. Dimineaţa ne întîlneam la cursuri, după-amiaza învăţam, iar seara mergeam împreună la cantină. După aceea, dacă nu aveam nici un plan, mă conducea acasă şi pleca să se culce. Chiar şi o mare parte din vacanţă o petreceam împreună, pentru că practica noastră durează o lună de zile. Vedeţi dar că ştiam totul...

— Nu l-aţi surprins mai agitat, sau mai îngîndurat, în ultimul timp ? Vreau să spun că din comportarea lui nu a reieşit o anumită preocupare nouă, care pe moment să nu vă fi atras atenţia, iar acum, în lumina ultimelor fapte, să-i daţi importanţă ?

— Nu am observat nimic. în afară de preocuparea dezlegării problemei ridicate de caseta descoperită de noi...

Dima consideră că de la ea nu mai poate afla nimic.

La întoarcere, ţinu să vorbească încă o dată cu profesorul Olaru. Acesta îl remarcase pe Vlădescu încă din anul doi de studii şi-l urmărise an de an, deoarece ar fi vrut să-l oprească la catedra lui, spcotindu-1 un element de-

osebit. Nici o clipă n-a avut impresia că purtarea lui poate să ascundă ceva, să fie falsă.

Profesorul era sincer îndurerat de întîmplarea tragică. De altfel, încă nu-şi revenise din emoţia pricinuită de ea. îi mărturisi lui Dima că pur şi simplu nu se poate concentra într-atît încît să continue cercetările.

Dima încercă atunci să-şi lămurească o problemă pe care numai profesorul putea s-o dezlege :

— Cum apreciaţi dumneavoastră punctul de vedere al studentului Vlădescu în interpretarea textului de pe capacul cutiei ?

— Mi se pare hazardată concluzia, dar explicabilă, dacă ţinem seama că Vlădescu era, de fapt, un tînăr de douăzeci şi doi de ani, pasionat şi romantic. Oricît de exactă este ştiinţa noastră, se pretează, adesea, la interpretări mai „libere“, cu atît mai mult cu cît între două fapte stabilite precis şi dovedite rămîne un spaţiu liber pe care trebuie să-l umpli făcînd diferite raţionamente. Aici îşi găseşte cîmp deschis fantezia, care, la douăzeci şi ceva de ani, zburdă adesea fără posibilitate să o struneşti.

— Mă gîndeam că ipoteza emisă, la prima vedere, este foarte frumoasă şi poate să entuziasmeze mai mulţi tineri. Ceilalţi cum au primit-o ?

— Cu oarecare rezervă, totuşi, ceea ce l-a ambiţionat pe Vlădescu şi l-a determinat să încerce cu atît mai mult să-şi dovedească punctul de vedere.

— Credeţi, aşadar, că nici unul dintre ceilalţi colegi nu a socotit aceasta o „idee mare“, pentru care merita să fie geloşi pe Vlădescu ?

— în nici un caz ! Dar dumneavoastră vă gîndiţi la ceva foarte grav, după cîte îmi dau seama, sesiză profesorul intenţia lui Dima.

— Trebuie să nu scăpăm nici o posibilitate, chiar dacă este, aparent, mai neverosimilă. Adesea, dintr-o glumă, sau pornind de la o invidie măruntă ies lucruri foarte grave. în tabără mai există un alt aparat pentru scufundat ?

— Unul ca acela folosit de Vlădescu, nu, dar este un altul, mai simplu, fără tuburi de aer, ci numai cu o ţeavă care iese la suprafaţă în timp ce înotătorul stă sub apă. Este proprietatea unui coleg de-al lui Dinu.

Lui Dima i se păru interesant ceea ce află.

— Cunoaşteţi, cumva, care erau raporturile dintre acel student şi Dinu ? Mă refer chiar la punctul lui de vedere faţă de ipoteza acestuia.

Dima se gîndea că s-ar fi putut ca acel coleg, sau altul, aflînd intenţia acestuia de a se scufunda, să se fi ascuns lîngă mal, apoi să fi venit pe sub apă să-l sperie, fie şi din glumă, pentru a-1 învăţa minte să nu se mai încăpă- ţîneze să-şi demonstreze prin orice mijloace punctul de vedere. Ar fi putut să-l sperie prinzîndu-1 de picior. Văzînd ce consecinţă a avut gluma lui, colegul poate că se teme acum să-şi mărturisească fapta.

Profesorul încerca să-şi amintească atitudinea acelui student faţă de Dinu.

— Cred că n-a fost de aceeaşi părere cu el, socotind că ceea ce spune Dinii este o poveste frumoasă, dar nu o realitate istorică. Dar vedeţi dumneavoastră, eu n-am urmărit disputa din acest punct de vedere.

Dima a ţinut să-l cunoască şi să stea de vorbă şi cu studentul Dobrescu, posesorul măştii subacvatice.

De la prima vedere şi-a dat seama însă că acesta nu poate fi cel care l-a prins pe Dinu de picior. Era un tînăr slăbuţ, mic de statură, cu o faţă blinda, de copil. în convorbirea avută se dovedi însă vorbăreţ şi foarte

pătrunzător. Mai întîi Dima îl rugă să-i vorbească în general despre fostul lui coleg, să-l aprecieze profesional, să-şi spună părerea despre relaţiile acestuia cu Anda. Nici o noutate. Despre Anda avea o părere foarte bună şi o compătimea sincer. La întrebările în legătură cu pasiunea lui de a înota subacvatic, a dat răspunsuri clare la tot ceea ce voia Dima să ştie, căutînd mereu să dea de înţeles că ştie ceea ce urmărea acesta.

— îmi place înotul sub apă. I-am molipsit şi pe colegii mei. Dar n-am mai înotat în ultimul timp, pentru că, din greşeală, am călcat pe mască şi i-am spart geamul, rupîndu-i într-un loc şi partea de cauciuc. Nici eu şi nici altcineva n-ar fi putut s-o folosească... în ultimele două zile. Pot să v-o aduc, s-o vedeţi.

— Dacă o aveţi la îndemînă.

— Sigur că da.

Se întoarse cu masca. într-adevăr, era în starea în care spusese.

— Pot să văd şi labele ?

— Fără mască ? Mă rog...

Ţinea cu tot dinadinsul să-i dovedească lui Dima că ştie ce bănuieşte. Se duse, cam nedumerit, să aducă ceea ce i se ceruse. El nu mai ghicise că Dima i le ceruse numai pentru a-1 îndepărta. Desprinse o bucăţică de ciob din geamul spart al măştii şi o puse într-o cutiuţă. Apoi studie ruptura cauciucului. Se vedea uşor că nu este nouă, cauciucul fiind înnegrit în acel loc. Mai rupse şi el puţin şi, în continuare, marginea nouă apăru altfel, colorată mai viu.

Studie, aparent atent, labele aduse, apoi îi mulţumi studentului Dobrescu pentru amabilitatea cu care îi răspunsese la întrebări.

Dima socoti că în tabără nu mai are nimic de aflat.

In aceeaşi zi laboratorul îi confirmă că, într-adevăr, geamul măştii fusese spart cu mult timp în urmă.

★

Un bărbat între două vîrste, cu înfăţişare de mic funcţionar de provincie, se opri în poarta casei cu numărul 222 din strada Lt. Minculescu şi, după ce răsuflă adînc şi îşi şterse faţa încinsă cu o batistă mare, cadrilată, se încumetă să bată. Lovi de cîteva ori seîndura porţii cu măciulia bastonului, apoi aşteptă, retras cîţiva paşi, la umbra salcîmului din apropiere. Casa de la numărul 222 nu este prea mare şi poate fi asemuită cu foarte multe altele din cartierele mărginaşe ale Bucureştiului. Cîteva camere, o marchiză în faţa celei din mijloc, iar în fundul curţii dependinţele. Doi caişi mari, sănătoşi, asigură curţii umbra plăcută în zilele călduroase.

De obicei, vara, la orice oră, găseşti geamurile deschise, iar prin curte apare, din cînd în cînd, gospodina, cu o treabă oarecare. La ora cînd cetăţeanul amintit bă- tea în poarta casei, aproape sigur iese cineva să-ţi deschidă.

Bastonul lovea atît de hotărît în poartă, îneît în fereastra casei vecine apăru o femeie în vîrstă să vadă cine insistă atîta. I se adresă după obiceiul dintotdeauna al vecinilor :

—Pe cine cauţi dumneata ?

Bărbatul se întoarse fără grabă spre ea, ca omul toropit de căldură, şi după ce-şi scoase pălăria, căreia începu să-i şteargă meşina de interior, îi răspunse :

—Pe vecina dumitale.

—Pe madara Vlădescu ?

—Chiar pe ea.

— Vai de capu’ ei, săraca, nu este acasă. A plecat la Constanţa, că i s-a prăpădit băiatu\

— Ce spui dumneata ? se trezi din toropeală bărbatul, apropiindu-se de fereastra la care apăruse vecina. Cînd s-a întîmplat nenorocirea asta ?

— Parcă ieri. îi plîngi de milă, biata de ea. Singuru' ei copil. Şi ce băiat !...

— Ţ-ţ-ţ ! făcu el clătinîndu-şi capul de pe un umăr pe altul, a nenorocire. De ce-o fi murit ?

— Nenorocire mare ! continuă vecina, trăgîndu-şi cu un gest nervos basmaua pînă pe nas, ca apoi s-o împingă iar pe spate, o dată cu părul, şi s-o lege sub bărbie. Parcă-s bolnavă, nu alta.

— Sînteţi ceva rude.

— Dinu a crescut, sub ochii noştri. Ce mai băiat î Ca şi copilu' meu, şopti femeia izbucnind în plîns. Era mîndria mă-si şi a noastră. învăţa mult... Sufletu' mă-si, nu alta. L-a crescut de mic singură. Zicea că vrea să-nveţe, s-o ajute. Taică-su s-a prăpădit pe front, nici n-a apucat băiatu[5] să-l cunoască.

— Cine ştie ce s-o fi întîmplat pe acolo ? Nu ştiţi de ce a murit ?

— Zice că s-a înecat.

— S-o fi înecat, s-o fi certat cu cineva... Cîte se pot întîmpla la vîrsta lui.

— Cine să se certe, Dinu ? Vai de mine, nu-1 cunoşti ! O fată nu era ca el ! N-ar fi făcut el una ca asta... Dar dumneata de ce o cauţi pe madam Vlădescu ?

— Voiam să-i transmit ceva din partea unei verişoare. Dar dacă nu e... Văd eu ce-am să fac...

După ce îi mulţumi pentru bunăvoinţă, bărbatul se îndepărtă mergînd pe marginea trotuarului, să se ferească de soare.

*

Corturi, cearşafuri întinse pe patru beţe, umbrele deschise, mingi mari de toate culorile, copii care se luptă cu enorme animale de vinilin, cu ajutorul cărora plutesc pe apă, castele de nisip, crenelate, distruse de primul pas neatent, tineri bronzaţi care păşesc „atletic", cu piepturile bombate, parcă în buiestru, fete negre ca tuciul, unse pînă la refuz cu diferite pomezi în dorinţa de a se bronza şi mai mult, priviri întoarse după noii sosiţi, care, parcă vinovaţi de nu ştiu ce sacrilegiu, încearcă să-şi bronzeze cît mai repede pielea ca laptele. Plaja î

Doi bărbaţi, unul trecut de treizeci şi ceva de ani, cu pielea roşie, iar celălalt încă de culoarea fildeşului, trec pe malul apei urmăriţi de priviri ironice şi iscînd semne semnificative. Oare aşa au fost şi ei ?

Cei doi însă nu se sinchisesc, se plimbă într-o parte şi alta, privesc cu interes tot ce se petrece în jurul lor, se vede cît colo că sînt încîntaţi de prima lor zi de concediu.

După ce trec de cîteva ori în sus şi în jos, se opresc la capătul toboganului, acolo unde vin foarte mulţi tineri să se arunce în apă. Pentru că pielea lor a prins repede culoarea aramei, se retrag sub planşeul de beton şi asistă la curajoşii care se lansează în apă făcînd în aer fel de fel de figuri.

Se părea că n-au prea multe să-şi spună, deoarece fiecare era interesat mai mult de ceea ce se petrecea în jurul lor. într-un tîrziu însă, cel mai tînăr se adresă celui înalt, vorbindu-i destul de aproape de ureche, încît să nu audă nimeni dintre cei care forfoteau în apropiere.

— Crezi că ăsta e un loc bun ?

— Un tip care are aparat de vînat pe sub apă în- seamă că e un pasionat înotător. De ce n-ar veni să se grozăvească făcînd un salt extraordinar, pe care să-l remarce femeile din jur ? Toboganul este un loc ideal pentru aşa ceva.

Plaja începu să se golească de sezonişti. Aglomeraţia se simţea acum în restaurante şi expresuri. Tuturor li se face foame aproape în acelaşi timp şi îmbulzeala nu poate fi ocolită. Fericiţii care au găsit un. scaun liber la o masă privesc triumfător la întîrziaţi.

Printre cei care sperau să găsească un loc sînt şi bărbaţii de curînd sosiţi pe plajă. Ei umblă de colo-colo, printre mese, apoi, plictisiţi, pornesc spre alt restaurant, unde găsesc aceeaşi aglomeraţie. Cînd, în sfîrşit, descoperiră o masă liberă, se aşezară răsuflînd greu şi priviră în jur, triumfător. Răbdarea le-a fost răsplătită !

Mîncară pe îndelete, iar cînd ajunseră la desert, tînăruî se adresă prietenului său :

— Uite, nu ţi se pare interesant bărbatul acela ? Tocmai intră pe uşă. îl vezi ? Acela blond, de statură înaltă.

Prietenul priveşte spre uşa şi vede într-adevăr un bărbat între două vîrste, cu părul cînepiu, aproape înalt, cu o lulea în colţul gurii, care se uita şi el prin restaurant să descopere două locuri pentru el şi prietenul care venea la un pas în urma lui.

— într-adevăr, merită toată atenţia ! De ce nu-1 inviţi la masa noastră, de patru persoane ? Cu atît mai mult, cu cit mi se pare că il şi cunoşti... Adu-ţi bine aminte.

Tînărul prinse privirea blondului din uşă şi îi făcu semn că se pot aşeza alături de ei. Cei doi se grăbiră să primească invitaţia, neaşteptîndu-se la un noroc atît de mare. Tînărul care îi chemase se adresă celui cu lulea :

—Mărturiseşte că nu te aşteptai să mă vezi aici. Ce mai faci ? Eşti de mult timp în staţiune ? Ce coincidenţă fericită ! Nu ne-am mai văzut de acum cinci ani, de la Borsec. Din concediu în concediu. Prietenul meu Victor. Pe el nu cred că-1 cunoşti, dar e un băiat admirabil. Faceţi cunoştinţă î

Blondul îl privi din ce în ce mai contrariat.

—Cred că mă confundaţi, reuşi el în cele din urmă să întrerupă avalanşa de cuvinte a celui care îl invitase, atît de amabil, la masa lui. Nu cred că...

—Imposibil ! făcu, sigur de el, tînărul. Vrei să spui că nu ne cunoaştem ! Ştii că ai haz ? Ia uite cum m-a uitat ! Nu ai fost acum cinci ani la Borsec ?

—Pot să jur că niciodată în viaţa mea. E una dintre puţinele staţiuni pe care nu le cunosc, şi asta pentru că am stomacul şi ficatul sănătos tun.

—Extraordinar ! Să fie o asemănare atît de perfectă ? Nu sînteţi inginerul... ei, fir-ar să fie ! E şi explicabil să fi uitat numele. Au trecut cinci ani de atunci.

— în orice caz să ştiţi că eu sînt medic.

—Nu mai insista, Mihule, interveni prietenul celui în greşeală. E clar că faci o confuzie. Dar asta nu înseamnă că dumneavoastră nu puteţi lua loc la masa noastră.

—Desigur ! Nu ne-am întîlnit acum cinci ani, facem cunoştinţă astăzi.

Se prezentară. Vorbiră despre timp, despre apă, despre muzica cea mai bună de la restaurante.

Către sfîrşitul mesei, Mihu susţinu că între lulea şi ţigară o preferă pe cea din urmă, argumentînd pe larg avantajele ei. Doctorul, care strîngea în dinţi capătul unei foarte frumoase lulele „Bruyer“, îl contrazise. în cele din urmă, Mihu veni cu argumentul cel mai greu :

luleaua distruge dantura. Ca să-i dovedească doctorului cită dreptate are, îi privi atent dinţii, să descopere mici defecte care, ulterior, puteau duce la serioase carii. în- tr-adevăr, în partea în care purta luleaua, dantura era mai tocită. Dar numai atît. Doctorul nu avea nici un dinte fals.

După cum era şi firesc, Victor şi Mihu fură cei care terminară primii masa şi, pentru că aveau o întîlnire în după-amiaza aceea, îşi luară rămas bun de la doctor şi de la însoţitorul lui. Hotărîseră să se vadă a doua zi.

Pe plajă, Victor îl întrebă pe Mihu, care privise sub masă la încălţămintea doctorului :

— Ce papuci avea ?

— Pe dracu', poartă cel puţin patruzeci şi patru ! Şi se vede că este doctor. Are o dantură perfectă, cu toate că fumează lulea.

După-amiaza, plaja are farmecul ei. Mai ales pentru cei care preferă blîndeţea soarelui trecut de cumpăna zilei. Aceştia vor să înoate în apa încălzită toată dimineaţa, în care intri fără să sesizezi vreo diferenţă de temperatură. Pe nisip, grupuri răzleţe. Ici-colo o umbrelă deschisă, fiind suficient loc pentru a se organiza jocuri imposibile dimineaţa, din cauza forfotei.

Un grup de cinci sezoniste, aşezate în cerc, îşi trimit una alteia o minge uşoară, de vinilin. Cîţiva bărbaţi stau pe nisip cu genunchii strînşi la piept şi le privesc, făcînd cu voce tare observaţii răutăcioase de cîte ori una dintre fete greşeşte. Jocul se bucură de o mică galerie, care cînd aruncă o vorbă de haz, cînd aplaudă ironic sau sincer o „intervenţie" reuşită. Destul de aproape de grupul fetelor, cei cloi bărbaţi încă nebronzaţi, lungiţi cu faţa în jos, privesc şi ei jocul, dar fără să participe la glumele celorlalţi. La o lovitură mai puternică, mingea zboară pînă la ei şi îl loveşte pe cel mai tînăr, care tocmai atunci privea în altă parte. Spre uimirea fetei care se repezise după minge, tînărul începu să se vaite în gura mare, ţinîndu-se de cap, ca şi cînd ar fi fost lovit cu o piatră. Rămase descumpănită în faţa ţipetelor lui.

— Rine, domnişoară — i se adresă, între două scînceli — se poate una ca asta ? Nu m-aţi văzut aici ? Intenţionat aţi aruncat mingea, să mă loviţi.

Faţa îi era schimonosită de durere.

— Dar ce s-a întîmplat ? se interesă ea privind locul unde tînărul arăta că fusese lovit.

— Ce să se întîmple ? întrebă, deodată liniştit şi cu alt ton, rănitul. Nu s-a întîmplat nimic, dar se putea întîmpla. Nu m-a durut, dar se putea să mă doară. Atunci degeaba m-aş mai fi văitat, că ar fi fost prea tîrziu.

Fata a înţeles că a fost „victima“ unei glume şi s-a burzuluit:

— Dumneata glumeşti !

— E tot ce pot să fac mai bun, cînd stau pe plajă. Dumneata nu te joci cu mingea ?

— Te rog să ne-o înapoiezi ! îi ceru cu ton poruncitor. O asemenea îndrăzneală !

— îmi pare rău, dar nu pot. N-aţi citit anunţul acela ?

— Mă supăr ! ameninţă fata, cu oarecare necaz.

— E ultimul lucru care îl doresc şi de aceea sînt gata să caut o soluţie de compromis. Unica posibilitate este aceea de a ne invita şi pe noi să intrăm în joc.

— Şi dacă are să vă lovească iar mingea ?

— De data asta ar fi pe răspunderea mea !

Sări în picioare şi, cu mingea sub braţ, se apropie de grupul celorlalte fete.

— Colega dumneavoastră ne-a invitat şi pe noi, şi n-am putut s-o refuzăm. Iar noi, din solidaritate masculină, îi invităm la rîndul nostru pe dumnealor, astfel că, public şi jucători, vom întocmi o singură echipă.

Grupul de bărbaţi atît a aşteptat. într-o clipă formară cercul, gata de joc. Fetele se treziră componentele unei mari echipe. Dar, curînd, nu avură ce regreta, pentru că jocul continuă presărat cu tot felul de glume care creară o atmosferă plăcută. Se distrau ! Şi voiau să se distreze, pentru că, după cum constatară ulterior, plecau cu toţii chiar a doua zi dimineaţa. Seria lor îşi terminase cura. Aveau şi foile de drum vizate.

Ultima seară se bucură întotdeauna de privilegii. Acum vrei să te distrezi mai mult, mai bine, să-ţi iei rămas bun, pentru‘un an, de la locurile frumoase unde ţi-ai petrecut vacanţa.

De aceea şi grupul de tineri, cînd lumina de pe plajă se împuţină, nu se destrăma. Porniră să servească masa împreună, apoi se fixară asupra locului unde să petreacă ultima seară la mare.

Două ore după aceea, erau cu toţii în locul stabilit pentru întîlnire.

La masa lungă, s-au format grupuri şi, de fapt, acum făceau cu adevărat cunoştinţă unii cu alţii. „De unde eşti ?" „în ce hotel ai avut camera ?" „La ce întreprindere lucrezi ?" au fost primele întrebări pe care şi le-au pus. Dansul a pus capăt convorbirilor. Primul care s-a ridicat de la masă, dînd „startul", fu tînărul lovit cu mingea. El o invită la dans chiar pe aceea care atentase la „viaţa" lui. De altfel şi ţinuse să se aşeze la masă în apropierea ei.

Concurent la graţiile aceleiaşi fete era un tînăr simpatic, bucureştean, contabil la o întreprindere de construcţii. Fire deschisă, povesti aproape toata seara în- tîmplări comice din viaţa lui sau şotiile pe care le făcuse altora, în special unui coleg, Viorel, din descrierea lui, un t!p gras, care se preta la tot felul de glume, inspirate în bună parte de aspectul lui fizic. Pentru că toţi cei din grupul lor erau bucureşteni, promiseră că se vor întîlni *.şi* acasă. îşi dădură adresele şi numerele de telefon» Tînărui contabil, holtei fiind, era pus pe petrecere, cu atît mai mult cu cît le mărturisi celor de faţă că el nu începe serviciul imediat după ce va pleca de aici. Mai avea cîteva zile de concediu. Era hotărît să se mai ducă undeva, să se distreze. Şi dacă acolo se va simţi bine, va trimite o scrisoare prietenului său şi va mai obţine cîteva zile de concediu fără plată.

Fiecare mărturisi apoi unde ar mai fi vrut să prelungească timpul de odihnă : unii la munte, alţii în deltă, alţii ar mai fi rămas aici, la mare.

Petrecerea se încheie tîrziu, fiecare aducîndu-şi deodată aminte că a doua zi, dimineaţa, se va trezi devreme, să plece la gară.------*

9 NOUĂ ÎNTÎMPLARE TRAGICĂ

Radu şi Virginia sînt cam de aceeaşi vîrsta — doar ce au trecut de douăzeci de ani — şi, cu toate ca au venit la mare din două colţuri opuse ale ţării, au multe asemănări în situaţia lor. Amîndoi sînt la primul concediu, amîndoi văd pentru prima dată marea, amîndoi se simt stingheriţi în furnicarul de pe plajă. El a venit de la Iaşi, ea de la Timişoara. Şi au avut amîndoi norocul să se descopere încă din prima zi a sosirii lor la Mamaia. în lumea nouă de aici, s-au simţit din prima clipă apropiaţi. în ultima zi de concediu, porniră într-o ultimă plimbare, piuă departe, spre marginea staţiunii. Ţinîndu-se de mină, cînd alergînd, cînd inspirînd adînc aerul tare al dimineţii, se treziră în mijlocul scaieţilor care inundau plaja în partea încă neamenajată. Se îndreptară spre şosea, să se întoarcă acasă trecînd prin mijlocul hotelurilor de la care îşi luau astfel rămas bun. Soarele ţîşnise deasupra apei învăluind zidurile într-un roz dulce.

Bucuria acestei ultime zile de vacanţă fu curmată de ţipătul neaşteptat al fetei, care se agăţă înspăimântată de mîna tînărului.

— Acolo î... Un om L. Ce-i cu el ? bîigui ea, arătîn- du-i, numai la cîţiva paşi depărtare, un om gol, care zăcea cu faţa în jos.

Corpul era vîrît sub o tufă de mărăcini, nud vedeau decît de la umăr în jos.

— Nu-ţi pierde firea î o încuraja el.

— E mort ! E mort !

— Să anunţăm un miliţian î Dar să nu strigăm, să nu facem panică.

Tînărul încercă să-şi ţină firea, vrîncl s-o îmbărbăteze pe fata care nu mai avea putere nici să se urnească din loc.

A prins-o pe după umeri, au ieşit în şosea, apoi au grăbit pasul pînă au întîlnit primul miliţian,

l-au spus despre ce este vorba şi, împreună, s-au întors în acel loc...

*

Dima deschise mai îritîi un ochi, privi pe fereastră cerul, să-şi dea seama ce fei de zi începe şi, după ce se convinse că timpul va fi frumos, se hotărî să-l deschidă şi pe celălalt. După o inspecţie sumară prin cameră, în căutarea pachetului de ţigări şi a chibriturilor, se încumetă să coboare din pat ; erau tocmai pe masă. îşi privi ceasul şi constată că nu era tîrziu, dar ştia că din clipa în clipă va suna Mihai, să-i spună : „Adevăraţii sezo- nişti la ora asta sînt pe plajă“, cuvinte care îl îngrozeau. Umerii lui roşii ca floarea macului pierduseră de acum vreo două rînduri de piele. Plaja devenise un chin, şi numai gîndul că va trebui să treacă iar prin baia de soare îl îngrozea. Chiar cînd avea cămaşa pe el simţea tot soarele în spate. Trebuia totuşi să fie prezent acolo, la datorie. Lăsîndu-se prada razelor nemiloase, se plimba de colo-colo, juca volei, pornea cu barca printre înotători. Mihai, înduioşat de chinurile pe care le bănuia, tăbărîse pe el cu tot felul de pomezi, să-l protejeze, dar fără prea multe rezultate.

Seara. Duna îşi tampona îndelung spatele cu alcool, ţopăind de pe un picior pe altul, de usturime. Spirtul e bun, răcoreşte, dar mai înainte de a avea mici răni pe piele.

De aceea a privit Dima cerul cu coada ochiului, ca o cloşcă ce-şi păzeşte puii de uliu, în clipa cînd s-a trezit. Speranţa unei zile noroase îi fusese repede spulberată de realitatea trista : începea încă o zi cu soare.

îşi sorbea liniştit cafeaua cînd a sunat telefonul. Era sigur că e Mihai. El, cu pielea lui tuciurie, se răs- iăţa de dimineaţa pînă seara la soare şi puţin îi păsa.

Ridică receptorul.

— Ce spui ? ! întrebă, nevenindu-i să creadă. într-o clipă sî-nt gata. Am înţeles ! Maşina mă întîlneşte pe drum. Pornesc pe jos intr-acolo. Telefonează-i şi lui Mihai, îl luăm şi pe el !

Uită de cafea şi de usturimea pielii şi se repezi să-şi îmbrace cămaşa, făcî'nd încă de pe acum tot felul de presupuneri în legătură cu vestea pe care o primise. Peste două minute cobora scara blocului. Porni în pas alergător în întîmpinarea automobilului. La ora aceea strada era liniştită, nu-1 puteau vedea decît cele cîteva jete care măturau trotuarele.

La primul colţ întîlni automobilul şi se îndreptară spre locuinţa lui Mihai, din apropiere. Şi el aştepta *m* faţa casei.

în jurul cadavrului erau, cînd au sosit la faţa locului, medicul legist şi procurorul.

După formalităţile necesare şi după ce Dima scoase cîteva fotografii, întoarseră victima cu faţa în sus. Chiar nişte oameni obişnuiţi prin profesie cu astfel de fapte se dădură un pas înapoi. Cadavrul era complet desfigurat, fiind imposibilă identificarea lui. Ceea ce îl făcu

însă pe Dima să-şi învingă repulsia şi să se apropie imediat de cadavru fu... dintele lui lipsă. Buza de sus fiind tăiată, dantura rămăsese dezvelită şi ceea ce-ţi sărea imediat în ochi era lipsa incisivului drept. Chiar acela despre care spusese casierul că nu-1 avea unul dintre cei doi călători. Dima îi aruncă o privire semnificativă lui Mihai. Amîndoi se gîndeau la acelaşi lucru.

Mihai se lăsă şi el într-un genunchi, lingă victimă, şf îi măsură palma : avea atît cît se aşteptase. Părul celui mort era blond. înălţimea corespundea şi ea, ca şi mărimea piciorului.

Dima ceru să li se aducă la faţa locului clinele pe care îl folosiseră cînd cercetaseră moartea studentului Via- descu. După ce înaintă 20—30 de metri, spre şosea, cîi- nele se opri, dovadă că acolo aşteptase, probabil, o maşină cu care dispăruseră cei vinovaţi. Sau, poate, vinovatul.

Studiară cu meticulozitate cadavrul, dar nu descoperiră absolut nimic demn de luat în seamă. Rămînea, aşadar, ca medicul să se pronunţe asupra cauzei morţii şi a orei precise cînd survenise ea.

Mihai descoperi o urmă chiar lingă cadavru. Mai bine spus, sub el. Tocul pantofului era imprimat într-un loc unde nisipul fusese înlăturat de vînt sau ploaie. Probabil că stînd cu cadavrul în braţe şi, deci, apăsîncl pe tocuri cu o greutate mai mare, unul dintre ele se imprimase. Şi ceea ce îi făcu să se mai privească o dată, mulţumiţi, fu faptul că recunoscusem repede una dintre cele două urme studiate cu puţin timp mai înainte, în legătură cu moartea studentului Vlădescu. Erau urmele celuilalt bărbat, mai mic de statură.

După primul moment de satisfacţie, prilejuit de' această constatare, în mintea lui Dima îşi făcu loc o întrebare firească : „De ce s-au certat aceşti doi indivizi,

încît au ajuns pînă Ia crimă ? Doar au fost prieteni !“

Pe Mihai îl frămînta aceeaşi întrebare. El ţinu chiar să-l întrebe pe Dini a :

— Cînd se ceartă, de regulă, doi răufăcători ? Iată o întrebare pe care cred că trebuie să ne-o punem.

— Bineînţeles. Şi iată răspunsul : cînd împart prada sau cînd unul dintre ei este gata sa fie prins şi prin dispariţia lui nu-1 mai pune şi pe celălalt in pericol. Cel rămas încă în umbră îl sacrifică pe fostul colaborator.

— Ăştia doi au avut de împărţit ceva ?

— Ce bucuros aş ti daca aş putea să-ţi răspund.

Victima fu ridicată şi medicul le promise că le va trimite cît mai grabnic rezultatul examenului.

— Atenţie la alcool ! îi atrase Dima luarea-aminte.

De la el pornesc multe.

— Cirezi într-o întîmplare survenită la chef ? reluă Mihai discuţia cu Dima.

— La băutura. Un chef, nu ştiu de ce, dar presupune mai [imite persoane. Ăştia mai repede cred că au fost singuri. Dar la un pahar de vin omul îşi aduce aminte de multe : că celălalt n-a fost drept, că n-a primit ce i s-a cuvenit, că va fi trădat, sau mai ştiu eu cîte altele. De aici pînă la crimă nu este mult. Apoi putea să-l aducă aici şi să-l mutileze, ca să- nu fie identificat.

— Dar dintele ?

— Era mai greu să i-1 pună, glumi Dima. în sfîrşit, hai să gîndim puţin, oftă el, ca în clipa cînd porneşti la drum lung. Spune drept ce ai vrea să ştii mai întîi ? E interesant să pornim de la această întrebare.

— Aş vrea să aflu tot ce ştie băiatul de acolo, ca să-i putem da drumul să plece la gară, îl arăta pe tînărul care aştepta, în şosea, întovărăşit de fata cu care descoperise cadavrul.

Interogarea lor n-a durat decît zece miunte, mai mult pentru a şti uncie pot fi găsiţi în eventualitatea ca ar mai fi avut nevoie de ei. Era sigur că n-au nici o legătură cu crima de faţă. Tî>iărul era cazangiu la Nico- lina-Iaşi, iar fata lucra într-un laborator medical, în T imişoara.

— Eh, tinereţe ! oftă Dima privindu-i din spate. Eu aş dormi buştean, iar ei vor să prindă în fiecare zi răsăritul soarelui.

Se urcară apoi în automobil şi continuara convorbirea întreruptă de interogatoriul celor doi tineri. Dima reveni cu întrebarea lui :

— Dar nu mi-ai spus, Mihai, ce ai vrea să ştii mai întîi în toată afacerea asta ?

— Mai întîi şi mai întîi ? se jucă Mihai cu vorbele.. Mai întîi m ar interesa cum a fost omorît omul nostru

— De ce asta ?

— Pentru că voi putea deduce dacă a fost o crima făcută într-un moment de furie, sau premeditată. Dacă totul a fost pus la cale, înseamnă că divergenţele dintre ei sînt mai adinei, mai de principiu, aş zice. Dacă nu a lost premeditată, băuţi fiind, se puteau lua din orice la ceartă şi să ajungă la crimă, după cum ai remarcat. în acest caz, nouă ne spune mult mai puţin această în timpi are.

Dima cîntări atent vorbele lui Mihai.

— E un punct de Vedere. Deci, pe lingă felul cum a fost omorît, socoţi că ar trebui să aflăm şi dacă victima era sau nu beată. Altceva ? îmi notez semnele de întrebare pe care va trebui să le elucidăm.

— Apoi m-ar interesa foarte mult în ce loc a fost omorît. Acasă, sau mai bine spus în hotelul în care au locuit, sau în afară. înclin să cred că într-un loc mai retras.

— Aproape sigur. Asasinatul ar ti ridicat probleme deosebite. Nu scoţi uşor un mort dintr-un hotel, tara să te vadă cineva. Vom cerceta prin împrejurimi, dar vom încerca să descoperim ceva şi într-unul din hotelurile de aici, unde s-ar putea să fi locuit. Să vedem cine a plecat ieri sau azi. Dar asta imediat. într-o oră să ştim tot ce ne interesează. Voi trimite pe cineva să cerceteze.

—Mă duc şi eu, propuse Mihai.

Dădu şoferului indicaţia de a-i lăsa în faţa hotelului „Pescăruş“.

— Sînt de acord cu toate astea, Mihai, iar pe deasupra, tare aş vrea să mai ştiu...

— Cu ce l-a transportat pînă acolo, i-o luă înainte acesta, ghicind ce vrea să spună. Unde o fi maşina şi de unde o fi luat-o ? Să fim ţinuţi la curent cu orice reclamaţie de furt de maşină făcută în regiunea asta, de ieri încoace.

— Ai perfectă dreptate. Plai să lămurim toate astea, şi cît mai repede. Cred că nu este nevoie să-ţi spun că n-o să ne fie tocmai uşor.

Mihai fu lăsat în faţa hotelului „Pescăruş“. Portarul îl primi cu zîmbet profesional, cam „ridicol“.. „Prea ţine să fie simpatic şi prea se vede că este fals zîmbetul pe care îl adresează oricui are intenţia de a se apropia de el“, îşi spuse Mihai. Privindu-l, ajunse la concluzia că „tipul“ este, totuşi, omul perfect al mediului respectiv. Atent la oricine urca sau cobora scara, gata în orice clipă să dea unui om de serviciu dispoziţia de a fi folositor, amabil şi îndatoritor, el dirija de la înălţimea pupitrului său tot ceea ce se întîmpla în perimetrul holului — domeniul peste care guverna absolut. Peste ţeasta pleşuvă el aducea dinspre ceafă cîteva şuviţe de păr, pe care le răsfira cu

pricepere în creştet. Cinci Mihai îi strînse mîna, degetele i se părură de cauciuc, nu întîrnpină rezistenţa oaselor.

— Gu ce vă putem fi de folos ? i se adresă amabil bănuitului turist. întîmplător avem liberă o cameră excepţionala, la etajul îrrtîi...

Mihai îi arătă cine este şi-l rugă să-i acorde cîteva minute, deoarece voia să-i ceară unele informaţii.

Se oferi cu acelaşi aer îndatoritor cu care îl primise ca turist.

Află că săptărnîna aceea el a lucrat în tura de dimineaţă, ca şi acum, dar n-a remarcat doi oameni ca aceia despre care era rugat să dea relaţii.

— Mai gîndiţi-vă. Poate că nu i-aţi reţinut, insistă Mihai, fără să bănuiască măcar că jigneşte amorul propriu al celui întrebat. E vorba de...

— Am înţeles ce m-aţi întrebat, îl opri el să repete. Vă rog să aveţi toată încrederea. Ocup acest post de treizeci de ani, am ochiul format. Pot sa vă descriu oricare dintre persoanele pe care le am în gazdă în acest moment.

Mihai, ca să vadă cît temei poate să pună pe cuvintele lui, privi pe furiş spre tabloul cheilor şi văzu numărul camerelor al căror locatari erau încă sus, în hotel. I se adresă :

— Spuneţi-mi, vă rog, tovarăşul de la ,,202“ la ce ora a plecadstăzi din hotel ?

Fără să se întoarcă spre tablou, portarul răspunse înţepat, dar cu siguranţă :

— încă n-a coborît. îl puteţi aştepta, dacă doriţi. E un tovarăş inginer din Cluj, mic, cam gras, cu părul cărunt. în fiecare dimineaţă la ora opt, o aşteaptă în hol pe duduia de la „109“, cu care pleacă pe plajă.

Desigur, portarul a prins intenţia lui Mihai şi i-a dat răspunsul dorit. într-adevăr, se părea ca are ochiul for-

mat de anii mulţi petrecuţi în contact cu tot felul de oameni care vin şi pleacă dintr-un hotel,

La despărţire, portarul îl mai asigură o dată că persoanele despre care s-a interesat nu au fost pe acolo,

— Şi dacă n-au fost aici ? se întrebă Mihai, după ce ajunse în stradă. Undeva tot au stat.

între timp fuseseră cercetate şi celelalte hoteluri, dar peste tot se primiseră aceleaşi răspunsuri. Dima, cît timp ceilalţi umblară prin hoteluri, se dusese la Oficiul Naţional de Turism, să vadă dacă nu închiriaseră două camere, sau numai una, unor bărbaţi cu semnalmentele celor căutaţi. Nu reţinuse nimeni semnalmentele date : mai ales dintele lipsă.

Dima şi Mihai se reîntîlniră în locul fixat. Pentru ziua aceea renunţară să mai umble prin hoteluri şi hotărîră să reia cercetările cînd vor veni portarii din tura următoare, mai ales cei de noapte.

— Pot să cred că pentru astăzi am terminat treaba ? se interesă Mihai.

— Că ai terminat să mai ai de-a face cu hotelurile. Dar treabă, cită vrei ! Vom porni să aruncăm o privire în altă parte. Acolo insă vom găsi ceea ce vrem numai după-amiază. Pînă atunci, dăm o fugă să vedem ce ne mai spune medicul, îi întîlnim pe tovarăşul colonel Aldea şi apoi luăm masa. După aceea... vom avea iarăşi plăcerea de a petrece împreună o minunată după- amiază. Poţi să spui că nu va fi plăcut ?

Cînd intră în cabinetul medicului, acesta tocmai întocmea buletinul constatărilor.

— N-ai mai avut răbdare, îl întîmpină el pe Dima, cunoscîndu-i firea.

Lucraseră de multe ori împreună şi se împrieteniseră.

— Mărturisesc deschis că nu. E un caz foarte complicat şi chiar ciudat, de aceea n-am de loc astîmpăr.

— îl cunoştea! pe cel asasinat ?

— De unde să-l cunosc ? De altfel ai văzut că i s a făcut o toaletă specială, în urma căruia e greu să-l identifici. Martori care să-l recunoască în starea de acum nu am. Mai bine spus, am unul, pe care am să încerc să-l folosesc, cu toate că prea multe speranţe nu-mi leg de această confruntare. E nevoie de un ochi experimentat profesional, ca să recunoască un om după ce a fost atît de mutilat. Dar, te rog, să-mi spui dumneata mai multe.

— Daaa, făcu medicul, adunîndu-şi gîndurile. Mai întîi, cauza morţii : o otravă foarte puternică şi... foarte rară. Este ceea ce m-a surprins în primul moment cercetînd acest caz.

— în ţară putea fi procurată ?

— .S-ar putea să fie procurată şi din ţară, dar cu foarte mare greutate şi numai din doua, trei locuri. Mă gîndesc la o fabrică de medicamente şi, poate, în alte două locuri unde se fac anumite experienţe, dar care sînt foarte greu accesibile. Am să mă mai gîndesc şi vă dau scris locurile de unde, eventual, ar li putut fi procurată. La îndemîna oricui însă nu este.

— Cum a fost administrată ?

— Cred că într-o băutură alcoolică.

Dima îşi deschise notesul şi-şi însemna toate amănuntele pe care le căpăta. Voia să ceară relaţii care nu figurau în mod obişnuit într-un buletin medical.

— Aţi putea preciza ce băutură ? Vreau să spun : vin, bere, sau o băutură alcoolică tare.

— Aş înclina să cred că rom. Adică am oarecare certitudine şi, dacă stau să mă gîndesc bine, sînt şi, motive care să fi determinat folosirea acestei băuturi, al cărui miros special şi puternic ar fi putut să-l mascheze pe acela al otrăvii.

— Otrava are un gust anume ?

Medicul zîmbi.

— Cine poate spune ce gust are ? Cei care au gustat-o n-au mai putut da nici o lămurire. Moartea este fulgerătoare. Dar are un miros caracteristic, şi nu tocmai plăcut.

— Vă rog să-mi daţi un amănunt : în clipa în care i s-a administrat otrava, victima mai băuse ?

— Cred că era beată, sau aproape beată. Am găsit în sînge o concentrare serioasă de alcool.

— Va să zică, fiind beat, i s-a servit un ultim pahar,

— Aşa trebuie să se fi petrecut faptele.

— Pe la ce oră s-a întîmplat crima ?

— Cu vreo două ore înainte de a fi descoperită : deci pe la ora două şi jumătate, noaptea.

„O fi blondul pe care îl căuta ? Dar cine a fost acest om ?“

— O ufcimă rugăminte, se adresă Dima doctorului. Aş vrea să ştiu dacă victima a suferit de vreo boală care să fi lăsat urme identificabile.

— Cred că da, dacă ar fi trăit, ar fi trebuit în curînd să se opereze de apendicită. Am mai remarcat unele urine pe plămînul stîng. E vorba de cîteva leziuni fibro- nodulare stabilizate.

— Pot să obţin o fotografie a lor ?

-— Desigur.

Dima îşi luă rămas bun de la doctor şi se grăbi să se ducă să mănînce. Peste o oră se întîlnea cu Mihai, Hotărîră să se înapoieze la Mamaia, să cerceteze alte posibilităţi de locuit ale celor doi indivizi. Dacă şi-au instalat un cort ? Pentru ei ar fi fost preferabil, deoarece nu mai intrau în contact cu alţi oameni, sau păstrau legături numai cu aceia cu care voiau. Cazarea într-un hotel implica pentru ei pericolul de a fi întîlnit un portar

ca cel de la „Pescăruş", care putea oricmd să le iaca un portret vorbit.

Dima trecu pe acasă, sa-şi schimbe cămaşa uda, şi după ce rămase o jumătate de oră întins pe pat, i: teie- fonă lui Mihai, cu care fixă un loc de întîlnire.

Cele cîteva minute cît stătuse întins pe pat, cu ochii închişi, iugind de orice gînd, îl reconfortaseră. Acesta era felul iui de a dormi după-amiaza. închidea ochii, se relaxa, rămînînd la jumătatea drumului dintre somn şi veghe. Se odihnea.

Ajunseră la concluzia că ora cea mai nimerită pentru a face o vizita la corturile înşirate pe plajă,* sau în păduricea din apropiere, "era ora patru după-amiaza. în timpul acela locatarii au terminat plaja, au luat masa şi s-au întors ,,acasă" să se odihnească, înaintea petrecerii de seară. Odihna era oarecum impusă şi de soarele încă puternic.

Mihai nu bănuia unde are Dima de gînd să-l ducă, aşa că prima lui întrebare fu aceasta :

— încotro ?

— Pe plaja. Ai uitat că eşti sezonist ?

— Iar

Cui toată pielea lui oacheşă, plaja prelungită din ultimele zile îl plictisise şi pe el. îl privi compătimitor pe Dima.

— Nu te mai ustură pielea ? îl întrebă, aratînd spre spatele lui Dima, care îşi păstrase culoarea cărbunilor încinşi.

— Am găsit o altă piele, de rezervă, şi acum mă descurc mai bine.

Pe drum a aliat şi Mihai despre ce este vorba şi încotro se îndreptau. Pentru că soarele se mai îmblînzise, umblau acum în costume de baie fără să sufere. Reperară tocurile unde erau grupate corturile şi întocmiră un pian de cercetare. Vor trece de la un capăt la celălalt întrebînd de o pereche de tineri.

Ajunseră în „uşa“ primului cort. O fetiţă de patru, cinci ani încărca o găletuşă cu nisip. Singură, fără să se plictisească, părea absorbită de îndeletnicirea ei.

— Nu te plictiseşti singură ?

— Mămica doarme şi eu trebuie să fiu cuminte.

Trecură mai departe. Va să zică acolo era o familie.
în următorul cort erau doi tineri. El, un lungan fără măsură, dormea cu picioarele ieşite în afară. Lîngă el, o fată, probabil destul de înaltă, dar care se pierdea pe lîngă uriaş.

Umblau de aproape o oră, dar . nu găsiseră ceea ce căutau. Tocmai voiau să se lase păgubaşi pentru ziua aceea cînd dădură peste două fete care se oblojeau în faţa cortului, la umbră. Amândouă aveau umerii arşi, de parcă stătuseră pe o plită încinsă. Se apropiară, cu toate că, de departe, fură priviţi neprietenos.

— Mi se pare că aţi vrut să vă faceţi toate băile intr-o zi, li se adresă Mihai, ca unor vechi cunoştinţe, fără să se sinchisească de privirile lor.

— Cine vorbeşte ! făcu cea mai cîrnă, privind semnificativ spre umerii lui Dima.

Mihai îşi aruncă şi el privirea spre spatele roşu al acestuia şi găsi îndreptăţită observaţia ei ironică.

— Noi avem două sute cincizeci şi patru de băi, de aceea sîntem atît de bronzaţi, dar voi ?

— Noi patru sute cincizeci şi patru, ripostă cîrna, Şi, ajunşi aici, putem să aflăm ce vînt v-a adus ?

— Briza de seară...

— Cam devreme. Briza se simte ceva mai tîrziu. Lă- sînd la o parte faptul că nici nu v-ar urni din loc.

— Atunci... necazurile. Căutăm pe cineva.

— Adresaţi-vă miliţiei.
— încercăm mai întîi pe cont propriu. Vreţi sa ne daţi o mină de ajutor ?
— Pe cine căutaţi ?
'— Doi băieţi simpatici. Unul mai înalt, blond, sub- ţirel, altul mai mărunţel, brunet.
Fetele se priviră cu înţeles.
Cînd au venit ?
— De cîteva zile,
— Or fi ăia îmbufnaţii de-acolo, izbucni cîrna, fără sfială. Numai simpatici nu sînt.
— Cei pe care îi căutam noi sînt simpatici. Susţin cu tărie această calitate a lor.
— De aceea stau toată ziua şi păzesc cortul ? Mai ales cel mic, parcă-i o arătare.
Cealaltă fată izbucni în rîs, dar în acelaşi timp încercă să-şi tempereze prietena.
— Angela, dacă ne spune ?
— Ei şi ! îşi ridică ea umărul a nepăsare. Am să le repet cuvînt cu cuvînt tot ce cred despre ei. Poate să mă oprească cineva să am părerea mea ?
— Imposibil să fie ai noştri ! Fac şi prinsoare. Cel blond are cumva, chiar în faţă, un dinte lipsă ? ceru amănunte Mihai.
— Alta acum ! se minună cîrna. Parcă eu m-am uitat să-i văd dinţii. Ala este cortul lor, n-ai decît să te duci să-i studiezi dantura.
— Hai să mergm, poate că ii găsim dormind.
— Nici nu i-am văzut astăzi. N-ar fi de mirare să fie înăuntru, că azi-noapte au fost cu chef.
Dima deveni atent. îi făcu lui Mihai un semn imperceptibil să continue pe aceeaşi temă.

— E, chef ! făcu acesta neîncrezător. Fetele şî cînd bei braga sînt gata să te creadă beat.

— Dacă bei bragă nu mergi pe două cărări şi nici nu vorbeşti atît de tare, încît să scoli toţi vecinii din somn, Cred că abia se mai ţineau pe picioare.

Mihai păru deodată convins de adevărul celor auzite şi se apropie de cîrnă întrebînd-o complice :

— Dă-mi cîteva amănunte, ca să-i iau la sigur. Vreau să-i las praf, cînd or vedea că ştiu tot : Spune mai întîi cîţi au fost.

— Parca am îndrăznit să ies să-i văd ! Atîta mai ne trebuia, să afle că sîntem singure, că precis se legau de noi, şi le dădeam cu o cratiţă în cap !

— înseamnă că au fost mulţi, insistă Mihai. Numai ei doi n-or fi făcut o gălăgie atît de mare, încît să se sperie o fată curajoasă ca tine. Mai ales că îi ştiu destul de paşnici. Ceilalţi poate că au fost mai răi la băutură.

— Află că n-au fost prea mulţi. Cred că erau trei. Mai tîrziu unul dintre ei a plecat. Dar nu mai ştiu, că eram somnoroasă. Nu mă gîndeam că o să veniţi dumneavoastră să ne descoaseţi, că stăteam trează pîhă la ziuă.

Mihai mulţumi mai mult în glumă fetelor pentru bunăvoinţa arătată şi se îndreptă spre cortul indicat. Erau amîndoi gata să pareze orice intenţie agresivă dinăuntru. Ca din întîmplare, unul se aşează într-o parte, celălalt în cealaltă parte a intrării. Ascultară atenţi să vadă dacă se simte ceva. Nici o mişcare.

In partea de sus a cortului era o fereastră prin care pătrundea lumina înăuntru. Mihai se ridică pe vîrful picioarelor şi privi. Intr-adevăr, nu era nimeni...

Dima dădu într-o parte foaia de cort care acoperea intrarea. Primul fapt care sărea în ochi era lipsa acelor mici obiecte care te fac să crezi că un loc anume este Io-
cuk de cineva : un maieu, o batistă pusă la uscat, un rucsac etc. în aiară de salteaua pneumatică, nimic altceva nu mai era înăuntru, şi acest fapt îi convinse că sînt acolo unde doreau să ajungă.

—* Aşteptăm ? ceru Mihai părerea lui Dima.

-— Cît timp .vom face o amănunţită percheziţie Pe saltea, pe cort, poate găsim o iscălitură.

Cînd ridică partea din spate a pînzei cortului, ca sa facă lumină în interior, descoperi într-un colţ o sticlă cu rom, pe jumătate golită.

— Priveşte ! sări Mihai, pentru că el o zărise primul. Ia uite ce sticlă este aici !

Sticla era răsturnată şi, pentru că nu avea dop, se văr- sase din ea o bună parte.

— Bănuiesc că este chiar sticla din care a băut cel găsit pe plajă. S-o trimitem* de urgenţă laboratorului.

— Aş folosi cîinele.

j — De ce ? întrebă Dima.

— Să vedem încotro au plecat. Probabil că de aici au urcat victima într-o maşină. Dacă ştim unde a staţionat maşina, poate găsim pe cineva care s-o fi văzut.

— Nu cred să ne fie de prea mult folos în nisipul ăsta. Dar putem încerca.

Mihai telefonă să fie adus cîinele şi anunţă sa vină cineva să supravegheze din apropiere cortul.

Cîinele fu adus în cort, să miroasă, dar scăpară pentru o clipă din vedere un fapt care se soldă tragic. Dima, atent la felul în care era ambalată sticla găsită, nu-1 observă mirosind locul unde se vărsase romul. Spre uimirea însoţitorului său, cîinele se clătină pe picioare şi căzu.

— Tovarăşe căpitan ! Uitaţi-vă !.

' -— Trage-1 de acolo *[*

] Era prea tîrziu.

— Fir-ar să fie ! izbucni Dima, furios. Cum de n am fost atenţi î ! Şi ce otravă puternică !

Percheziţia amănunţită nu dădu la iveală nimic deosebit. Dima îşi îndreptă

atenţia asupra sticlei cu rom. Cercetînd-o sumar, cu ajutorul lupei, văzu unele urme care meritau să fie studiate.

Pînă la primirea răspunsului de la laborator, Dima se hotărî să stea de vorbă cu ceilalţi locatari din jur. Mai ales cu cei care îşi aveau corturile pe direcţia drumului spre şosea.

în primul cort locuia o familie de oameni paşnici, condusă de... mama unui băieţel de vreo şapte, opt ani. De la prima întrebare Dima pricepu cu cine trebuie să vorbească.

Femeia, cam tînără faţă de soţul ei,- era gata să dea orice relaţii.

— A, se oferi ea bucuroasă să vorbească despre cei doi vecini. Pe domnii de acolo îi căutaţi ? Vai ce oameni de treabă î turui pe nerăsuflate. Mai tot timpul stăteau acasă. Se vede că au venit la plajă, nu...

— D-aia au chefuit toată noaptea ! o întrerupse soţul, cu vădită ironie.

— Sigur, după tine n-are voie nimeni să se mişte S Pînă aseară ai mai auzit ceva ? S-au încurcat şi ei. o dată, că doar sînt la odihnă...

— Şi cî'nd mi se întîmplă mie ? sesiză soţul diferenţa de tratament, în aceeaşi situaţie.

— Iu ? Tu cmc! bei nu scoţi un cuvînt, veni prompt răspunsul. 1 aci şi mai mult.

Dima puse capăt acestei discuţii, deoarece nu avea timp să asiste la o scenă de familie. Femeia, agresivă, îşi sub- ţiase şi mai mult buzele, şi aşa ca muchia cuţitului. 11 ful gera pornită pe bărbatul care o asculta atît de liniştit, de parcă nevasta îi povestea un film văzut de curînd.

— Dumneavoastră aţi venit să locuiţi în acelaşi cort ? întrebă ea privindu-1 galeş pe Mihai.

— Noi avem cortul ceva mai sus, spre „Salvamar", dacă ştiţi, o informă el cu bunăvoinţă.

— Sigur că cla. Mă plimb mereu într-acolo. De ce nu vă mutaţi aici ? E un loc minunat.

— N-ar fi exclus, dar mai întîi să dăm de ei.

— După un chef ca cel de azi-noapte, cine ştie pe unde zac ! trînti iar soţul.

— Vai, dar eşti imposibil î

— S-o fi întîmplat să primească o vizită şi s-au încurcat. Ştiţi cum sînt bărbaţii, le luă Mihai apărarea celor doi prieteni în faţa soţului pornit.

— Dar n-au băut acasă. Au venit noaptea pe la ora unu, poate şi mai tîrziu.

Dima era sigur că cei doi fuseseră urmăriţi pas cu pas de această femeie. De la ea puteau afla amănuntele care ii interesau. Se hotărî să insiste, începînd... printr-o scuză.

— îmi închipui că v-au deranjat destui...

— Da’ de unde ! se grăbi să-l liniştească, fără să se sinchisească de părerea soţului. Aproape că nu î-am auzit. La plecare n-au scos o vorbă, doar se bălăbăneau. Abia îl duceau pe~al treilea. Să nu credeţi că m-a interesat ce au făcut, dar eram trează şi fără să vreau... Cînd i-am auzit trecînd spre şosea, m-am uitat după ei. Erau trei şi... cam băuţi, e-adevărat. Pe unul îl duceau de mijloc, mai mult îl tîrau, că nu se mai ţinea pe picioare.

— Chiar aşa beat ?

— Era, era î se entuziasma ea. Au venit cu un getax, care i-a aşteptat în şosea. D-aia n-au stat prea mult. Cred că au luat ceva şi au plecat...

— Să ştîî că s-au dus în oraş, la Mihu, spuse Bîma, adresîndu-se lui Mihai. Daca e aşa, am făcut drumul degeaba. Aţi reţinut cumva în ce direcţie au pornit ?

— încolo ! arătă ea în partea opusă oraşului.

— Cred că Victor e cel care s-a îmbătat atît de rau, fu de părere Mihai. El nu ţine la băutură. Fac prinsoare. Spuneţi-ne, vă rog, care dintre cei doi era atît de beat ? Cel înalt, blond, sau cel mai mărunt şi brunet.

— Asta n-aş putea să vă spun. Era întuneric, şî eu i-am văzut din spate.

— Vă mulţumim pentru amabilitatea cu care ne-aţi dat aceste amănunte. Vă rugăm, dacă-1 vedeţi pe vreunul dintre ei, să-i spuneţi că i-au cautat Ştefan şi Gelu. Dacă nu stau acasă, pot să vă lase vorbă unde sînt. Bineînţeles, dacă sînteţi dumneavoastră atît de amabilă şi voiţi să ne laceţi acest serviciu.

— Vai, cu plăcere, deşi pînă acum n-au îndrăznit niciodată să-mi vorbească*

— Faceţi dumneavoastră primul pas, vă rugam!

Femeia rămase mulţumită că a găsit, în sfîrşit, prilejul de a intra în vorbă cu cei doi vecini de cort.

— Mihai, vezi, te rog, dacă Getaxul n-a reclamat o maşina furată. Eu mă duc la colonelul Aldea. Feste o oră ne întîlnim să vedem ce mai avem de făcut. Simt nevoia să mă sfătuiesc cu cineva.

★

Colonelul Aldea îl privi pe Dima cu bunăvoinţa, din- totdeauna. Aprecierea pe care o arăta acestuia se explica prin conştiinciozitatea şi chiar abnegaţia subalternului în rezolvarea oricărei probleme încredinţate.

— Ceva nou ? întrebă colonelul, trădîndu-şî nerăbdarea, deoarece acest nou caz îl interesa în mod deosebit.

întrebarea era pusă astfel, încît să dea prilejul celui căruia îi era adresată să spună ce are de gînd.

— Parcă nu mai ştiu ce să fac, tovarăşe colonel Totul îmi apare foarte contradictoriu...

— Fă-mi un scurt istoric al faptelor.

Dima relată amănunţit ceea ce se întâmplase în ultimele ore ale nopţii. Colonelul îl ascultă cu luare-aminte, no- tîndu-şi din cînd în cînd cîte ceva în mapa din faţa sa. Cînd Dima termină, i se adresă, în timp ce-şi plimba privirea pe rîndurile notate :

— Şi care sînt elementele pe care le-aţi reţinut în mod deosebit din toate aceste fapte ?

— Mai întîi m-a izbit asemănarea victimei cu persoana pe care o căutăm.

Colonelul mormăi un „mda“, subliniind şi în mapa din faţa lui punctul respectiv.

— Altceva ?

—Faptul că au fost trei indivizi în momentul în care i-a văzut femeia interogată mă face să cred că, în afară de cei doi, despre care ştim cîte ceva, mai există un al treilea, pe care nu-1 ştiam pînă acum.

— Mai departe./.

— Că între aceşti indivizi a survenit o neînţelegere, care a dus la suprimarea unuia dintre ei. Mi-e imposibil să bănuiesc motivul certei,

— într-adevăr, greu de spus. De aceea sa nu anticipăm.

— Un alt fapt pe care l-am reţinut : otrava. Medicul este de părere că în ţară se putea procura foarte greu această otravă, ceea ce mă face să cred că a fost adusă dinafară de unul dintre aceşti indivizi.

— Mai mult ca sigur. Mi s-a comunicat şi mie despre ce otravă este vorba. Fără doar şi poate că a fost adusă dinafară. Vom cerceta, totuşi, şi celelalte surse posibile.

— Aş mai reţine faptul că victima a suferit de cîteva boli care s-ar putea să-mi uşureze sarcina identificării ei.

— E bine că ai reţinut acest amănunt. în acelaşi timp, tot în vederea identificării, să ceri reconstituirea figurii mutilatului.

— în prezent se şi lucrează la reconstituire. în sfîrşit, îl aştept pe casierul din gară, în speranţa că îl va recunoaşte, totuşi, pe mutilat, cu toate că n-am prea multe speranţe.

— încearcă. Un om cu o astfel de meserie are un ochi format.

— Spune-mi, te rog, de ce crezi că l-au mutilat pe cel mort ?

— Vă mărturisesc că asta este întrebarea care m-a frămîntat cel mai mult. De ce n-au vrut să recunoaştem victima ?

— Sau ele ce au vrut s-o recunoaştem ! întoarse colonelul Aldea fraza, deschizînd deodată o altă perspectivă. Dacă mutilezi un om, dar laşi un singur element concludent, după care poate fi identificat, poţi să-ţi faci jocul un timp, Hai atunci să punem altfel întrebarea : De ce aveau cei doi nevoie să atragă atenţia asupra faptului, că individul căutat de noi este acum mort?

Nu era prima dată cîncl Dima remarca abilitatea colonelului in a citi „invers“ o probă. Chiar aşa : De ce au vrut ceilalţi doi să anunţe moartea blondului, simulînd în acelaşi timp că nu vor să fie recunoscut ?

— E o întrebare la care merită să mai gînclim. Dar mai există şi o alta întrebare asupra căreia ne vom opri, şi anume : Cînd mutilezi un cadavru ? în mod nonnai

atunci cînd vrei să nu fie recunoscut, mai precis, *cînd exista posibilitatea să fie recunoscut şi nu vrei sa se in- timple asta*, sublinie colonelul, apăsînd pe fiecare cuvînt, ca să atragă luarea-aminte asupra lui. Ce presupune asta ?

— Că cineva — familia sau cunoştinţele — putea să-l recunoască pe cel mort, sau că organele de stat au o fotografie a lui, după care ar li reuşit să-l identifice.

— Exact. în concluzie r

— Cel asasinat putea fi identificat de noi. Nu cumva este un individ cu cazier ?

— N-ar fi exclus.

— Dar mâi există posibilitatea unei concluzii : ca individul nu este „venit“ aici. Să presupunem că un necunoscut s-a strecurat in ţară şi, din „X“ motive, trebuie după aceea să fie suprimat. Foarte simplu, l-ar fi omorît si... totul s-ar ii terminat. Cum să-l identificăm, dacă nul ştim, fiind venit de peste graniţă ? Iată însă că ei 1 au-mutilat, ceea ce ar putea să însemne că individul este de aici, iar noi îl cunoaştem.

„Individul este de aici, îşi repetă în gînd Dima. Dar are otrava dinafară, nu scăpă el din vedere un alt amănunt. Cineva a adus otrava ? Poate cineva care a venit să 1 cureţe pe acesta de aici ?“ în orice caz, între cei de aici şi cel dinafară a existat o legătură.

în timp ce mai stăteau încă de vorbă, primiră de la laborator rezultatul asupra sticlei cu rom.

Colonelul trimise pe cineva să-l invite pînă la el pe maiorul Anglielescu, şeful laboratorului. Acesta era un bărbat înalt, foarte lat în spate şi deosebit de grav. Cînd spunea un cuvînt, nimeni nu se gîndea că s-ar putea să fie şi altfel decît afirmase el,

— Aş vrea un raport verbal asupra rezultatelor dumneavoastră privind sticla de rom, ii ceru colonelul Aldea.

Maiorul lua loc şi explică :

— Sînt trei date care pot fi precizate cu toată certitudinea : că otrava din sticlă este aceeaşi cu cea cu care s-a pus capăt vieţii celui descoperit lingă Mamaia, că în ţară. nu avem asemenea otravă decît în laboratoarele de studiu, cu totul speciale, şi, în sfîrşit, ca pe sticlă sînt amprentele lăsate de doi indivizi. Aveţi aici amprentele fiecărei mîtni în parte.

— S-a-terminat reconstituirea figurii victimei ?

— V-ain adus o Iotografie. Cam aşa trebuie sa ii arătat.

Colonelul Aldea luă fotografia şi o privi îndelung, apoi se adresă lui Dini a :

— Cînd îl aştepţi pe casier ?

— S-ar putea să fi sosit.

-— Vezi, te rog, dacă e aici.

Tînărul casier, într-adevăr, îl aştepta. Cînd î! văzu pe Dima, se îndreptă bucuros spre ci.

— A, dumneavoastră mă căutaţi ? ! Tot problema „aia“ ? se referi el la ceea ce discutaseră în urmă cu cî- teva zile. Eu credeam că i-aţi pus capăt piuă acuma.

— Mă aşteptaţi de mult ? ocoli Dima răspunsul. Vă cer scuze că am întîrziat cîteva minute, dar am fost într-o scurtă şedinţa. Vreţi să mă însoţiţi ?

Pînă au intrat în biroul colonelului Aldea, orice încercare a casierului ¿te a lega o convorbire fu de prisos. Nu-i era dat să-şi satisfacă justificata curiozitate.

Dima îi prezentă colonelului Aldea, iar acesta, după te schimbă cu el cîteva cuvinte convenţionale, îi arătă fotografia victimei, căruia laboratorul îi adăugase ochii, urechile, nasul, buza, reconstituindu-i aproximativ figura.

— Spuneţi-mi, vă rog, recunoaşteţi în fotografia asta pe unul dintre călătorii care au cumpărat bilete în noaptea despre care aţi fost interogat ?

Ti trebui mult timp casierului pînă cinci să dea un răspuns, şi atunci fu nehotărît :

— Ştiu eu ? Parcă da... parca nu...

— De ce da şi de ce nu ?

— Parca ar ii tot aşa, blond, cu părul nu prea mare... Şi aici, la frunte, parcă ar semăna...

— De ce nu seamănă, totuşi ?

— Aşa, în ansamblu, nu ştiu cum să vă spun, parcă nu este el... Ăsta are alt „aer“, înţelegeţi dumneavoastră?

— Va mulţumesc. O ultimă relaţie. Arătaţi-mi, vă rog, daca vă amintiţi, care dinte din faţă îi lipsea călătorului din noaptea aceea. Parcă aşa aţi spus.

— Asta, arătă el. Ăsta care lipseşte şi în fotografie.

Cînd Dima reveni în birou, după ce-1 conduse pe casier, colonelul Alclea îi spuse :

— La urma urmei, ar fi şi greu sa-1 recunoască după atîta timp. Poate că ar fi mai bine să ne informăm la Getax.

— Trimit pe cineva pînă acolo. E clar doar că victima a fost transportată cu o maşină de-a lor, după ce a fost otrăvită in cort. Asta reiese şi din declaraţia vecinei cu cortul. Beţia, desigur, a fost simulată.

Cel care se prezentă la Getax află un fapt ciudat pentru cei de acolo, şi anume că nu le lipsea nici o maşină, dar lipsea... un şofer.

— Nu ştim de loc ce-i cu el. Dacă ar fi fost altul, am ii zis că s-o fi îmbătat şi i-o li fost teamă să se mai urce la volan, dar el... S-o fi întîmplat ceva !

— De ce bănuiţi că s-a întîmplat ceva ?

— Pentru că maşina pe care o conducea stă de azi-dimineaţă în staţia din gară. Ceilalţi şoferi au crezut mai întîi că a plecat undeva, pe aproape. Cînd au observat însă că maşina stă mereu în acelaşi loc şi şoferul nu-i ni- caieri, ne au telefonat sa trimitem ah schimb. Am crezut că i s-o fi făcut rău...

— Şi aţi trimis ?

— încă nu. Sta maşina degeaba. Trebuie să vă spun că Mihalic este unul dintre cei mai conştiincioşi şoferi ai noştri şi tocmai de aceea sîntem contrariaţi de purtarea lui* Gîndiţi-vă şi dumneavoastră ce situaţie î

Lui Dima i se comunică toată această convorbire şi el se grăbi să se ducă în staţia getaxurilor din gară. Era singura maşină care staţiona. Se urcă în ea şi începu să caute, pe îndelete, vreo urmă care să-i confirme că aceasta este maşina cu care se transportase cadavrul.

Graba cu care încerca să rezolve această problemă era dictată şi de aceea că, dacă această bănuială se confirma, trebuiau făcute repede cercetări pentru a-1 găsi pe şofer. Nu era exclus ca şi viaţa lui să fie în pericol.

Pe volan descoperi o pată de sînge. O alta era pe minerul schimbătorului de viteze. Fu mulţumit de această descoperire şi trimise în grabă după un specialist al laboratorului, care sa analizeze petele. Se grăbi să ia măsurile necesare pentru a li găsit şoferul. Trebuia preîntîmpinată o nouă crima,

— Mihai, ia cîţiva oameni şi controlaţi nordul oraşului. Chiar dacă au oprit maşina între oraş şi staţiune, după ce l-au imobilizat pe şofer — să sperăm că doar l-au imobilizat — l-au dus undeva spre nord, unde sînt în apropiere terenuri neumblate. în cîteva minute se puteau duce şi întoarce. Căutaţi in special locurile mai retrase.

După vreo două ore îl găsiră în apropierea coastei, aruncat într-o groapa din care se luase pămînt pentru cine ştie ce treburi. Era aproape leşinat, şi primul lucru pe care-1 făcură fu acela de a-1 trimite la spital.

— Ceva nou ? întreba Dima.

— Procedeul clasic. Cloroform, legat la gură şi transportat cît mai departe. Cred că are insolaţie serioasă. Mîinile şi picioarele îi erau legate cu o sfoară nouă, procurată probabil în acest scop. N-am putut sta de vorbă cu el.

— Medicii au precizat cînd putem să-l interogăm ?

— Probabil că mîine.

A doua zi, şoferul, un om liniştit, cam gras, cărunt, încă speriat de ceea ce i se întîmplase, declară :

— Veneam din Constanţa... Doar ieşisem din oraş, cînd mi-a ieşit „ăla® în faţă şi mi-a făcut semn să opresc.

Şoferul rostise un „ăla“ pornit şi dispreţuitor. încă slăbit, continuă gîfiind :

— Am oprit. Credeam că e un client serios... S-a urcat şi... cînd să apăs pedala, mi-a sărit în spate. N-am apucat să zic nimic, pentru că mi-a pus ceva pe gură... o batistă, care mirosea înţepător. N-am mai simţit mirosul ăla. M-am zbătut să scap... da[5] nu mai ştiu ce-a fost. Parcă mi-a luat puterea...

— Spune-mi, te rog, e sigur că în şosea era un singur om ? Nu cumva ai mai zărit şi un altul, prin apropiere, în momentul în care ai vrut să porneşti ?

— Numai el, ştiu precis.

— Poţi să-l descrii ?

— Aşa... în mare, că nu m-am uitat prea bine la el. Ce, mă uit la toţi clienţii cum arată ? Asta nu era prea înalt şi oacheş la piele..,

— Acum toţi oamenii de pe aici sînt oacheşi la piele.

— Ăsta era brunet. Ştiu eu ce e un om bronzat. Şi părul îl avea tot negru. Dar mai ales să ştiţi că are mare putere în mîini... Cînd m-a strîns o dată...

\

De ani de zile, locuitorii străzii Narcizelor se obişnuiseră să treacă pe lingă casa de la numărul 123 şi s-o găsească mereu aceeaşi. Niciodată, nimic nu arăta că acolo ar fi locuit cineva, deşi cu toţii ştiau că este casa scriitorului Vlad Arghirescu. Geamurile prăfuite, iarba crescută mare printre pietrele pavajului, poarta ruginită şi parcă înţepenită dintotdeauna în balamalele ei lăsau privitorului impresia că trece pe lîngă o casă părăsită, în paragină. Seara numai, rareori, se vedea, pentru scurt timp, o fereastră luminată de un bec anemic. Aproape întotdeauna casa era cufundată în întuneric şi linişte. Asta era impresia trecătorilor. Dacă însă ar fi intrat cineva în curte şi ar fi dat ocol casei, ar.fi găsit luminate două ferestre din spate. Erau cele două^ camere în care locuiau Geta Arghirescu, fiica scriitorului, şi Doru, fratele ei. Cu toate că locuiau în aceeaşi casă, şi erau fraţi, cei doi duceau o astfel de viaţă şi relaţiile lor erau de aşa natură, încît ar fi putut părea că locuiesc în apartamente, diferite. Cei doi uitau adesea că dincolo de peretele despărţilor era fratele sau sora şi trecea chiar şi o săptămînă fără să se vadă. Ceea ce îi determina să se în- tîlnească erau, de cele mai multe ori, „hangaralele“ casei, adică lumina, apa, radioul, telefonul. Fratele trebuia să plătească toate astea şi venea la sora lui să-i lase banii necesari. Cu această ocazie schimbau cîteva cuvinte. De obicei sora se interesa de părinţi — cu care ţinea el le-

gătura — apoi, numai după cîteva minute, constatau surprinşi ca nu mai au ce să-şi spună. Fiecare întrevedere avea un dialog aproape identic :

— Ce mai faci, Geta ?

— Tot ce ştii.

— Adică tot nimic ?

— După cum îţi place ţie sa spui.

— Dar tu nu stai degeaba de fapt ?

— Trăiesc. Asta nu-i nimic ?

— Depinde.

— Depinde de ce ?

— Depinde de ceea ce faci trăind.

— Eu doar trăiesc şi mi se pare de-ajuns.

Urma o pauză, în care el scotea banii din buzunar şi îi număra.

— Ce cheltuieli sînt ?

— Uite acolo lista.

El o cerceta, lăsa banii necesari şi, înainte să plece, ea îl întreba :

— Ce ştii despre tata ?

— La fel de încăpăţînat ca şi tine.

— Mama, tot încăpăţînată şi ea ?.

— îmi închipui că ar dori să fie aici. Am să trec pe la ei în curînd, să discut serios despre viitor. Poate că te-ar interesa şi pe tine.

— Viitorul, aproape de loc.

El se întorcea din drum, se aşeza pe singurul scaun liber — în toată camera domnea o dezordine de neinvidiat — şi-i vorbea prietenos :

*— Ascultă, Geta, cit timp ai tu de gînd să pozezi în ratată ? N-ai început să te plictiseşti de poza asta ?

Sora îşi privea adine fratele şi-i reproşa superior şi ironic :

o

— Sînt nevoită să recunosc că ai crescut, dacă îţi permiţi să-mi vorbeşti aşa. De altfel, dacă nu mă înşel, acum ai ajuns să ţi se spună „inginer“::. .

— Trebuie să mi se spună într-un fel...* şi pentru că am căpătat acest titlu. Nu de aceea îţi vorbesc astfel. Aş fi vrut să găseşti şi tu ceva de făcut...

— Te rog să nu-mi faci morală, pentru că n-am poftă s-o primesc. în orice caz, nu de la tine, pentru că eu te-am spălat cînd erai mic.

— Dragă Geta, nu uit nimic şi te rog să mă crezi că te respect şi te iubesc ca pe o soră mai mare. Tocmai de aceea vreau să-ţi vorbesc deschis...

— Nu fi sentimental, pentru că nu mă înduioşez. Refuz discuţia pe care mi-o propui.

întotdeauna ea reuşea să-i taie orice elan, îl paraliza cu observaţia ei rece. Doru era convins că se poartă aşa nu pentru că este o fiinţă rea, ci pentru că este foarte mîndră. Din orgoliu nu voia să primească%ici un sfat de la fratele mai mic. Poate că în adîncul sufletului ei îi era ruşine că nu este decît o ratată şi para totul făcînd pe cinica şi ridicînd la rangul de crez pe viaţă o situaţie în care, de fapt, se complăcea să trăiască. în loc să caute să iasă din situaţia în care era, o teoretiza, găsind-o ideală pentru o fiinţă ca ea. Asta credea fratele şi de aceea nu pregeta să încerce, de fiecare dată cînd se întîlneau, să-i vorbească serios, sperînd mereu că o va găsi în altă stare sufletească şi o va convinge că trăieşte fals. De fiecare dată, însă, Geta fugea de o discuţie gravă, afişînd o atitudine de indiferenţă.

Fratele îi lăsa banii — întotdeauna mai mulţi decît erau pe listă — şi pleca spunîndu-i noapte bună. A doua zi dimineaţa, cînd el pleca. Geta dormea încă. La prînz el mînca la cantina şantierului, iar cînd ajungea acasă,

sora nu mai era. De obicei se înapoia cîiid el dormea de mult, adică după ora douăsprezece noaptea. Avînd fiecare alt program, era firesc să nu se întîlnească decît atunci cînd se aşteptau în mod intenţionat, şi am spus cu ce prilej se întîmpla aceasta.

Răceala dintre cei doi fraţi se făcuse simţită cu mulţi ani în urmă, cînd Dom venise din provincie la Bucureşti, şi are următorul istoric :

Scriitorul Vlad Arghirescu se retrăsese, prin anul 1949, la locuinţa pe care o primise moştenire în Tîrgovişte. Gestul necugetat de odinioară fusese — voia el să sublinieze — un „protest“. Vlad Arghirescu, scriitor care credea sincer în opera lui, n-a suportat reproşurile criticilor din ultimii ani. începuse să scrie de pe băncile facultăţii şi primul său roman, „Studentul“, fusese la timpul său neaşteptat de bine primit. Pornind de la întîmplări trăite, cartea surprindea critic o realitate vicioasă, şi autorul ei a părut multora un scriitor cu serioase preocupări sociale. S-a întîmplat ca însăşi fiica editorului să se îndrăgostească de el, trezindu-se ginerele celui care avea să-i lanseze de atunci nenumărate cărţi, fiecare dintre ele salutate zgomotos de o critică îndatoritoare, abil manevrată din umbră de socrul său. Fire sinceră, tînărul scriitor, care trăise primul său succes mai înainte de a fi ginerele editorului, nu se îndoise o clipă că tot ceea ce se spune este şi meritat. Credea în talentul lui, în opera lui. La cerere, scrisese romane sentimentale, gustate de cititori care nu căutau într~o carte decît o „poveste frumoasa de dragoste“, abil urmărită şi rezolvată. Socrul său făcuse afaceri nesperat de bune de pe urma ginerelui. Aşa s-a întîmplat că un real talent s-a irosit în opere mediocre, de succes facil, fără să fi dat o lucrare care să atragă aten-
ţîa criticii serioase. Ca un paradox, cînd vorbeau despre el? criticii literari aminteau numai prima lui carte.

Tuţi Arghirescu, soţia lui, fosta domnişoară Vioreanu, credea în valoarea operei soţului ei, şi, ca orice soţie bună, îşi adora tovarăşul de viaţă. Fericită în căsătoria pe care o făcuse, ea se mulţumise să trăiască în umbra soţului ei şi să-şi crească, plină de abnegaţie, copiii.

Ani în şir, viaţa lor se scursese liniştită, fără zguduiri sau probleme deosebite, pînă la izbucnirea războiului, Şi chiar după aceea nu trăise ca ceilalţi nenorocirile lui. Vlad Arghirescu împlinise patruzeci şi cinci de ani, fi- indu-i relativ uşor să scape de concentrare. Pe atunci băiatul avea cinci ani, iar fetiţa cincisprezece, şi cu toţii s-au retras în provincie, la Tîrgovişte, în casa pe care o primiseră moştenire.

în liniştea .orăşelului de provincie şi ferit cu străşnicie de către soţie de tot ceea era preocupare extraliterară, Vlad reuşise în cîţiva ani de răgaz să scrie cărţi, pentru care aştepta un timp mai liniştit să le poată publica.

Pe la mijlocul anului 1944 editura sacrului îşi încetă activitatea, în urma unui bombardament, cînd, o dată cu clădirea distrusă, îşi găsi moartea chiar stăpînul ei. Soţia lui, oricît de energică, fiind trecută de vîrsta de şaizeci de ani, nu reuşi să pună pe picioare editura, deşi încercase tot felul de formule, printre care şi aceea de a-şi lua un asociat. La ginerele ei — pe care îl dispreţuia în taină — nici nu apelă, ştiindu-1 „cu capul în nori“ şi cu totul rupt de realitate. Editura, totuşi, muri...

La începutul anului 1947 Vlad Arghirescu reveni în Bucureşti, dar găsi atîtea schimbări şi o viaţă atît de fră- mîntată, încît se simţi străin. Urmară doi ani contradictorii, pînă cînd surveni naţionalizarea editurilor. în acel moment, noii editori şi-au amintit de primul lui ro-

man şi i s-au adresat în speranţa că va reuşi să reia firul întrerupt atît de dramatic pentru scrisul său o dată cu primul volum al romanului .„Studentul“. Tinerii critici literari vorbiră despre opera lui punînd sub semnul întrebării valoarea ei. Fiecare nouă apreciere avea un ecou puternic în sufletul scriitorului trecut de al cincilea deceniu de viaţă. A început să se simtă ignorat şi, datorită firii lui, n-a căutat să-şi găsească un loc în noua lume care se năştea, ci s-a retras din mijlocul ei. Se aştepta ca retragerea lui din viaţa literară să fie observată, dar, dimpotrivă, fu aproape uitat.

Pe la începutul anului 1949 se reîntoarse la Tîrgovişte, trăind din amintirile de odinioară. Cu timpul, a rupt aproape orice legătură cu vechii prieteni, pe care îi în- tîlnea la un an sau doi, cînd trecea prin Bucureşti.

S-au înapoiat în Tîrgovişte, dar fără Geta, care a refuzat să mai plece din capitală. Părinţii n-au insistat, cu atît mai mult cu cît se părea că în curînd se va mărita cu un medic cunoscut, chiar dacă acesta era maî aproape de vîrsta tatălui decît a fiicei. Geta se înscrisese la cursurile Facultăţii de drept. Avea o viaţă a ei, pe care părinţii nu o cunoşteau. Fată frumoasă, nu rezistase tentaţiilor care o pîndiseră la fiecare colţ de stradă. Mai Sntîi trăise cu maestrul pe lîngă care se specializa ca avocat, apoi se îndrăgostise de un coleg, pe care îl descoperise curînd morfinoman şi îl părăsise scîrbită. Viaţa ei fusese din ce în ce mai liberă, mai misterioasă, mai puţin cunoscută de părinţi. Obosise o dată cu lumea agonică în mijlocul căreia se învîrtea şi de la care împrumutase cu timpul şi obiceiurile şi filozofia. Şi acum lumea aceea era din ce în ce mai deznădăjduită, şi ea se trezise într-o zi fără vlagă şi fără speranţă în viitor. Anii trecuseră pe lîngă ea fără s-o preocupe ceva grav. Trăise

numai prin simţuri. Ajunsese să nu creadă decît în ceea ce o desfăta în clipa „aceea“, fără nici o preocupare pentru ce va fi.

Existenţa ei nu fusese tulburata decît de sosirea fratelui în Bucureşti. Doru păstrase o amintire plină de respect surorii mai mari decît el si venise în capitală încredinţat că o nouă viaţa îl aşteaptă alături de ea. Pentru el sora Jui era o avocata de prestigiu, căreia îi purta o stima deosebita. Curînd însă iluziile îi fură spulberate de o realitate neaşteptată. Sora lui nu avea ele loc timp pentru el, şi dacă la început crezuse că e furata de nenumărate procese, înţelese repede că, de fapt, ea nu era nimic.

Băiatul reuşise să intre în anul întîi al Facultăţii de construcţii, lua masa la cantina studenţeasca şi venea acasă numai seara, pentru a se culca. Ambiţios şi ţinînd la prestigiul numelui tatălui său, el* se apucă serios de învăţătura şi, intr-adevăr, ajunse unul dintre studenţii buni ai seriei lui.

Cu un an în urma terminase facultatea şi fusese imediat angajat ca inginer pe un şantier de construcţii chiar din Bucureşti.

Dar, o data stînd pe picioarele lui, t i nărui inginer, ca orice bun fiu, insistase ca părinţii să se înapoieze în Bucureşti şi reuşise în cele din urma sa-i convingă. în curînd aveau să sosească. 1 Iotarîseră să sărbătorească aniversarea celui de al şaizeci şi cincilea an de viaţă al lui Vlad Arghirescu în capitala. Acum, fratele ii anunţase Getei această veste, dar ea nu se arătase de fel entuziasmata.

— Vom fi prea mulţi în casa asta, fură singurele ei cuvinte.

Auzindu-i răspunsul, Doru se ridică să plece în camera lui. Se gîndea că Geta nu va reuşi să facă ceva serios
decît in ziua în care se va remărita. Poate că va avea norocul să se îndrăgostească de un bărbat în toată firea, care îi va schimba cursul vieţii. Speranţele lui se legară de inginerul Dan Vasilescu, pe care îl socotea, cu toată diferenţa de vîrstă, cel mai bun prieten al lui. Deşi acesta trecuse de treizeci şi cinci de ani, multe preocupări comune îi apropiaseră. Cu cîtva timp în urmă, Dan Vasilescu îl căutase pe Doru acasă şi o cunoscuse pe Geta. De atunci nu contenise să-i vorbească despre ea, rugîndu-1 să-i înlesnească o nouă întîlnire. Geta îi lăsase o impresie deosebită. Cu toate că n-ar fi vrut, Doru i-a promis în cele din urmă că-1 va invita cu ocazia sărbătoririi onomasticii tatălui său. Ezita să i invite pe Dan, deoarece o cunoştea pe sora lui şi ştia că între ea şi el nu exista nici o punte comună. Mai mult, era sigur că el nu se va simţi prea bine cînd Geta îşi va debita filozofia-i disperată. Dacă, totuşi, l-a invitat, a făcut-o numai în speranţa ca un om ca el ar putea-o schimba. L-a prevenit însă, pe cît i-a fost posibil,, ce fel de om este sora lui, explicîndu-i în acelaşi timp de ce a ajuns aşa. Dan însă nu dezarmase şi stăruise mai departe s-o cunoască.

în seara asta ar fi vrut sa vorbească şi eu sora lui, să-i spună că Dan va fi unul dintre invitaţi şi chiar să-i mărturisească de ce a ţinut să vină. A mai vrut s-o roage să ,,nu mai pozeze“ şi în faţa lui în victimă lipsită de scrupule, cinică, plictisită, scîrbită chiar de tot cfcea ce există pe lume. Doru, cu firea lui deschisă, în care tinereţea clocotea, era convins că sora lui „poza“ astfel, ca să pară mai interesantă în anturajul dubios pe care şi-l făcuse şi de care ar li vrut s-o îndepărteze,

Î11 clipa. în care el părăsea camera Getei, telefonul sună. Rămase un moment in prag să vadă dacă nu este el căutat, apoi plecă.

Geta făcu ochii mari cînd auzi ce-i spune cel de la căpătui opus al firului :

— Alo ! Cu duduia Geta, vă rog !

— Eu sînt.

•— Un foarte bun prieten ar vrea sa vă vadă.

•— Şi nu are nume prietenul acesta ?

— Se teme că l-aţi uitat, pentru ca nit v-a văzut de doi ani, două luni, două saptămini şi două zile.

Geta rămase mută o clipă, apoi întrebă cu glasul întretăiat :

— Am înţeles... Ce vrei să-mi spui ?

— Putem să ne vedem ?

— Propune-mi un loc.

*— Acolo unde crezi că este bine.

— Vino la Telefoane, în holul interurbanelor... Peste o jumătate de oră.

— Bine,

Exact peste o jumătate de oră Geta a ajuns în locul stabilit şi l-a văzut pe cel care îi telefonase aşteptînd-o. S-a apropiat de el ca de o veche cunoştinţă, bucuroasa * că o întîlneşte. El stătea pe o bancă retrasă, lerită de privirile celor din jur. Puteau vorbi nestingheriţi.

După primele cuvinte de bucurie, o invită să ia loc alături şi îi şopti :

— Vreau să ne faci un serviciu de mică importanţă.

Ea îl privi pieziş şi-i răspunse ironic :

— Există servicii de mică importanţă ? Părerea mea a fost întotdeauna că nu există decît „servicii“, chiar dacă unele „par“ de mai mică importanţă. Faptul că ai îndrăznit să te înapoiezi, după atîta timp, îmi spune ea vrei să-ţi iac un serviciu de o mare importanţă.

11 privi deschis, şi el zîmbi larg, mai mult pentru cei din jur. O cunoştea de mult, îi ştia inteligenţa, a înţeles

că e dispusă să-l ajute, dar asta îl va costa. Geta avea nevoie de bani. De altfel, fusese prevenit că atunci cînd lucrase pentru Canaris, în timpul celui de-al doilea război mondial, fusese unul dintre oamenii cei mai scump plătiţi. Nu era încă majoră cînd învăţase să cheltuiască bani mulţi, pentru a-şi satisface orice capriciu. Or, de mulţi ani, ea nu mai avea banii pe care îi dorea, nici capricii, nici bucurii. Fusese frumoasă, curtată, avusese putere, se bucurase de mare influenţă şi deodată totul se spulberase.

— Să zicem că vrem să ne faci un serviciu...

— Te previn că duc o viaţă retrasă, în afara oricăror legături. Mă tem că ai venit degeaba la mine. Sau mi te-ai adresat pentru că mă cunoşteai ?

Cel care vorbea o cunoscuse cu mulţi ani în urmă, deoarece frecventaseră acelaşi anturaj. El însă nu „lucra" atunci pentru nimeni, sau cel puţin aşa ştia ea. Era numai un fluşturatic frumuşel, plin de bani, prezent pretutindeni unde se petrecea bine. îl întîlnise în „societate". Geta se mirase în sinea ei cînd văzuse despre cine este vorba. Ştia că dispăruse de aici cu mulţi ani în urmă.

— Sînt gata să aud despre ce este vorba.

— Un mic serviciu. Eşti singurul om care îl cunoaşte şi ştie unde poate fi găsit „M-3".

Geta rîse molcom, fără să ascundă nuanţa lui ironică. Va să zică se interesa de „M-3“ şi vrea s-o facă să creadă că-i cere doar „un mic serviciu".

— Dar ce puţin îmi ceri ! Ai avut dreptate. Dacă mi te-ai adresat, ai făcut-o numai ca să-mi faci un serviciu. Şi eu n-am să pot să nu-ţi fiu recunoscătoare.

Bărbatul i-ar fi dat o pereche de palme, văzînd cît insistă asupra gafei lui, dar nu putea face nimic. Ştia că este o femeie periculoasă.

Geta îşi permitea să-l primească aşa, deoarece bănuia oîtă nevoie are de ea, cea „uitata“ aiiţia ani. „M-3^{CC} condusese un sector al spionajului hitlerist în România, iar ea lucrase un timp cu el. Fusese chiar singurul *om* de aici cu care avusese legătură directă acest om al lui Cana- ris, pînă în 1944 şeful serviciului de spionaj german : O.K.W.-IIL De „M-3“ nu se mai interesase nimeni pînă acum, deoarece i se pierduse urma. lata insa că se încerca restabilirea unei legături cu el. „M-3“ trecea în „Cercul“ lor drept un tip „extraordinar“. Geta ar li vrut să afle cine se interesează de „M-3“, dar ştia că e de prisos să întrebe, deoarece tot nu i se va spune.

— Poţi să-mi fii de folos ?

— Dar cît eşti de grăbit ! Ai li putut să-mi spui mai intri dacă nu mi-ai adus un cadou din străinătate. Aşa se obişnuieşte. Cinci vii de departe, aduci prietenilor un „souvenir“.

— Puteai să-ţi închipui că sînt un om care cunosc bunele maniere. Mapa pe care o vezi, o iei tu în clipa cînd ne despărţim.

Ochii Getei fugiră o clipă spre mapă, dorind s-o aprecieze. Nimic deosebit nu-i atrase atenţia.

— Ne faci serviciul de care avem nevoie ?

— Da.

— In cît timp iei legătura cu el ?

— Nici nu-ţi închipui cît de des ne vedem.ca doi pensionari ce sîntem.

Bărbatul gîndi că Geta a tras mult miţa de coadă, dacă este atît de pornită.

— întreabă-1 dacă şi anul acesta a înflorit de două ori salamul din faţa ferestrei lui.

Geta se gîndi că aceasta fusese probabil ultima parolă dinaintea pierderii legăturii cu „M-3“.

— Bine, am să-l întreb, dar să ştii că pe la noi a fost o primăvară cam aspră şi s-ar putea să nu fi înflorit niciodată. Un alt serviciu la fel de minor aş mai putea să vă fac ?

— Deocamdată, nu...

— Atunci pe mîine.

— Telefonează-mi la acest număr.

— O... ai un telefon ?

— Mai mult, un apartament.

— Nu e de loc rău. Mă temeam că vrei casă. Ar fi fost cel mai greu lucru. „M-3“ locuieşte în acelaşi apartament cu încă două familii, iar de una dintre ele îl desparte un glasvand. Condu-mă pînă la uşă.

Ca să înţelegi farmecul care îi atrage pe turiştii din toată lumea în Deltă, trebuie să o priveşti cînd soarele, obosit, schimbat în vatră de jar, coboară dincolo de linia orizontului. Totul se petrece într-o linişte de adincă solemnitate, vietăţile de orice fel trăiesc emoţionate acest moment al despărţirii. Sălciile sînt aplecate într-o smerită reverenţă, stuful îşi clatină vîrfurile ca o uşoară fluturare de batistă.

Pe cer, ultimele păsări, descriind rotocoale mari, îşi caută în linişte cuiburile. Pelicanii, întorşi de la pescuit, cu guşile încă zbătîndu-se, păşesc greoi, căutînd din cînd în cînd spre adîncul cerului : să-şi ascundă sau nu ciocul sub aripa şi mai roză în bătaia ultimelor raze ?

Din canale se îndreaptă, spre firul principal al apei, lotcile grele, smolite. Scîrţîitul funiilor care leagă babăicile punctează ritmul lopătatului. De jur împrejur linişte. întreaga fire, pregătita .de culcare, stă într-o reculegere adîncă. Natura meditează...

Cînd întunericul se trage peste toată întinderea acestui colţ de lume, ici şi colo ţîşnesc focuri sclipitoare. în jurul lor, călători cu feţe fericite aşteaptă nerăbdători sa li se aducă nelipsitul crap la proţap. Din cînd în cînd, o panglică de lumină, ca o fulgerare, luminează înălţimea, pierzîndu-se departe, spre mare. Este i irul călăuzitor al marinarilor care se întorc acasă, sau au pornit spre largul nesfîrşit al apei : lumina farului.

Cîţiva tineri gălăgioşi coboară dintr-o lotcă pescărească şi, profitînd de lumina cenuşie dinaintea înserării, se grăbesc să pornească spre locul pe care şi-l fixează ca punct de odihnă. Nu mai aveau de mers decît cel mult o jumătate de oră. în fruntea lor păşea un tînăr gălăgios care, de cînd coborîseră din barcă, nu tăcuse o clipă. Glumele şi observaţiile lui ironice îi făceau adesea pe ceilalţi sa se pornească pe rîs. Drumul era o plăcere !

în urma călăuzei păşeau două fete, de cel mult douăzeci şi trei sau douăzeci şi patru de ani, apoi urmau alţi doi bărbaţi, de felul lor mai tăcuţi. Poate că le-ar fi convenit şi lor să fie la iei de bine dispuşi ca cel din faţă, dar rucsacurile pline pe care le purtau în spate şi sacoşele pe care le duceau în mîini le tăiase elanul, făcîndu-i să nu guste din plin nici frumuseţea împrejurimilor, nici glumele călăuzei.

După ce poposiră în locul în care aveau să rămînă pînă a doua zi şi după ce încinseră un foc vesel, deasupra căruia atîrnară, legată de trei ţăruşi, o cratiţă în care puseră să fiarbă apa pentru ceai, călăuza fu aceea care rămase stingheră, iar cei doi cărăuşi îşi primiră răsplata pentru strădania lor : lîngă ei se aşezară cele două fete din grup. Ei erau acum cei care, în sfîrşit, găsiră prilejul să-i în- toarcă ironiile primite. Călăuza, puiăind morocănoasa, îşi făcea de lucru în jurul focului, înghiţind fără cîrtire glumele lor.

Se înnoptase. Cerul presărat cu nori subţiri nu trimitea spre pămînt nici o lumină. Din cînd în cînd, cerul părea „măturat“ de pala de lumină care trecea pe deasupra celor din apropierea farului. Prinse în fîşia luminoasă, păsările străluceau de parcă ar fi avut pene de argint.

— Rîdeţi voi, dar trebuie să apară din aceste ape o nimfă care să-mi înfrumuseţeze şi mie clipele pe care îe voi petrece aici. Parcă o văd întrupîndu-se din apă şi păşind spre mine ca-ntr-o plutire. O voi întîmpina şi îi voi spune : „Sînt al tău, ia-mă unde vrei î Te aşteptam răb- dînd glume răutăcioase !“

Fiecare cuvînt era însoţit de gesturi explicative. Tînă- rul singuratic păşea ca în transă — cum va păşi nimfa — şi fu gata să se trezească în mijlocul focului. Sari speriat, vărsînd totodată apa clin cratiţă. Nimfa nu era acolo»

— Adio, ceai i făcu dezamăgit, în hazul celorlalţi»

Erau la mijlocul mesei, cînd, spre uimirea tuturor, de grupul lor se apropie, într-adevăr, o nimfă. Cine era fata care venea la chemarea acestui vorbăreţ călător ?

— O, priviţi î strigă patetic, arătînd spre fată cu un gest teatral. Chemarea mea nu s-a pierdut în zadar, n-a rămas fără ecou ! De noi se apropie o nimfa în carne şi oase !

Sări de la locul lui şi o întîmpină. Fata se retrase speriată, cînd se trezi în faţă cu un necunoscut, gata să-i cadă la picioare, şi s -o cuprindă în braţe :

— O, nimfă mult aşteptată, ai auzit, în sfîrşit chemarea mea ! Sulletu-mi tînjeşte de mii de ani să te vadă.

— Te rog să fii serios ! spuse tînăra contrariată, încer- cînd să-l ocolească şi să-şi vadă de drum.

— Nu ! Nu pleca ! Nu poţi să pleci ! Ascultă ce vreau să-ţi spun ! Priveşte-mi chipul suferind şi n-ai să te poţi îndepărta un pas !

El se aşează astfel încît ea să-i poată vedea faţa în lumina trimisă de far.

— Ce spui ? Poţi să părăseşti acest Adonis în chip de... contabil principal la I.C.C.R.R. ? Te previn că sînt un zeu al cifrelor. Nici o maşină electronică nu adună cu viteza cu care face această operaţie creierul meu antrenat din fragedă copilărie. Spune „da“ şi te voi conduce

ca pe cea mai mîndră vestală să întreţii focul de sub eraţi ţa de ceai, pe care am vărsat-o adineauri, aşteptîndu-te ı

— Am impresia că dumneata nu eşti un om serios ! Te rog să încetezi ! zise din nou fata, care părea acum mai puţin nelinişti tă.

Lăsînd deodată poza, tînărul i se adresă cu aer plictisit, puţin supărat, explicativ îjı acelaşi timp :

— Sînt un om foarte serios, stimată domnişoară. Dar sînt foarte singur.

Trecerea bruscă la cotidian făcu să se audă iar hohotele de rîs ale celor de lingă foc.

— Prietenii aceştia pot să confirme sinceritatea cuvintelor mele. Sînt singur'ca salcia de colo, stingheră, tristă şi fără rost. Nu vrei să iei loc lingă locul nostru ? Cîteva minute, în care îţi promitem o bună dispoziţie deplină.

— Dar nu vă cunosc !

— Asta nu poate li un impediment, ripostă imediat tînărul. îmi daţi voie ? Mărcu le seu 1 mii, contabil principal la I.C.C.R.R., după cum v-am mai spus, de altfel. Aş fi vrut să vă pot impresiona povestindu-va fapte grozave, dar nu sînt nici inventator, nici inovator, n-am jucat fotbal într-o echipă din divizia ,,/V\ nu sînt măcar un actor oarecare, capabil să vă recit cuceritor versuri şî mai cuceritoare. Aşa că.., dacă, totuşi, funcţia de contabil principal vi se pare demna de dumneavoastră, vă rog să mă însoţiţi şi sa luaţi loc în apropierea acestui foc îmbietor.

Fără nici un alt cuvînt, i-a întins braţul şi lata l-a primit, ajungînd împreună în lumina focului. Tînărul contabil avea farmec.

— Daţi-mi voie să vă prezint o veche cunoştinţă, pe care am avut fericirea s-o întîlnesc aici, se adresă el celor care îi aşteptau. Deşi ne cunoaştem de foarte multă

vreme, nu ne-am văzut de aproape treizeci şi unu de ani, cîţi îmi voi îngădui sa împlinesc încă în toamna aceasta. Iar prietena mea nu m-a văzut de... de, insistă eî, dorind să afle vîrsta fetei.

— De douăzeci şi doi.

— Oh, făcu dezamăgit. Vîrsta asta este pur şi simplu o provocare. Sînteţi cu toţii de acord, nu ? îi întrebă pe cei patru. Cum îţi permiţi să ai numai atîţia ?

— Un act de îndrăzneala.

— Şi— făcu şiret — de cînd n-ai mai înaintat ?

— De un an de zile.

— Numai ? Să nu te nelinişteşti cînd ai să constaţi că vor trece mulţi ani fără ca dumneata să păşeşti peste această frumoasă vîrstă de douăzeci şi doi de ani, pe care încă o mai ai, spuse, renunţînd pe neobservate să i se mai adreseze reverenţios. Fără nici o teamă, aşteaptă cu în- credere şi... în patru, cinci ani vei ajunge şi la vîrsta de douăzeci şi trei. Sînt sfaturile unui contabil, foarte obişnuit cu cele două operaţiuni aritmetice, adunarea şi scăderea, precum şi cu... excepţiile lor.

Tînărul contabil reuşi să creeze o atmosferă de bună dispoziţie, propice apropierii dintre cei care se întîlnesc întîmplător. într-un astfel de „climat“ destăinuirile se fac îra grabă, fiecare spune tot ce crede că interesează pe ceilalţi despre el şi vrea să ştie cît mai multe despre noii prieteni. Există o grabă în dorinţa de a se cunoaşte, cum numai într-un compartiment de tren se mai poate întîm- pla, eu toate că în acest caz nu se mai apropie, inexorabil, staţia de coborîre, care pune capăt convorbirii.

în timpul cel mai scurt, noua sosită ştia că stă în jurul focului în tovărăşia unei studente în ultimul an a Facultăţii de ştiinţe juridice — Adina — a unei desenatoare tehnică la un Institut de proiectări— Dorina —

cu un inginer forestier — George — cu un chimist într-un laborator de cercetări pedologie« — Victor — şi cu *un* contabil, care se recomandase atît de original, determi- nînd-o să se oprească din drum. Mai află că şi ceilalţi, în urma cu o săptămînă, erau unii pentru ceilalţi nişte necunoscuţi.

— Gîndeşte-te — se adresă Emil celei mai noi cunoştinţe — pînă acum o săptămînă n-au ştiut că exist şi, ceea ce este aproape de nesuportat, n-au suferit din această cauză.

Drumeţii allară şi ei cîte ceva despre „nimfa" Deltei, cum continua să-i spună Emil. E învăţătoare în comuna din apropiere şi vine din cînd în cînd la tatăl ei, tehnicianul care se îngrijeşte ca lumina farului să nu se stingă în nici o noapte. Şcoala o făcuse în Constanţa şi, de anul trecut, revenise în satul natal.

— Şi acum am ajuns în faţa clipei solemne cînd „nimfa" ne va mărturisi cum i se adresează suratele ei acolo, în adîneul apelor. Atenţiune...

— Vera ! îi făcu ea jocul.

— O... Vera ! Recunoaşteţi că nu era posibil să poarte nici un alt nume. Verrra... Emil !... îşi strigă propriul nume. Cum vi se pare ? Să ne imaginăm că unul dintre noi este pe un plaur, iar celălalt pe altul, la zeci de metri depărtare. Ascultaţi... Verraa ! strigă cit îl ţinură forţele... Emiiil ! se piţigăi, ca şi cînd l-ar fi strigat fata. Unde te duci la ora asta ? strigă iar, bărbăteşte... Acasă ! răspunse cu vocea fetei... Şi nu ţi-e teamă să colinzi singură prin întuneric, la ora asta ?

— Nuuuu î răspunse chiar Vera, ca şi cînd ar fi fost, mtr-adevăr, departe.

— Nu mai crezi în balauri ? Dacă te întîlneşte unul, ce faci ?

— îl întreb încotro se duce *şi* cu ce ocazie pe la noi, prin Deltă.

Tot jocul se termină în hohote vesele.

— Iată, prieteni, cum a ţinut soarta cu noi. Vă făceaţi griji că mîine nu vom avea o barcă în care sa colindăm prin gîrliciuri şi canaluri. Vom avea ,,Nimfa Deltei“, aceasta ambarcaţiune atît de dorită de noi.

— Numai dacă ştiţi cum să folosiţi babăicile.

— Vom şti, pentru că primele lecţii le vom lua chiar de la tine. De acord ?

— Dacă promiteţi că veţi fi nişte elevi ascultători Vă previn că sînt foarte aspră cu elevii mei.

— Acceptăm orice ameninţare. Să stabilim ora. La ce oră se trezesc aici oamenii ?

— La patru... Cei mai delăsători, la cinci...

— La patru ? î... Dar cei care se trezesc la şapte cum se numesc, dacă cei de la cinci...

— La ora şapte ? Leneşi !

— Bine, noi ne vom trezi la opt, deoarece pentru ei nu există nici un calificativ. Oamenii din Deltă cred că aşa ceva nu este posibil. De la ora opt la opt şi zece, înviorare, apoi pină la opt şi jumătate, micul dejun. La nouă punct, prima lecţie de canotaj. De acord ?.

— Acceptăm !

— Spune-mi acum pîna unde te pot conduce, fără riscul de a mă rătăci la întoarcere.

— Locuiesc în apropiere. De altfel, am întîrziat destul ca fratele meu sa nu fi pornit în întîmpinarea mea.

Cu aerul cel mai firesc, el îi prinse braţul şi porniră împreună spre casă. Tinerei învăţătoare nu-i venea să creadă că se întoarce acasă la braţul unui bărbat, care, după ce rămăseseră singuri, nu mai era la fel de vorbăreţ ca atunci cînd erau şi ceilalţi de faţă. Se părea că tînărul

se trezise cko<J<ua cu un „teren" rişti'gat, dar nu mai ştia cum să-l stăpînească, iară să atragă atenţia asupra cuceririi făcute. Cum să se poarte cu această „nimfă“ ?

Ca să nu meargă ca două statui însufleţite, el se interesă de fratele ei, de şcoală, de copiii pe care-i educa. Află astfel amănunte din viaţa învăţătoarei, pe care ea i le împărtăşi fără nici o rezerva, ca unui vechi prieten, îi mărturisi ca este „slăbiciunea“ tatălui ei, pe care vine să-l vadă aproape în fiecare zi. Bătrînul rămîne la far o lună de zile, apoi este schimbat de un alt coleg, acum în concediu. Se duce la el sa-i duca mîneare gătită, cu toate că de fiecare dată se loveşte de protestele lui. Bătrînul era in stare să trăiască numai cu peştele pe care îl pescuia singur în apele din apropierea farului, şi pe care-1 gătea cu o pricepere deosebită.

— Trebuie neapărat să mănînci un borş pregătit ele tata, îi spuse cu oarecare mîndrie în glas. Oricine trece pe aici şi mănîncă, nu-1 mai uită.

— Probabil că aceasta se va întîmpla chiar mi ine, dacă n-o să ai nimic împotrivă.

— Am să-l rog. Tata are o fire închisă, retrasa, dar cu prietenii mei...

— îţi mulţumesc în numele tuturor pentru titlul acordat. Ne vom strădui să fim la înălţimea prieteniei tale, făcu solemn şi comic. Mai mult, îţi promitem că nu-1 vom uita niciodată şi vom căuta, la prima ocazie, să-l onorăm. Mai ales că drumul vieţii tale va trece şi prin Bucureşti.

— în toamnă va trece pe acolo şi se va opri pentru un timp mai îndelungat.

— Nu mai spune ! explodă Emil, ca şi cînd ar fi auzit o veste extraordinară. Cu ce ocazie ?

— Tata rr.i a promis ca îmi da voie sa merg la facultate, La noi se construieşte o şcoală nouă, de opt ani, şi el vrea să ajung profesoară.

— Va să zică ne VQm revedea ! Dar de ce nu te-al dus la facultate imediat ce ai terminat cursul mediu ?

— N-am putut. Mama a fost bolnavă, n-ar fi avut cine să îngrijească de fratele meu. Apoi, mai îmi trebuiau unele lucruri, pe care voiam să mi le fac. Acum tata mi-a promis că-mi dă el banii de care mai am nevoie.

— Poate că a reuşit să facă şi el rost de mai mulţi. Dar important este că de acum ai un prieten acolo. Mai cunoşti pe cineva ?

— Nu am nici o cunoştinţă.

— Atunci dai un telefon la „I.C.C.R.R.“ şi m-am înfiinţat. Să nu faci nici un pas din gară fără mine. Primeşti ?

Fratele Verei venea, într-adevăr, în întîmpinarea fetei. Zărindu-1 mai de departe, fata îşi trase discret braţul de sub braţul lui Emil. Era şi el foarte tînăr, terminase şcoala numai cu un an înaintea ei şi intrase funcţionar la cherhana. Ochii albaştri, părul spălăcit de dogoarea soarelui, barba rară, subţirel, dar vînjos. In primul moment rămase surprins cînd o văzu pe sora lui întovărăşită de un bărbat. Vera îl prezentă însă pe Emil ca pe o cunoştinţă mai de demult, de cînd era la şcoală, în Constanţa. De ce minţise ? îşi dădea seama de nefirescul situaţiei în care se găsea. Cum să-i explice fratelui că îl cunoscuse acum o jumătate de oră pe acest om la braţul căruia venea spre casă ?

Fratele se interesă ce mai face tatăl lor şi fata îi mărturisi că nu se simţea prea bine. Din cînd în cînd bătrînul se plîngea de dureri de ficat, dar nu făcea nimic pentru

a le curma. De fiecare dată se făcea bine bînd cîteva cănî de ceai, singurul „medicament“ pe care îl admitea.

In apropierea satului, Emil îşi luă la revedere de la cei doi fraţi şi se înapoie lîngă focul aţîţat mereu, din cauza ţînţarilor care le dădeau tîrcoale.

Fu primit ca un erou, cu aplauze şi ovaţii. Un adevărat cuceritor !

A doua zi, tînăra învăţătoare sosi la ora făgăduită, apoi, cu toţii, porniră către far să-l cunoască pe tatăl ei şi să facă rost de barcă, pentru a începe lecţiile de canotaj. Era singurul de ia care puteau să împrumute.

Spre deosebire de fiica lui, bătrînul era o fire tăcută, îşi trecea timpul mai mult stînd pe malul apei şi drnd cu prostovolul, decît sporovăind cu prietenii. Obişnuit să trăiască retras, îi plăcea să-i asculte pe cei care în- tîmplător treceau pe la el. Îşi plimba luleaua dintr-un colţ în altul al gurii, sau se apuca s-o cureţe, cît timp ceilalţi povesteau cine ştie ce întîmplări, adevărate sau închipuite. Prietenii nu-i cereau mai mult.

Cînd au ajuns la far, bătrînul tocmai cobora din turn, cu o* sticlă de spirt într-o mînă şi o piele de căprioară în alta. In fiecare dimineaţă obişnuia să şteargă lentila de fumul depus în timpul nopţii. Aici, în mijlocul Deltei, farul funcţiona cu acetilenă, reţeaua de curent fiind foarte departe.

Bătrînul îi zărise pe tineri mai de departe şi se grăbise să-şi termine treaba, ca să-i întîmpine. O recunoscuse pe Vera în mijlocul lor.

Fata îi prezentă pe noii ei prieteni şi-i mărturisi tatălui motivul care îi adusese la el. Bătrînul, fără prea multe vorbe, se duse şi împinse lotca în apă.

— Veniţi şi la masă ? o întrebă, parcă posomorit, pe fată.

Vera se opri din drum şi se întoarse lîngă tatăl ei. O mira reproşul pe care îl simţise în întrebarea lui : „Veniţi şi la masă ?" Deci, nu ar fi dorit să vină „şiu la masă ? Ea crezuse că, dacă aceşti tineri sînt prietenii ei, are să se bucure.

— Tată — îi şopti, ca să nu audă cei din barca —• te superi că i-am adus la dumneata ? *

— Acum n-am chef de musafiri. Dar dacă zici ca nu stau prea mult...

— Să nu-i mai chem ?

Bătrînu! nu-i răspunse, Fata îl prinse de braţ. Avea sentimentul că a făcut un gest neplăcut lui. Sau o fi vorba despre altceva ?

— Nu te simţi bine, tată ? Dumneata eşti bolnav, şi eu ţi-am adus turişti pe cap. Dar sînt de la Bucureşti... şi dacă am să mă duc şi eu acolo, poate că e bine să am cîteva cunoştinţe. Nu mi-ai promis că la toamnă...

Pe bătrîn îl interesă ultimele ei cuvinte.

— Dacă smteţi prieteni... uite că te aşteaptă. Vă pregătesc un borş, pentru masă.

Vera fu invitată să preia comanda „navei", cum numea Emil barca, şi puse oarecare ordine la „bord". Vîs- leau Emil şi George, unul mai neîndemîriatic decît celălalt. George, inginer silvic, se tot scuza că în pădure n-a avut niciodată ocazia să se plimbe cu barca.

— Eu, în schimb, am vîslit adesea printre dosare. Iată dovada ! demonstră Emil.

Se opinti în rame cu toata puterea, dar, neprevăzutei că acestea sînt atît de lungi îneît capetele lor se suprapun, îşi zdreli degetele.

— Primul accident la bord î consemnă, liniştită, Dorina. Cine urmează ?

Peripeţiile primei zile de „navigaţie" le lăsară amintiri de neuitat. Barca, tot clătinîndu-se de pe o coastă pe alta, se furişa printre lanuri de nuferi, iar ei ascultară fîşîitul aspru al stufului despicat de prova bărcii. Din cînd în cînd, se zburătăceau raţe sălbatice, fluturînd zgomotos din aripi şi înălţîndu-se numai după ce alergau o bună bucată de loc pe deasupra apei.

Cînd s-au înapoiat spre casă, la prînz, erau rupţi de oboseală, dar bine dispuşi. Cel mai silitor în învăţatul conducerii bărcii se dovedise Victor, un băiat nu prea înalt, oacheş, cu o privire pătimaşă. Se vedea imediat ca de felul lui este un om încăpăţînat şi perseverent. Şi acum voia să rameze cît mai bine. Prietenul lui, George, avea cu totul altă fire. El renunţase curînd la gloria de bun navigator şi se întreţinuse, destul de apropiat, cu Adina, pe o temă de drept penal.

Bat rinul îi observase şi cînd socotise că sînt destul de aproape, trîntise mălaiul în ceaun, ca să-i întîmpine cu 'mămăliga caldă. în două străchini mari de pămînt smălţuit era pregătită saramura de peşte. Fură invitaţi să guste mai intri din renumitul borş pescăresc şi, după primele linguri, explodară în laude fără sfîrşit.

Emil chicotea admirativ după fiecare lingură sorbită. Bătrînul se întrecuse pe sine. Ca o gazdă bună, dar care nu se vrea remarcată cu orice preţ, el umplea farfuriile de cîte ori se goleau. în sfîrşit, cînd masa fu terminată, toţi cei cinci musafiri abia mai puteau răsufla. Bătrînul, mulţumit, îi privea cum oftează de prea sătul, Aşa îşi trata el musafirii...

Dormiră apoi somn greu, pînă spre seară, iar după somn Emil, Vera şi bătrînul se duseră să caute un pri- pon pus într-un loc ferit. Unul lîngă altul, din cauza

banchetei înguste, tinerii priveau nesăţioşi frumuseţile din jur. Cu gesturi monotone, ritmice, bătrînul vîslea.

Tot timpul Vera fu obsedata de apropierea bărbatului de lînga ea şi obrajii nu i se decolorară o clipă din ru~ meneala emoţie. I se părea că bătrînul. ei tată „ştie“, sau „înţelege“ mai mult decît vede. Credea că oricine poate să-i ghicească gîndurile neaşteptate. Pentru că fata, lucru ciudat, de aseară, de cînd se despărţise de trnărul care o acostase atît de ciudat, se surprinsese mereu gîn~ dindu-se la el. O cucerise comportarea lui firească. îi vorbise ca unei vechi,cunoştinţe, o luase la braţ, ca şi cînd nimic deosebit nu s-ar li întîmplat şi, culmea, nici unul din gesturile lui nu o supărase.

Cînd reveniră de la pripon, cei patru... îa-i de unde nu-s. Plecaseră şi ei în Delta. Nu s-au întors decît foarte tîrziu, după ce Emil o condusese acasă pe Vera. Pentru Emil, de altfel, în curînd fu clar că cei patru caută să fie cît mai mult timp singuri, el rămîmnd, firesc, a cincea roată la căruţă. A doua seară, cînd s-au trezit iar singuri, îi atrase şi Verei atenţia asupra acestui fapt.

— Dar unde s-au dus ? întrebă ea, contrariată că nu petrec seara împreună.

— Nu ştiu. în orice caz, trebuie să suporţi şi seara asta numai în tovărăşia mea. Nu, nu face această figură dezamăgită... Desigur, nu e prea plăcut, dar...

— Nu sînt dezamăgita...

Emil cunoştea perfect arta de a înainta tăcînd un pas înapoi. Acuzînd-o pe fată că ar fi dezamăgită —el ştiind că nu este aşa — o obliga în acelaşi timp să-i dea ddvezi contrare. Se întîmpţă şi acum ceea ce prevăzuse el. Vera, într-un sincer elan prietenesc, îl luă de braţ şi-i spuse :

— Hai să-ţi arăt un loc minunat ! Ai‘ să vezi mai multe păsări decît în toată viaţa ta. Stau una lîngă alta. îi cerem tatei barca şi mergem pînă acolo.

Bătrînul le dădu voie să pornească într-acolo, dar în acelaşi timp le arătă cerul, atrăgîndu-le atenţia că nu trebuie să întîrzie prea mult. Abia acum priviră şi ei în sus şi, spre uimirea lor, văzură cerul înnourat.

— Are să plouă, tată ? întrebă fata, ceea ce dovedea că pentru nimic n-ar fi pus la îndoială pronosticul pe care îl va primi.

— Vine furtună. Nu simţi în aer zăpuşeală ?

—*Atunci ne ducem mîine. Plai să mîncăm şi, dacă timpul ne va permite, îţi arăt un alt loc.

Bătrînul avea mai tot timpul apă caldă, pentru că nu bea decît ceai cînd îi era sete. Se aşezară toţi trei să soarbă cîte o ceaşcă de ceai, pe care în seara aceea îl pregăti Emil, în timp ce bătrînul prăji cîţiva somotei prinşi cu puţin timp mai înainte.

Erau încă la masă cînd de afară se auzi un fîşîit aspru, de parcă cineva ar fi alergat prin stuful din apropiere. Era prima pală de vînt care trecea prin Deltă, anunţînd furtuna. Cu toate că era devreme, se întunecase, deoarece norii negri acoperiseră cerul. Bătrînul se grăbi să aprindă farul. Semnalele lui porniră spre larg.

— Unde-or fi ceilalţi ? întrebă Vera, gîndindu-se că s-ar putea să-i prindă furtuna pe drum.

— Intr-adevăr, am şi. uitat de ei. Dacă s-au rătăcit pe undeva ?

— Farul le arată încotro să se îndrepte, îi linişti bătrînul.

Ieşiră în curte, să-i întîmpine. Lumina aruncată de far descoperea pentru cîteva clipe faţa îngrijorată a fetei.

Vîntul, din ce în ce mai pornit, ii răvăşea parul şi ea, cu gesturi automate, îl dădea mereu pe spate.

— Ce-o fi cu ei ?

—Nu mă interesează ! făcu Emil furios. Trebuiau să spună unde au ele gînd să se ducă.

Batrînul veni lingă ei. Era îngrijorat.

—\ era, du-te mai bine spre casă. Vine furtună mare, şi mama e singură.

Fata îşi luă pelerina din material plastic şi fu gata sa pornească la drum. Emil se oferi să o însoţească.

— Rămîi î Să nu te prindă ploaia.

— Te conduc pînă acasă. *

-— Sini învăţată, nu-ţi fie teamă ! Crezi că mi-e frică de furtună ?

—Nu cred nimic, dar ştiu că trebuie să te conduc, insistă, si gestul lui o măguli.

Cînd să iasă pe uşă, Emil îi atrase atenţia Verei asupra felului cum arată tatăl ei.

— Nu cumva este mai bolnav decît vrea să pară ?

— De ce ?

—Ia priveşte ce piele galbenă are. Şi ochii i s-au îngălbenit. Parcă ar suferi de icter.

Fata îşi privi tatăl. Acum, cînd îi atrase el atenţia, parcă i se părea şi ei că are ochii galbeni.

—l ată, vino, te rog, mai la lumină ! Cum te simţi ? Dar spune drept.

—Nici prea bine, nici prea rău. Am o greutate în stomac. Am să mat beau un ceai.

— Ai pielea galbenă.

Batrînul se privi şi el cu luare-aminte în oglindă. Parcă, parcă era galben.

— Ei, l'ir-ar să fie ! Te pomeneşti că mă îmbolnăvesc, şi asta e suferinţă grea pentru un om ca mine.

— Rămîn cu dumneata.

— Cum să rămîi ? Dacă o fi ce spui tu, apoi e mai bine să nu stea nimeni în apropierea mea. Du-te si vezi ce face mama. Dar să nu-i spui nimic. Ştii cum se sperie.

Emil o îndemnă să asculte sfatul bătrînului.

— Hai, Vera, nu-ţi fie teamă î în noaptea asta am eu grijă aici. Dacă nu i-o fi mai bine, te înştiinţez mîine, în zori. Dar poate că mi se pare. Nici unul nu ne pricepem.

Fata avea încredere în Emil şi porni spre casă mai liniştită, ştiind că bătrînul va petrece noaptea în tovărăşia lui.

Cu toate protestele, o conduse pînă aproape de casa, La despărţire, Vera îşi simţi mijlocul prins în braţe. Sărutul veni pe neaşteptate, dar nu întîmpină nici o împotrivire. într-un elan sincer, fata îl îmbrăţişa şi ea.

La înapoiere, furtuna se dezlănţui cu o furie neaşteptată. Furtună de vară, cu ploaie repede. Norii păreau că pot fi ajunşi cu mîna. Emil se grăbi pe poteca ce i se părea că duce spre far. Ploaia îl pătrunsese pînă la piele. Se opri o clipă, să răsufle, îşi roti privirea să se orienteze -şi păşi mai departe, grăbit.

„MEHEDINŢI“ '
TRECE PRIN CLIPE GRELE

Sirena pescadorului se auzi prelung. O dată, de doua ori, de mai multe ori. Ca o cloşcă ce-şi cheamă puii, cînd se iveşte primejdia, el anunţă zecile de bărci ieşite la pescuit că trebuie să se întoarcă „acasă“. Barometrul scăzuse brusc, vestind apropierea furtunii.

Garmacele erau întinse departe, în larg. După primele semnale care vesteau pericolul, cei din bărci se grăbiră să termine treaba. Vîntul iscat ca din senin zbîrci faţa apei. în cîteva minute bărcile săltau pe valuri din ce în ce mai mari. Toate se îndreptară spre pescadorul care le chema insistent.

Comandantul pescadorului plimbă maneta semnalizatorului de cîteva ori în dreapta şi în stingă, pentru a atrage atenţia, şi o opri în dreptul indicaţiei „uşor înainte“. Pornea în întîmpinarea bărcilor. întunericul se lăsase pe neaşteptate. Sirena se auzea mereu, orientînd bărcile spre pescador. Fură aprinse reflectoarele. Cîte o barcă apărea o clipă în lumină, apoi dispărea, ridicată pe creasta unui val de înălţimea unei case.

Furtuna se dezlănţuise, bărcile fuseseră împrăştiate în toate părţile. Trecuse cu mult de miezul nopţii şi pescadorul încă nu reuşise să le strîngă pe toate. în sfîrşit, o găsi pe ultima...

Obosit, dar mulţumit că totul *s-a terminat cu bine, comandantul se hotărî să pornească spre casă. Zări în dreapta lui, licărind departe, farul. îi luă semnalmentele

şi, spre marea lui uimire, constata ca acolo, departe, erai Gura Portiţei. Două secunde lumină, două secunde întuneric, apoi iar două secunde lumină şi două secunde întuneric, şi aşa mai departe. Grozavă furtună, dacă avusese atîta derivă ! îndreptă pescadorul spre nord-vest, să se apropie de mal. Peste puţin avea să zărească farurile portului.

O izbitură violentă îl aruncă însă pe comandant înainte. De afară, de pe punte, se auziră strigăte de spaimă. Un trosnet asurzitor acoperi vuietul valurilor izbind în coasta vasului.

„Toată viteza înapoi", semnaliza comandantul. Motoarele duduiră, dar elicea se zbătea neputincioasă sub apă. Un val ridică atît de sus pupa vasului, încît toţi ceî de pe punte se treziră alunecînd în faţă, de-a rostogolul. Unii reuşiseră să se agaţe de ceva, alţii se treziră în fierberea apei. Elicea se rotea acum în gol ! Apoi mişcarea de ridicare se produse în sens invers. Prova se urcă drept în sus, pescarii şi marinarii alunecară de data asta spre pupă. Nu puteau sta în picioare decît agăţaţi de ceva.

— Sîntem pe stîncă ! strigă cineva. Ne balansăm pe o spinare de stîncă !

într-adevăr, se părea că pescadorul balansează, ca un cîntar, într-o.parte şi alta, ridicat la mijloc de o coama de piatră. Pericolul era mare. Din clipă în clipă vasul se putea rupe în două.

— Bărcile la apă !

Sirena urla şi ea, prelung, chemînd ajutor.

Bărcile fură lansate la apă, pescarii coborîră în ele ş rămase pe punte numai echipajul, care încerca să facă totul pentru a salva situaţia.

Şi în momentele acelea comandantul întrevăzu deodată o nenorocire şi mai mare. De pescador se apropia, în
plină viteză, un vapor pe care ochiul lui format ii recunoscu imediat : „Mehedinţi“. Comandantul înţelese că dacă va continua să înainteze astfel cîteva minute, fără să-şi schimbe direcţia, avea să intre şi el în stîncile de lîngă mal, iar şansele lui de scăpare erau şi mai mici.

Uitînd situaţia în care se găsea, ordonă să fie îndreptate reflectoarele spre „Mehedinţi“ şi, prin lumină, îi semnaliza să se oprească imediat. Sirena pescadorului încercă şi ea să atragă atenţia celor de pe vasul care se apropia.

Cu cîteva minute mai înainte, comandantul de pe „Mehedinţi“ primise o radiograma de la coastă, care ii recomanda „atenţie deosebită“, şi această avertizare il făcu să dea importanţă semnalelor. Descifra ceea ce i se transmitea : „Stop motoarele“.

Fiind aproape de coastă, naviga după farurile de mal. Mergea bine. Peste puţin avea să zărească luminile Constanţei.

Ceru telegrafistului punctul navei după radiofar. 1 se spuse că sînt mult mai la nord decît credea el. Se înşelase ?

Cînd îşi dădu seama de greşeala pe care o făcuse, o transpiraţie rece îi brobonă fruntea. Acum înţelegea semnalele pescadorului : dacă ar fi înaintat încă puţin, s-ar fi pus pe uscat. Se impuneau măsuri urgente ca să nu fie aruncat în stînci... Făcu o manevră scurtă şi se îndrepta spre larg. Numai după ce se asigură că e în afara pericolului, îşi făcu iar punctul, folosindu-se de farul de coastă, şi se încredinţa iar că prima dată se înşelase. Porni apoi la drum, dorind sa ajungă cît mai repede în port.

Cu pescadorul se petrecu însă un fapt cu totul neaşteptat.

Balansul navei înainte şi înapoi macină coarna stmciî, care cedă. Căzînd odată în gol, pescadorul începu să plutească. în căzătură, peretele navei se găuri şi apa năvăli înăuntru. Pompele de salvare fură puse în funcţiune. în timp ce apa intrată era aruncată afară, cuiva marinari se repeziră să astupe spărtura.

Cei din bărci se îndreptară spre jnalul destul de aproape acum. Farul le arăta drumul spre uscat. Erau atît de aproape, încît cu siguranţa ca se auzise pînă acolo sirena de alarmă a pescadorului. Dar cine să le vina în ajutor ?

Când prima barcă atinse uscatul, echipajul ei, ameţit, fu luat aproape pe sus de grănicerii care, auzind sirena de alarmă a pescadorului, le săriseră în ajutor. îi duseră pe toţi în pichet şi le dădură primele ajutoare.

Pescadorul reuşi să se îndepărteze spre larg şi coman dantul făcu iar punctul navei. Farul după care se ghidase îi trimitea acum alte semnalmente : doua secunde lumină şi o secunda întuneric. „Atunci unde dracului sînt ? ! îşi spuse comandantul furios, neînţelegînd ce se petrece cu el. Doar nu visez. Adineauri eram la Gura Portiţei, avusesem derivă spre sud, iar acum mă trezesc cu zeci de mile mai la nord. Şi dacă este aşa, nu trebuia să mă îndrept spre sud-vest. Eu sînt de vină că l-am pus pe sunea.“

Ghidul acestei greşeli îl împietri pe bătrînul marinar. De zeci de ori navigâse prin aceste locuri, avea pretenţia că se poate orienta cu ochii închişi, că ştie orice bucla a malului şi, iată, făcuse o boacănă nepermisă nici unui începător.

„Ce s-o fi întîmplat ? se întrebă din ce în ce mai nedumerit. Doar n-am adormit şi am visat.“ îşi aduse aminte o întîmplare din tinereţea lui, care nu se mai re-

petase de atunci, Era de cart şî, obosit, a aţipit cu cîrrna în mînă. A dormitat o secundă sau zece minute, nu-şî putea da seama nici astăzi cît. Tot aşa, se apropia de Constanţa. Motoarele mergeau în plin.., Deodată s-a trezit, A scrutat largul speriat. Spre nedumerirea lui, a văzut o lumină în stînga navei. în stînga ? ! Uscatul în stingă, iar el naviga spre Constanţa ! Pămîntul trebuia să fie în dreapta,

A ordonat toată viteza înapoi. Elicea a bubuit parcă şi ea furioasă că a fost scoasă din ritmul de pînă atunci* Motoarele îi duduiau în cap.

în sfîrşit, nava s-a oprit... A deschis fereastra să intre aerul rece de afară, să-i limpezească mintea. încet, încet s-a recules. Apoi, liniştit, a făcut punctul navei... Era pe drumul cel bun,.. A privit iar lumina din stînga şi şi-a dat seama că era un alt vas care se îndepărta. Nu era uscatul...

Dar acum ce s-a întîmplat ? Acum nu adormise. Sau adormise ? !

Pînă cînd au ajuns în rada portului, valurile s-au mai liniştit. Acostară şi primiră primele ajutoare.

Se află însă, imediat, că una dintre bărcile care se salvaseră spre mal se scufundase, doi dintre pescari pierind în valuri.

*

Căpitanul Dima ciocănea nervos cu creionul cristalul biroului. I se întîmpla destul de rar să-şi iasă din calmul cunoscut, dar de data asta îşi pierduse cumpătul. Cu toate că trecuse atîta timp, nu reuşise să ajungă pe urma buna. Faptele neplăcute se ţineau lanţ : moartea studentului, crima de pe plajă ; acum se părea că este iarăşi în faţa unei întîmplări ciudate — eşuarea pescadorului.

Toate faptele ciudate din ultimul timp s-au petrecut într-un spaţiu cu o rază relativ mică. Or, pe el îl interesa tot ce se întîmpla de-a lungul acestei' coaste.

La cercetările efectuate de forurile superioare în legătură cu accidentul suferit de. pescador se ivise o situaţie neaşteptată, pe care cei care se interesau ele acest caz nu ştiau cum s-o rezolve. Dirna trebuia să .afle despre ce este vorba şi de aceea îl aştepta acum pe comandantul pescadorului.

Cîncl acesta intră în birou, Dirna simţi numaidecît că are în faţa lui un om serios, stăpîn pe el, dar foarte supărat. 11 invită să ia loc, şi el se aşează fără să rostească un cuvint. Aştepta săfie întrebat.

— Aş vrea să vorbim cîteva minute despre accidentul din noaptea trecuta, i se adresă Dirna, după ce mai întîi îl cercetase amănunţit.

— Şi eu voiam să vorbesc 'cu cineva ! răspunse el, aproape răstit, şi vocea lui, îngroşată de fumul lulelii, răsună neaşteptat în camera nu prea mare. Vreau de la început să ştiţi că nu mă dezvinovăţesc ! N-am nevoie de aşa ceva ! Am greşit, sînt gata să suport orice consecinţă, cu toate că nu-mi este uşor la vîrsta mea !

Dirna ştia să aştepte pînă cînd cel din faţa lui spune tot ce are pe -suflet* timp în care el îl studia, făcea legături între ceea ce ştia şi ceea ce spunea acesta, compara două afirmaţii ale aceluiaşi, încerca să descopere nepotrivirile dintre ele. S;e pregătise pentru această întîlnire, voia să afle date cit mai multe şi, mai ales, cît mai precise.

Comandantul pescadorului, după prima izbucnire, credea că o să-l audă şi pe cel din faţa lui spunînd ceva, dar acesta îl privea liniştit, aşteptînd să termine mai *în-* tîi el. Nu părea impresionat în mod deosebit de ceea ce-i

mărturisise. Calmul acestuia i se transmise şi lui. Se foi în scaun şi, cu alt ton, continuă :

—- Aş vrea să mă înţelegeţi exact. O greşeală ca aceea făcută de mine nu este permisă nici în primii ani de meserie. Dacă am comis cumva această greşeală... Eram chiar eu la comandă. Cînd am terminat de cules bărcile, am văzut lumina farului. I-am luat semnalmentele. Două secunde lumină, două secunde întuneric. Asta este caracteristica farului de la Gura Portiţei. Trecusem cu puţin de el. Trebuia sa navighez spre sud-vest. Gura Portiţei, uitaţi-vă şi dumneavoastră — desfăşură el o hartă în faţa căpitanului Dima, dovedind că venise pregătit să-şi susţină punctul de vedere — înaintează în mare ca un pinten. De regulă, trebuie să fii atent la el, cînd navighezi pe lîngă coastă. Dar eu trecusem. Şi era departe de mine. Totuşi, cînd am văzut unde sînt, mi s-a părut curios.

— De ce ?

— Pentru că mă ştiam mult mai la nord. Mi-am spus că pierdusem probabil mult timp um’blînd după bărcile pescarilor şi în tot acest timp avusesem derivă. Cînd am văzut farul de la Gura Portiţei, am procedat în consecinţă. După accident, cînd mi-am făcut iar punctul, am constatat că eram într-adevăr mult mai la nord şi vedeam semnalmentele farului din Deltă. Cum de mi s-a părut prima dată că este farul de la Gura Portiţei, nu pot să-mi explic.

— Această, hai să spunem, neaşteptată constatare pe care aţi făcut-o,' cînd aţi luat caracteristica farului, nu aţi împărtăşit-o nimănui ? La comandă nu mai era nimeni cu dumneavoastră ?

— Eram singur, pentru că toţi ceilalţi aveau de lucru cu bărcile abia pescuite şi treburile curente de pe punte.

— Dar după aceea, nu aţi mărturisit nimănui nepotrivirea semnalată ?

---După accident, da. înainte nu, pentru că, din clipa
în care am constatat locul unde sînt, sau mai bine spus, unde credeam că sînt, şi pînă cînd s-a produs ciocnirea, nu a trecut decît puţin timp. După aceea, în drum spre port, am discutat cu secundul greşeala pe care o făcusem.

— El remarcase nepotrivirea ?

— Nu. Fusese, după cum v-am spus, pvins cu celelalte treburi. Ambarcaţiunea noastră trecuse printr-un mo-, ment greu. I-am trimis vorbă şi comandantului Vasiliu, de pe „Mehedinţi“, să aud şi părerea lui.

Dima îşi propusese şi el să stea de vorbă şi cu comandantul lui „Mehedinţi“, dar pînă atunci ţinea neapărat să-şi lămurească anumite probleme de specialitate şi de aceea îi ceru comandantului pescadorului :

— Aş vrea să va rog ceva, dar numai dacă timpul va permite sa mai petreceţi un sfert de oră în tovărăşia mea.

— Cînd nu ieşim în larg, am timp suficient, iar acum, pînă la repararea vasului...

— Atunci, vă rog, să-mi ţineţi o lecţie de navigaţie. Aş vrea să ştiu cum se navighează pe lingă coastă, folosind farurile pentru aflarea punctului în care se alia nava.

Pe comandant îl surprinse neaşteptata propunere, dar se învoi bucuros. Orice om îndrăgostit de meseria lui vorbeşte cu plăcere despre ea. Cu toate că nu prea înţelegea el ele ce avea nevoie tînărul căpitan de o astfel de lecţie, dacă îl rugase, probabil că n-o făcuse fără nici un motiv. De aceea, îşi scoase din buzunarul dinăuntru al hainei un creion roşu şi albastru şi — folosind chiar harta pe care o desfăşurase cu puţin mai înainte — începu să explice. Desigur, nu se pierdu în amănunte şi cakule propriu-zi se, care pretindeau o pregătire de specialitate, ci rămase la explicarea principiilor de navigaţie pe coastă.

— Vedeţi dumneavoastră, orice litoral al unui stat este prevăzut, în anumite puncte, cu faruri. Aceste puncte lu- rpinoase călăuzesc pe navigatori cînd ajung în apropierea coastei. Vasul meu este mic, nu are staţie de recepţie, ca să pot folosi radiofarul. Noi ne învîrtim în jurul coastei. Cei de pe navele mai mari, pe timp senin, îşi pot „face pune tul“, cum se numeşte găsirea locului în care se află nava, cu ajutorul Stelei Polare, sau cu ajutorul altor aştri. Ziua folosesc soarele aflînd uşor latitudinea şi longitudinea cu ajutorul sextantului. Cînd cerul este acoperit, şi te afli în apropierea coastei, cel mai simplu este să te orientezi după lumina farurilor. Să presupunem că nava este în acest punct, fixă el pe harta locul unei nave. Ei bine, din acest loc zăreşti lumina pe care o trimit spre navă farul de aici şi cel de aici, puncta el două locuri ale surselor luminoase. Printr-o operaţie destul de simplă, el poate afla unde se găseştec

— Bănuiesc, se însufleţi Dima. Nu are decît să constate unghiul pe care-1 face cu fiecare punct luminos în parte, pentru ca să înscrie poziţia lui şi a farurilor intr-un triunghi.

— Foarte adevărat. Dacă faţă de acest far vasul face un unghi de 45°, trasează pe hartă două drepte cu acest unghi, şi punctul unde se întîlnesc ele este locul navei. Vedeţi ce simplu pare ?

— Mărturisesc că da.

— într-adevăr, principiile acestei navigaţii sînt uşor de înţeles. Şi aici însă... practica este ceva mai grea, deoarece pe navă lucrurile se complică. în stabilirea drumului intervin o seamă de alţi factori de care trebuie să ţii seama, deoarece te abat de la linia dorită. Dar nu aceşti factori ne interesează pe noi în momentul de faţă, ci altceva.

— Chiar despre acei altceva voiam să vă întreb. în practică, de unde ştiu eu că, din largul mării, văd farul ăsta şi nu pe celălalt ? Adică de unde ştiţi dumneavoastră că aţi zărit farul de la Gura Portiţei şi nu altul ? Toate farurile clipesc la fel !

Comandantul zîmbi cu simpatie.

— Aşa cred cei mai mulţi oameni că farurile „clipesc" la fel. Trebuie să vă dezamăgesc însă, continuă comandantul. Să ştiţi că fiecare far are o anumită caracteristică a lui, ele nu „clipesc" uniform. De pe mal, cînd le priveşti numai ca pe un element pitoresc al uscatului, ţi se pare că toate luminează la fel. Dar dacă stai să observi mai atent două faruri, remarci uşor deosebirea dintre ele, pentru că nu toate se aprind şi se sting în acelaşi ritm. De exemplu, să luăm farul acesta, arătă el unul dintre cele două puncte pe care le făcuse pe hartă. El, să zicem, se aprinde în felul următor : luminează timp de trei secunde, apoi o secundă stă stins, apoi iar trei secunde se aprinde şi iar o secundă e stins. Farul de aici funcţionează altfel. El stă aprins numai două secunde şi tot două stins. Eu, de pe vapor, mă uit la cronometru şi văd cîte secunde a fost aprins şi cîte stins şi-mi dau seama cu precizie dacă este farul de aici sau cel de dincolo. înţelegeţi ?

— Perfect. Vă mai pun o întrebare : De unde ştiu navigatorii care vin din alte părţi ale globului care sînt caracteristicile farului acesta şi care ale farului de dincolo ? Să zicem că de gurile Dunării se apropie un vapor al unui stat din America de Sud. Se poate folosi şi el de farurile de pe coasta noastră ?

— Bineînţeles ! Aceste caracteristici nu sînt secrete. Mai mult, ele sînt comunicate unui centru internaţional, care editează anual, sau la cîţiva ani o data, un cod al

tuturor farurilor de pe imrc^ globul. 1 iecare ţară comunică centrului caracteristicile farurilor de pe coasta ei.

Dima rămase tăcut. înţelesese perfect explicaţiile comandantului pescadorului şi tocmai de aceea multe gîn- duri se îmbulzeau acum în mintea lui.

— Din cele spuse de dumneavoastră, sintetiza el convorbirea, reiese că dacă dintr-un motiv oarecare se schimbă caracteristica unui far, asta poate să aibă consecinţe grave, care pot merge pină la o catastrofă. Schimbarea induce în eroare pe cei din larg, făcînd imposibila orientarea lor.

— Respectarea caracteristicilor unui iar este un lucru de o importanţă deosebită pentru buna navigaţie. Gîn- diţi-vă ce s-ar putea întîmpla dacă un vas străin, care se apropie de noi, ar găsi caracteristicile schimbate şi, ne- cunoscînd coasta, s-ar trezi în mijlocul stîncilor, ca mine. Ma refer la un vapor de mare tonaj, cum ar fi „Mehedinţi“ şi care poate să transporte marfă de zeci de mi- lioane de lei.

— Dacă un vapor străin eşuează din cauza defecţiunii unui far, cine plăteşte totul ?

— Statul pe teritoriul căruia este farul, pentru ca el are obligaţia de a întreţine semnalizarea în stare de funcţionare normală, adică să fie conformă cu caracte- risticile transmise centrului de care vă vorbeam.

— O ultimă întrebare, vă rog. Din ceea ce mi-aţi explicat dumneavoastră am înţeles că pentru orientare ai nevoie de lumina a două faruri.

— Exact.

— Dumneavoastră cînd aţi zărit unul din faruri, în noaptea trecută, nu l-aţi văzut şi pe al doilea ?

— Nu, şi acest fapt m-a făcut să cred că sînt departe, în larg şi văd numai farul în dreptul căruia sînt. De

aceea am şi pornit către sud-vest, ca sa mă apropii puţin de coastă şi sa văd şi farul din Constanţa. Cînd ni-am apropiat...

* — Vă mulţumesc pentru bunăvoinţa cu care mi-aţi răspuns şi, mai ales, pentru această primă lecţie de navigaţie.

Dima privi lung în urma bătrînului care ieşise din birou păşind demn, cu fruntea sus. Nimic din atitudinea lui nu-1 trăda pe omul care vrea să se fofileze, să scape dintr-o situaţie grea. Dimpotrivă, orgolios, era gata să răspundă pentru greşeala pe care o făcuse. Daca o făcuse...

Desigur, Dima nu rămînea niciodată la prima impresie, sau dacă o păstra, încerca să şi-o justifice prin dovezi şi fapte. Prima impresie pe care i-o lăsase acest vîrstnic comandant era dintre cele mai bune. Avea convingerea că dacă el era gata să răspundă pentru ceea ce făcuse, îşi spunea în sinea lui : „Ceilalţi ar putea să ştie că eu nu greşesc, iar dacă mi s-a întîmplat, se putea în- tîmpla oricui.“

Nu trecuse o jumătate de oră de la această convorbire şi căpitanul Dima şi pornise spre pichetul grănicerilor, după ce îi spusese lui Mihai :

— Du-te la far şi vezi ce s-a întîmplat acolo. Ia primele măsuri, dacă sînt necesare. Eu stau mai întîi de vorbă cu grănicerii şi apoi vin acolo.

La pichet îşi exprimă mai întîi dorinţa de a sta de vorbă cu santinela care fusese în post la ora cînd se petrecuse accidentul pe mare.

Se prezentă în faţa lui un ostaş roşcovan, nelinişţit în gesturi, sigur pe ce vorbeşte. De la primele întrebări, parcă tot voia să spună ceva, dar nu îndrăznea. Dima continuă interogatoriul ca şi cînd n-ar fi ghicit nerab-

darea pe care o sesizase imediat. îl întrebă mai întîi din ce comună este, cîţi fraţi sînt, dacă îi place armata la grăniceri. La fiecare întrebare răspunsul venea scurt, prompt, precis.

— La ce oră ai intrat în gardă noaptea trecută ? se apropie Dima de ceea ce îl interesa.

— La ora zece.

Aşteptă ca ostaşul să mai completeze răspunsul, dar el tăcu.

— Şi pînă la ce oră ai rămas ?

— Pînă la ora două.

— în timpul acesta s-a întîmplat ceva deosebit, sau totul a fost în ordine ?

în sufletul ostaşului se dădea o luptă. Să spună, sa nu spună ? Oare o fi, într-adevăr, important ce vrea el să mărturisească ?

— Eu cred că s-a întîmplat ceva cînd a început să ţiuie sirena vaporului.

— Ai auzit sirena ?

— S-a auzit foarte bine. Vîntul bătea dinspre larg.

— Dar de văzut, se vedea ?

— Sigur că da...

— Deci era destul de aproape.

— Ziua aş fi văzut şi oamenii pe punte.

— Atunci cum îţi explici că, deşi erau atît de aproape, comandantul nu a zărit farul ?

Dima lăsă intenţionat să se prelungească foarte mult pauza, ca să-l hotărască să spună ceea ce îl frămînta.

— De fapt, permiteţi-mi să raportez, se hotărî el. Mi s-a părut că ceva n-a fost în regulă la far. Nu ştiu dacă e bine să spun, da[5] aşa mi s-a părut mie.

Nu cumva declaraţia ostaşului va confirma bănuielile lui?

— Spune mai departe, îl îndemnă, fără să pară interesat în mod deosebit de ceea ce auzise. De ce ţi s-a părut că acolo n-a fost ceva în ordine ?

Elanul ostaşului păru că se topeşte în faţa acestei întrebări. De ce ? îi era greu să explice de ce. Motivul care îl făcuse să tragă concluzia mărturisită i se părea că o să-l facă să zîmbească pe cel care îi punea întrebări. Dar nici să nu spună, nu se putea. La urma urmei, să rîdă ! El trebuia să spună ce avea de spus :

— Să vedeţi dumneavoastră... o fi aşa, n-o fi aşa, mie mi s-a părut. Lumina la far nu era ca în fiecare seară. Asta e !

— Nu era la fel de puternică şi de aceea crezi că n-au văzut-o cei de pe vas ?

— Ba era la fel de tare, dar parcă lumina altfel. Nu ştiu cum să vă spun. Vedeţi dumneavoastră, noi stăm aici de luni de zile seară de seară. Cînd sînt de santinelă, ca să mai treacă timpul, de multe ori mă plimb numărînd. îmi potrivesc aşa paşii că fac doi pe lumină, doi pe întuneric, iar doi pe lumină, iar doi pe întuneric. Azi-noapte începuse vîntul şi ploaia. Cel mai păcătos timp pentru santinelă. Trebuie să fii atent, nici nu vezi prea departe. Aici, la noi, cînd se aprinde farul, se vede, cînd se stinge, beznă, de-ţi scoţi ochii...

Ostaşul ceru permisiunea să-şi aprindă o ţigară şi apoi scoase din buzunar o tabacheră mare de metal. Pufăi repede de cîteva ori şi continuă :

— După un timp mă pătrunsese ploaia, mă luase şi cu frig. Cînd intrasem în post nu mă gîndisem că o să plouă atît de rău şi nu-mi luasem nimic să mă apăr. Zgribulit, m-am apucat să patrulez, după obiceiul meu, ca să treacă mai repede timpul. Dar, ştiu eu ce să zic, făceam doi paşi pe lumină, nu mai apucam să fac doi

pe întuneric. Dacă voiam să fac tot doi, trebuia să mă grăbesc deodată. Făceam doi paşi rar, doi mai repezi, parcă se schimbase lumina. Asta mi-a dat de gîndit, pentru că, mai demult, tovarăşul caporal Alună mi-a spus ca are mare importanţă cum arde farul. El a fost într-un alt pichet, şi acolo farul ardea că puteai să faci trei paşi pe lumină şi numai unul pe întuneric. în altă parte arde altfel... Atunci de ce n-a mers ăsta ca de obicei ? Că sînt la punctul ăsta de şase luni şi niciodată nu s-a schimbat. Atîta am avut de spus.

Dima tremura de nerăbdare. Nici pe departe nu bănuia ostaşul ce importanţă deosebită aveau cuvintele lui. încercă să mai afle ceva de la el, dar atîta ştia. După ce luase şi el parte la salvarea celor din bărci, se dusese să se culce, nu mai fusese preocupat de felul cum funcţionează farul.

VULPILE SÎNT AICI ?

De la Tulcea, vaporul ajunge numai în cîteva ore pînă la Sulina. Nici nu ştii cînd soseşti. Fiecare mal are, tot drumul, surprizele lui. Turiştii însă vor să se afunde cît mai mult în Delta sălbatică, să treacă prin canaluri şi gîrliciuri, să străbată cu piciorul bătrîna pădure Letea, să ia măcar o masa pe un plaur.

Un călător singuratic a tocmit o barcă şi a pornit prin Deltă, să-i simtă toată sălbăticia. Barcagiul, un lipovean trecut de şaptezeci de ani, dar încă roşu în obraji şi puternic, avea experienţa acestor plimbări, şi de aceea era gata să oprească ori de cîte ori i se cerea, aşteptînd în tihnă ca omul să facă fotografii, să admire, să se minuneze. Ştia că astea sînt îndeletnicirile tuturor celor care ajung pînă aici. Dar mai întîi şi mai întîi ştia că toţi aceşti oameni, veniţi să se distreze, nu sînt grăbiţi. Nici el nu era. Pufăia din lulea nepăsător, ca şi cînd ar fi fost numai cu gîndurile lui.

— Mai avem mult pînă la mare ? se interesă turistul, nerăbdător, trădînd locul unde voia să ajungă.

— Este, veni răspunsul laconic, după încă două, trei opinteli în babăici.

,,Ce-o li cu acest călător ?“ se întrebă barcagiul. Pentru că, într-adevăr, părea nerăbdător să ajungă mai repede la destinaţie. Un turist grăbit !

— Cînd crezi ca ajungem ? reveni cu altă întrebare călătorul, şi pe un astfel de ton, încît bătrînul înţelese că, de fapt, îl şi îmboldea în acelaşi timp să se grăbească.

-— Pe lumină, n-aveţi nici o grijă, îl linişti el.

— Dar mai repede nu se poate ?

— Păi dacă dumneata pozezi într-una ?

— Chiar dacă fotografiez, nu te opri.

Călătorul îşi strînse totuşi aparatul, iar bătrînul prinse cu mai multă nădejde babăicile.

Nici unul nu era pornit pe vorbă, aşa că străbătură locurile tăcuţi. Călătorul, încîntat de privelişte, îşi deschidea, totuşi, din cînd în cînd aparatul şi fotografia', fără ca barca să se mai oprească. Barcagiul ştia ce are de făcut.

După ce petrecută astfel cîteva ore împreună, bătrînul i se adresă călătorului :

— Aici, dacă vreţi, puteţi rămîne peste noapte. Mulţi călători se opresc în locul ăsta.

— Dar ce este aici ?

— Un far, nu-1 vedeţi ?

— Şi pot să locuiesc la far ?

— Nu, clar sînt în apropiere cîteva case. E şi un sat, nu prea departe, unde puteţi tocmi o cameră.

Ajunseră în apropierea farului. Primul om pe care-1 întîlniră fu un bărbat de vreo treizeci de ani, care se chinuia să înveţe să vîslească.

— Mai e cineva pe aici ? îl acostă bătrînul, după ce îl privi un timp ironic.

— Unde să fie ?

— Pe la far. Pavlicenco e aici ?

— Nu ştiu cine e Pavlicenco ăsta.

— Păi stai în barca lui şi zici că nu-1 cunoşti ? făcu bătrînul supărat. Coboară şi dumneata şi du-te la far,

se adresă turistului pe care îl adusese. E un om cam tăcut, dar, dacă îl rogi, te trimite la cineva în sat, să stai cîteva zile, îşi îndemnă el clientul. Marea e aproape de aici. Eşti şi la mare, şi în Deltă, ăsta-i avantajul.

— îţi mulţumesc că m-ai adus, nene Vasea ! Uite şi banii dumitale.

Bătrînul încasă ce i se cuvenea şi plecă mulţumit spre casă. De cînd era pensionar se ocupa cu acest fel de cărăuşie, ca să nu stea degeaba şi să facă rost de un ban în plus pentru tutun şi cîte o ţuică. Pensia ajungea toată la nevastă, care numai pentru băutură nu i-ar fi dat bani.

Luîndu-şi rucsacul în spate, noul sosit se îndreptă spre far. Din urmă îl strigă cel care învăţa să rameze.

—- Alo ! Nu te mai duce degeaba, că nu e nimeni acolo. Vezi în sat, dacă nu găseşti o cameră.

— Cum să nu fie ? ! Nici Pavlicenco, ăla, de care mi-a vorbit barcagiul ?

— L-a luat Salvarea acum o oră. Trebuie să vină altcineva în locul lui.

— Salvarea ? !

— Stai că merg şi eu !

Cînd se apropiară de clădirea de lîngă far, cei doi fură întîmpinaţi de o fată.

— Emil ! Elai că te caută cineva.

— Pe mine ? !

Din clădirea farului tocmai atunci apăru un bărbat îmbrăcat militar.

— Şi el a fost, îl arătă fata pe Emil militarului. Dumnealui vrea să-ţi vorbească.

Făcură cunoştinţă.

— Dumneavoastră ? se adresă militarul celui pe care îl adusese Emil.

— Eu am sosit acum, răspunse turistul, cu. o figură de om care pică din lună. Nu ştiu despre ce este vorba.

—Vreţi să vă legitimaţi ?

Contrariat, el îşi prezentă actele. Era inginer constructor şi se numea Olteanu Dumitru.

—Cînd aţi sosit în Deltă ?

—De două zile.

—Şi aici ?

— Acum o jumătate de oră. Dumnealui a avut amabilitatea să mă însoţească.

—Unde aţi petrecut noaptea trecută ?

Noul sosit se uită la ceilalţi din ce în ce mai nedumerit. I se lua un interogatoriu ? De ce trebuia să dea aceste răspunsuri ? Emil îl încurajă printr-un gest să se conformeze.

—La „Cabana vînătorilor“.

*— La ce oră v-aţi culcat ?

— Cam tîrziu. M-a apucat furtuna în Deltă şi am aşteptat pitit într-un adăpost, să treacă. Noroc că aveam la mine tot ce-mi trebuia ca să mă apăr de ploaie.

—Pe la ce oră aţi ajuns la cabană ?

•— Cred că era trecut de douăsprezece noaptea.

— Vă mulţumesc ! Şi acum încotro vă îndreptaţi ? S-ar putea să mai am nevoie de dumneavoastră.

Călătorul îi privi iar, întrebător, pe cei din jur. Mai ales pe Emil, care se arătase binevoitor cu el.^

— Eu venisem să petrec aici cîteva zile de concediu, în apropierea mării. E plăcut să stai într-un loc în care să fii şi la mare, şi în Deltă. Numai să găsesc o locuinţă.

— Foarte aproape de aici sînt cîteva case de pescari, încercaţi acolo, se oferi tînărul care învăţa să vîslească, şi pe care noul sosit ştia acum că îl cheamă Emil.

Locotenentul major se adresa celorlalţi turişti :

— îmi pare rău ca trebuie sa va ratez excursiile din această zi, dar aş vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră. Vă rog să nu plecaţi de aici. După aceea, puteţi să vă continuaţi programul.

— Rămîn şi eu ? se interesă noul sosit, nemulţumit că a picat intr-un moment neprielnic.

— Şi dumneavoastră.

Turistul se posomori, dar nu mai spuse nimic.

Cînd locotenentul major intră în clădirea farului, turistul se adresă lui Emil :

— Dumneata ştii ce s-a întîmplat ?

— Habar n-am î

— O fi în legătură cu boala omului de la iar, de care spuneai dumneata ?

— Ştiu eu ce-o mai 'fi ? Tot ce ştiu este că mi-au ratat ziua de azi.... Tehnicianul de la Iar este tatăl domnişoarei.

Locotenentul major s-a înapoiat într-una din camerele locuinţei farului şi a rămas un timp singur. Prima persoană pe care o invită înăuntru fu fiica lui Pavlicenco.

Obrazul fetei era de o paloare cu totul nefirească. Părea gata în orice clipă să izbucnească în plîns.

— De ce sînteţi atît de neliniştită ?

Parcă nu aşteptase decît această întrebare, ca lacrimile să i se rostogolească pe obraz.

— Tata — şopti ea, printre suspine — a fost dus cu Salvarea, la spital. Are hepatită.

— Cine a pus acest diagnostic ?

— Doctorul. Avea pielea galbenă ca şofranul. Şi ochii îi erau la fel.

— Nu trebuie să fiţi atît de îngrijorată. Sub supravegherea medicilor se va însănătoşi curînd. Suferea de ficat ?

— Se plîngea cîteodată de dureri, care îi treceau într-o zi, două, după ce bea cîteva ceaiuri.
— în ultimul timp cum s-a simţit ?
— Nu tocmai bine.
— Locuia singur aici ?
— Luna asta, da. Sînt trei tehnicieni care fac prin rotaţie serviciu la far. S-au înţeles ca tata să stea singur această lună, pentru ca ceilalţi să-şi ia concediul de odihnă.
— în ultimul timp, a locuit tot singur ?
— De două zile au venit aceşti prieteni ai mei. Aici mereu vin şi pleacă excursionişti.
— Cine sînt prietenii dumneavoastră ?
Fata rămase pe gînduri. Cine erau ? Nici ea nu ştia, cu toate că îi numise prieteni. Fu nevoită să mărturisească faptul că nu-i cunoaşte prea bine.
— Dar mi-aţi spus că sînteţi prieteni ? !
Fata îi povesti cum se cunoscuseră şi ajunseseră să se considere prieteni.
— De aceea am făcut greşeala de a-i aduce aici, la el.
— Credeţi că a fost o greşeală ?
— Tata nu prea voia să primească pe nimeni.
— în ultimul timp, tatăl dumneavoastră a avut o supărare oarecare ? Mă refer la faptul că anumite neplăceri au repercusiuni asupra celulei hepatice.
— Nu cred.
Locotenentul major meditä la ultima lui întrebare.
— Vă rog să-mi povestiţi tot ce s-a întîmplat aici aseară, pînă în clipa în care aţi plecat spre casă.
— Nu pot să spun că s-a întîmplat ceva. Am vrut să mă duc împreună cu Emil într-un loc unde sînt foarte multe păsări, dar tata ne-a atras atenţia că va începe curînd furtuna şi am renunţat. Apoi Emil m-a condus spre casă.

— Pe la ce oră ?
— Cred că era ora nouă şi jumătate.
— Şi la ce oră aţi ajuns acasă ?
— Pe la zece şi jumătate, răspunse fata, ezitînd.
— Locuiţi departe ?
— Nu tocmai... Dar am mai stat de vorbă.

Bărbatul îşi dădea din ce în ce mai precis seama că fiica lui Pavlicenco are o afecţiune deosebită pentru tî- nărul contabil cunoscut cu două zile în urmă.

— Şi la ce oră v-aţi despărţit de însoţitorul dumneavoastră ?
— Cred că pe la zece şi un sfert. în drum ne-am în- tîlnit cu fratele meu, care venea să mă ia de aici.
— Ştiţi la ce oră a ajuns Emil înapoi la far ?
— Nu l-am întrebat. Dimineaţa el a venit să ne anunţe că tata e bolnav. Eu îl văzusem puţin galben, încă de cînd plecasem, seara, dar peste noapte i se făcuse şi mai rău.
— La ce oră a venit să vă anunţe că tatăl dumneavoastră este bolnav ?
— Pe la cinci dimineaţa. Doar se luminase.
— Vă mulţumesc. Sînt sigur că tatăl dumneavoastră se va înapoia curînd acasă, însănătoşit.

După Vera, locotenentul major îl pofti în cameră pe Victor, chimistul.

Contrar aparenţei, el se prezentă liniştit, cu toate că era o fire nervoasă. Nu prea înalt, oacheş, slăbuţ. îţi atrăgea atenţia privirea vie, care-i fugea încontinuu de colo, colo. Purta părul scurt, tinereşte, şi era îmbrăcat într-o cămaşă sport, scoasă pe deasupra pantalonilor.

După ce răspunse cîtorva întrebări preliminare, care stabiliră identitatea, locotenentul major îi ceru să povestească în ce fel îşi petrecuse ziua şi noaptea trecută.

— Să va spun drept, prea mare lucru n-am făcut Î Dimineaţa am fost prin împrejurimi. După-amiaza, George ne-a propus să mergem pe malul mării. Am plecat pe la şase şi jumătate. Ne-am plimbat. Cred că trecuse de opt cînd am pornit pe malul apei, în sus, pînl cînd ne-a prins întunericul. Nici nu ştiu cînd ne-am trezit cu norii deasupra capetelor. Luasem la noi ceva mîncare şi ne-am aşezat la masă. Ne gîndeam că o să fie a ploaie trecătoare. Am găsit un adăpost, făcut de vreun vînător, şi am luat masa lîngă el. Ploaia a început cînd mîncam, apoi s-a pornit furtuna. Ne-a fost teamă să mai pornim spre far. Nu cunoşteam locurile, puteam să ne scufundăm într-un gîrlici, ceva. Adina, mai mofturoasa, s-a apucat să şi plîngă, din care cauză ne-am certat. M-a înfuriat atît de tare, încît am plecat de lîngă ei. Nu ştiu ce-au mai făcut, pentru că eu i-am reîntîlnit tocmai la ziuă.

— Aţî petrecut noaptea în ploaie ?

— Nu puteam să stau afară. La început, m-am gîn- dit să mă întorc, cu orice risc, la far. îl vedeam, doar, luminînd. Pe urmă, tot m-am temut să nu păţesc ceva, singur, în puterea nopţii, şi am rămas pitit într-un fel de colibă, pe care o zărisem la venire. înăuntru era bine, nu sufla vîntul, nici nu ploua. Am vrut să fac şi focul, dar, după ce mi-am strîns cîteva găteje, care erau prin colţuri, am renunţat. Mi se udaseră chibriturile.

— Şi ai preferat dumneata să stai singur cuc acolo, decît să fii în tovărăşia fetei pe care o invitasei la plimbare ? N-ai fost tocmai cavaler.

-— Staţi să vă explic ! se repezi tînărul chimist. Nu ştiu cum sînt alţii, dar eu cînd aud o fată plîngînd... şi mai ales fără motiv. Ce vină aveam noi că a început să tune ? Doar eram împreună. Şi pe deasupra s-a şi răstit la mine, ceea ce m-a înfuriat cu adevărat.

— Ai lăsat-o singură ca să i* treacă spaima, remarca ironic locotenentul major.

— Ei, singură. A rămas împreună cu George şi Dorina. Dacă eram furios ! Am rugat-o de trei ori să înceteze, că nu voiam să plec. Ea a început sa plîngă şi mai tare, parcă intenţionat, să mă determine să mă ţin de cuvînt. Atunci am plecat, deşi nici mie nu mi-a plăcut să stau singur. M-am ambiţionat. La ziua, m-au găsit dormind în adăpostul acela.

— Aţi revenit împreună la far ?

— Sigur că da.

— Şi ce aţi găsit ?

— Agitaţie mare. Salvarea nu putea să pătrundă pînă aici, rămăsese în sat. Veniseră doi oameni cu o brancardă, într-o barcă. Se îmbolnăvise Pavlicenco.

— Cine era de faţă cînd aţi sosit dumneavoastră ?

— Păi, era Emil... contabilul, care venise cu oamenii cu brancarda... Mai era Vera, fiica lui Pavlicenco. Ea plîngea... Nu mai era nimeni altcineva.

— Dar cînd aţi plecat ieri după-amiază, sau cînd v-aţi înapoiat azi-dimineaţă, nu v-aţi întîlnit cu nimeni pe drum, mai departe sau mai aproape de far ?

— Chiar cu nimeni.

— Vă mulţumesc.

Fură invitate apoi cele două fete, Adina şi Dorina, care confirmară cele spuse de Victor. într-adevăr, Adina se speriase de ploaie şi începuse să plîngă, iar Victor se supărase pe ea. De fapt, din cele spuse de Dorina reieşea că Adina plînsese nu atît din cauza tunetelor, cît pentru aceea că fusese furioasă pe Victor, care, cînd a văzut-o înfricoşată, a întrebat-o maliţios : „Vouă, la şcoală, nu v-au explicat cauzele tunetelor ? Atunci de ce te-ai în- spătmîntat aşa ?“

George nu aduse nici el nimic nou în declaraţia pe care o dădu, aşa că locotenentul major îl invită pe Emil. Buna dispoziţie, care se părea că este caracteristică felului său de a fi, îi dispăruse acum. Părea deprimat.

— Ce s-a întîmplat ? l-a întrebat locotenentul major, văzînd în ce stare este.

— Nu ştiu la ce vă referiţi...

— Din cele spuse de ceilalţi prieteni ai dumneavoastră am dedus că aveţi o fire veselă, şi după cum vă văd...

Tînărul zîmbi amar.

— Cui îi mai arde de glumă ? Nu vedeţi şi dumneavoastră că...

— Dar ce s-a întîmplat ?

— Păi... ceea ce ştiţi.

— Poate că nu ştiu tocmai ceea ce crezi dumneata că ştiu, făcu locotenentul major un joc de cuvinte.

Emil zîmbi, dar fără convingere. Bunăvoinţa celui care îl interoga nu-1 dispunea.

— Mă refer la tatăl Verei. La vîrsta lui, boala e mai grea. Fata e disperată.

— Să sperăm că a făcut o formă uşoară. Tratată la timp, va trece fără să lase urmări. Dar, spuneţi-mi, vă rog, cum v-aţi petrecut ziua de ieri şi noaptea care a trecut ?

— Prea multe n-am făcut... Am stat mai mult pe aici, pe lîngă far. Am aşteptat-o pe Vera, pentru că plănuisem să plecăm toţi şase spre mare. Pînă cînd să vină ea, ceilalţi au dispărut... De altfel, am cam observat că voiau să rămînă singuri. înţelegeţi şi dumneavoastră că eu, ca să spun aşa, îi stingheream. Ei sînt patru, iar eu... al cincilea. Nu puteam să-i întovărăşesc singur.

— Ce vă face să credeţi că voiau să rămînă singuri ? Numai faptul că eraţi al cincilea sau mai aveţi un motiv? Promiseseră, totuşi, că veţi merge împreună pîna la mare.

— Ce mă face să cred ? Păi dacă au şters-o englezeşte, cum se spune, şi ne-au lăsat singuri, pe mine şi pe Vera. Nu era clar ? De ce nu mi-au spus cînd au plecat ? De ce n-au aşteptat să sosească şi Vera ?

— Nu v-au spus că au de gînd să plece ?

— M-am trezit fără ei. Atunci am vrut să mă duc cu Vera într-un loc unde sînt foarte multe păsări, dar tatăl ei ne-a prevenit că începe furtuna şi ne-am răzgîn- dit. Atunci am luat masa şi după aceea am condus-o pe Vera spre casă. Am mers încet, am vorbit despre una, despre alta. Ea mi-a mărturisit că în toamnă vine la Bucureşti să dea examen la facultate. Era bucuroasă că anul acesta tatăl ei a făcut rost de bani şi o trimite la Bucureşti. Se pare că anul trecut au avut unele cheltuieli neprevăzute şi nu a putut pleca.

— V-a spus de unde a făcut tatăl ei rost de bani ? Mă gîndesc că o fi vîndut ceva.

— Nu mi-a spus nimic în privinţa asta, pentru că nici nu m-am interesat. Poate să vă răspundă ea la această întrebare.

— Pe la ce oră v-aţi despărţit ?

Emil stătu un timp în cumpănă.

— Era întuneric şi n-am putut să văd cît e ceasul. Chiar am vrut să mă uit, pentru că m-a întrebat ea. Cred că se făcuse vreo zece şi jumătate.

— Şi la far pe la ce oră aţi ajuns ?

— Pe la unsprezece şi ceva. Am venit destul de greu, pe furtună şi întuneric.

— Aţi întîlnit pe cineva în drumul dumneavoastră ? La dus sau la întors ?

— Nu am întîlnit pe nimeni. Ba, ca să fiu sincer, parcă am auzit la un moment dat pe cineva, dar nu pot să fiu sigur, pentru că nu l-am văzut, şi n-are rost să...

Locotenentul major insistă, oricît era el de nesigur.

— Spuneţi-mi, totuşi, ce vi s-a părut că aţi auzit, unde şi cînd ?

— Eram aproape de far cînd mi s-a părut că în apropierea mea cineva merge repede, ca şi cînd s-ar fi ferit de ploaie. Adică fugea/Am vrut să strig, crezînd că este unul dintre cei patru plecaţi fără noi, dar mi s-a părut că se depărtează de far, că aleargă spre mare, nu spre mine. Or, dacă erau ei, se apropiau.

— Cînd aţi ajuns, mai era cineva aici ?

— Numai Pavlicenco. Stătea în pat, se simţea rău. De altfel, la plecare, îl sfătuisem să nu se dea jos din pat. Se îngălbenise şi mai rău. I-am făcut un ceai şi tot ce m-am priceput într-o situaţie ca aceea. Ştiam că la ziuă trebuie să mă duc să anunţ Salvarea.

— Altceva nici nu aţi fi avut ce să-i faceţi. După aceea, ce s-a mai întîmplat ?

— Am stat lîngă el, să-l păzesc. M-a rugat de cîteva ori să ies din casă şi să văd dacă funcţionează normal farul. Fiind bolnav, nu s-a mai dat jos din pat.

— De cîte ori v-aţi uitat ?

— Păi, fără exagerare, m-a trimis de vreo cinci-şase ori. E un om conştiincios, şi dacă nu se putea uita el... în sfîrşit, nu mai avea nici o importanţă că ieşeam să mă uit, deoarece noaptea tot era pierdută pentru mine. Nu puteam să mă culc şi să-l las nesupravegheat. Dimineaţa, cum s-a luminat,/m-am dus la fiica lui şi am anunţat-o să telefoneze după Salvare. De fapt am chemat-o eu, ca să nu se irosească timp şi să poată pleca repede încoace,

să vadă cum se mai simte tatăl ei. Apoi am aşteptat Salvarea.

— Dar mama Verei ?

— E suferindă de un picior, nu poate pleca de acasă. Am rămas s-o mai liniştesc. S-a speriat foarte rău cînd a auzit ce i s-a întîmplat soţului ei.

— E de înţeles. Vă mulţumesc pentru ajutorul pe care mi l-aţi dat şi vă rog să spuneţi turistului care a sosit acum să poftească înăuntru. Cred că nu mai am nevoie de dumneavoastră, aşa că vă puteţi face un program pentru ziua de astăzi.

Cînd turistul sosit în barca bătrînului pescar intră în cameră şi închise atent uşa în urma lui, el iu cel care puse prima întrebare locotenentului major.

— Ei, Mihai, cum merge ? Ceva interesant ?

— Sînt cîteva date asupra cărora merită să ne oprim. Ascultă interogatoriul.

Mihai trase sertarul mesei şi scoase un mic magnetofon, pe care îl derulă. Se aşezară apoi şi ascultară răspunsurile celor interogaţi.

Dima, cu ochii închişi pe jumătate, urmărea fiecare întrebare şi răspuns, încercînd să descopere „ceva“ semnificativ în ele. Deodată dădu semne de nerăbdare, pe care Mihai nu le scăpă, fără să prindă însă şi motivul lor. Nu i se păruse că în clipa aceea ascultase ceva deosebit.

In timp ce banda se desfăşura, Dima îşi nota din cînd în cînd cîte ceva. Erau punctele asupra cărora avea să revină seara, după ce se lungea în pat, cînd obişnuia să mediteze la tot ceea ce se întîmplase peste zi.

Mihai opri magnetofonul.

— Cum ţi se pare ?

— A mers bine, Mihai, dar vreau să mai afli încă ceva de la fiica lui Pavlicenco.
— Ce anume ?
— Cine a remarcat prima dată că bătrînul este galben, şi la ce oră ?
— La ce oră ?
— Da. E foarte important să ştim la ce oră. Se pare că boala bătrînului a evoluat vertiginos. Cînd a revenit Emil acasă, după cum declară el, bătrînul avea ochii şi pielea şi mai galbene. Or, nu trecuse mai mult de o oră şi jumătate, două, de cînd plecase.
— Nu se poate ca boala să se agraveze atît de repede ?
—■ De ce nu ? în orice caz, un medic ne poate spune cu precizie. Dar du-te şi întreab-o pe Vera ce te-am rugat. Poate că mai este încă aici.

Mihai se ridică de la masă destul de nedumerit, dar îl cunoştea pe Dima atît de bine, încît să ştie că pînă nu va avea ceva cît de cît sigur, nu-i va spune nimic.
— Ei, Mihai ?
— Primul a observat Emil.
— Bineee ! Să mergem mai departe, după ce ai să-mi spui ce rezultate traseologice avem.

Mihai dăduse dispoziţie să se obţină urmele pantofilor tuturor celor care fuseseră la far cu o zi în urmă. Obţinerea lor n-a ridicat probleme, deoarece în jur pămîntul era reavăn, iar toţi cei cinci tineri se plimbaseră într-o parte şi alta.
— Cea mai mare atenţie — spuse Mihai — cred că o merită urma acestui Victor. Semnalmentele lui răspund, în mare parte, celor pe care le avem de cînd i-am urmărit pe cei doi : nu prea înalt, brunet, cu un număr de pantof apropiat celui căruia i-am luat mulajul.

Dima fluieră uşor, a luare-aminte.

— Şi celălalt ?
— Ar putea să fie complicele cu care l-a curăţat pe blond. După declaraţia acelei femei, erau trei în noaptea crimei, cel de la mijloc fiind blondul.
— Celelalte urme ?
— Parcă sînt ale aceluiaşi picior, ca mărime. Şi Emil, şi George poartă amîndoi patruzeci şi doi, sînt la fel de înalţi şi de oacheşi, nu numai la piele, acum fiind bronzaţi, dar şi la păr.
— Şi amîndoi, Mihai, seamănă la dimensiuni cu blondul pe care l-am găsit pe plaja de lîngă Mamaia. Ce bine ar fi fost dacă natura ar fi făcut ca nici un om să nu semene cu altul la înălţime. Ar fi fost de real folos cri- minaliştilor.
— Numai că primul ar fi trebuit să aibă un centimetru, iar ultimul ceva mai mult decît Caraimanul !
— Ştiu şi eu, dar asta nu mă împiedică să regret ceea ce ţi-am spus. Acum vreau să văd ce ai reţinut ca deosebit în timpul interogatoriului.
— De la Victor aş reţine că a plecat de lîngă ceilalţi la o oră nu tocmai tîrzie. Socotesc tîrziu sau devreme, în raport cu ora cînd, probabil, cineva a schimbat semnalmentele farului.
— Foarte adevărat. Pe la ce oră a încercat comandantul pescadorului să facă punctul navei ?
— în jurul orei unsprezece şi jumătate.
— La ce oră s-a supărat Victor pe fată ?
— Tot pe la ora asta. Ar fi putut să ajungă pînă la ora unsprezece la far. Aici, Pavlicenco, fiind bolnav, nu l-a văzut intrînd în tumul farului. Rămîne să aşteptăm ce ne va spune specialistul în legătură cu posibilitatea de a schimba funcţionarea farului. Cît de repede se poate face acest lucru ?

— Cinci vine tehnicianul ?

— Trebuie să sosească.

— Mai departe, Mihai.

— Dacă Victor s-ar fi pregătit să comită acest fapt, ar fi avut suficient timp să observe cum se intră în turnul farului, ca să poată merge noaptea la sigur. După ce a schimbat felul de a funcţiona, se putea întoarce în locul unde l-au găsit ceilalţi trei prieteni.

— Poate a plecat, poate nu.

— De ce ?

— Pentru că să nu uităm un fapt important : Cel care a umblat la far, după ce a auzit ce s-a întîmplat pe mare, a venit şi a pus iarăşi totul la punct. Farul, la ziuă, a funcţionat normal, ca şi acum, de altfel. Nu l-ai privit ?

— E aprins ?

-— Sigur că da. Nu se observă din cauza soarelui, dar să ştii că funcţionează şi în momentul de faţă. Probabil ca Pavlicenco s-a gîndit că dacă nu-i vine înlocuitorul pînă după-amiază, farul să-şi facă datoria.

— ŞL. e normal ?

— Foarte normal, l-am controlat. Ia cronometrul meu şi convinge-te. Mai departe, Mihai. Ce ai mai notat ca
deosebit.?

— Am mai reţinut, în legătură cu Victor, că are acelaşi număr de pantof cu cel pe care îl căutăm. Desigur, sînt mulţi cei[1] care poartă numărul lui, dar pentru noi poate să fie un amănunt.

— Am consemnat şi acest amănunt.

— Apoi mi se pare că nu este tocmai convingător motivul care l-a determinat să plece să doarmă singur. Nu crezi ?

— Unii oameni sînt mai orgolioşi, alţii... în sfîrşit, reţin că tu nu te-ai fi supărat într-o situaţie asemănătoare, de unde deduc că eşti mai conciliant cu femeile.

Contrar obiceiului, Mihai nu răspunse glumei lui Dima, fiind mult prea preocupat de ceea ce spunea.

— Iată, mai văd o însemnare de a mea care merită să fie reţinută, continuă el. Se referă la cele două fete, pe care nu le cred amestecate în toată povestea asta. I-au cunoscut pe cei doi pe plajă, la Mamaia. S-au împrietenit repede şi, pentru că mai au cîteva zile de concediu, au fost ispitite de propunerea de a le petrece în Deltă. In schimb, puteau foarte bine să fie invitate ca... paravan. Două perechi trec mai neobservate decît doi bărbaţi...

— Două perechi şi jumătate, vrei să spui.

— întocmai. îl uitasem pe Emil. Venind cu toţii aici, cei doi au avut grija, după cum a declarat şi fiica lui Pavlicenco, şi Emil, să se descotorosească de cei *în* plus şi să dispară singuri spre mare. Drumul poate ii un alibi : nici nu erau la faţa locului cînd s-a întîmpiat fapta.

—r Şi acolo s-au certat, aşa că practic noi nu putem şti ce au făcut decît trei dintre ei, în timp ce pe al patrulea trebuie să-l credem pe cuvînt. Sa nu uiţi, totuşi, să trimiţi să se verifice dacă intr-adevăr a stat în acea colibă. Nu se poate să nu fi lăsat un semn oarecare.

— Am înţeles.

— în acelaşi timp trebuie şă mărturisesc că această variantă este logică şi foarte posibila. La prima vedere nu are decît o lacună.

— Care anume ?

— E cam simplă. Dar, de cîte ori nu se întîmpia să căutăm complicaţii în cele mai elementare chestiuni, pe

care tocmai de aceea nu le rezolvăm mai repede ? *Cş* măsuri propui în legătură cu aceşti excursionişti ?

— Mai întîi o verificare acasă.

— Da.

— Cred că ar trebui supravegheaţi, cu atît mai mult cu cît vor să plece să se plimbe. Sînt doar în vacanţă.

— De acord. Să trecem la Emil.

— El, prin forţa împrejurărilor, s-a trezit în inima evenimentelor. Făcîndu-i curte Verei, a fost alături de ea, deci lîngă tată, deci lîngă far.

— într-adevăr, el a fost aproape de toţi aceştia şi poate că ar fi putut să ne spună mai multe.

— Te referi la ceea ce a auzit cînd s-a întors acasă ?

— Şi la ceea ce a auzit, evident. Tot el este acela care, prin declaraţia lui, ne-a mai atras atenţia asupra unui fapt. E vorba de banii pe care „acum" îi are Pavlicenco, şi îşi trimite fiica la Bucureşti. Dar ce s-a întîmplat „acum" de are bani mai mulţi ? Poate că a primit un premiu, poate că a vîndut ceva, sau poate că, pur şi simplu, a scăpat de o hangara oarecare şi, firesc, se descurcă bine cu leafa. Sînt sigur că bătrînul, înainte ca fiica lui să termine liceul, s-a apucat să-i facă zestre, după tradiţie. Să se cerceteze dacă nu a avut pînă de curînd rate la mobilă, sau cine ştie ce alte hangarale care l-au strîmtorat un timp. Achitînd datoriile, dispune iar de o sumă de bani, cu care vrea să realizeze un vechi vis al fiicei lui. Să nu uităm că oameni ca el nu ştiu că la facultate fiica lui va beneficia de bursă. Acum şi-o fi spus : „Mobilă are, trusou i-am făcut, poate să înveţe şi carte. Cînd o găsi un bărbat să se mărite, n-o să-mi fie ruşine să-l aduc în casă".

— E foarte posibil să fi gîndit şi aşa.

— Dar se mai poate şi altfel : ca bătrînul să fi căzut victima unuia dintre indivizii noştri, care i-a plimbat pe

sub nas o sumă importantă ele bani. Să nu uităm că un om în vîrstă s-ar putea să fie impresionat de o sumă mare de bani, pe care n-a sperat toată viaţa lui s-o aibă. Ce şi-a spus atunci : „Mare lucru nu-mi cere. Nimeni nu mă poate controla. Iau banii, îmi înzestrez fiica, o trimit la Bucureşti, am şi eu de băutură".

— Şi aşa se poate, şi aşa se poate ! Care este adevărul ? Asta aş vrea să ştiu.

— Dacă admitem această ultimă variantă, sînt iarăşi două posibilităţi : Mai întîi, ca bătrînul să se fi înţeles cu Victor, să zicem, ca acesta să vină să schimbe lumina farului, el făcînd pe bolnavul. în acest caz, el poate pretinde că n-a ştiut cum a funcţionat, şi l-a luat drept paravan pe Emil, pe care l-a pus să se uite toată noaptea dacă luminează, tocmai ca să se ştie cît este el de grijuliu. Există posibilitatea ca Emil, fiind vorbit cu Pavlicenco, să ne trîntească această minciună a controlului de peste noapte, pe care noi n-o putem verifica. De fapt, el a controlat într-adevăr cum funcţionează farul ? Cine ştie ? ! De aceea ţin neapărat să stau de vorbă cu Pavlicenco, fie şi la contagioşi, dacă doctorul îmi va permite. Vreau să văd ce fel de om este şi dacă nu descopăr o fisură în ceea ce-mi spune...

— Iar eu, în acest caz, aş vrea să ştiu mai multe despre Emil. Şi el poate că ne ascunde ceva.

— Atunci să cercetăm. Să nu uităm că avem nevoie de oarecare certitudine în legătură cu persoana acestui om, cu atît mai mult cu cît el este acela care a auzit, sau i s-a părut că aude, paşi în jurul farului. în consecinţă, după ce voi sta de vorbă cu Pavlicenco, mă duc la Bucureşti, să cer relaţii despre el. Ne vom împărţi treburile : în timp ce tu îi verifici pe cei doi tineri, un alt om al nostru se va ocupa de cele două fete, eu mă interesez de

Emil. Şi acestea fiind zise, cred că nu mai trebuie să adăugăm decît un singur fapt.

— Care ?

— Hai să-ţi răspund printr-o întrebare. Este cineva care poate să ne spună cu precizie dacă Victor, care are semnalmentele corespunzătoare unuia dintre cei doi, este într-adevăr cel căutat ? Nu crezi că...

— Sigur că da ! sări Mihai, mai înainte ca Dima să-şi termine fraza. Şi încă cineva care l-a privit cu deosebit interes : femeia care a locuit lîngă cortul lor şi care a găsit că este un tînăr încîntător.

— Ea sau soţul ei. Aşadar...

— în clipa următoare voi alerga spre Constanţa şi mă voi întoarce cu unul dintre ei.

— Tocmai asta voiam să spun şi eu.

Cînd turistul de curînd sosit a ieşit din casă, ai ară tocmai aştepta un om cu o şapcă de doc pe cap şi o servietă, cam veche, în mînă. Era tehnicianul chemat să verifice funcţionarea farului şi să dea totodată unele explicaţii locotenentului major care luase interogatoriile.

— Am fost trimis aici să văd ce e cu farul, se adresă el lui Mihai. Vine şi tovarăşul Vidraşcu în urma mea, să-l înlocuiască pe tovarăşul Pavlicenco.

— întîrzie mult ?

— Rămăsese să pornească în urma noastră cu o altă maşină, care aduce nişte materiale.

— Să-l aşteptăm şi pe el.

Mihai a profitat de această aşteptare ca să se suie singur în turnul farului, să vadă dacă nu descoperă vreo urmă lăsată în timpul nopţii de cel care se strecurase aici.

Cercetă amănunţit treptele scării, dar parcă cel care urcase avusese aripi. Cu toate că plouase şi pantofii ar fi putut lăsa urme, nu descoperi nimic.

îşi îndreptă apoi atenţia spre aparatele care fuseseră manevrate, pentru a schimba caracteristicile farului, dar nici aici nu descoperi nimic. Infractorul nu pusese mîna nici pe lentila farului, nici pe corpul aparatului...

Mihai îşi scoase ceasul de la mînă şi, folosindu-se de cronometru, se convinse că totul este în regulă : două secunde lumină, două secunde întuneric. Oare să fi mers toată noaptea aşa ?

Nu-i mai rămase decît să coboare şi să-l roage pe tehnician să vină să-i explice cum poate cineva schimba caracteristicile farului.

Acesta se uită la lumină, ţinînd un ochi închis, de parcă ar fi vrut să vadă ceva foarte mic, şi spuse :

— Merge bine.

— De unde ştii dumneata ?

— După ochi. Sînt atîţia ani de cînd le supraveghez. De acum le „simt" cînd merg anapoda.

Mihai se gîndi că toţi meseriaşii au un simţ al lor, în meseria respectivă. Mecanicul „aude" cînd un motor „bate" bine sau rău, şoferul „simte" cînd ceva nu este în regulă, poftim, acest om apreciază secundele din „ochi" şi spune cu precizie că farul a fost aprins două secunde şi stins două.

Mihai îl rugă să-i explice felul cum funcţionează.

— Mai simplu decît vă închipuiţi dumneavoastră. E mai greu de întreţinut, dar de mers...

Ofiţerul remarcă în sinea lui că pentru meseriaş era mai greu... ceea ce avea el de făcut : întreţinerea în stare de funcţionare normală. Era un fel de a-şi aprecia munca.

— Vedeţi dumneavoastră tubul acela, care pare să aibă în el oxigen pentru sudură ?

— Da.

— E plin cu acetilenă. Cum să vă explic mai bine ? Aţi văzut dumneavoastră, cînd se sudează. Acetilenă din generator vine la bec, împreună cu oxigenul, dintr-un tub ca acesta de aici, şi amîndouă dau flacăra aceea strălucitoare.

Mihai şi-a dat seama că stă în faţa unui tipicar pe care trebuie să-l asculte cum îi dă nenumărate amănunte, pe care el le cunoştea. Era sigur însă că, dacă i-ar fi dat de înţeles că explicaţiile lui nu aduc nimic nou, s-ar fi supărat şi nu i-ar mai fi lămurit, cum trebuie, nici ceea ce-1 interesa şi nu ştia. De aceea se resemnă să asculte totul, aprobînd mereu, printr-un gest cu capul.

— înţelegeţi ?

— Sigur că da.

— Bine... Şi acetilena vine prin ţevile acelea de metal, pînă acolo sus, la aparat ! Să mergem sus.

Urcară pînă în vîrful turnului, chiar în locul unde, ritmic, se aprindea flacăra acetilenei, dînd lumina strălucitoare.

— Ajunsă aici — continuă tehnicianul — acetilena trece printr-un regulator, care seamănă perfect cu un ceas de aragaz, în care se reglementează cursul acetilenei spre aceste becuri. Vedeţi, aici, trei cheiţe, care răspund cu trei robineţi. Cu ajutorul uneia se măreşte sau se mic-şorează pauza — adică timpul cînd farul este în întuneric —, cu al doilea se măreşte sau se scurtează timpul de lumină, iar cu al treilea se reglementează beculeţele care ard în permanenţă. Am să vă explic de ce. Cînd acetilena din tubul de jos umflă membrana acestui regulator pînă la un anumit punct, atunci se astupă orificiul de venire şi se deschide un altul către becul de sus, care se află aici, în mijlocul acestei lentile. Pentru că sticla aceasta mare, rotundă, aproape cît un butoiaş de bere, care are doagele din sticlă, nu este altceva decît o lentilă. Vedeţi, vă rog, că între braţele becului mai este un orificiu foarte mic, care este tot un bec, dar flacăra lui e cît a unei luminări. Rolul lui este acela de a aprinde acetilena care iese prin becul mare, şi dă lumina strălucitoare pe care lentilele o concentrează şi o trimit pînă hăt, departe, la vapoare. Cînd acetilena din regulator s-a terminat, atunci pe bec nu mai iese nimic şi flacăra rn^re se stinge, rămînînd să ardă numai beculeţul, care nu se vede din depărtare, avînd o lumină slabă. Acum se zice că farul este în întuneric. Apoi, de la tubul de jos, iar vine acetilena în regulatorul care se înalţă pînă la un anumit punct, şi iar se astupă orificiul de jos şi se deschide cel spre bec...

Mihai înţelese totul foarte bine, cu atît mai mult cu cît ceea ce explica tehnicianul se petrecea chiar sub ochii lui.

într-adevăr, nu era complicat şi probabil că era mai greu de întreţinut, după cum spusese el.

Pe Mihai însă îl interesa cum se poate schimba ritmul luminii, şi dacă această schimbare cerea mult timp. Puse această întrebare tehnicianului.

— Greu ? He... dacă omul ştie ce are de făcut, e simplu de tot! Numai să cunoască treaba. Vedeţi dumneavoastră, timpul de ardere este determinat de timpul în care se umple regulatorul. Dacă eu închid acest robinet, adică îl mai strîng puţin, atunci de la tubul de carbid vine mai greu acetilena în el, trece mai mult timp în care flacăra nu arde. Eu ştiu că dacă potrivesc ca regulatorul să se umple în trei secunde, înseamnă că timp de trei secunde, sus, nu arde becul mare şi este întuneric. Dacă, dimpotrivă, deschid robinetul şi vine mai multă acetilenă în el, se umple într-o secundă, supapa se închide şi becul

de sus primeşte repede acetilena. în cazul asta întunericul este numai de o secundă, cum este, de fapt, la alte faruri. La iei se procedează şi ca să fixezi timpul de ardere, regi înd scurgerea acetilenei din regulator spre bec. E simplu ?

— Chiar loarte simplu.

— V-am spus eu ? întreţinerea e mai grea !

Locotenentul major admise ca, într-adevar, acesta era lucrul cel mai greu.

— în concluzie, din cîte mi-ai explicat dumneata, un om care ştie ce se petrece aici e de ajuns să manevreze aceste două robinete pentru a schimba caracteristicile tarului. Şi totul numai în cîteva secunde.

— Păi nu v-am spus eu asta ?

Mihai mulţumi tehnicianului pentru explicaţiile pe care i le dăduse şi conchise în sinea lui că, de fapt, acest om este foarte simpatic, în dorinţa lui de a fi cît mai explicit.

Se grăbi apoi să dea indicaţiile necesare celor care supravegheau regiunea respectivă şi se urcă grăbit în maşină. Voia ca pînă la prînz să şi stea de vorbă cu cei doi membri ai ciudatei familii din cortul de la Mamaia şi să-i aducă aici.

Peste o oră era acolo. Se duse întins la locul unde îi ştia, dar simţi că se învîrteşte pămîntul cu el cînd constată că nu mai aveau cortul desfăşurat. Ceru relaţii unui vecin, un bătrîn care se prăjea la soare.

— A, doamna de aici ? Un ghinion grozav, domnule ofiţer. Ieri noapte a avut o criză grozavă de apendicită. Nu ştiu ce s-a mai întîmplat cu dumneaei. A ridicat-o Salvarea. Alo ! Dar...

Bătrînul îşi zbîrci obrazul a nedumerire. Ce om ciudat ! Mai întîi întreabă de cineva, iar cînd, el vrea să-i dea amănunte, o rupe la fugă, lără să-l asculte.

Pe drum, către spital, Mihai îşi consulta blocnotesul şi-şi reaminti numele „coniţei“. Intîrzierea asta neaşteptată îl înfuria grozav, cu atît mai mult cu cît ştia ca, oricît de simplă ar fi o operaţie de apendicită, bolnavul tot nu poate părăsi imediat patul.

— A fost adusă la dumneavoastră, noaptea trecută, o pacientă cu o criză de apendicită, se adresă Mihai funcţionarei de la „Informaţii“.

—Numele, vă rog ?

—Rodica Marinescu.

— Manole,.. Mailat... Marinescu Rodica. Da, a fost operată în aceeaşi seară.

—Pot s-o văd ?

— Nu cred. Dacă este ceva urgent, cereţi avizul medicului, şi s-ar putea să vă permită. Poftiţi, vă rog, îmbrăcaţi un halat. Medicul primar poate fi găsit la camera 43.

Doctorul ştia despre cine este vorba, reţinînd, ca şi Mihai, aceeaşi trăsătură de caracter.

— E vorba de femeia aceea foarte vorbăreaţă ? se adresă doctorul unei surori, ca să precizeze că nu se înşală.

—Da.

— Dar o să vorbească îngrozitor, şi nu are voie ! Puteţi s-o vedeţi, numai dacă dumneavoastră n-o veţi lăsa să vorbească atît cît va dori.

Mihai nu avea ce s-o întrebe, el ar fi vrut să plece împreună la far. Dacă asta nu se putea...

— De fapt — îi spuse doctorului — dumneavoastră puteţi să decideţi dacă îi mai vorbesc sau nu. Vă rog să-mi spuneţi dacă ar putea să părăsească spitalul pentru cîteva ore. Am transporta-o în orice condiţii cereţi dumneavoastră.

— Imposibil ! A avut o peritonită, pe care cu greu am scos-o la capăt. Cel puţin două, trei zile nici nu poate fi vorba despre aşa ceva. Puteţi, eventual, sta de vorbă cu soţul, care este acum în salon. El trebuie să coboare din moment în moment. Soră, vezi, te rog, să nu se prelungească vizita prea mult.

— Vă mulţumesc pentru informaţie. Am să stau de
vorbă şi cu soţul ei.

— Spune-i, te rog, că vrea să-i vorbească cineva, se adresă doctorul sorei. Dar să nu audă şi operata. De curiozitate, ar fi în stare să coboare.

Vasile Marinescu s-a prezentat îngrijorat în hol. Oricît ar părea de ciudat, era sincer afectat de. ceea ce i se în- tîmplase cicălitoarei sale soţii.

— Dumneavoastră mă aşteptaţi ? se adresă el lui Mi- hai, frecîndu-şi palmele agitat.

— Vreau să vă vorbesc într-o anume chestiune. Puteţi să-mi acordaţi cîteva minute ?

— Cu plăcere, deşi... soţia mea a fost operată. O operaţie foarte grea. Nici nu ştiţi prin ce emoţii' am trecut!

— Mi s-a spus că acum este în afara oricărui pericol.

— Numai de-ar fi aşa ! Stă fără să scoată un cuvînt... Dacă nu vorbeşte ea...

— Probabil că se resimte de pe urma operaţiei, dar să ştiţi că tăcerea nu este un semn de gravitate...

Era să adauge : „mai mult unul de înţelepciune“, dar soţul era mult prea mîhnit, ca să-l mai necăjească şi el.

— Cu ce vă pot fi de folos ?

— O căutam, de fapt, pe soţia dumneavoastră, dar ne puteţi ajuta în locul dumneaei.

— Cu cea mai mare plăcere, deşi, vă spun sincer, ştiu eu ce pot să fac ? Eu sînt funcţionar la poştă... Dacă e ceva în legătură cu...

— Nu este vorba despre serviciul dumneavoastră. V-am ruga să recunoaşteţi o persoană care a locuit un timp în apropierea cortului pe care l-aţi avut la Mamaia.

— Eu nu cunosc pe nimeni de acolo.

— E vorba de cei doi tineri care au făcut un chef în- tr-o noapte şi pe care i-a zărit soţia dumneavoastră.

— A, despre ei ! se posomori bărbatul, neplăcut surprins. Dar eu nu ştiu nimic despre ei.

— Trebuie numai să-l recunoaşteţi pe unul dintre ei. Dacă vreţi să ne sprijiniţi...

— Desigur. îmi închipui că au făcut ceva rău, altfel nu aţi umbla dumneavoastră după ei. Vreţi să vă mai spun ceva ? Nu mi-au plăcut din prima clipă, dar nu puteam bănui că sînt răufăcători, cu toate că prea de soi nu mi-au părut niciodată.

— Ce v-a făcut să credeţi asta ?

— La mare vii să faci plajă, baie, nu este aşa ? Ori, ei, mai toată ziua, dormeau, iar noaptea plecau la chefuit. Ce fel de sezonişti sînt ăştia !

— Credeţi că aţi reţinut figura unuia dintre ei ? L-aţi putea recunoaşte, dacă l-aţi vedea ?

— Cum să nu ? !

— Perfect ! Dacă nu aveţi nimic împotrivă, v-aş ruga să mă însoţiţi. Sînt cu maşina. Lipsiţi din oraş aproximativ patru ore. Se poate ?

— Da. Patru ore, da. Apoi trebuie să viu imediat la spital. Am obţinut permisiunea să stau lîngă ea...

Mihai avea la el un rucsac şi plănuiră să se desfăşoare astfel recunoaşterea : El va ajunge cu puţin mai înaintea lui Marinescu la far, iar acesta va veni ca turist, însoţit de un lucrător al miliţiei, travestit în pescar. Pentru că urmau să ajungă acolo pe înserate, sperau ca tinerii să fie acolo. Va fi de ajuns ca el să-i facă lui Mihai un semn

discret, pentru ca acesta să ştie despre cine este vorba. Era tot ce avea de iacut.

Marinesca fu lăsat la o distanţă de aproximativ doi kilometri de far, atunci cînd maşina a ajuns din urmă un pescar între două vîrste. Marinescu nu a sesizat privirile pe care şi le-au aruncat locotenentul major şi pescarul, dar a văzut că în clipa în care a plecat la drum, acesta s-a nimerit să meargă în spatele lui. Nu-şi dădea seama că, de fapt, era păz;it.

Maşina a pornit cu toată viteza şi în cîteva minute a ajuns în faţa farului. Peste cel mult o jumătate de oră trebuia să sosească şi Marinescu.

La far însă nu era nimeni. Emil pornise cu barca, sa pescuiască, iar cei patru tineri se avîntaseră, de asemenea, cu o barcă în Deltă. Ultimul turist, căpitanul Dima, nu era nici el acolo. Pînă în urmă cu o jumătate de oră el pescuise în aceeaşi barcă cu Emil, dovedindu-se un foarte priceput „undiţar“.

Lui Mihai îi părea rău că nu l-a găsit pe Dima acolo, deoarece ar fi vrut să fie şi el de faţă la confruntare.

Trecu mai bine de o jumătate de oră, şi Marinescu .nu apăru. Se trezi însă cu „pescarul“, care îl înştiinţa că Marinescu a fost rănit.

— în ce loc ? sări Mihai.

— Cu vreo patru sute de metri înainte de a ajunge aici.

La aflarea acestei veşti, Mihai avu pur şi simplu un acces de furie. Cel care îl urmase nu putuse să facă mare lucru, deoarece asupra lui Marinescu se trăsese din mijlocul stufului, iar el nu avea cum să' ajungă acolo, prin apă.

Mihai dădu dispoziţiile necesare şi alergă să vadă despre ce este vorba. In acelaşi timp, în mintea lui îşi făcu ioc, cu certitudine, următorul gînd : „Vinovaţii sînt, deci,

aici. în apropiere sau chiar la far. L-au întîlnit pe acest om, au bănuit de ce vine şi au căutat să-l suprime."

N-a încercat să afle ceva de la Marinescu, rănit destul de grav.

în timp ce rănitul era ridicat cu mare atenţie şi urcat în maşină, Mihai şi-a schiţat poziţia în care fusese găsit, locul pe unde intrase şi pe unde ieşise glontele, cîteva elemente din mediul înconjurător. După poziţia corpului şi felul rănii, trase concluzia că glonţul venise de la o oarecare distanţă, din partea dreaptă. Or, în partea aceea, la cîţiva metri, începea stuful şi apa. N-a putut să-l împuşte decît cineva care a pîndit într-o barcă, folosind un pistol cu surdină.

La locul atentatului nu descoperi nimic care să fie demn de reţinut.

Ceru o barcă şi intră cu ea în stuf, mergînd pe direcţia probabilă a glontelui. Ajunse într-un loc, nu prea departe de mal, în care descoperi cîteva fire de stuf îndoite spre apă, dovadă că acolo se oprise o barcă. Din păcate, nu se putea urmări mai departe drumul pe care mersese. Cine să descopere o urmă pe... apă ?

Mihai ieşi la mal, dădu dispoziţii să fie cercetată cu mare atenţie şi cu mai mare discreţie regiunea respectivă. Ceru să se caute mai ales o barcă părăsită undeva pe mal. Era sigur că ucigaşul o părăsise şi caută să se ascundă.

îşi îndreptă apoi atenţia spre cei puşi sub observaţie. Despre ei trebuia să ştie ce au făcut fiecare în parte, deşi nu era nici unul la far.

Dima veni în mare grabă şi primul lucru pe care îl făcu fu să ceară relaţii despre turişti. Emil pescuia încă, în barca lui Pavlicenco, într-un loc opus celui unde se întîmplase atentatul. Habar nu avea de cele petrecute.

Ceilalţi patru erau şi ei în două bărci, porniţi în susuî apei. Se pierduseră prin pădurea de stuf. După cum li se transmitea, luaseră două bărci de la nişte oameni din sat şi porniseră mai întîi la întrecere : bărbaţii într-o barcă fetele în alta. Apoi se jucaseră de-a v-aţi ascunselea. Unii r ămîneau pe loc, iar ceilalţi se ascundeau în stuf. Peste cîteva minute începea căutarea.

Lăsau impresia că sînt patru tineri, care se simt foarte bine şi petrec, într-adevăr, ca în vacanţă.

Mihai se interesă la ce oră începuseră joaca şi constată că, în timpul atentatului asupra lui Marinescu, bărcile nu fuseseră împreună. Una era pitită, a băieţilor, iar cealaltă îi căuta.

— Ce spui de asta ? se adresă Mihai lui Dima. Ciudată joacă, dar pe care n-o poţi reproşa.

— Ştiu eu ce să spun ? ! încă sînt cu toţii în bărci, Locul jocului este destul de aproape de acela al atentatului. Aproximativ cîte minute stăteau ascunşi ?

— Zece, cincisprezece minute, dacă socotim timpul lăsat pentru a se ascunde şi cel necesar pentru a fi găsiţi.

— Din locul jocului pînă la punctul de unde s-a tras asupra lui Marinescu în cît timp se poate ajunge ?

— Cinci minute.

— Deci s-au putut duce pînă la mal, să se ascundă, l-au văzut pe Marinescu, au încercat să se scape de el, apoi s-au întors la joacă.

— Dovedeşte acest fapt.

— Cred că este aproape imposibil. Fetele, de bună credinţă, vor spune că i-au găsit într-un loc îndepărtat, pe altă direcţie, de unde nici gînd să se fi putut trage în Marinescu. Oamenii noştri n-au putut sta chiar lîngă ei, pentru că ar fi trezit bănuieli. Sarcina lor, în cazul acesta, era mai mult aceea de a-i supraveghea să nu dispară

dintr-o anumită zonă. Dacă nu i-ar fi văzut mai mult de 15—20 de minute, ar fi dat alarma. In acest timp ei nu ar fi putut ajunge prea departe. Cine să-i acuze şi pe ce bază ?

— Un corp delict.

— Să nu ne legănăm în speranţe deşarte. După ce au tras, n-au avut decît să dea drumul pistolului în apă, ca să nu mai existe nici un corp delict. Caută un revolver pe fundul apei, în mîlul de aici. Ar fi o utopie.

— Atunci ?

— Tot ce putem face este să supraveghem, discret, toată regiunea, iar pe cei de aici să nu-i plictisim cu întrebările, ca să nu se simtă bănuiţi. Cred că tu ai putea de acum să-ţi termini misiunea şi să pleci. Vor fi mai în largul lor. Eu voi lua o barcă, să mă plimb prin Deltă, dar mai întîi voi face un scurt drum pînă la spital, la Pavlicenco. La urma urmei, tocmai pe omul ăsta nu-1 cunosc.

Roata îl făcuse pe Pavlicenco şi mai posac. Vedeai uşor că este un om care nu încearcă să cîştige bunăvoinţa nimănui, nici chiar pe aceea a medicilor, contrar obiceiului bolnavilor... Firea lui închisă ajunsese ursuză. Părea un om care nu are nevoie de nimeni, în afara gîndurilor lui.

Medicii care îl examinaseră, la sosirea în spital, primiseră răspunsuri date în silă, mai mult prin „da“ şi „nu“, aşa că îi întocmiseră destul de greu fişa de internare.

De aceea, şi cînd se interesa Dima de el, nu găsi oameni care să dea relaţii cu prea mult entuziasm.

Medicul îi admise, în mod excepţional, să stea de vorbă cu el, punînd însă condiţia să nu-i producă bolnavului nici un şoc.'

— Vă rog să nu-i aduceţi nici o veste rea, nici o veste bună. Trebuie să stea în afara oricăror emoţii. Toată convorbirea să dureze cîteva minute. Şi aşa are o formă de boală destul de ciudată.

Dima, auzind aprecierea medicului, se opri cîteva minute să vorbească mai întîi cu el.

— Din ce punct de vedere socotiţi dumneavoastră ciudată boala lui Pavlicenco ?

— Mă refer la debutul bolii. Să sperăm însă. că evoluţia ei va fi... ca la carte şi n-o să ne rezerve nici

o surpriză. In medicină se zice că nu există boli, există numai bolnavi.

— V-aş răpi cîteva minute rugîndu-vă să-mi explicaţi mai pe îndelete ciudăţenia acestui caz.

Faptul că Dima dăduse o atenţie deosebită cuvintelor lui îl făcu pe medic să dea înapoi, neavînd încă certitudinea celor afirmate. Una era să faci o apreciere, în treacăt, şi alta să te apuci să dovedeşti. încercă, totuşi :

— Vedeţi dumneavoastră... cum să vă spun, ceva concludent încă nu am. Poate să fie o particularitate clinică, poate că nu. E prea scurt timpul de cînd îl supraveghez. De altfel, cu un bolnav ca el te descurci întotdeauna foarte greu. Pare o fire închisă, iar boala a accentuat această trăsătură de caracter. I-am scos cu cleştele răspunsurile absolut necesare. Un fapt clinic important nu l-am putut afla de la el şi trebuie să-l verific singur.

— Despre acest fapt vorbiţi-mi.

— Un principiu în medicină este şi acela că atunci cînd ţi se prezintă chiar un simptom caracteristic şi elocvent pentru a anumită boală, trebuie, totuşi, să verifici şi alte simptome, care vin să-l întărească pe cel principal. Altfel există pericolul de a porni pe un drum greşit, deoarece în multe cazuri acelaşi simptom are cauze diferite şi răspunde unor boli diferite, chiar fiind caracteristice uneia. Să luăm cazul de faţă. Sim- tomul principal şi cel mai evident, pe care îl vede oricine şi bănuieşte despre ce este vorba, este coloraţia galbenă pe care au căpătat-o pielea şi ochii bolnavului. Ulterior, medicii stabilesc natura icterului şi îl tratează ca atare. Or, pentru a şti, de exemplu, dacă este vorba de o hepatită epidemică sau de un icter

traumatic, trebuie făcute analize care sa definească precis cazul respectiv. Bolnavul de care va interesaţi dumneavoastră are icter, dacă îl privesc, dar, ca să fiu convins de natura lui, trebuie să mai constat alte cîteva somptome, ca : depigmentarea materiilor fecale, dimpotrivă, colorarea accentuată a urinei, datorită prezenţei pigmenţilor biliari, de cele mai multe ori tulburări cardiace,' dureri la palpare în regiunea ficatului, lipsa poftei de mîncare, greţuri, vărsături şi altele.

— La bolnavul în cauză aţi descoperit aceste simp- tome ?

— O parte da, alta nu... Coloraţia pielei este doveditoare. Am constatat şi o tahicardie. De asemenea, bolnavul pare agitat, ursuz, fără poftă de nimic. S-ar putea ca toate astea să fie datorită- faptului că, nemai- fiind niciodată bolnav, pînă la această vîrstă, boala a căpătat proporţii nebănuite în mintea lui. De aici, agitaţia, nesociabilitatea, în general starea depresivă în care se găseşte. Ceea ce mi se pare important este faptul că fecalele au o coloraţie normală. Or, în hepatită, acest simptom este hotărîtor. L-am întrebat dacă nu obişnuieşte să folosească, după-masă, carbocif, sau alte medicamente colorante...

— ș ¡ ?

— Foarte greu mă înţeleg cu el. Mi-a spus că nu ştie nimic şi să-l las în pace, pentru că el n-a mai fost bolnav. Rămîne să mă conving ulterior. De asemenea, aştept analiza urinei...

Pe Dima îi puse pe gînduri cuvintele medicului. în mintea lui încolţi ideea că Pavlicenco s-ar putea să nu fie bolnav... „Şi dacă nu este — îşi spuse —* ce concluzii trebuie să trag ?“

Se hotărî să anunţe de urgenţă ca Pavlicenco să fie supravegheat, pînă cînd medicul îşi spune părerea în legătură cu boala lui. Spera ca a doua zi chiar să aibă un răspuns sigur la această problemă. „Dar, fir-ar să fie ! izbucni în sinea lui. Pînă cînd vor curge noutăţile neprevăzute în acest caz ?“ într-adevăr, dacă Pavlicenco era un simulant, însemna că tot ceea ce gîndise pînă atunci se ducea de rîpă. Toate presupunerile lui nu se confirmau.

Mulţumi doctorului pentru amabilitatea cu care îl informare, îl rugă să păstreze discreţia asupra celor discutate şi se îndreptă spre salonul bolnavului.

De cum deschise uşa, înţelese că acesta nu are chef să vadă pe nimeni. A întors intenţionat capul spre perete, ca şi cînd n-ar fi priceput că pentru el venise.

Celălalt bolnav, din al doilea pat, aproape însănătoşit, ieşise să facă o scurtă plimbare, aşa că Pavlicenco era singur.

Dima, în halatul alb, putea fi luat drept doctor, şi el începu să-i vorbească presupunînd această confuzie în mintea bolnavului, atît de puţin obişnuit cu spitalul. Ca medic spera să-i cîştige mai repede bunăvoinţa, ca apoi, după ce va schimba primele cuvinte, să-i spună cine este.

îşi trase un scaun lîngă pat şi-î întreba, cu aerul unui medic venit la vizită :

— Ei, cum merge ? Te simţi mai bine ?

Răspunsul fu un gest al gurii, pe jumătate dispreţuitor. Dima trecu peste acest răspuns neprietenos şi continuă.

— Simţi ceva deosebit de cînd eşti internat ?

— Nu simt nimic, mormăi bolnavul.

— înseamnă ca boala nu mai înaintează. Cu puţină încredere în doctori, te faci curînd bine. Nu mă îndoiesc că vrei să pleci cît mai repede de aici !

Aceste cuvinte parcă declanşară un resort ce îl ţinuse tăcut pînă atunci. în această izbucnire putea fi întrevăzută, poate, cauza atitudinii lui de pînă atunci.

— De ce m-aţi adus aici ? Ce am ? Pentru orice boală trebuie să zaci prin spitale ?

— Dumneata te-ai îmbolnăvit de o boală molipsitoare şi trebuie să fii, pentru un timp, izolat de ceilalţi oameni şi de membrii iamiliei.

—- Eu stăteam la far.

— Trebuia să vină cineva la dumneata. Şi acolo cine să te îngrijească ? Medicul nu poate să se deplaseze în fiecare zi pînă la iar, să-ţi administreze injecţiile necesare.

— Au mai fost oameni în sat bolnavi de gălbioare, şi nu au stat în spital. Beam nişte drojdie cu pelin...

— Eu nu te-aş sfătui să iaci una ca asta, pentru că s-ar putea să ţi se agraveze boala. Uite cum te-ai îngălbenit. Ai face bine să nu te mai gîndeşti mereu la boala, să stai liniştit cîteva zile, o săptămînă, şi să vezi că îţi trece. Dar cu mine vrei să vorbeşti ? Am de discutat ceva cu dumneata.

Pavlicenco se întoarse spre Dima, dîndu-L de înţeles că acceptă convorbirea.

— în legătură cu ultima noapte pe care ai petrecut-o dumneata la far.

— S-a întîmplat ceva cît am fost eu bolnav ? sări Pavlicenco, îngrijorat.

— Ce să se întîmple ? puse Dima repede întrebarea, dorind să ştie de ce s-a speriat.

De fapt Pavlicenco nu avea de unde să ştie că „ceva“ n-a fost în regulă la far, decît în cazul în care a participat la acel fapt.

— Ştiu eu ? î Atunci ce vreţi să mă întrebaţi ? i se adresă, bănuitor, bătrînul.

— Dumneata aş fi vrut să-mi spui dacă nu ţi s-a părut ceva deosebit în noaptea aceea.

— Nu ştiu nimic. Am căzut bolnav şi n-am ieşit din casă toată noaptea.

— Dar farul a funcţionat ?

— Sigur că da ! se grăbi să-l asigure. L-a controlat băiatul acela... nu ştiu cum îl cheamă.

— Emil.

— Aşa. L-am trimis din cînd în cînd să vadă dacă e totul în regulă... Nu mi-a spus că s-ar fi întîmplat ceva.

— Nici nu s-a întîmplat.

— Atunci ?

— Nu pentru far te întreb. Aş fi vrut să ştiu dacă n-ai auzit pe cineva prin apropiere. De exemplu, dacă n-ai auzit că s-a ascuns cineva în turnul farului.

— Pe aşa un timp, ce să aud ? Norocul a fost cu băiatul acela, care s-a îngrijit toată noaptea de mine. El a ieşit din cînd în cînd din casă, el s-a dus după Salvare. Staţi de vorbă cu el, întrebaţi-L

— Pe la ce oră s-a întors, după ce a condus-o pe fiica dumitale ?

— O fi fost vreo unsprezece.

— Şi ce ţi-a spus cînd a venit ?

— Nimic. Nici eu nu prea vorbesc mult. A pus să facă un ceai, că mă îngălbenisem şi mai rău.

— De unde ştii dumneata că erai mai galben, atunci ? Te-ai uitat în oglindă ?

— De oglindă îmi ardea mie ? El mi-a spus.
— Şi după ce ţi-a pus de ceai, ce a făcut ?
— A citit o carte. O carte groasă. Pe urmă l-am rugat eu să vadă de far.
— La ce oră s-a culcat ?
— Păi... nici nu s-a culcat. Mie îmi era rău, farul trebuia supravegheat. S-a făcut repede ziuă.
Dima stătu un timp în cumpănă, ca şi cînd ar fi vrut să plece, apoi aruncă, în treacăt, o nouă întrebare.
— Mi-a spus fiica dumitale că se pregăteşte să plece la Bucureşti. E adevărat ?
— Vreau să înveţe. Eu n-am şcoală mai de loc, dar ea trebuie să ajungă profesoară. Se face şi la noi şcoală de opt ani.
— Foarte bine că vrei să înveţe. Trebuie să faci un efort s-o trimeţi la Bucureşti. Fetele nu pot pleca fără cîteva rochii noi, un palton nou... Se duc ceva bani.
Pavlicenco se încruntă. Dima aşteptă să audă ce va răspunde. Se părea că vorbele lui răscoliseră multe gîn- duri în mintea bolnavului.
— Văd eu ce fac ! Dacă am zis că pleacă, pleacă... Anul ăsta se duce la Bucureşti.
Dima a înţeles că nu poate scoate mai mult de la el. Ocolea să răspundă la această problemă a banilor. Şi, pentru că tot aflase ceva care îl interesa, îşi luă la revedere şi plecă, gîndindu-se la acest ciudat om.
Afară, în maşină, îl aştepta Mihai, nerăbdător să audă cum a decurs convorbirea.
— Dragă Mihai, eşti pregătit să auzi o veste cu totul neaşteptată, sau ţi-o spun altădată ?
— Nu mă fierbe fără apă.
— Cred că bătrînul... nu este bolnav.
Mihai rămase, într-adevăr, cum se spune, cu gura căscată. La orice s-ar fi aşteptat, numai la vestea ăsta nu.
— E... un simulant ?
— Cel puţin aşa pare. Vreau să stăm de vorbă şi cu medicul legist, pe care am să-l rog să se intereseze de acest caz. Ceva veşti despre Marinescu ?
— Este în afara oricărei primejdii.
Peste un sfert de oră stăteau de vorbă cu medicul legist despre „cazul Pavlicenco“.
Dima îi spuse medicului care sînt îndoielile lui, iar Mihai interveni, întrebîndu-1 :
— Dumneavoastră ce părere aveţi ?
Medicul legist, un bărbat solid, grav, cu o figură de om ppnderat, nu putea să dea un răspuns aşa de grabnic cum l-ar fi dorit Mihai. Ascultase totul cu cea mai mare atenţie, fără să facă vreo observaţie.
— Vedeţi dumneavoastră, în cazuri ca acesta pe care mi l-aţi expus, prima mare greşeală pe care o poate face un medic este acea de a adapta cazul la anchetă, mai bine zis să adapteze concluzia la anchetă, şi nu ancheta la concluzie. Pericolul de a porni preconceput la cercetarea cazului. Mă întrebaţi ce părere am. Pot să vă spun deschis : nici una. Mi s-a prezentat un caz, pe care va trebui să-l „dovedesc“ din punct de vedere medical. Desigur, nu voi uita ceea ce mi s-a spus, dar, va repet, eu trebuie să „dovedesc“ ştiinţific această presupunere, la prima vedere întemeiată. Adică, va trebui să vă dau răspuns la mai multe întrebări pe care mi le pun.
— Putem şti şi noi care sînt acestea ? întrebă Mihai, cu urmă de necaz, deoarece medicul, în răspunsul lui, sublimase pripeala întrebării.

— întrebările la care trebuie să vă răspund vi le pot comunica, se oferi medicul, imperturbabil. Mai întîi, trebuie să precizez de ce boală suferă cel examinat : boală simulată sau o alta. Apoi să văd dacă simp- tomele arătate de cel examinat corespund unei anumite maladii, sau sînt artificiale. în al treilea rînd, voi stabili cu precizie prin ce mijloace se face simularea şi, în sfîrşit, să văd prin ce mijloace poate fi adus organismul examinatului în stare normală.

— Şi cînd credeţi că ne puteţi da toate aceste răspunsuri ? întrebă Dima.

— Cît mai curînd posibil. Poate chiar mîine. Eu tocmai plecam spre spital.

îşi luară rămas bun de la medic şi plecară. Dima abia se stăpînea să nu izbucnească în rîs. Ca să-l fiarbă şi mai rău pe Mihai, după ce se suiră în automobil, îi spuse :

— Un tip foarte serios şi capabil medicul ăsta. Merită să avem toată încrederea în cuvintele lui.

— Mda... mi-am dat şi eu seama, mormăi Mihai, fără urmă de entuziasm.

Dima ştia că după prima furie Mihai va fi de aceeaşi părere cu el.

— Te rog să vii mîine la el, să iei rezultatul, mai adăugă, privindu-1 cu coada ochiului.

Era sigur că nimic mai neplăcut nu-i putea spune în clipa aceea. Dar Mihai era un spirit ordonat, aşa că nu încercă să ocolească această a doua întîlnire neplăcută.

— Am înţeles.

Dima nu mai putu răbda şi izbucni în rîs, făcîndu-1 încet, încet şi pe el să zîmbească.

— Hai, Mihai, recunoaşte că e un tip serios şi chiar simpatic. La urma urmei, e o plăcere să ai de-a face cu un specialist care să-ţi inspire atîta încredere.

— Fir-ar să fie de treabă î Adevărul este că ai dreptate !

— Nu te supăra. Omul cît trăieşte învaţă. Şi arta de a pune întrebări se învaţă în,timp. Nu ma îndoiesc că mîine vei fi la înălţime.

Seara, în Deltă, se lasă ca un balsam. Boarea răcoroasă se apropie dinspre mare, mîngîie obrajii încinşi de căldura de peste zi. Stuful unduit de briză foşneşte aspru. Coroanele sălciilor se pleacă uşor, ca-ntr-un moţăit de copil. Anunţaţi numai de plescăitul ritmic al babăicilor, pescarii trec în susul apei, spre cherhana, într-o tăcere deplină. Dacă nu s-ar mişca babăicile, ai crede că un fir nevăzut îi trage pe apă, ca pe nişte jucării. Orice sunet capătă o viaţă a lui, nu se mai contopeşte cu altele, străbate distanţe neaşteptate. Te trezeşti de departe, de cine ştie unde, cu frînturi de cuvinte care zboară pe deasupra Deltei. Parcă s-au auzit la cîţiva paşi, parcă vrei să-l vezi pe cel care a tulburat liniştea solemnă, dar cuvintele lui au fost aduse, de luciul apei, din depărtare.

Vera trăia, seară de seară, plăcerea de a asculta Delta în clipa cînd soarele se cufunda în rug de foc. Prin iarbă mişunau acum vieţuitoarele de seară, scăpate de arşiţa de peste zi. în amurg, viaţa se simte în cel mai neaşteptat colţ de pămînt. Pelicanii, cu ciocuri imense şi neîndemînatice, îşi aşază aripile pentru somn, berze încremenite într-un picior pîndesc primii brotăcei ieşiţi din ascunzătorile zilei, egrete nefiresc de subţiri, stilizate, moţăie în margini de apă.

Vera parcă vedea toate astea. închidea ochii şi asculta foşnetul ierbii, fîşîitul stufului, gălăgia raţelor care se

ÎN AŞTEPTARE

foiau înaintea somnului, vedea zborul înalt al lişiţelor, pregătirile de culcare ale pelicanilor, împietrirea berzelor.

Plutea pe apă în lotca lor veche, pe care adierea serii o împingea încet spre larg. Tăcerea, întreaga atmosferă din jur o impresionau parcă şi mai mult pe fată. Cu toate că nu privea boala şi spitalul cu ochii tatălui ei, om simplu, care nu zăcuse niciodată, tot era speriată de starea sănătăţii lui. Nu mai era tînăr, şi consecinţele îmbolnăvirii puteau fi neaşteptate.

Emil, în celălalt capăt al lotcii, se lăsase furat de frumuseţea peisajului. Se rezemase cu spatele de ciocul ridicat al bărcii şi privea întinderea fără sfîrşit a Deltei, fluierînd uşor o melodie a nimănui. Era un cîntec pe care îl repeta mereu, de cîte ori rămînea singur, oftînd uşor : ,,Of, Zamba, Zamba !“ Erau singurele cuvinte pe care le murmura. Probabil că-i plăcea melodia, care îi revenea pe buze, obsedant. Cîntecul nu era de loc potrivit pentru starea sufletească a Verei. Pe fată o enerva.

— Altceva nu mai ştii să cînţi decît Zamba ? îl întrerupse ea din visare.

— Care Zamba ?

— Nu ştii ce cînţi ?

— A ? ! De cîte ori nu te trezeşti fredonînd o melodie fără să vrei ? Scuză-mă, cred că acest cîntec săltăreţ te enervează. Ai înţeles cuvintele ?',

— N-ai rostit nici unul în afară de „Of, Zamba, Zamba !“

— Cînd totul se va termina cu bine, şi tatăl tău va fi iar acasă, am să ţi-1 cînt în întregime. E foarte nostim... Iar acum te rog să încerci să ieşi din starea sufletească în care te afli. Sînt atîţia oameni care fac hepatită. Cred că eşti puţin exagerată.

— Ştiu, Emil, dar nu pot să fiu altfel, îi mărturisi şi glasul prinse să-i tremure.

Emil se ridică de la locui lui şi se aşează lingă ea, prinzîndu-i palmele.

— Trece, Vera ! Uită-te în ochii mei... Aşa... Sînt un vrăjitor. Am să te fac să uiţi tot ceea ce este necaz în viaţa ta. Vom rămîne în această barcă numai noi doi. Vrei să tragem un zid între noi şi... Univers ? Pot să fac şi „minunea“ asta. Apoi ne vom ascunde în spatele acestui zid ca într-o cetate î Atenţiune ! Iată „Universul“ nu se mai întinde clecît pînă aici, arătă el, desenînd în apă cu o trestie un cerc în jurul lotcii. Realitatea încetează în vîrful acestei trestii.

Emil avea priceperea de a-i face pe oameni să-şi uite preocupările, să-şi descreţească fruntea. Reuşi cu atît mai mult cu cît Vera era sensibilă la orice cuvînt al lui.

— Şi aici ce este ? se prinse ea în joc, arătîtnd interiorul cercului.

— Aici ? Aici nu mai e... „Univers“.

— Dar ce este ?

— Aici sîntem noi, găsi, în sfîrşit, ceea ce era spaţiul pe care îl ocupau. Ţara „Noi“, un gol în mijlocul Universului.

— Un „gol“ ? ! întrebă cu reproş.

— Adică nu „gol“, ci „plin“ cu „noi“. Şi nefiind decît „noi“, preocupările noastre nu se pot raporta decît la „noi“, altceva neexistînd. Aşadar, să gîndim la „noi“. De exemplu, ce are să se întîmple peste o lună ?

— O, nu-mi aminti ! Voi tremura aşteptînd subiectul la lucrarea scrisă.

— Extraordinar, chiar aşa ! Uitasem examenul î Te şi vedeam studentă. Dar pentru asta va trebui mai întîi să treci concursul de admitere« Mi se pare că nu te pre

găteşti suficient. Sau te bazezi pe puterile mele vrăjitoreşti ?

— în ultimele zile ni-am cam lăsat pe tînjeala, aşa că poţi crede că aştept să realizezi ceva prin forţe oculte.

Convorbirea fu întreruptă de strigătele pline de satisfacţie ale ultimului turist, care plutea ca şi ei într-e barcă, dar cu mai mult folos.

— Aşa ! Da, da! Mare trebuie să fii ! vorbea el cu presupusul peşte prins, trâgînd de zor firul undiţei.

Scoase din apă un somotei frumos, pe care îl plimbă pe deasupra capului, mai întîi să-l admire. Peştele se zbătea sub privirea mulţumită a pescarului.

— Se/ara, în amurg, se pescuieşte cel mai bine, inedită el, mai de unul singur, mai pentru cei doi tineri, în timp ce încerca să scoată undiţa înfiptă în gura peştelui.

Tinerii pricepură că şi lor îi se adresează, şi Vera intră în vorbă cu el :

— Aţi mai prins ceva ? întrebă ea.

Bărcile lor erau acum foarte aproape una de alta.

Dusă de curent, barca în care erau Vera şi Emil se apropiase de păpurişul în care pescuia turistul. Peste puţin s-ar fi ciocnit cu el fără să-l zărească.

— E primul vînat. Trebuie multă linişte. Voi coborî acum spre mare. Cred că astă-seară am noroc ! E nor, şi pe un astfel de timp se pescuieşte cel mai bine cu undiţa.

— Pentru că peştii ies la suprafaţă să vadă daca a început să plouă, îl ironiză Emil.

— Am observat că nu e singurul motiv care îi face să apară la suprafaţa apei. Pe acesta — arătă el so-

motelul — l-am prins în clipa în care scosese capul să vă audă cîntînd, de unde am dedus că este un meloman.

Ostentativ, turistul îşi ridică apoi vîslele şi, opintin- du-se cu toată puterea în ele, porni în josul apei. Emil nu se aşteptase la acest răspuns, pentru că nu-1 bănuise atît de irascibil. Turistul, însă, intenţionat îi aruncase acele cuvinte şi-l privise pe sub sprîncene, ca să vadă cum reacţionează.

Nu după mult timp, turistul singuratic se întîlni cu ceilalţi patru tineri, care veneau tocmai din pădurea Letea. Erau obosiţi, dar ochii le luceau de mulţumire. Abia aşteptau să ajungă acasă, să se odihnească. în fiecare zi plecau Înîr-o direcţie oarecare a Deltei, iar seara se înapoiau lingă far. Vera kv găsise o locuinţă destul de bună, pe care o decretaseră „cartier general“, de unde porneau în expediţii. în Deltă nu se rezolva uşor problema dormitului, mai ales acum, vara, cîpd în tot locul forfoteau excursionişti.

Fiica lui Pavlicenco îi socotea ingraţi, deoarece, după ce le găsise loc de popas .pentru noapte, cei patru lăsau impresia că se feresc de ea şi de Emil, căutînd să ră- mînă cît mai mult timp singuri. Mai ales de cînd se îmbolnăvise tatăl ei, i se părea că o ocolesc cu atît mai mult. Emil însă încercase să-i explice Verei că n-are nici un motiv să fie supărată.

— Gîndeşte-te că ei au venit aici să se distreze, să umble, să cunoască, să-şi petreacă plăcut concediul. Iar tu ce le pretinzi ? Să fie alături de[1] tine, într-o supărare. Poate că tu eşti, fără să vrei, egoistă şi nu-ţi dai seama că lîngă ţine şi-ar rata concediul. Şi mai e ceva, hepatita e o boală molipsitoare. Poate că se feresc. Poţi să le reproşezi că au grijă de sănătatea lor ?

— Dar tu nu te poţi îmbolnăvi ?

—Eu ?... Cu mine e altceva. Eu am ţinut să petrec această parte de concediu împreună cu tine... Ceea ce şi fac, de fapt. Dacă s-a întîmplat să fii supărată, în acest timp, e cu totul altceva. între mine şi ei există, sper, o deosebire în ceea ce te priveşte, şi te rog să remarci această diferenţă.

Vera îi era cu atît mai recunoscătoare, cu cît îşi dăduse seama că Emil, întovărăşind-o, îşi rata zile frumoase de concediu. Avea un fel discret, indirect, de a-i face cunoscute sentimentele, care o impresiona mai mult decît orice declaraţie înfocată de dragoste.

Cînd întunericul se lăsă, nepătruns de nici o licărire a stelelor ascunse de norii vineţii, se adunară cu toţii în jurul unui foc vesel, opera lui George, care ţinea să dovedească celorlalţi că, deşi „om al pădurilor“ — fiind inginer silvic — se pricepe să pregătească şi peşte la proţap. Nepăsător la toate ironiile celorlalţi, el înfipse doi ţăruşi în pămînt, curăţă ţeapa în care urma să tragă peştele şi... zdrobi mujdei de usturoi pe care îi ceruse lui Vidraşcu, tehnicianul care îl înlocuise pe Pavlicenco la far.

Cel mai somnoros, deşi nu şi cel mai obosit, era turistul singuratic. Cînd ceasul arăta ora unsprezece fără cîteva minute, el se ridică şi plecă să se culce, după ce spuse tuturor noapte bună. E uşor de înţeles dezamăgirea lui George, cînd a văzut că nu rămîne să guste din delicioasa lui friptură.

Dima însă, la ora unsprezece, trebuia să se întîl- nească, într-un anume loc, cu cineva care urma să-1 aducă la cunoştinţă ultimele evenimente petrecute din-colo de far. Cînd ajunse în locul stabilit, era aşteptat.

—Medicul legist vrea să vă vorbească ! fu prima comunicare. De aceea, dacă puteţi, vă aşteaptă la orice oră. în noaptea asta este de gardă.

— Unde e maşina ?

— în apropiere.

Peste puţin timp, Dinţa şi Mihai, nerăbdători, intrau la medicul legist.

— Pentru că în noaptea asta am un caz de rezolvat — îl întîmpmă acesta — m-ant gîndit că n-ar fi rău să vă comunic concluziile mele cu cîteva ore mai devreme, cu atît mai mult cu cît cele constatate s-ar putea să vă intereseze în mod deosebit. Concluzia este sigură : Pav- licenco este un simulant. Nu are hepatită. Analizele arată o uşoară insuficienţă hepatica, de la care ar putea sa

aibă unele neplăceri, care i-a sugerat probabil şi simularea respectivă. La examenul de dimineaţă, era prezentă, de asemenea, o tahicardie care a cedat însă în cursul după-amiezii, ceea ce mă face să cred că a fost întreţinută cu o doză puternică de cofeină. în sprijinul acestei afirmaţii ar putea să vină şi faptul că, deşi spunea ca n-a dormit toată noaptea, dimineaţa nu era de loc somnolent, în schimb, după-amiază, cînd acţiunea cofei ne i a încetat, neliniştea l-a părăsit şi a dormit buştean pînă spre seară.

Medicul se opri din expunere, ca să scoată din sertarul biroului un buletin medical pe care avea notat tot ceea ce voia să le spună. Le înrnînă şi actul oficial prin care se confirma simulul bolii.

— Vedeţi dumneavoastră, motivul hotărîtor, care ne face să afirmăm definitiv că este vorba de un simul, este lipsa prezenţei pigmenţilor biliari în urină. Am descoperit, în schimb, acid picrîc, adesea folosit în simularea acestei boli. Ingerarea unei cantităţi nu prea mari din acest acid duce la colorarea pielii în galben. Simulul poate fi descoperit însă analizînd urina. Şi el, ca şi alţi simulanţi, nu şi-a dat seama că medicinii moderne

nu-i mai poţi ascunde nimic, că laboratorul poate afla cu uşurinţă adevărul-

— Aţi gîndit foarte bine şi vă mulţumesc foarte mult pentru atenţia deosebită pe care aţi acordat-o acestui caz. Socotesc că bolnavul poate să rămînă mai departe în supravegherea dumneavoastră. Se poate ?

— Desigur. De altfel, sînt convins că, dacă va fi atent observat, pentru a nu avea posibilitatea să ingereze o nouă cantitate de acid picric, pielea i se va decolora curînd. Dacă, totuşi, pielea va rămîne colorată, vom sesiza o evoluţie neconcordată a bolii, nejustificată, cu toate că aşa-zisul bolnav s-ar putea să-şi exagereze mai departe simptomele. Ştiţi şi dumneavoastră observaţia clasică a medicinii legale că simulantul : ,,Vede mai rău decît orbul, aude mai prost decît surdul, tremură mai tare decît parkinsonistul“. Tocmai aceste exagerări nu ne vor scăpa, şi din acest punct de vedere este foarte bine să îl mai puteţi lăsa un timp sub observaţia noastră.

Cu toate că se aştepta la acest rezultat, acum, cînd îl primise, Dima se nelinişti.

— Mihai, tu ce crezi despre toată afacerea asta? Gîndeşte puţin în locul meu, pentru că eu parcă nu mai înţeleg nimic. Cu toate că am o poftă nebună să nu renunţ la anumite concluzii, trebuie s-o fac.

— Ce vrei să spui ?

— Că al naibii aş citi totul pe dos. Nu ştiu de ce, dar am impresia că dacă răstorn într-un punct ceva, totul se leagă foarte bine. Pînă acum, cînd a intervenit acest bătrîn caraghios, era perfect. S-a vîrît parcă intenţionat să-mi dea totul peste cap... Da, da, reluă el după un timp, legîndu-se de propriile lui cuvinte. Ştii că am spus fără să vreau cîteva vorbe mari ?

— Care ?

— Atunci cînc! am zis : „s-a vîrît parcă intenţionat'“. La dracu[5], Mihai, am început să-mi citesc şi numele de-a-ndoaselea ! Dar să ştii, îţi repet, dacă voi avea atît curaj încît să interpretez ceva altfel decît pare, şi dacă după aceasta firul se va lega la fel de frumos ca pînă acum, voi merge mai departe pe el. în acest caz, să ştii că mîine dimineaţă sînt la Bucureşti. Voi vedea în noaptea asta cum am să leg faptele. Iar acum ştii ce vreau să-ţi mai spun ?

— Sînt curios.

— Noapte bună !

A doua zi, foarte de dimineaţă, Dima stătea de vorbă cu colonelul Aldea. îl pusese în curent cu cele mai noi date ale cazului. Colonelul ştia că Dima trebuie să aibă de pe; acum mai multe variante, pe care le „pritocise“, cum spunea el, toată noaptea şi, fiind în pragul unei hotărîri mari, ceruse să-i vorbească. Chiar aşa era. în dimineaţa asta, Dima se socotea într-un moment de răscruce, gata să se angajeze într-o anumită direcţie şi avea nevoie de încă o părere.

El îşi încheie expunerea astfel :

— Acest Pavîicenco îmi încurcă toate treburile. Ca să spun aşa, el nu intra în nici una dintre variante. Rămînea în toate ca un corp străin, care nu se asimila şi deodată...

— Ai încercat să nu ţii seama de el ?

— Sînt gata s-o fac.,.. Dar... totuşi... s-a întîmplat acest neaşteptat fapt. *Un* onr se ascunde în spatele unei presupuse boli. Pot să uit asta ?

— Atunci hai să vedem de ce a avut nevoie Pavli- cenco de această boală confecţionată.

— Există o. singură explicaţie. Pavlicenco, să zicem, a fost cumpărat de „X“. Dar el, Pavlicenco, este un om fricos, are o fată pe care vrea s-o trimită la Bucureşti şi un băiat în toată firea, adică o familie, de care nu se. poate să nu ţină seamă în activitatea lui. De aceea, refuză să facă serviciul care i se cere, cu atît mai mult cu cît ştie că poate avea consecinţe foarte grave. Şi atunci „X“ îi propune o a doua cale, prin care poate să facă rost de bani, dar care îl ţine, aparent, în afară de orice pericol. Să-l lase pe el, „X“, să comită faptul respectiv. Pavlicenco trebuie doar „să nu vadă, să nu audă“ nimic. Dar cum se poate asta, cînd misiunea lui acolo este tocmai „să vadă şi să audă“ ? „Foarte simplu, te îm-bolnăveşti“, îi propune ,,X“. „Şi încă de o boală gravă, contagioasă, în urma căreia poţi să ai o stare fizică atît de rea, încît să nu poţi ieşi din casă toată noaptea. Cînd vei fi întrebat ce ai făcut în timpul cînd s-a comis acel fapt, poţi să răspunzi cu seninătate : «Mi-a fost rău, vedeţi doar !» Nu va exista nici un dubiu asupra acestui fapt“. între timp „X“ urma să-şi facă de cap.

— Cine este „X“ ?

— După semnalmentele fizice, poate să fie Victor, care dă o explicaţie greu de crezut cu privire la locul unde a fost în noaptea furtunii. El putea foarte bine să vină la far şi să se înapoieze în coliba în care l-au găsit ceilalţi. Nu-1 uit nici pe Emil, care a stat chiar la far. El putea schimba felul de luminare al /arului, dar poate să fie şi paravanul în spatele căruia să se ascundă ceilalţi. Lui i s-a spus în noaptea aceea : „Du-te şi vezi dacă funcţionează farul“. Şi el a ieşit din casă şi a văzut că luminează. Nu i s-a spus : „Du-te şi vezi *cum* funcţionează farul“. în concluzie, mă întreb dacă n-ar fi bine să-i mai fac o vizită lui Pavlicenco la spital.

Colonelul Alciea fu şi el de părere că ar ii bine să mai stea o dată de vorbă cu Pavlicenco, şi dădu dispoziţii să fie adus pentru interogatoriu. Acum ştiau că e sănătos.

—Pînă cînd vine, ce ai de gînd să faci ?

Dirna îi arătă mai multe fotografii.

— Vreau să mă întâlnesc cu casierul din gară, cel care a dat bilete turiştilor în noaptea în care a fost omorît studentul Vlădescu.

Aldea cercetă şi el fotografiile. Prima reprezenta un grup de patru tineri, două fete şi doi băieţi, care cîntau. în a doua erau tot ei, trăgînd de un cîrlionţ, să-l scoată din apă. A treia îi arăta în momentul în care împingeau o barcă, s-o dea la apă. în celelalte fotografii erau Emil şi Vera stînd de vorbă în curtea farului, plimbîn- du-se cu barca. în cea din barcă, Vera era tristă, gata să plîngă, iar Emil, la celălalt capăt al bărcii, o privea îngrijorat.

— Pînă cînd te înapoiezi cred că soseşte şi Pavlicenco.

Dima l-a găsit pe casier chiar în tura de serviciu.

Cînd l-a văzut, acesta l-a salutat ca pe o veche cunoştinţă.

—Iar aveţi nevoie de mine ?

— Vreau să mai stăm de vorbă cîteva minute. Se poate ?

— Următorul tren trece peste trei sferturi de oră şi nu am prea mulţi călători.

— Spune-mi, te rog, dacă l-ai vedea pe unul dintre cei doi călători din noaptea aceea, l-ai mai recunoaşte ?

Casierul îşi strîmbă faţa într-un gest de îndoială. Trecuse destul de mult timp.

— Cum să vă spun... Dacă mă forţez să-l văcî înaintea ochilor, nu mi-1 reamintesc. Dar dacă am sa-1 văcî; s-ar putea să-l recunosc.

Dima îi arătă fotografiile pe care le privise, cu puţin timp mai înainte, colonelul Aldea. Casierul se uită îndelung, schimbîndu-şi unghiul de privire cînd într-o parte, cînd în alta, de parcă fotografia ar fi avut trei dimensiuni şi ar fi putut s-o vadă şi din profil.

îl lăsă să privească în voie, fără să-l grăbească. Casierul, pătruns probabil de importanţa răspunsului pe care avea să-l dea, nu se hotăra să se pronunţe.

— Pe care dintre ei crezi că l-ai mai văzut cîndva ?

în sfîrşit, parcă eliberîndu-se dintr-o contrazicere interioară, spuse :

— Vă mărturisesc deschis că nu ştiu ce să răspund. Aşa, ca înălţime şi culoare a părului, ar fi ăsta, îl arătă pe Victor. Dar parcă 11-ar fi el. vŞi pe ăsta parcă l-aş cunoaşte, dar acela era blond, fără dinte în faţă. Or, aici, unde rîde, se vede dantura întreagă. Pe ăsta nu l-am mai văzut, se referi la George. Despre el pot să spun cu siguranţă că nu a fost.

— Ca să zic aşa, pentru nici unul nu ai băga mina în foc, nu-i aşa ?

— Chiar asta gîndeam şi eu. Parcă sînt, parcă nu sînt ! Să spun prostii ?

— Să-mi spui numai ceea ce gîndeşti. încă o dată îţi mulţumesc şi, dacă va fi nevoie, am să te rog să-l identifici pe viu. Cred că îţi va fi mult mai uşor.

— Poate aşa, dacă i-aş vedea gesturile, mersul, aş putea vorbi cu mai multă siguranţă.

Dima n-a plecat prea încîntat de la casier, dar ce era să facă ? Prudenţa acestuia i s-a părut înţeleaptă. O vorbă spusă de el cu uşurinţă l-ar fi angajat pe o

pista de care mai tîrziu şi-ar fi dat seama, poate, că este greşita.

Colonelul Aldea îl aştepta nerăbdător să înceapă interogatoriul lui Pavlicenco, sosit de cîteva minute.

Bătrînul părea mai mult mirat decît speriat. Se aşeză pe scaunul indicat şi privi contrariat în jur. „Sau e un tip extraordinar de stăpîn pe el, sau un mare actor ratat, sau nevinovat, îşi spuse Dima, în faţa liniştii cu care îi întîmpinase acesta. A patra posibilitate nu există“.

— Ei, cum o mai duci cu sănătatea ? i se adresă Dima. Parcă arăţi mai bine.

— E, bine ! zise bătrînul plictisit. Dumne ,ta nu vezi ce culoare am ? Dacă eram bine...

— Culoarea trece ea, încet, încet. Totul este cum te simţi. Te mai doare ficatul ?

— îl simt mare cit un pepene. Parcă a crescut sub coastă şi mă apasă.

— Va să zică te simţi bolnav.

— Cum altfel ? De mai mult timp mă tot doare, dar de unde să bănuiesc ce boală zace în mine ?

— Ce-i de făcut, însă, că doctorii zic că n-ai nimic, căută Dima să-l surprindă, privindu-1 în acelaşi timp drept în faţă, să vadă cum reacţionează la această afirmaţie neaşteptată.

Colonelul Aldea stătea deoparte, mai retras, şi-l privea pe Pavlicenco la fel de atent.

Cuvintele acestuia îl făcură pe Pavlicenco să rămînă mult timp pe gînduri. „Oare ce-o fi vrînd să zică ?“ iată întrebarea care se citea pe faţa lui.

3

— Cum adică nu sînt bolnav ? ! întrebă plimbîndu-şi privirea pe pielea galbenă a braţelor.

— Da... doctorii ne-au asigurat că eşti la fel de sănătos ca oricare dintre noi.

— Şi... asta... de unde e ? se referi el la culoarea pielii. Doar n-a venit din vînt.

— „Asta“ ai să ne explici dumneata de unde e. Medicii spun că ai şti mai bine decît ei.

Drept răspuns, Pavlicenco izbucni în rîs. Şi rîsul acesta, la un om ca el, era cea mai neaşteptată reacţie. Nimic nu trăda că ar fi fals.

Neobişnuit cu astfel de izbucniri, ochii i se umeziră, şi el şi-i şterse stîngaci. Dima trase cu coada ochiului spre colonelul Aldea, şi acesta îl îndemnă printr-un semn, aproape imperceptibil, să continue.

— îmi pare bine că am reuşit să te dispun.

— Ce să mai zic şi eu ? ! se scuză bătrînul. Dacă spuneţi că eu ştiu mai bine decît doctorii ce am ! Atunci de ce m-au mai dus 1a spital, dacă n-am nimic ?

— Pentru ca au crezut că eşti bolnav. Dar s-au convins că nu, şi ele aceea ţi-au şi dat drumul şi .te-au trimis aici, să mărturiseşti de ce te-ai prefăcut.

— Eu ? ! sări Pavlicenco de pe scaun, indignat, şi mîinile abia acum începură să-i tremure.

— E sigur că eşti sănătos. Dacă n-ar fi fost aşa, nu am fi putut să te aducem nici pînă în uşa camerei de spital. Dar eşti absolut sănătos.

— N-am nimic ? !

— După cum ştii.

— Nici nu vă gîndiţi dumneavoastră ce veste îmi daţi. în viaţa mea n-am fost bolnav niciodată. Nici junghiuri n-am avut. Cînd. m-am văzut în spital, parcă s-a dărîmat lumea pe mine... Da’, atunci — se trezi deodată la realitate — de ce sînt aşa galben ? Cred că...

— Uite ce este — îl întrerupse Dima — vrei să-ţi rîzi de mine ? Te invit să-mi răspunzi serios şi să nu-mi povesteşti de cîte ori ai mai zăcut pînă acum. Ce s-a

întîmplat în noaptea aceea, asta să-mi spui. De ce te-ai colorat aşa ?

Privirea lui Pavlicenco se plimbă de cîteva ori de la Dima şi Aldea, descumpănit. Apoi se foi în scaun şi li se adresă grav, explicativ :

— Mă întrebaţi degeaba, că nu ştiu ce să zic. Vedeţi dumneavoastră, pe mine, din cînd în cînd, mă durea ficatu'. Asta recunosc. Şi Vera poate să vă spună. Oi fi făcut gălbioare, dar nu ce spune doctorul, că aş fi in- fecţios...

— **Nu ai nici gălbioare. încerci să te ascunzi după deget. Ia ascultă ce scrie aici :** *în urma analizei efectuate**.,** s-au constatat în urina susmimitului urme de acid picric, ceea ce dovedeşte că pielea colorată se datoreşte prezenţei acestui acid în organism şi nu hepatitei epidemice, după cum vrea el să simuleze.* **Ai înţeles ?**

— Adică nu sînt bolnav ? !

— Nu. Şi ai încercat să-ţi îngălbeneşti pielea bînd acid picric. Iar doctorii au aflat.

— Eu ? îmi pare rău că spuneţi vorbele astea. Păi ce, am înnebunit să-mi îngălbenesc singur pielea ? Şi de ce s-o fac ? Ce sînt eu, femeie, să mă port la modă ? O fi vreo rnodă !...

— Dumneata nu vrei să recunoşti nici cînd eşti pus în faţa faptului împlinit. De ce ai băut acid picric ?

— Am băut ? !.., Hm ! făcu el nedumerit. Cum să-l beau, dacă nici nu ştiu ce este ! Acum aud pentru prima dată numele ăsta.

Dima făcu *o* pauză, pentru a schimba cursul interogatoriului. O altă perspectivă se ivise în timp ce-1 interoga pe Pavlicenco. Să-i pună astfel de întrebări încît să i se pară că, răspunzînd la ele, va apărea mai puţin vinovat.

— Eu, la urma urmei, pot să cred că nu ştii cum îi spune, dar poate că cineva ţi l-a dat, sfătuindu-te să-l bei, ca să te îngălbeneşti. Cineva care te-a indus în eroare.

— Mie ? Cine să-mi dea, şi de ce ? Eu cred ca vă înşelaţi, sau doctorii or fi făcut vreo greşeala ! Va jur ca nu ştiu nimic ! Sînt om bătrin, uitaţi-va la parul meu alb. Mîine, poimîine ies la pensie. De ce să fac toate astea ? Chiar aşa — insistă el — de ce să mă colorez ? Asta nu înţeleg î

— Ca să pari bolnav în noaptea furtunii.

— Şi de ce ?

— Să poţi spune că n-ai ieşit din casă şi nu ştii ce s-a întîmplat la far.

Pavlicenco sări deodată intrigat. Pleoapele lui galbene se zbătură nervos. Pînă atunci, pentru el discuţia avusese un caracter straniu, pe care putea sau nu să-l ia în seama, dar acum totul îi apărea în alta lumină. Dima se referise la slujba lui, şi asta era cu totul altceva.

— S-a întîmplat ceva ?

— Nimic mai mult decît ştii. Spune-mi, cum a funcţionat farul în noaptea aceea ?

— A mers toată noaptea. Emil s-a uitat de mai multe ori. Puteţi să-l întrebaţi.

— Dar *cum* a funcţionat, asta întreb eu.

— Cum ? ! Bine, cum altfel ? ! La ziuă, cînd m-am suit pe targă, să mă ducă la spital, m-am uitat la lumină şi se aprindea bine. Nu mă pot înşela ochii, după atîţia ani.

— Ei, bine, în noaptea aceea lucrurile n-au stat atît de bine cum ne asiguri dumneata. Farul a semnalizat greşit, nerespectînd normele, şi din cauza asta s-a tu

tîmplat o nenorocire, care putea fi şi mai mare. De asta ai auzit sau nu ?

— Vai de mine ! sări bătrînul de pe scaun, speriat. Ce s-a întîmplat ? Cum a semnalizat ?

— Ca farul de la Midia...

— Şi a intrat cineva în stînci, nu-i aşa ? Cum s-a putut una ca asta ? Cine a îndrăznit să umble la far ? întrebă răstit, ca şi cînd în faţa lui ar fi fost o sută de oameni bănuiţi şi el îl invită pe făptaş să iasă în faţă. A fost o mînă criminală !

— Tocmai această mînă vrem s-o descoperim noi şi... te rugăm pe dumneata să ne ajuţi, întoarse Dima, pentru a doua oară, cursul interogatoriului.

— Cum să fac ? Spuneţi-mi cum să vă ajut, şi sînt gata în orice clipă.

Pe Dima îl impresiona indignarea lui sinceră. Nimic nu-1 îndreptăţea s-o creadă falsă. în cariera lui, Dima întîlnise mulţi vinovaţi care se băteau cu pumnul în piept, susţinînd o minciună, dar aproape de fiecare dată simţise accentele false. La Pavlicenco, nu. Era un om simplu, şi atîta dibăcie în simularea sentimentelor aproape că nu era de conceput. Uitase de boală. Oare uitase să simuleze ? îi aminti că e bolnav, numai ca să vadă ce spune, dacă nu cumva, pentru moment, se preface iar suferind.

— Nu te enerva, pentru că nimic nu dăunează mai mult bolii dumitale decît furia.

— Păi nu ai spus dumneata că nu am nimic ? se răsti bătrînul, nemaiînţelegînd ce să creadă... Cu mine să nu vă jucaţi : sînt sau nu bolnav ? ! Dacă sînt, bine, dacă nu, nu !

Colonelul Aldea veni în faţa lui Pavlicenco. Felul lui de a vorbi, liniştit şi grav, se impuse imediat, liniştindu-1

şi pe Pavlicenco. I se adresă cu tonul unui om care vrea sa iacă lumină în problema respectivă şi îi solicită ajutorul.

— Indignarea dumitale poate să fie foarte îndreptăţită. Ce poate să 1 ie mai neplăcut decît să te acuze cineva de o faptă pe care ştii ca nu ai savîrşit-b ?

— Chiar aşa î se grăbi bătrînul să accepte. Sînt om cinstit, cu copii, încărunţit în slujbă...

— Cred că ai motive să Iii supărat. Dar, hai să judecăm împreună situaţia. In serviciul dumitale s-a în- tîmplat o neregulă, care putea să aibă consecinţe şi mai neplăcute decît au iost.

— Dar ce s-a întîmplat ?

— Un pescador, indus în eroare de farul pe care îl supraveghezi, a intrat în stîncile din apropierea malului. După el era gată să intre în stînci şi „Mehedinţi“.

— Şi — şovăi el — pescadorul s-a scufundat ?

— Era cît pe-aci, Numai un noroc i-a salvat î Dar putea să se termine totul şi mai tragic.

— Mie îmi spuneţi ? Mă gîndesc la „Mehedinţi“. Vapor nou, de zece mii de tone, o frumuseţe ! O mai fi fost şi încărcat... Cînd am spus eu că avem o mare răspum de re noi cei de la faruri...

—îmi pare bine că eşti şi dumneata conştient de gravitatea acestei întîmplări. înţelegi mai uşor de ce vrem neapărat să soluţionăm această problemă. Cineva a umblat la far în noaptea aceea. Asta ştim precis. Nu este firesc să te întrebăm mai întîi pe dumneata ce s-a petrecut acolo ? Doar aveai obligaţia să veghezi asupra bunei lui funcţionări. Aşa este ?

—Chiar aşa. Dumneavoastră credeţi că eu nu ştiu care este rostul meu acolo ?

-— Şi atunci, de ce te miri că te întrebăm ? Mai mulţ, cînd vrem să stăm de vorbă cu dumneata, ni se spune : E grav bolnav, a fost luat de Salvare şi internat. Se poate ca un om să sc îmbolnăvească şi să fie internat în spital. Dar ce să credem, după toate cele întîmplate la dumneata, la far, cîncl mai vin şi doctorii şi ne spun : j.Pavlicenco nu este bolnav. I-am făcut analize precise şi ştim că este sănătos, că pielea îi este colorată artificial, cu acid picric, nu din cauza bolii“. Dumneata ce ai crede, în locul nostru ?

Aldea stăpînea arta de a-1 pune pe cel cercetat într-o. astiel de situaţie incît, logic, singur trebuia să-şi recunoască vinovăţia sau să-şi dovedească cinstea, li expunea astfel situaţia, încît nu se impunea decît o concluzie, pe care trebuia s-o tragă cel în cauză. Bătrînul din faţa lui rămase mut.

— Păi... arestaţi-mă î şopti apoi, cu capul în pămînt* Totul este împotriva mea, recunosc.

— Spui asta pentru că eşti vinovat ?

— Nu, vinovat nu sînt, dar... dumneavoastră, pînă aflaţi făptaşul, mă puteţi bănui.

— Dar noi nu vrem să arestăm un om nevinovat *şi* de aceea te rugăm să ne spui : Ce ai iăcut în noaptea în care s-au întîmplat toate astea la Iar ?

— Ce să fac ?! Nu am Iăcut nimic. N-am fost în stare să îngrijesc de far, ăsta e adevărul. S-a întîmplat ceva acolo, sînt vinovat. Era în grija mea.

— Cine este acela care a schimbat funcţionarea farului ?

— De unde să ştiu ? Dacă l-aş cunoaşte, nu v-aş spune ? Şi-a bătut joc şi de mine !

— Dar dumneata nu bănuieşti pe nimeni ? în noaptea aceea, nu ai auzit pe cineva umblînd pe afară ?

Dă-ne o mină de ajutor, ca să ne orientăm cercetările spre vinovat...

— N-am auzit nimic. Nimic, nimic...

— în ultimul timp, nu a venit nimeni la dumneata să-ţi propună să bei un pahar de vin, sau să încerce sa se împrietenească ?

— Nimic, nimic... Eu sînt un om cam tăcut, cine să vină la mine ? Stau singur şi pescuiesc.

— Nu te-a servit nimeni cu o bomboană, cu o prăjitură, sau o sticlă de suc ?

— Nu iau eu nimic de la nimeni. Iar în sat, unde ar fi putut să mă îmbie cu ceva, nu am mai fost de doua săptămîni. Ceilalţi de la far sînt în concediu.

— Spune-mi atunci, te rog, în ziua dinaintea furtunii Cu cine ai luat masa ?

— C>u cine ? se gîndi el... La prînz au fost mai mulţi, că au mîncat toţi băieţandrii aceia la mine. Auziseră că ştiu să pregătesc borş bun. Seara am lost numai eu, fata mea şi băiatul acela... Emil parcă îi spune.

N-au putut alia mai multe. Colonelul Aldea hotărî că e mai bine să-l lase tot la spital, ca să nu tulbure apele, şi îi spuse :

— Te rugăm să mergi înapoi la spital. Eu cred că ce ne-ai spus dumneata este adevărat. Dar trebuie să mai rămîi acolo cîteva zile, să te decolorezi complet. îţi vor da medicamentele de care ai nevoie. Dar să nu vorbeşti absolut nimănui despre cele discutate împreună.

■— Aveţi toată încrederea.

— Şi să nu spui nimănui că nu eşti bolnav. îmi promiţi ? *

— Pe cuvîntul meu de om bătrîn... /

După ce ieşi, colonelul Aldea îi spuse lui Dima :

— Vorbeşti cu medicul legist şi încerci să lămureşti la cit timp după ingerarea acidului picric pielea începe să se coloreze,

— Aş vrea să ştiu impresia pe care v-a lăsat-o acest om.

— Pot să-ţi spun că mi se pare un om cinstit.

— Şi eu am aceeaşi impresie. Vă spuneam că în variantele mele acest om nu are nici un loc activ. în urma acestui interogatoriu, cred că cel mai. bun lucru pe care îl am de făcut este să plec la Bucureşti.

— S-ar putea să prinzi şi acolo un iir bun. Vorbeşte mai întîi cu medicul legist.

Tot drumul pînă la spital, Pavlicenco a avut aerul unui om năpădit de gînduri contradictorii, cărora nu mai ştia cum să le dea de cap. Şi, intr-adevăr, aşa era. Pentru nimic în lume batonul n-ar fi putut spune cine i-a dat acel acid, care i-a îngălbenit pielea. Şi, în timp ce maşina înainta cu maximă viteză permisă spre spital, el îi trecu în revista pe toţi cei cu care fusese în contact în ultimul timp, şi asupra nici unuia nu se putu opri. Atunci cine ? Cei care vorbiseră cu el nu puseseră la îndoială cuvintele lui dar... îndoiţi tot sînt. Poftim în ce încurcătură a intrat el, om bătrîn, care îşi vedea liniştit de serviciul lui !

Medicul legist lua cunoştinţă de faptul că presupusul bolnav trebuie sa rămînă mai departe internat şi sa i se continue tratamentul.

Dima îl rugă apoi să-i spună la cit timp de la ingerarea acidului picric pielea începe să se coloreze.

— Timpul de colorare este în funcţie de mai mulţi factori, printre care cantitatea este unul dintre cei mai importanţi. Vedeţi dumneavoastră, mai mult acid picric poate să ducă chiar la îmbolnăvirea efectivă a celui care a ingerat-o. De aceea, cred că cel în cauză, ca să ajungă

să sufere, într-adevar, de icter, a luat acidul iu doze mici, la intervale scurte de timp. Dar s-ar putea sa se ii în timpi at şi altfel.

Dima constată ca nu poate să tragă nici o concluzie din cele ce i se spusese, fiind mai multe posibilităţi. Oricare ar ii iost cea adevărata insa, un lucru era sigur, ca cineva îl drogase pe batrîn, cu sau fără ştirea acestuia, în capul lui nu putea să încolţească aceasta idee, pentru ca, Iară doar şi poate, el nu auzise niciodată că există pe lume şi acid picric, cu atît mai mult n-ar ii ştiut acest efect al lui. Cineva a fost, şi poate că mai este încă, în apropierea lui. îl ştie batrînul, nu-I ştie ? Asta rănii nea de văzut. Va trebui ca în noaptea aceea să reia totul, să se gîndească la mai multe posibilităţi şi la tot ceea ce se întîmplase în ultimul timp. Dar poate că înainte de orice va trebui să plece la Bucureşti. Simţea că acolo va afla multe şi, poate, va dezlega chiar misterul acestei afaceri. Un gînd îl rodea, şi pînă cînd nu şi-l lămurea, nu avea odihnă. Ar ii plecat chiar atunci, dar trebuia să ajungă în Bucureşti dimineaţa. Lăsă totul pe a doua zi.

Dima se opri în faţa unei firme discrete, care anunţa că acolo este I.C.C.R.R. O clădire veche, cu ferestre mari, spaţioase, dincolo de care zări cîteva machete lucrate la scară. Cu un instinct sigur, fără să întrebe pe nimeni, ajunse în faţa uşii pe care o tăbliţă anunţa : Contabilitatea. Intră.

— Aş vrea să vorbesc cu tovarăşul contabil Emil Mărculescu, vă rog.

în cameră erau doi bărbaţi, dintre care unul atrăgea mai întîi atenţia prin dimensiunile lui cu totul ieşite din comun. Acestuia i se adresase, ştiind că oamenii graşi sînt, de felul lor, vorbăreţi şi mai totdeauna bine dispuşi. Nu se înşelase. Grasul se întoarse bucuros spre el, făcîncl să trosnească, ameninţător, scaunul pentru două persoane pe care stătea.

— Pe Emil îl căutaţi ? se înveseli el, ca şi cînd cei din faţa lui ar fi făcut o glumă bună. Află dumneata că e în concediu de odihnă.

— Tot în concediu ? ! După cîte ştiu, trebuia sa se întoarcă la serviciu de săptămîna trecută.

— Trebuia ? ! Da, de trebuit, trebuia, dar n-a venit încă. Se smulge greu din concedii.

— Nu înţeleg ce vreţi să spuneţi ! Cred că nu este un om care să mă încurce.

— Să ştiţi că este foarte de cuvînt. Doar în concedii îşi face de cap. Mai ales că anul ăsta s-a dus pentru prima dată la mare. Se satură mai greu. Fetiţe, plajă... baie. Grasul se amuza fără nici o răutate, săltîndu-şi cu graţie kilogramele pîntecului. Parcă numai dumneata îl cauţi ? Şi taică-său, dom'le, a telefonat după el. „Cum, n-a venit ? zice. Dar am dat peste telefonul ocupat !“ „N-a fost la birou, zic eu. Pot să jur ! Că n-a fost la birou, e adevărat, că nu a venit încă acasă, asta n-am de unde să ştiu.“

— E bine dacă la dumneavoastră poate lipsi oricine, cît timp vrea, fără să-l tragă cineva la răspundere.

— E, n-o lua şi dumneata chiar aşa. Emil e un băiat excepţional, conştiincios. Dar are şi el o slăbiciune. Mai în fiecare an pune o scrisoare la poştă şi ne trezim aici cu o cerere de concediu fără plată. Mie îmi scrie, că eu lupt pentru el ! Nimeni nu mai are curajul să-l înfrunte pe director, în afară de mine, chicoti grasul. Eu am răbdare să-l las să-şi verse focul. întîi îl ameninţă cu desfacerea contractului de muncă, pe urmă mă ia pe mine la rost, că aici e debandadă — aiurea ! nu e de loc, da' cînd e furios — şi pînă la urmă zice : „Cîte zile mai vrea ?“ „O săptămînă“, îndrăznesc eu. „Şi unde e ?“ „în Deltă.“ „Bine, se aprobă, dar dacă întîr- zie o zi, să nu mai vină. Doar nu-i fiecare de capul lui !“ Emil vine la ţanc. Şi directorul e sigur de asta. Admirabil băiat, duce secţia în spate. Nici un repaus. Dar îi place natura. Mai ales că anul ăsta a avut iar voie să se ducă la mare.

— De ce ?

— Asta e o poveste pe care nu pot să v~o spun, deoarece nu e importantă pentru dumneata.

— Cu tatăl lui aş putea să vorbesc ? S-ar putea să rezolv cu el treaba pe care o am.

— A, nu e în interes de serviciu ?

— O chestiune personală.

— Păi, zi aşa, dom ie ! Atunci nici nu trebuia să-ţi explic toate astea. Eu încercam să-l scuz. Uite numărul de telefon al bătrmului. Om foarte cumsecade şi eh

Tatăl lui Emil Mărculescu te cucerea de la primele cuvinte. O figură blajină, înviorată de ochii mari, albaştri, înţelegători. Dima l-a găsit în mijlocul grădinii, săpînd la rădăcina unor tufe de trandafiri. O grădină minunată, în fiecare colţişor

simţeai mm a pricepută a celui care se îngrijea de ea. Nimic nu era sădit la întîmplare,

— De mult n-am văzut o curte mai frumoasă, îi mărturisi Dima, simţind că orice altceva i-ar fi spus tiu l-ar fi bucurat în aceeaşi măsură.

Bătrînul îşi plimbă încîntat privirea pe deasupra florilor, dar nu spuse nimic.

— La măsuţa asta sînt sigur că jucaţi table, cum se înserează. E un loc ideal.

— Şah... Sînt un pasionat jucător de şah. Am înfiinţat un adevărat club. Toţi copiii din cartier vin seara aici, unde au loc dispute pasionante. Am iniţiat şi campionate. A fost ideea lui Emil, băiatul meu. Cu toţii smtern sub „patronajul “ lui. Băiatul meu este jucător de categoria „întîia.“ As î făcu el mîndru. Are aici cîţiva elevi, din care speră să scoată adevăraţi şahişti. Dacă veneaţi peste o oră, găseaţi grădina plină de viaţă. Pentru că, ştiţi ceva, domnule dragă, oricît ar fi de frumoasă grădina asta, clacă n-ăr folosi la nimic, degeaba aş îngriji-o. Pe cînd aşa... Eu credeam că după ce voi ieşi la pensie, mă voi plictisi. Măi ales că Emil n-a vrut să-mi dăruiască un nepoţel, pe care să-l plimb prin parc. Dar dacă vrei să nu te plictiseşti, găseşti întotdeauna ceva de făcut.

Bătrînul, încîntat că poate vorbi despre ceea ce îi pasiona, trecea de la un subiect la altul, fără nici un îndemn.

Pe Dima îl interesau mai ales aprecierile pe care le făcea el în legătură cu Emil. Nu erau pur şi simplu laude paterne, ci vorbea despre fapte care îl înfăţişau pe acesta într-o anumită culoare. Va să zică Emil era un pasionat jucător de şah, care a organizat un campionat pentru copii, care pregăteşte nişte viitori şahişti, care este apreciat ca un foarte bun funcţionar, şi de aceea i se tolerează ,această indisciplină a concediilor prelungite, lată ceea ce atrăgea atenţia la acest om. Atunci de ce să comită un gest ca acela de care îl suspecta el ? Cine să-l fi pus ? îl şantajează cineva ?

Se gîndi apoi la bătrîn. Sa fie un farsor ? 1 se păruse şi el un om aşezat, îndrăgostit de flori şi de copii, care e de părere că grădina lui n-ar fi avut nici un rost dacă n-ar li servit cuiva. Dar dacă bătrînul i-a vorbit aşa ca să-l inducă în eroare, bănuind care este scopul vizitei lui ? Pentru că, totuşi, Emil poate fi şi el suspectat ele lapte grave. Sau care o fi adevărul ?

Continuă să converseze cu bătrînul, mărturisindu-i că are o treabă oarecum urgentă cu Emil, iar un coleg i-a spus că mai este în concediu. A venit să întrebe clacă, într-adevăr, nu este acasă şi cînd se va întoarce. Pe măsură ce-i vorbea bătrînul se posomora, şi lui Dima nu-i scăpă acest amănunt. De ce se întrista bătrînul ?

— Tinere dragă, băiatul ăsta al meu mă ascultă în toate, numai în privinţa acestui concediu nu m-am putut înţelege cu el. Anul ăsta nu şi nu că se duce la mare, şî n-a fost chip să-l opresc, cu toate insistenţele mele.

în timp ce bătrînul vorbea, Dima căuta sa lege afirmaţiile lui de ceea ce ştia ca s-a petrecut. „Oare de ce a ţinut Emil ca anul acesta să se ducă neapărat la mare ? Nu cumva avea o î-ntîlnire ? Sau poate că trebuia să comită ceea ce a comis ? Cu toate că ţinea la tatăl lui, i-a călcat cuvîntul şi a plecat la mare !“

— îmi închipui că este un pasionat înotător.

— Da’ de unde ! Stă mai mult în casă şi iese doar seara, sau noaptea, pe lună, cînd adie briza. Mă rog, la vîrsta lui vrei să admiri luna. Mai ales dacă nu eşti singur.

„Şi cei doi au stat mai toată ziua în cort. După cum a mărturisit nevasta lui Marinescu, ieşeau numai seara, la plimbare şi petrecere. în Deltă s-a dovedit că nu ştie să rameze, ceea ce înseamnă că este foarte posibil să nu ştie nici să înoate. Şi, totuşi, are pasiune pentru mare.“

Aceste gînduri se succedau în fracţiuni de secundă, timp în care bătrînul

vorbea.

— Şi de ce vă supăraţi atît de mult că a plecat la mare ? Tot trebuia să-şi petreacă undeva concediul de odihnă. Dacă lui îi place să se plimbe pe lună, la mare...

— Să se fi dus la munte. Am tras destule cu el. Pentru sănătatea lui era mai bun muntele. Aerul de acolo este altfel. Şi, să vă spun drept, în momentul de faţă nici nu mai ştiu unde este şi dacă n-a făcut cumva vreo prostie şi se fereşte de mine. Acum cîtva timp, am crezut că a sosit în Bucureşti şi nu vrea să mă vadă. Numai cînd face o trăsnaie se fereşte de mine.

Bătrînul se apropie de urechea lui Dima şi, trăgînd cu coada ochiului spre casă, de unde probabil că se ferea să nu-1 audă nevasta, îi mărturisi :

— Mă tem să nu fi adus pe cineva de pe-acolo... Mă înţelegi ce vreau să zic ? A mai venit o dată cu o fată din concediu şi, una, două, că se însoară. I-am arătat eu lui î Mă gîndesc că şi acuma se fereşte de mine.

— Ce vă face să credeţi că a greşit iar ? Deocamdată e la mare şi nu ştiţi în ce condiţii se va Stoarce. Sau v-a scris vreo scrisoare în care îşi pregăteşte terenul ?

— Nu mi-a scris nimic. Nici nu ştiu dacă o mai fi la mare.

„Ce vrea să spună bătrînul ? deveni Dima şi mai atent. De ce nu e la mare ? Unde să fie ?“

— De ce vă îndoiţi ?

— Să vedeţi ce s-a întîmplat. Acum vreo cîteva zile, tot aşa, ca să mă conving că nu e în Bucureşti, mă scol cu noaptea-n cap şi mă duc să-i telefonez. Dimineaţa îl găsesc mai uşor, cînd se scoală să plece la serviciu. Peste zi, greu îl prind acasă, iar cînd e, scoate telefonul din furcă, şi pot să sun toată ziua. Acasă e mai mult cînd doarme şi nu vrea să fie deranjat.

Bătrînul povestea ca şi cînd toate astea le-ar fi auzit de undeva, nu i s-ar fi întîmplat chiar lui. Privindu-1, Dima avu iar senzaţia că se află în laţa unui om sincer, copilăros, care îi povestea totul cu o uşoară nuanţa de ironie binevoitoare la adresa fiului său, pe care evident că îl iubea foarte mult.

— Dar nu vrei să intri în casă ? Eşti un tînăr tare simpatic. Hai, intră puţin la noi.

Dima era convins că îl aprecia mai mult pentru ca liţatea mare de a asculta totul, fără să întrerupă cu întrebări plictisitoare.

— Aş prefera să rămînem tot aici, în grădină. E foarte plăcut şi probabil mult mai răcoare decît în casă.

— Da... cred şi eu î E foarte frumos ! De acum trebuie să înceapă să sosească şi copiii. Stăm aici şi, cînd se înapoiază nevastă-mea din spatele casei, unde am grădina de zarzavat, ne dă şi cîte o dulceaţă cu apă de la gheaţa. Ce spuneam ?

— Ceva despre un telefon de acum cîteva zile, cînd aţi vrut să verificaţi dacă fiul dumneavoastră...

— A, da ! Şi, mă duc să-i telefonez. Cînd, ti, ti, ti, ti... Ce crezi ? Ocupat ! Ha, va să zică aşa, feciorul meu, eşti acasă şi pe la mine nu dai ! Aştept puţin, fac iar numărul. Cînd, ce crezi ? ţîr, ţîr, ţîr, ţîr !... Degeaba. Nu răspunde nimeni. N-a mai vrut să ridice.

— Poate că aţi greşit numărul.

— Să fi greşit ? î Pînă la urmă a trebuit să cred asta, dar să ştii că nu mi s-a mai întîmplat niciodată aşa ceva. Să greşesc tocmai în dimineaţa aceea ?

— Poate că între timp a ieşit din casă. Cînd vorbea la telefon era pe picior de ducă.

— Ce să iasă ! Am dat destul de repede al doilea telefon. Ar fi auzit de la uşă. Nu pleca el atît de devreme. Şi unde sa plece cu noaptea-n cap, că l-am căutat la serviciu şi mi-au spus că nu s-a prezentat. Atît de dimineaţă nu pleca decît la birou.

Bătrînul povestea fără să bănuiască ce importanţă deosebită acorda tînărul fiecărui cuvînt rostit.

— Dar de ce nu vă duceţi să vedeţi care este adevărul ?

Bătrînul făcu un gest din care reieşea că, totuşi, nu se face să încerce

sa se convingă în acest fel.

— Şi clacă nu e singur? explică el. O să-î fie ruşine. Dacă voia să mă vadă, ştia unde să mă găsească. N-a venit... n-a vrut. îl iau eu la întrebări, cînd şi-o aminti de mine, n-ai dumneata nici o grijă. Nu de alta, clar mi-e frica de sănătatea lui.

— E suferind ?

— Acum nu mai suferă de nimica, dar e cam debil. Dar asta e altceva...

Bat rinul ocoli răspunsul, şi Dima nu insistă.

— Dragă Cati, avem un musafir, vino să ţi-1 prezint. Un coleg de birou de-a] lui Emil.

Dima nu-i spusese nimic în legătura cu identitatea lui, dar dacă bătrînul îi găsise una, o acceptă.

Mama lui Emil nu era mai puţin simpatică decît tatăl acestuia. Amîndoi erau nişte oameni pe care îi priveai cu plăcere. în vîrstă, liniştiţi, mulţumiţi de pre-ocupările lor de fiecare zi. îmbătrîniseră frumos. Cel puţin aşa părea.
lor ? Mai bine zis... el le-a făcut ?

Era mai mult decît mulţumit că venise să Iacă această vizita, care îi deschisese perspective nebănuite în cercetare. Fără sa ştie, bătrînul îi furnizase doua amănunte esenţiale, care veneau să sprijine un anumit punct de vedere. Peste cîteva minute urma sa mai verifice încă ceva şi apoi putea să spună ca cercetările au intrat în faza finală. Nu ramînea decît să mai zăbovească un timp, foarte scurt, la Bucureşti, pentru a strînge toate probele necesare. Dacă el gin dea bine ceea ce gin dea...

Ar fi plecat în clipa aceea de la bătrîni, dar ei i-au arătat atîta bunăvoinţă, incit n-a putut să refuze şi a

Din nou Dima era frămîntat de această nepotrivire dintre familie şi fiu. De ce a făcut acele fapte băiatul
servit o dulceaţă pregătita chiar de gospodină. Apoi se aruncă glonţ într-o maşină şi se îndreptă spre cel mai puţin aşteptat loc : casa cunoscutului muzician
Octav Nedelcu.

în timp ce Dima îi arăta motivul pentru care îl deranjează, profesorul tamburina scoarţele unui volum pe care îl ţinea pe genunchi. Mărunţel, fire nervoasă, cînd îşi ridica cioculeţul să-l privească atent, cînd îşi lăsa capul pe spate şi închidea ochii. Se concentra asupra celor spuse de interlocutorul său.

îl primi fără protocol, într-un halat de casă din atlaz albastru, încheiat cu un cordon lung, din acelaşi material. Părul lung, bărbuţa căruntă, lavaliera îi dădeau un aer deosebit, interesant. Profesorul, cu toate că trecuse de mult de şaizeci de ani, nu-şi arăta vîrsta. Faima de mare muzicolog şi-o cîştigase prin cîteva studii de specialitate, care fuseseră apreciate în mod deosebit şi peste hotare. Dima era sigur că nimeni altcineva nu-1 putea lamuri mai bine în chestiunea care îl interesa decît cel din laţa lui.

— Dumnevoastră — spuse Dima în încheiere — cred că ne puteţi spune cîte ceva despre acest cîntec.

Profesorul rămase în continuare pe gînduri, cu privirea pe jumătate închisă.

— Mda ! zise el, într-un tîrziu. E interesant ce-mi propui dumneata. Aş vrea însă, dacă poţi, desigur, să-mi fredonezi cuvintele pe care mi le-ai spus.

La orice se aşteptase Dima, numai la această propunere, nu. îi venea să rîdă. în viaţa lui nu cîntase de două ori. Melodiile preferate le fluiera. îşi aducea aminte că, în liceu, timp de opt ani, la fiecare încercare de a-! coopta în corul şcolii, i se spunea : „Eşti în schimbare de voce |“ Opt ani schimbare ! Ştia că e un

fel elegant de a-i spune cuiva că e lipsit cu totul de orice calităţi vocale. Ceea ce recunoştea şi el. Şi iată ca întâmplarea îl punea în situaţia de a cînta în faţa unui mare profesor !

Acesta îl simţi că ezită.

— Vrei să te acompaniez ? îl întrebă, îndreptîndu-se spre pian. Vino, te rog, mai aproape.

— îmi pare rău că trebuie să vă dezamăgesc — începu Dima să se scuze — dar nu ştiu să cînt bine.

— Bine ? Cine ţi-a cerut aşa ceva ? Mormăie şi dumneata melodia, s-o prind. Dacă găsesc partitura, îmi voi da mai uşor seama dacă este aceea pe care o cauţi.

— înţeleg, dar... cum să vă spun, mă tem că n-am să reuşesc. Vedeţi dumneavoastră, eu sînt în schimbare de voce, apelă el la cunoscuta formulă.

Drept răspuns, profesorul izbucni în rîs.

— înţeleg rezerva dumitale, dar să ştii că eu nu-ţî cer să dai un recital. Mai ales că eşti... în schimbare de voce.

„La urma urmei — îşi spuse — important este ca mormăiala mea să-i folosească !“

— Do, mi, sol, do--------do, sol, mi, do î cîntă profe
sorul, acompaniindu-se. începeţi, vă rog î

Dima ştia tnelodia, o avea în cap, dar era sigur că nu va putea s-o cînte. După cîteva opriri şi reluări, profesorul o prinse, totuşi, şi o execută la pian.

— Cam aşa ?

— Chiar aşa.

— Ai văzut că n-a fost greu ?

— Pentru dumneavoastră. Vă rog să nu-mi cereţi să fiu sincer în ceea ce mă priveşte.

Pe profesor îl amuzase copios scena care se petrecuse.

— Cum voi fi în situaţia să vă pot da un rezultat, vă telefonez.

— Acesta este numărul la care puteţi telefona. Spuneţi cine sînteţi şi lasaţi-mi vorbă cînd doriţi să mă vedeţi.

Ajuns în strada, Dima îşi umflă pieptul, răsuflînd ca după o treabă extrem de grea.

Nu avea însă timp suficient să se amuze şi el de păţania trecută. Trebuia să fie, cit mai curînd, în altă parte.

Cîiid stătuse de vorba cu tatăl lui Emil, tot timpul se întrebase de ce boală o fi suferit băiatul, dacă bă- trîriul era atît de îngrijorat că a plecat la mare. Ar fi putut suferi de inimă, desigur, dar la vîrsta lui e mai puţin probabil. De obicei, numai un bolnav de plămîni este oprit să meargă la mare. Mai mult ! O boală de inimă n-o ascunzi, pe cînd bătrînul s-a ferit să spună de ce suferă băiatul lui. Dacă a avut un accident pulmonar, Emil n-a avut voie să meargă mulţi ani la mare, iar anul acesta n-a mai rezistat. N-a mai rezistat sau a „trebuit“ să se ducă ? Iată ce ar fi vrut să ştie.

Se îndreptă într-acolo unde spera să-şi lămurească âiceastă problemă : spre dispensarul T.B.C. Ca să piardă cît mai puţin timp, s-a adresat directorului, arătîndu-i legitimaţia şi rugîndu-1 să pună pe cineva să caute fişa bolnavului cu numele Mărculescu Emil.

Cam nedumerit, directorul a cerut fişa.

Nu aşteptară prea mult şi sora se înapoie cu ceea ce i se ceruse, explicînci:

— Bolnavul nu mai are o fişă activă, fiind de acum stabilizat şi scos din controlul nostru. Aceasta este fişa lui.

— Las-o la mine, te rog.

Dima citi diagnosticul şi constată că nu este ceea ce căuta el. Ii explică directorului ce voia să realizeze prin această vizită :

— Vă rog să-mi spuneţi dacă bolnavul a avut cîndva şi o astfel de fişă la dumneavoastră. Mai precis, dacă există aici o radiografie, sau un alt material din care dumneavoastră să vă daţi foarte precis seama de starea pulmonară a acestui om. Apoi mă interesează dacă felul cum se prezintă el acum îi permitea să plece în concediu la mare, sau ar fi fost mai indicat să se îndrepte spre munte.

— Cred că există la noi şi o radiografie, care ar putea să ne arate exact imaginea pulmonară.

— Aşa ceva mă interesează în mod deosebit şi pe mine. S-ar putea să am această radiografie ?

Directorul, din ce în ce mai nedumerit, trimise sora să caute radiografia, pe care aceasta o aduse peste cî- teva minute.

Profesional, directorul privi clişeul în zare, şi Dima nu scăpă ocazia să-1 întrebe :

— A fost grav ?

— După cum se vede aici, nu a avut o formă prea gravă. Se vede un proces vechi, fibronodular, stabilizat.

— Deci poate pleca la mare fără nici o teamă.

— Desigur. Numai că trebuie să fie prudent şi să se ferească de excese. Dacă m-ar l i întrebat, desigur, i-aş fi recomandat să-şi petreacă timpul de odihnă la munte. în principiu marea nu este recomandată unui om care a avut o afecţiune pulmonară...

— Vă mulţumesc foarte mult !

Luă radiografia şi plecă mulţumit. Se duse drept la laboratorul de expertize, unde rămase aproape o jumătate de oră. Cînd ieşi de acolo, arăta aşa cum îl ştiau colegii în momentele hotărîtoare ale unei probleme.

Prima dispoziţie pe care o dădu fu aceea de a se supraveghea imediat casa în care locuia Emil.

T1M EVADEAZĂ

Tim privea insistent doi tineri care se întîlniseră pe trotuarul de vizavi de blocul în care era el. Păreau că nu se văzuseră de mult timp, după explozia de bucurie din clipa întîlnirii. Iată, trecuse de acum mai bine ele
0 jumătate de oră şi ei vorbeau la fel de aprins. Nimic nu ar fi putut să dea de bănuit că pe cei doi îi interesa şi altceva decît persoana celuilalt şi, totuşi, lui Tim îi atrăseseră atenţia. Nu pentru că ar fi observat ceva nefiresc în comportarea lor, ci pentru că lui trebuia să
1 se pară totul suspect. Dacă se interesa cineva de persoana lui sau de apartamentul în care locuia ?

Privea din spatele perdelei, iar la fereastră storurile erau pe jumătate lăsate. în cameră fiind mai puţina lumină decît afară, nu era văzut. „Ei, fir~ar să fie ! îşi spuse cu ciudă. Tocmai acum cînd reuşisem să fac legătura !“ Rămăsese să mai folosească această casă pînă cînd „M-3“ avea să-l adăpostească undeva. Şi acesta îi aranjase o locuinţă în care se putea muta peste două zile. Dar, iată, liniştea îi era tulburată de prezenţa celor doi tineri care stăteau de vorbă la intrarea blocului.

Trecu în bucătărie şi prîvî jos, să vadă dacă nu este cineva în faţa intrării de serviciu...

Un măturător îşi tăcea de lucru în dreptul blocului vecin. îşi simţi tîmplele zvîcnind. Ceva îi spunea că nu este totul în regulă, dar îi era imposibil să verifice această impresie. Nu putea dedt sa aştepte şi să observe tot ce se va mai îutîmpla.

Reveni în cameră şi privi pe trotuarul vecin. Cei doi tineri păreau că, în sfîrşit, s-au hotărît să se despartă. Ea îi arătă un bloc vecin şi porni intr-acolo. Din gesturile lor reieşea că fata se duce pînă acasă, sau la o prietenă, dar va reveni curînd. Urma ca el s-o aştepte în acel loc. Ceea ce se şi întîmplă...

Tim i! văzu pe tînăr plimbîndu-se apoi prin faţa blocului în care dispăruse fata, privind mereu în sus, ca şi cînd ar fi aşteptat ca ea să apară la o fereastră oarecare. ,,Să fie, într-adevăr, doi prieteni ?“

Reveni în bucătărie şi-l văzu pe măturător luîndu-şi masa. Muşca dintr-un codru de pîine şi mesteca rar şi absent. Tim îşi spuse că chiar dacă nu este nimic, tot nu poate să rişte să mai rămînă acolo.

Dar cum să iasă din bloc, şi încă avînd la el materiale compromiţătoare ? Să le distrugă ? Ar li făcut-o, dar numai după oarecare certitudine a pericolului.

Se plimba agitat de la un capăt la celălalt al camerei, cautînd o rezolvare a situaţiei în care se găsea. Din cînd în cînd privea pe fereastră să se convingă că cei doi mai sînt acolo... Inima îi tresări pentru o clipă cînd o văzu pe fată ieşind din bloc şi plecînd împreună cu tînărul care o aştepta... Nu cumva a fost, într-adevăr, o întîlnire care nu-1 privea pe el ?

Mai observă însă ceva şi anume că cei doi se apro- piară de o bicicletă rezemată de un pom, căreia pînă atunci nu-i dăduse nici o importanţă. Tînărul se urcă pe şa, fata se săltă şi ea pe cadrul bicicletei şi, rîzînd şi privind ştrengăreşte în urmă, să nu fie văzuţi de un miliţian, porniră. Numai după cîţiva metri însă, lanţul bicicletei scăpă, tînărul fiind nevoit să sară jos. El con-

sultă lanţul şi... se apucă să-l repare. Erau chiar în faţa blocului de la fereastra căruia îi privea Tini. Fata se lăsa păgubaşă, plecă după ce îşi luă la revedere.

Tim trăia sentimente contradictorii : cînd i se părea că este în pericol, cînd se simţea în siguranţă...

în spatele blocului, maturatorul îşi mînca mai departe bucata lui de pîine cu brînză. ,,Sînt în pericol ! îşi spuse ca o concluzie la tot ceea ce văzuse. Trebuie să mă consider suspectat. Şi atunci ? !“

Îşi aprinse nervos o ţigară şi, după ce trase cu sete cî~ teva fumuri, parcă o idee se înfiripă în mintea lui, dîn- du-i speranţe.

Ieşi din cameră în vestiar şi privi pe ochiul de control, dacă nu este cineva în faţa uşii, apoi rămase acolo, aşteptînd. Trecu mai bine de o jumătate de oră pînă cînd auzi răsucindu-se cheia în uşa apartamentului vecin. Cineva venea acasă. Tim bănui că este fata de serviciu. Ţinea de mina un băieţel de trei, patru ani. Deschise şi el repede uşa. Fata, cunoscîndu-1, probabil, pe locatarul din apartamentul vecin, se uită să vadă ane iese. Tim i se adresă :

— Domnişoară, dacă eşti atît de drăguţă, aş vrea sa îe rog ceva.

Fata îl privi nedumerită şi curioasă, fără să-i răspundă. Tim continuă :

— Sînt un prieten al vecinului dumneavoastră de apartament.

— îl cunosc pe domnul Emil.

— Mi-am închipuit şi de aceea vreau să vă rog ceva. Am constatat că telefonul lui s-a defectat şi aş dori să vorbesc neapărat cu cineva. îmi permiteţi să telefonez de la dumneavoastră ?

— Sigur că da. Nu sînt acasă dedt eu şi băiatul. Domnul şi doamna sînt la serviciu.

— Iţi mulţumesc.

închise cu grijă uşa apartamentului şi intră în cel vecin, pe uşa căruia era scris numărul 10. Fata, împreună cu băieţelul, trecu în bucătărie, nu ascultă ce vorbea vecinul la telefon. Poate că fusese educată să nu asculte cînd ceilalţi vorbesc.

Tim consultă cartea de telefon.

— Alo ? Getaxul ? Tovarăşe dragă, am nevoie de un furgonet. Se poate ? Vreţi să verificaţi ? Notaţi-vă numărul meu.

Spuse numărul aparatului de la care vorbea, apoi închise. Peste cîteva secunde, telefonul făcu apelul.

— Da, eu sînt. Va să zică un furgonet şi doi oameni. Dumneavoastră aveţi staţia în piaţă. Rugaţi-1, vă rog, pe şofer să ia şi doi oameni.'Vă mulţumesc foarte mult. Intr-o jumătate de oră, da ?

îi dictă dispecerului staţiei adresa, subliniind numărul apartamentului :

— Apartamentul 10, vă rog. Aşa, daţi-i un bileţel. Va să zică apartamentul 10.

Mulţumi fetei pentru bunăvoinţa de a-i fi permis sa folosească telefonul şi adăugă :

— Vreau să te mai rog ceva. Aştept un răspuns la telefon şi te-aş ruga pe dumneata să nu pleci de acasă pînă cînd nu-1 primesc. Are să sune un tovarăş Iliescu, şi te rog să vii să mă chemi. Eu sînt alături.

în timp ce vorbea, scoase din buzunar portofelul şt lăsă pe masă o bancnotă de zece lei.

— După aceea, cînd cobori, cumpără-ţi o prăjitură.

Fata îi promise că nu va pleca de acasă.

înapoiat în apartamentul lui, Tini se grăbi să golească un cufăr destul de încăpător, în care se păstrează, de obicei, hainele la naftalină. Acum, vara, era plin cu îmbrăcămintea groasă, de iarnă, pe care o scoase şi o înghesui. în şifonier. Cu o furculiţă căreia îi rupse trei dinţi, lăsîndu-i numai unul, găuri capacul şi legă de el o bucată de sîrmă nu prea mare. Privi apoi, nerăbdător, pe fereastră. Tînărul îşi repara mai departe bicicleta... Se grăbi să-şi termine treaba.

Prinse apoi de capac două scîndurele — pe care şi le procură desfăcînd două perii de ghete — astfel incit, în clipa în care îl închideai, cufărul părea bătut în cuie.

Doar ce terminase această treabă că în faţa blocului opri lurgonetul comandat şi doi oamnei coborîră din el. Peste puţin ei ajunseră la etaj şi se opriră în faţa uşii apartamentului 10. Cînd să apese butonul soneriei, se deschise uşa apartamentului 12 şi cineva li se adresă :

— Aţi şi sosit ? Dumneavoastră sînteţi cu furgone- tul, nu e aşa ?

— Da... Ni s-a spus să venim la apartamentul 10.

— N-a înţeles bine dispecerul. Aici, la mine. Eu am cerut un furgonet şi doi oameni. Am de transportat un cufăr.

Oamenii intrară în casă şi Tim le arătă cufărul despre care era vorba. Cînd cei doi voiră să-l ridice, le spuse :

— Lăsaţi-1 o clipă ! Haideţi în bucătărie să luaţi un pahar de lichior, între timp poate se îndură şi nevastă- mea să vină acasă. Ar trebui să meargă cu dumneavoastră, dar nu ştiu unde a plecat.

în bucătărie erau pregătite trei pahare pline cu băutură şi gazda îi îndemnă să le golească. Le turnă imediat al doilea pahar.

— Să ştiţi că ceasul marchează, se referi unul dintre cei doi la maşina care aştepta.

— Păi ce să fac, domnule, ce să fac ? î sări proprietarul cufărului, ca ars. Dumneata reuşeşti să te înţelegi vreodată cu nevasta ? Acum a fost aici !

Izbucnirea lui îi făcu pe cei doi să se privească amuzaţi. Cine ştie ce fel de femeie o fi şi nevastă-sa, dacă îl lasă acasă şi pleacă fără să spună soţului unde este.

— Am sa va rog să nu-1 răsturnaţi, li se adresa gazda, ciocnind paharul.

— Se poate ! sări cel mai in vîrstă. Cum stă, aşa îl ducem.

— Poftim ! Poftim situaţie ! se plimba furios clientul. Şi eu trebuia să fiu de mult plecat. Mă gîndesc că ar fi mai bine să vă duceţi dumneavoastră cu el. Te-ai supăra dumneata, dacă mi-ai arăta buletinul ? se adresă celui mai în vîrstă.

In prima clipă omul fu gata să se supere, dar bunăvoinţa de pînă atunci a gazdei îi înfrînse prima pornire. îi dădu buletinul, iar el îşi notă numele.

— îl duceţi la adresa asta. O să vedeţi o curte mare şi o casă retrasă mult în interior. întrebaţi de doamna Geta... Poftim ce vi se cuvine dumneavoastră şi cît trebuie sa daţi şoferului. Ce rămîne... mai beţi o sticlă.

Cît timp s-au cinstit, tînărul care îşi repara bicicleta s-a apropiat de şoferul „getaxuluî“, ţinînd o roată în nună. Desigur, voia să ceară ajutorul pentru a-şi repara camera spartă.

— Nu ai un petic şi pentru mine ? M-a lăsat în drum.

-— Nu. lucrez cu soluţie, şi peticul cald nu merge la dumneata.
— Fir-ar sa iie de ghinion ! Dar ce-i, tot se mută domnul Ion eseu ?
— Ştiu eu cine m-a chemat ?
— Locuieşte în apartamentul 4.
Pe mine m-a chemat la 10.
— Aha î Credeam că pleacă domnul lonescu. Noroc î
îşi văzu mai departe de treabă. De fapt, pe el îl interesa dacă maşina are vreo legătură cu apartamentul 12.
Tim ştia că acuma sosise momentul culminant al acţiunii lui... O chemă pe fata de serviciu din apartamentul vecin şi-i spuse :
— Ai fost atît de cumsecade cu mine îneît îndrăznesc să te mai rog ceva. Sînt în bucătărie doi oameni, care trebuie să ducă undeva acest cufăr. Pentru că eu nu mai pot aştepta, trebuie să plec în clipa asta de acasă, spune-le dumneata să ia cufărul şi lasă siguranţa la yalle, în urma lor. Ştiu că Emil are toată încrederea în dumneata.
— Cum să n-aibă, că mi-a lăsat de multe ori cheia sa-i fac ordine, cit timp era dumnealui la serviciu.
— Ştiam toate astea. Atunci spune-le dumneata că pot să plece.
Cum trecu lata spre bucătărie, el luă o servietă, o aruncă în cufăr, apoi... se bagă chiar el înăuntru. Din sîrma pe care o trecuse prin gaura făcută cu vîrful furculiţei făcu un belciug, pe care îl legă pe dinăuntru de un cui al închizătorii. Interiorul cufărului nu era luminat clecît de lumina care pătrundea prin cele cîteva găuri de aerisire din capete.

Două minute mai tîrziu oamenii apărură însoţiţi de vecina de apartament. Ei trecură o chingă pe sub cufăr şi-l purtară pe sus. Fata închise uşa în urma lot.

încet, încet, ajunseră la furgonet.

— Dă-i drumul la adresa asta, îi înmînă vîrstnicul foaia de hîrtie şoferului.

Cincisprezece minute mai tîrziu, maşina opri în faţa caSei cu numărul indicat. Apăru o femeie încă tînără.

— V-am adus cufărul, coniţă.

Ea îi privi ciudat, dar imediat păru că ştie despre ce este vorba.

— A... cufărul ?

— Din strada Mehedinţilor 321.

La auzul numelui străzii, femeia deveni deodată foarte amabilă.

— Sigur că da. Vă aşteptam. Duceţi-1 în casă.

Cufărul fu dus chiar în camera Getei şi oamenii plecară încîntaţi, deoarece mai primiră un bacşiş bun şi de aici. Cînd, după ce i-a condus, Geta s-a înapoiat în cameră, nerăbdătoare să vadă ce este în cufăr, a fost gata să dea un chiot, văzîndu-1 pe Tim stînd pe scaun şi aşteptînd-o.

— Ce-i cu tine aici ? Cum ai venit ?

— întocmai cum a ajuns Cleopatra la Caesar, în cufăr.

— De ce a fost nevoie de acest mijloc ?

— Mi s-a părut că locuinţa mea este supravegheată. Poate că nu este şi doar mi s-a părut. Din prudenţă, am şters-o cît mai repede.

— înseamnă că vi s-a luat urma, se îngrozi ea.

—Mie nu cred, deoarece n-am apărut încă nicăieri. Mă tem să nu se fi întîmplat ceva la Constanţa.

— Şi de ce ai venit aici ? îl întrebă cu teama ne- ascunsă. Vrei să mă bagi şi pe mine ?

— Nu aveam unde să mă duc în altă parte, „M-3“ mi-a promis adăpost, dar peste o zi sau 4^ua. Pîna atunci...

Geta îşi frîngea degetele, neputincioasă, deoarece îşi dădea seama că altă rezolvare, într-adevăr, nu exista. Trebuia să-l adăpostească două zile, oricît de neplăcut şi periculos ar fi fost.

Se pare că există şi o obişnuinţă a pericolului. Trăind mereu în mijlocul unor situaţii primejdioase, reuşeşti să te înveţi cu ele şi stăpînirea de sine este perfectă. Geta ştiuse odinioară să-şi strunească nervii, dar, de ani de zile de cînd „nu mai lucrase“, pierduse acest antrenament. Iată, acum îşi trăda prin gesturi emoţia de care era cuprinsă.

— Te previn că la mine este foarte periculos să rămîi mai mult timp. Dacă fratele meu te descoperă, nu mă îndoiesc nici o clipă că te va denunţa.

— Ţi-e frică de el ? !

— Da. Cît despre tata...

Geta ezită. Nici ea n-ar fi putut spune cum ar fi reacţionat el, dacă l-ar fi văzut. Vlad îl cunoştea pe Tim şi ştia unele lucruri despre el. Mai întîi şi mai întîi ştia că fugise din ţară, şi dacă l-ar fi găsit ascuns, cu siguranţă că ar ii înţeles ce caută.

—• Iar domnul Arghirescu ? insistă Tim, simţind ne- hotărîrea ei în a aprecia reacţia tatălui.

—- Despre tata nu ştiu ce să spun. După cum îl cunosc, niciodată nu s-ar angaja într-un joc ca ăsta. De altfel, dacă ar fi ştiut că am „lucrat“ în timpul războiului, ar fi fost nemîngîiat. Ar ii mai bine să nu vă în- tîlniţi, dar ghinionul este că tocmai acum au sosit în Bucureşti şi vor rămîne definitiv, l-a chemat insistent fratele meu. Ai avut, totuşi, şansa să vii la o oră cînd ei nu sînt acasă. Tata îşi serbează al şaizeci şi cincilea an de viaţă şi au plecat după cumpărături. Vom avea invitaţi şi, ceea ce este mai neplăcut, casa va fi dereticată de la un capăt la celălalt. Unde să te ascund ?

— In camera ta...

— Nu eşti genul meu, ca să le ţin acolo, îl ironiza, trădîndu-şi nervozitatea. Cum să stai în camera mea cînd mama intră acolo din cinci în cinci minute ? Exista în pod o cămăruţă de serviciu în care şi-a îngrămădit tata hîrţoagele, cînd a plecat în provincie. Ai sa te delectezi parcurgîndu-i manuscrisele. E şi un pat, pe care, dacă-1 scuturi puţin, ai să poţi dormi. Hai să vezi despre ce este vorba.

Tim o urmă. Urcară scara de serviciu, ajunseră în pod şi se opriră în faţa unei uşi. Cînd intrară, el se trezi într-o cămăruţă de cîţiva metri pătraţi, pe pereţii căreia erau montate rafturi, folosite odinioară pentru borcane şi cutii de conserve, acum însă erau pline de mape cu manuscrise, şpalturi, foi dactilografiate.

— Tata e convins că aceste hîrţoage vor interesa, cîndva, Academia. Dacă te plictiseşti, citeşte cartea asta. Mi se pare cea mai izbutită, îi arătă ea un dosar pe care era scris titlul : „Visul“. A avut succes la vremea ei. De rest voi avea eu grijă. Acum te las, pentru că s-ar putea să sosească, din clipă în clipă, tata şi mama.

Coborî şi prima ei grijă fu aceea de a tîrî cufărul în beci şi a-1 ascunde cît mai bine.

Urcă scara împieticindu-se. Din cauza emoţiei, obosise mai mult decît s-ar fi cuvenit pentru treaba făcută...

COLIVIA ESTE GOALĂ

Lui Dima i se păru că supravegherea casei lui Emil nu este suficienta, cu atît mai mult cu cit el voia sa aibă cit mai repede răspunsul la o anumită întrebare.

Se hotărî să pătrundă în casă. Cei care supravegheau apartamentul 12, şi care observau atenţi orice bărbat care intra şi ieşea din bloc, nu sesizaseră nimic deosebit. Se părea ca, în lipsa locatarului, în apartament domnea liniştea.

Cu toate astea, chiar a doua zi, bătrînul pensionar, tatăl lui Emil, se trezi iar cu Dima ia poarta. Cînd l-a zărit, l-a întîmpinat bucuros că poate să-i arate ceea ce el numea „şcoala de şah".

— Aţi uitat ceva ? l-a întrebat, zîmbindu-i cu toată iaţa. Uitaţi-vă, au venit cîţiva dintre copiii mei.

— „Şcoala" dumneavoastră n-a luat vacanţă ?

Pe bătrîn il încîntară aceste cuvinte.

— ,,Şcoala" mea — spuse el — funcţionează tocmai în timpul cînd cealaltă este închisă.

Privi mulţumit în jur, apoi se apropie de urechea lui Dima, cu aerul conspirativ, copilăresc, şi adăugă :

— Decît să spargă geamurile în cartier ! Dar ce s-a întîmplat de aţi revenit ?

— Aş vrea să stau de vorbă cu dumneavoastră, dar să fim numai noi. Avem de vorbit ceva important. Puteţi să-i lăsaţi singuri cîteva minute ? arătă spre copii.

— Desigur. Sînt un exemplu de cuminţenie. Să mergem în casă. Acolo nu ne deranjează nimeni.

!l pofti pe Dima să se aşeze pe un scaun şi aşteptă privindu-1 întrebător.

— Este vorba despre un dosar de care avem neapărată nevoie la birou. Se face un inventar, şi unele acte sînt la Emil. Cu ajutorul dumneavoastră am vrea să-l căpătăm.

— Şi acest dosar nu trebuia să fie la el ?

Bătrînul întrebase alarmat, dar Dima se grăbi să-l liniştească :

— Dimpotrivă, trebuia să stea la el, dar s-au cam încurcat treburile din cauză că şi-a prelungit concediul de odihnă.

— I-am spus eu că nu e bine ce tace î izbucni bătrînul, mîhnit că fiul lui este în neregulă.

— V-aş propune să mergeţi dumneavoastră cu mine pînă la el. Dosarul trebuie să fie undeva, la îndemînă, poate chiar pe masă. Aveţi o cheie ?

— Da, dar nu m-am folosit niciodată de ea. Ştiţi... odată, cînd el era de serviciu, într-o dimineaţă, am fost la el şi... hm... nu era camera singură. Emil era logodit...

— De data asta nu poate să mai fie aşa, pentru că el nu este în Bucureşti.

— Dar nu v-am spus că... în sfîrşit, sunaţi dumneavoastră, poate că vă răspunde.

Bătrînul se învoi şi plecară spre locuinţa lui Emil. Tatăl era pe gînduri. Poate că se gîndea la dosarul de care aveau nevoie cei de la serviciu, poate la posibilitatea de a nu găsi camera goală. Pentru Dima bătrînul era unul dintre acei oameni care trec prin viaţă fără nici o încurcătură, care îşi fac cinstit slujba şi nimeni nu-1 întreabă nici „ce mai faci ?" De aceea,

nu-i convenea că băiatul lui provoacă astfel de nereguli, pe care trebuia să le soluţioneze el. Tocmai el, atît de nepriceput în astfel de probleme.

Maşina opri în faţa blocului, Dima recunoscu lucra* torul miliţiei, care se plimba prin faţa casei ca un om fără treabă. îl privi întrebător pe bătrîn.

— Apartamentul 12, îl informă el, păşind pe scări

în faţa uşii întîlniră un tînăr care tocmaiTşi ridicase degetul de pe butonul soneriei.

— Pe cine căutaţi dumneavoastră ? i se adresă bătrîn ul.

— Pe tovarăşul Emil Mărculescu.

— E plecat din Bucureşti. Puteţi să-mi comunicaţi mie, dacă aveţi ceva pentru el. Sînt tatăl lui.

— Foarte bine. Se pare că tocmai intraţi. Vreau să stăm de vorbă cîteva minute.

Dima luă cheia şi descuie el uşa, făcîndu-i semn bă- trînului că face asta ca să se convingă mai întîi că nu este nimeni înăuntru. Bătrînul nu şi-a dat seama că tînărul găsit în faţa uşii s-a plasat astfel încît el a rămas în dreptul peretelui, aproape pe scări, în spatele lor.

Dima deschise precaut uşa, apoi o închise iar, spu- nîndu-i, şoptit, bătrînului :

— Staţi, vă rog, pe scară. Să nu fie cineva străin înăuntru...

Bătrînul rămase lipit de perete, deodată înfricoşat de ceea ce i s-a spus.

Dima făcu apoi un pas în vestiar, îşi scoase pistolui şi se apropie de a doua uşă, stînd în dreptul tocului. Tînărul întîlnit la uşă rămase tot afară, cam în dreptul zidului, privind încordat înăuntru. Mîna lui dreaptă era în buzunarul pantalonului. *M*

Dima ciocani în uşă şi aşteptă în zadar, nimic nu se mişcă în cameră. Apasă brusc clanţa şi împinse uşa, el rămînînd pe loc.

— E cineva aici ? întrebă, cu glas normal. Dacă e cineva înăuntru, să vorbească! Ceru a doua oară, mai imperativ, dar nimic nu se clinti.

Dima se lăsă deodată în genunchi şi privi pe lingă tocul uşii, în camera de alături. Dacă era un agresor, s-ar ii aşteptat să-l vadă, apărînd la înălţimea unui om, iar pînă să-şi îndrepte, eventual, arma în jos, el ar ii parat.

Nu era nimeni.

Dima intră în camera şi puse mina stingă pe clanţa uşii care dădea probabil spre baie. Dintr-o aruncătură de ochi se asigură că nu exista nici un loc în care să se poată ascunde cineva. în bucătărie nu era, de asemenea, nimeni.

Tînărul de la uşă intră şi el în cameră şi se duse drept la şifonier, căruia îi deschise uşile cu precauţie.

Bătrînul, asistînd la felul ciudat în care au pătruns în casă cei doi vizitatori, a înţeles că treburile sînt mai complicate decît îl lăsaseră pe el să înţeleagă.

— Ce s-a întîmplat ?

Cînd îl văzu cum stătea în pragul uşii, privind speriat în jur, Dima se înduioşă. Acest om cumsecade poate că va trăi în curînd cea mai mare dramă din viaţa. Privirea lui îngrijorată cerea să i se spună adevărul. Dar care era acest adevăr ?

— Explicaţi-mi, *va* rog, ce s-a întîmplat aici ? Mi-aţi spus că veniţi după un dosar şi...

Dima se hotărî să-i mărturisească adevărul şi începu prin a-i spune cine este. Bătrînul făcu ochii mari. însemna că s-a petrecut ceva grav.

— V-am adus aici, pentru că am vrut sa mă conving că nu locuieşte nimeni în acest apartament. Nu v-am mărturisit din prima clipă adevăratul scop al vizitei, deoarece nu am vrut să vă îngrijorez.

— Şi — întrebă batrînul cu teamă — a fost cineva aici ?

Drept răspuns Dima îşi plimbă privirea prin cameră. După ce inspecta în acest fel lucrurile şi obiectele, răspunse ;

— Nu ştiu. Va trebui să vedem.

Cercetară cu atenţie camera, dar se părea că nimic nu dovedea prezenţa de curmei a cuiva în acest loc.

Dima trecu în bucătărie şi găsi pe masă păhărelele şi sticla de lichior. Oare cine băuse ? Fiecare dintre ele aveau amprente clare, uşor de citit. Le arătă cu privirea tînăruiui care îl însoţea şi-i spuse :

— Să fie cercetate. Mă interesează să aflu în timpul cel mai scurt dacă au fost folosite de curînd sau cu mai multe zile în urmă.

Tînărul îl privi oarecum nedumerit şi Dima îl întrebă :

— Vrei să ştii cum ar putea să afle?

— Mărturisesc că da.

— Cîte grade are lichiorul ?

— Scrie pe sticlă : 40°.

— E simplu, deci. Alcoolul se evaporă mai repede decît siropul. Dacă lichiorul din paharul acesta golit pe jumătate are 40°, s-a băut cu el chiar azi, dacă va avea 30°, ieri sau alaltăieri, iar dacă va avea 20°, ceva mai de mult. Nu poţi pune un diagnostic precis, dar,cu oarecare aproximaţie afli ceea ce te interesează. Vreau un răspuns urgent.

Tînărul luă paharele cu mare atenţie şi ieşi din bucătărie. în uşă se întîlni cu bătrinul, care tocmai intra.

— Aici a fost cineva ! Sînt sigur.

— Ce vă-face să credeţi ?

— A luat cufărul. Cineva care a luat cufărul. Veniţi şi vedeţi unde a fost.

I-a arătat locul, mai prăfuit, în care fusese cufărul.

— Aici avea Emil un cufăr cam atît de mare, în care îşi ţinea hainele de iarnă.

— Poate că a plecat cu el.

— Nu este adevărat ! Doar l-am condus la gară. A plecat numai cu o valiză, nu prea mare. Lui nu-i place să călătorească dacă are bagaj mult.

Noua descoperire ridica ,în mintea lui al doilea mare semn de întrebare. Primul fusese ridicat de cele trei pahare. Dacă se va constata că au fost de curînd golite, cine au fost cei trei ? Se aştepta să găsească aici un om, sau semnele care să dovedească existenţa lui. Iată, avea dovada că au fost trei. Atunci cîţi complici sînt ?

Situaţia îi apăruse, dintr-o dată, mult mai alambicată. Şi iată, acum constata dispariţia unui cufăr. La ce l-au folosit ? Ce au pus înăuntru ? Şi dacă au pus, unde au transportat acel ceva ?

Bătrînul îl privea, aşteptînd să-l audă dînd o explicaţie faptului remarcat de el. Curiozitatea lui era legitimă, dar Dima ce putea să-i spună ? Mai ştia că nu este numai curios, ci şi îngrijorat. Poate mai mult îngrijorat. Doar toate astea se petrecuseră în casa băiatului lui.

Ca un răspuns la aceste gînduri, bătrînul îl întrebă, cu glas tremurat :

— Dar spuneţi-mi, vă rog, ce s-a întîmplat ? Unde este fiul meu ? Nu înţeleg nimic.

-— Nici eu nu pot să vă spun prea multe, în momentul de faţă. în curînd însă vom lămuri întreaga poveste şi veţi înţelege şi dumneavoastră xe s-a, întîmplat.

— Dar în casa fiului meu a intrat un răufăcător.

—într-adevăr, cred că a fost aici un răufăcător.

— A intrat în casa fiului meu fără permisiunea lui. Vă rog să-l căutaţi pe fiul meu şi să-i spuneţi imediat ce s-a întîmplat.

—Vom anunţa să fie căutat...

Pe Dima îl impresionă zbuciumul acestui bătrîn. îşi imagina viaţa lui tihnită, plină de bucurii mici, mulţumit de fiul lui serios şi ascultător, care îi făcea, din cînd în cînd mici trăsnăi. Pentru el, fiul lui era cel mai bun, cel mai iubitor, cel mai cuminte copil... Şi iată că durerea avea să intre în casa acestor bătrîni, tulburîndu-le traiul. Poate că după această lovitură grădina se va ofili neîngrijită, copiii din cartier îl vor ocoli pe bătrînul mereu cu lacrimi în ochi. „Şcoala de şah“ îşi va închide pentru totdeauna porţile...

Simţind că aici nu mai are ce face, bătrînul îşi exprimă dorinţa de a pleca acasă. Deodată îmbătrînit, se urcă în maşina care aştepta în faţa blocului. Dima îi promise că îl va ţine la curent cu tot ce se va mai întîmpla.

în clipa în care maşina care îl ducea pe bătrîn se îndepărta, o alta opri în faţa aceluiaşi bloc. Aducea răspunsul laboratorului : lichiorul probabil că fusese turnat în pahare cu foarte puţin timp mai înainte. „Va să zică, numai cu puţin timp mai înainte de a sosi eu, trei oameni au ciocnit paharele în acest apartament. Poate şi-au spus la revedere, deoarece au luat apoi

cufărul şi au plecat, gîndi cu necaz. Iar eu am găsit colivia goală.“

Se plimbă mult timp pe gînduri, din cameră în bucătărie şi de acolo înapoi. Privirea parca îi căuta ceva. Ar fi dorit să mai găsească o dovadă a existenţei acelui cineva în camera asta.

Sălta, cu un gest mecanic, capacul cutiei de gunoi şi privirea îi fu atrasa de un cocoţoş de hîrtie. 11 ridică şi constată că era plin de grăsime. Fusese probabil întins pe masă, apoi aruncat. Căută data şi făcu o constatare deosebit de preţioasă.

— Va să zică dumneata ai fost acela care ai ţinut atît de mult ca Marinescu sa nu ajungă la far, murmură el.

Ziarul purta data zilei cînd în Deltă se în timp lase tentativa de omor.

— După ce ţi-ai îndeplinit „misiunea“, ai venit repede în bîrlog. Ce păcat că nu am sosit cu puţin mai înainte.

Dima se aşează într-un fotoliu din colţul camerei şi medită la tot ceea ce se întîmplase. într-un tîrziu spuse unui lucrător care tocmai sosise sus :

— Să fie întrebaţi toţi cei care au supravegheat casa dacă pot să spună ceva în legătură cu un cufăr. E foarte important să aflu .cît mai repede acest răspuns.

Peste o jumătate de oră i s-a spus :

— Chiar astăzi un furgonet a transportat la o adresă necunoscută un cufăr, dar de la apartamentul 10.

Dima a sărit în sus de parcă deodată fotoliul s-ar fi încins sub el.

— Cum ? ! Astăzi ? !

S-a dus glonţ la uşa apartamentului 10, unde i-a deschis chiar fata-n casă.

— A luat cineva astăzi un cufăr de la dumneavoastră ? a întrebat-o direct.

— Nu de la noi. De la domnu’ Emil. Prietenu* dumnealui a venit şi a telefonat de la noi după maşină, că telefonu’ dumnealor nu mai merge...

Şi i-a povestit lui Dima toată întîmplarea cu acel cufăr. Urma să caute acul în carul cu fîn.

ANIVERSAREA

De cinci venise la Bucureşti, Tuţi şi Vlad Arghirescu trăiau clipe neaşteptat de fericite. întîlnirea cu oraşul, cu prietenii, felul cum se purta Doru cu ei, toate făcuseră să regrete timpul petrecut departe de casă. Doru era un adevărat fiu îndatoritor, dorind din inimă să le facă plăcută şederea aici. Urmau să plece, peste puţin timp să-şi aducă lucrurile. Exuberanţa băiatului nu era umbrită decît de ironiile Getei, care ar fi vrut să-i vadă pe părinţi plecaţi cit mai curînd în provincie. Printr-o înţelegere tacită însă, toţi trei treceau peste răutăţile ei, ţinînd la buna dispoziţie creată. Geta începuse să se simtă singură în mijlocul lor. Doru .însă era înduioşat de bucuria pe care o citea în ochii părinţilor. Singura care îi ţinea isonul Getei era bunica, mama lui Tuţi Arghirescu. Cu toată vîrsta ei înaintată — se apropia de optzeci de ani — nu scăpa nici o ocazie în care putea aminti anii din timpul . cît avusese editura, lăsînd mereu să se înţeleagă că datorită ei şi lostului soţ Vlad ajunsese un scriitor cunoscut.

Iată că sosi şi seara petrecerii. Vlad Arghirescu plecase de acasă pe ascuns, să cumpere un buchet de Hori pentru soţia sa, iar ea se refugiase în bucătărie, unde îi pregătea o surpriză.

Furişîndu-se ca un adolescent, el intră în hol, ţinînd buchetul de „nu mă uita“ ascuns sub ziar. Se înserase şi se temuse că sosiseră primii musafiri înaintea lui, dar nu

găsi pe nimeni dintre cei invitaţi. Tocmai se pregătea să aranjeze floricelele intr-o vază, cînd Iuţi Arghirescu intră, surprinzîndu-1 :

— A, v-am prins, maestre ! îl ameninţă ea. E ora opt şi jumătate şi dumneavoastră abia acum vă înapoiaţi acasă.

— Dar ce înseamnă asta ? se prefăcu supărat. Şi astăzi trebuie să dau explicaţii ca un adolescent fugit la întîlnire ? Cer ca în ziua în care actele pretind că aniversez al... al cincizeci şi cincilea an de viaţă...

— Vai, ce emoţionat eşti ! îşi împreună ea mîinile, minunîndu-se. Ai uitat chiar şi ce spun actele.

— Ssst ! Te rog ! Să nu audă cineva. Şi apoi, dacă vrei un argument care să te convingă, îţi amintesc că toţi cei care vor fi aici peste o jumătate de oră ştiu că soţia mea este mai tînără decît mine cu zece ani... Ei, cîţi ani împlinesc astăzi ?

— Patruzeci, dragul meu, ce mai întrebi ?

— Abia acum meriţi acest buchet.

— Al treizeci şi doilea, şopti Tuţi, emoţionată. N-ai uitat niciodată... Numai tu nu te schimbi.

— Fiecare familie, ca şi fiecare popor, are tradiţiile ei.

— Mă obligi să-ţi ofer şi eu tot acum darul meu. Aşteaptă puţin.

Fugi de lingă el, iar cînd se reîntoarse avea în mînă o carte foarte frumos legată în piele albastră.

— Poftim !

Vlad o cercetă curios şi făcu ochii mari, surprins :

— „Patima“... Unde ai mai găsit acest exemplar ? Sînt atîţia ani de cînd nu am văzut cartea asta. Zilele trecute mi-am amintit ce succes a avut şi aş fi recitit-o. *

— Bebe mi-a procurat-o. Aşa pretinde, dar cred că o avea în biblioteca lui.

— îţi mulţumesc, Tuţi ! Sînt foarte bucuros *V* Oare cînd a apărut ? Nu-mi amintesc precis anul.

— Ai uitat într-adevăr ? în treizeci. A fost prima ta carte de mare succes. Eu am considerat-o întotdeauna darul tău de nuntă. Bebe a dat atunci tonul. El a scris cele mai entuziaste cronici...

Ochii lui Tuţi se umeziseră iar. Vorbea cu melancolie şi resemnare :

— Ah, Doamne ! Parcă a fost ieri, dar eram atît de tineri... Te văd dînd autografe... Simt şi acum forfota din jurul tău. Seara — iţi aminteşti ? — luam maldărul de ziare şi decupam cronicile... Asta era misiunea mea. Erai atît de căutat, iar eu caraghios de geloasă pe toate puştanele' care te asaltau. Oare s-au întîmplat toate astea ? N-a fost întotdeauna această linişte în jurul nostru ?... Pe urmă...

— Tuţi dragă ! Astăzi nu ne gîndim la nimic neplăcut. Apoi, pentru a schimba discuţia : Mi-ai amintit adineauri de ceva extraordinar. Dosarul în care decupai tot ce apărea în legătură cu cărţile mele. Am să-l caut chiar astă-seară, să-l arătam invitaţilor... Ar fi ca uri fel de carte ele vizită a mea. Cu atît mai mult, cu cît vin şi invitaţi care nu mă cunosc. Mă refer la prietenul lui Doru.

Rămaseră în mijlocul holului privind cartea frumos legată. Aşa i a găsit Geta.

— Pun prinsoare, tată, că mama ţi-a amintit vremea cînd toate ziarele scriau despre dumneata.

— Geta î Nu continua şi astăzi ! îi ceru Tuţi, mîh- nită că nu pierdea prilejul să-şi afişeze cinismul de parada.

De and reveniseră în Bucureşti, constatase că nu-şi mai recunoaşte fiica.

— Bine, astăzi voi fi cea mai cuminte fetiţa. Beau ceva tare şi am să fiu bine dispusă, claca aşa cere împrejurarea.

— Eşti din ce în ce mai greu de înţeles. Şi nu ştiu ce s-a putut întîmpla cu tine în tot acest timp. Te sileşti să semeni/Cu Teddy.

— Nu ştiu de ce vă supără atît de mult clarviziunea lui. în fiecare zi o sută de motive ne dovedesc că are dreptate. Dorinţa fericirii este o boală cronică la oameni.

— Şi astea sînt tot cuvintele lui î Vlad, spune-i ceva !

— Nu, tată ! Astăzi, nu. Doar e ziua ta. îmi dai voie să te sărut ?

Vlad nu-i răspunse. Trăsăturile feţei i se înăspriseră, iar privirea-i gravă o ocolea. Geta se apropie, totuşi, de. el şi-l sărută.

— îţi închipui că nu-ţi ofer nici un cadou, îi spuse, abia voalîndu-şi ironia. Cadourile sînt o prejudecată ca oricare alta... şi cum eu sînt împotriva tuturor prejudecăţilor... Dar să revenim: îţi doresc mulţi ani, tată.

— Mulţumesc.

Răspunsul fu astfel dat, încît Geta nu putu să nu remarce :

— Pe mine mă pedepseşti şi cînd îmi mulţumeşti.

— Cu tine se poate discuta din ce în ce mai puţin.

— Chiar de loc ! Dar să nu spulberăm şi astăzi buna dispoziţie. Trebuie să vină şi Doru. El o să împrăştie atmosfera pesimistă... Mamă, îmi dai vreo misiune de îndeplinit ?

— Te rog să ştergi paharele de pe tava aceea. Sînt nefolosite de atîta timp.

Geta se apucă de treabă. Gesturile ei erau însă mecanice, gîndurile îi zburaseră în altă parte. Tuţi Arghi- rescu se apucă şi ea să frece tacîmurile de argint, oxidate. Vlad se aşează într-un fotoliu şi se cufundă în lectura cărţii pe care i-o oferise Tuţi. Aşa i-a găsit Doru. Şi, într-adevăr, în clipa în care intra în cameră, atmosfera grea şi stînjenitoare fu împrăştiată.

— Sărut mîna, mamă ! strigă din prag. Tată, dumi- îale îţi doresc o mie de ani de viaţă !

Se repezi şi-l îmbrăţişă. Tatăl simţi toată dragostea acestui gest.

— Te sărut şi pe tine, Geta ! Tot bine dispusă ?

— Trebuia să vii tu, ca să înviorezi puţin atmosfera. Nu de alta, dar să ne găsească invitaţii fericiţi.

— Dacă ai fi atît de rea cum vrei să pari... De vină sîntem noi, care te-am luat în serios, ba chiar te-am răsfăţat, cultivîndu-ţi această poză.

— Decît să te hazardezi în aprecieri, mai bine spune ceva... optimist. Vorbeşte despre... mă rog, nu găsesc ce, dar...

— E atît de greu să-mi dai un subiect optimist ?

— Ţie ? Nu. Dacă nu pot să-ţi ofer pe loc un subiect „frumos“, este din cauza mea. Eu nu pot să-l concep. Tu poţi să fii „optimist“ şi în faţa unui incendiu. Priveşti flăcările şi vorbeşti despre blocul-turn care se va înălţa pe acelaşi loc.

Din pachetul pe care îl avea sub braţ, Doru scoase la iveală un volum frumos cartonat în coperţi roşii.

— Mi se pare că astăzi îmi refac biblioteca personală. „Studentul“, citi el titlul gravat pe copertă.

— Eram sigură ! interveni iar Geta. Aş fi putut să jur că e vorba de cartea asta.

— Geta, nu ţi se poate ascunde nimic.

— Dar voi aţi răscolit toate anticariatele ! îţi mulţumesc, Dorule ! Prima mea carte...

— La care eu ţin cel mai mult. Am recitit-o zilele astea şi rămîn la aceeaşi părere dintotdeauna.

Primul musafir puse capăt discuţiei. Tuţi Arghirescu se grăbi să-i iasă în întîmpinare.

Sosise Vişan, un cunoscut de demult al lui Vlad, cam de aceeaşi vîrstă cu el. Era un tip pe care dintotdeauna societatea lor îl acceptase pentru pitorescul şi glumele lui. Gata oricînd să facă o constatare hazlie, înveselea imediat pe cei din jurul lui. în trecut făcuse multe învîr- teli, reuşise să ajungă la o oarecare situaţie materială, dar era privit ca un semidoct, deşi avusese odinioară chiar o gazetă proprie. Era un bărbat pe faţa căruia citeai de la prima vedere însăşi concepţia lui despre viaţă : obrajii mari, roşii de sănătate, ochii micşoraţi de pungile de grăsime de sub ei, nasul mic, parcă lipit întîm- plator între pometii proeminenţi. Purta pălăria puţin pe spate şi de aceea ar ii putut uşor părea chefliu. Pentru că nu era prea înalt, pentru că în faţă abdomenul i se bombase ca o minge, pentru că purta melon şi ţinea aurit aî de braţ un baston, i se părea că seamănă cu Chur- chill, şi ca să sublinieze această apropiere se obişnuise sa fumeze şi trabuc.

Cum dădu cu ochii de Vlad, se repezi şi-l îmbrăţişă, mult mai puternic decît te-ai fi putut aştepta de la un om ca el.

— îţi doresc încă pe atîţia ! Şi tot n-ar fi de ajuns ! Felicitările mele !

Se îndepărtă cu un pas şi-l privi cu ochi cercetător* Păru mulţumit şi se adresă lui Tuţi Arghirescu :

— îl vc/i ? Demonstrativ, astăzi arată mai bine ca oricînd. Vrea să ne pună în încurcătură, să nu mai ştim eîţi a împlinit.-.. Dragă Vlad, ţi-am adus un cadou pe care de mult voiam să ţi-] ofer. Păcat că de atîţia ani nu ne-am mai strîns într-o împrejurare ca asta.

— S-a împlinit o sumă rotundă.

— Da ! Frumoasă vîrstă. De acum... filozofie. Vîrsia filozofiei ! lata, ţi-am adus o lulea pe care am cumpărat-o cîndva la Monte-Carlo. lat-o !

— O... dar e o minune î

într-adevăr, luleaua era un adevărat obiect de artă, lucrată în fildeş şi lemn de trandafir.

— Lucru vechi, de valoare, nu merită să-l păstrez eu. Este un obiect care trebuie să aparţină unui gînditor, iar eu nu sînt, după cum ştiţi, un gînditor.

— Nu te mai răsfăţa, îl dojeni blînd Iuţi Arghirescu. Parcă noi nu ştim că toate femeile îţi spuneau „filozoful".

Nu i-a fost dat să trăiască pînă la capăt plăcerea acelui compliment, pentru că în cameră intrase, pe nesimţite, bătrîna doamnă Yioreanu, care îl întreba cu oarecare reproş :

— Tot bine dispus, domnule Vişan ?

— A, sărut mîna, stimată doamnă. După cum mă ştiţi. Eu nu oftez niciodată.

— Lasă că-ţi vine rîndul, îl provocă ea, brutal.

— Nu cred, doamnă ! Fericirea ne-o facem noi. Asta ar trebui s-o ştie oricine. Multe nenorociri am ocoli dacă fiecare om ar fi convins de acest adevăr. Buna dispoziţie, iată secretul vieţii, decretă el profesoral. Depinde cum s-a păstrat individul. Totul este în funcţie de zestrea ancestrală, protoplastnă şi altele ! Eu...

— După ce ai să vinzi tot ce ai, să vezi cum ţi se schimbă şi zestrea ancestrală, şi protoplasma, îi tăie iar

vorba bătrîna Vioreanu, făcîndu-1 pe Doru să izbucnească într-un rîs mai zgomotos decît s-ar fi cuvenit.

Lui Vişan rîsul lui Doru îi atrase atenţia mai mult decît răutăţile doamnei Vioreanu, şi de aceea i se adresă grav :

— Nu rîde, domnule inginer ! Dumneavoastră ridicaţi acoperişuri şi nu vedeţi nimic dincolo de abacele de rezistenţa materialelor.

— Sînteţi prea aspru. Să ştiţi că mă interesează şi pe mine reţeta dumneavoastră de fericire. Vă invidiez chiar pentru veşnica bună dispoziţie pe care o aveţi.

— Niciodată, domnule, nu mă vei vedea decît aşa. Nici chiar cîncl mă necăjeşti dumneata nu mă supăr. Eu, unde mă duc, înviorez atmosfera.

— Şi care e reţeta cu care schimbaţi starea sufletească a prietenilor ?

— Pentru fericire n-avem nevoie de reţetă, ci de credinţă, dragul meu. Să crezi în fericire î Dacă fericirea e în sufletele noastre, de ce mai plîngem ?

— Ia mai terminaţi ! îi apostrofă doamna Vioreanu. Lasă-1 în pace î se adresă ea lui Vişan. N-ai s-o scoţi niciodată la capăt cu el.

— Mă ştii că sîrit într-o veşnică dispută filozofică cu aceşti constructori de case.

— Nu te mai supăra din cauza lui !

— De ce să mă supăr ? se grăbi iar Vişan să facă filozofie ,,de doi bani“, cum spunea Doru. Supărarea scurtează enorm viaţa. Strică echilibrurile î Indiferenţa, atarâxia, iată ce recomand ! Nimic să nu ne tulbure. Dacă ai o mie de lei, sau o sută, este tot una, cînd ai credinţa că fericirea e în inima ta ! *

între timp Vlad aprinsese luleaua căpătată în dar şi se apropie de ei să fie văzut cum fumează. Tutunul din pipă era tare, îl făcu să tuşească.

— Ei bine, Vlad, să ştii că te prinde, se entuziasma Vişan. Tu eşti cel mai reuşit din toată gaşca noastră de odinioară !

Nevasta generalului Viscolescu şi colonelul Plătăreanu sosiră odată. Se întîlniră în poartă. Generăleasa nu avea de loc aerul că vine să-l sărbătorească pe Vlad, şi primele ei cuvinte lămuriră masca tragică pe care o purta :

— Vin tocmai de la cimitir, se adresă ea bătrînei doamne Vioreanu. L-am înmormmtat pe Grig 1

începu să se smiorcăie cu nasul în batistă, ca şi cînd ar fi plîns, dar nici o lacrimă nu se ivi în ochii ei. Mai mult se tînguia.

Vişan se apropie, răutăcios, de urechea lui Dorit şi-i şopti :

— Nu vrea să spună, dar a fost amantul ei. He, he ! făcu el. A fost poveste mare de tot... Numai generalul nu ştia nimic.

— A avut un amant?! întrebă naiv Doru, privind-o pe stafidita generăleasă.

Vişan pricepu motivul mirării lui :

— Voi, ăştia tinerii, credeţi că babele astea au fost întotdeauna aşa !

— Nu numai de asta mă mir, dar după cîte am auzit, toată ziua nu vorbeşte decît despre sfinţi şi nu-şi petrece timpul decît la biserică...

— S-a dus şi el ! făcu bătrîna generăleasă, ca un ecou.

— Unde nu este durere, nici întristare, nici suspin, ci viaţă fără de moarte ! cîntă nazal Vişan, înfuriind-o dintr-o dată.

— Tu de ce n-ai fost, mă, la înmormîntare ? îl luă ea la rost. Erai prieten cu el !

— De unde prieten ? M-a plictisit destul cît a trăit, poate o să mă plictisească iar, cînd m-oi duce. Nu te su-

para, generăieaso, zău î Morţii nu-s genul meu. El ţeapăn, eu cu gîndul la femei.

— Ptiu, mascara ! Nu te mai saturi !

Colonelul rămăsese la uşă, aşteptînd să termine generăleasa cu tînguitul, apoi se adresă lui Ylad, ca sa schimbe şi cursul convorbirii :

— Dragul meu, noi, militarii, nu ne prea pricepem la cuvinte ! Voi jonglaţi toată ziua cu ele... îţi doresc multă sănătate ! Ştiu eu de ce... Pentru cei de vîrsta noastră nici o altă urare nu este mai de preţ.

— Ai dreptate, colonele, se grăbi bătrîna Vioreanu să aprobe cuvintele lui, aruneîndu-i în acelaşi timp ochiade caraghioase, care o prinseseră, probabil, odinioară.

— Ia uite la ea ce graţii î făcu Vişan, adresîndu-se tot lui Doru. A păstrat pasiunea pentru militari. Dacă ai şti ce femeie a fost în zilele ei ! Am cunoscut-o la Nissa. O plimbare cu generăleasa costa o avere. Al dracului ştia să comande !

în sfîrşit, generăleasa îşi aminti că ar fi cazul să-l felicite pe Vlad :

— îţi doresc mai departe liniştea pe care o ai... Nevasta e lingă tine, copiii la fel. Ce fac eu cu generalul, care nu se mai poate da jos din pat...

— A mîncat carne multă. La bătrîneţe tragem consecinţele, ne anchilozăm. Grăsimea trebuie dizolvată cu alcool. De aceea, eu...

— Tocmai dumneata vorbeşti de excesele de mineare ?

Cel care întrebase era Teddv, prietenul Getei. Intrase neobservat, iar acum se apropia de grupul lor, care se a fl a în mijlocul salonului, păşind ca pe scenă. Era un bărbat frumos şi se vedea cît de «olo că .ştie ce impresie

lasă asupra celor din jur. Tîmplele cărunte subliniau tenul măsliniu, atrăgînd totodată atenţia asupra expresiei tinere, deşi trecuse de patruzeci de ani. Ochii i se ar- cuiau uşor în sus, la tîmple, dîndu-i o notă orientală întregii figuri. Gesturile îi erau leneşe, dar sigure, încetineala lor fiind voită, ca şi mersul uşor legănat. Vişan îl primi cu o explozie de bucurie :

— Bine că ai venit, domnule ! Voi avea cu cine discuta anumite probleme ! spuse el, fără să se sinchisească de fel că i-a jignit pe toţi ceilalţi cu care stătuse pînă atunci de vorbă. Cu dumneata vorbesc mai altfel, deşi m-ai atacat din primele cuvinte.

— Dacă ai abordat un subiect atît de delicat pentru dumneata : mîncarea !

— De ce ? Eu sînt conştient că e o fericire să fii modest la masă. Dar nu pot. Simfonia limbii î Tot ce mă ispiteşte gastronomic mănînc.

— Mă enervez cînd vorbeşti dumneata despre mîn- care, spuse Tedcly brutal, zîmbind superior. N-am în- tîlnit niciodată un om care să vorbească cu atîta plăcere despre mîncare.

— Spune-le tinerilor cum ai mîncat şaptezeci şi patru de mititei la o singură masă, îl invită colonelul, aţîţîn- du-1 să povestească o întîmplare cunoscută de toţi, de altfel.

— A fost un concurs tare de tot ! Dar ce să mai povestesc în faţa copiilor ăstora, care nu ştiu decît să înalţe case.

Peste cîteva clipe „societatea“ se diviză în trei grupuri. Teddy şi Geta se retraseră în sufragerie, pe o canapea. Vişan, împreună cu doamna Vioreanu şi colonelul Plătăreanu rămaseră în jurul unei măsuţe, în hol, iar generăleasa o sechestră *pe Tuţi Arghireşcu şi-i povesti
în amănunt procesiunea înmormîntării lui Grig, ultimul lucru pe care ar fi vrut aceasta să-l asculte.

Cu Vlad se petrecuse un fapt cu totul neaşteptat chiar pentru el. De unde se aşteptase ca aceasta zi să fie cu totul deosebita — îşi reîntîlnea prietenii, avea să le anunţe rămînerea în capitală, era cel sărbătorit — constatase că toţi cei sosiţi reuşiseră să-i înşele aşteptările. Anii care îi despărţiseră operaseră schimbări mari în fiecare dintre ei. La început crezuse că nemulţumirea IuJ venea de acolo ca erau cu toţii mai bătrîni, dar avea din ce în ce mai categoric convingerea că nu acesta era motivul. Nu erau atît bătrîni, cît desueţi. Era neaşteptat de neinteresant tot ce spuneau, toate amintirile la care se refereau, nimic deosebit parcă nu se petrecuse în viaţa acestor oameni. Vişan mîncase toată viaţa, ajungînd chiar la oarecare faimă din această pricină, odinioară fiind invitat în cele mai simandicoase saloane — avusese relaţii cu înalţi demnitari şi chiar cu conducători de partide politice — remarcîndu-se de fiecare dată prin bonomie şi apetit. Generăleasa fusese o pasăre călătoare, emigrînd în fiecare an spre ţări calde, iar colonelul părea, să-şi fi accentuat firea aspră şi fără haz. „Dar de ce îi privesc aşa ? se întrebă. Nu cumva mi-am însuşit punctul de vedere al lui Doru, dispreţul lui ?Cf Doru niciodată nu-1 privise cu simpatie pe nici unul. Vlad primise chiar cu oarecare răceală ironiile lui Doru faţă de aceştia, în sufletul lui bănuindu-1 că-1 pune şi pe el în acelaşi „colet“. Cu timpul însă se convinsese că Doru avea tot respectul pentru el, îl considera un om care tinsese întotdeauna să creeze ceva deosebit şi-l stima pentru această aspiraţie nobilă.

Iată că pe Vlad îl plictiseau şi chiar îl nemulţumeau invitaţii în mijlocul cărora se simţise bine odinioară.

Cinci fu anunţat Bebe Stelian, îl pi ¡mi ca pe omul de la care aştepta schimbarea dispoziţiei lui din acea seară. Bebe, un filfizon tomnatic, fusese odinioară criticul care descoperise talentul lui Vlad, El fusese acela care „trăsese semnalul de alarmă — cum singur spunea — anun- ţînd un nou condei al scrisului românesc. De fapt, era omul de încredere al editorului Vioreanu şi împreună puseseră la cale „lansarea“ lui Vlad Arghirescu. De această complicitate,

Arghirescu, fire naivă şi încrezător în talentul său, nu aflase însă niciodată.

Pentru acest eveniment Bebe îşi pusese, ca odinioară, lavaliera la gît şi îşi scosese din garderob costumul reiat.

— Să ne trăieşti, maestre ! făcu el afectat, apropiin- du-se de Vlad cu braţele deschise. Să trăieşti să pui vîrf piramidei de granit pe care ai înălţat-0 în zeci de ani de strădanie. Sînt pur şi simplu emoţionat ! Nu pot să mă gîndesc că eu sînt acela care, cu zeci de ani în urmă, am atras atenţia asupra talentului care se ridica.

Bucuria cu care Vlad venise să-l întîmpine se topi ca o bucată de gheaţă aruncată pe o plită înroşită. Bebe era un fanfaron. Oare aşa să-i fi apreciat întotdeauna opera ? Gîndul ăsta i se strecură perfid, simţindu-1 ca pe o vietate rece, alergîndu-i de colo colo, sub cămaşă.

Pe Tuţi Arghirescu însă cuvintele lui o vrăjiră, ca odinioară.

— Chiar astăzi am vorbit despre cronicile tale ! îi mărturisi fericită.

— Ce entuziasm ! A fost o bombă. Nu vreau să exagerez, dar cronicile acelea — vă amintiţi că au iost o sene — parcă mi le dicta cineva la ureche. Am fost inspirat, pur şi simplu inspirat î Opera lui mă fecundase şi pe miile.

— Ai rămas cel mai entuziast cronicar al lui VlaoL Astăzi nu se mai ocupă nimeni de el, se întrista Tuţi.

— O operă adevărată nu poate fi înmormântată, după cum nisipurile pustiului n-au acoperit piramidele. Toţi prietenii mei admiră demnitatea cu care Vlad aşteaptă consacrarea timpului, încheie Bebe grandilocvent.

— Domnule Bebe, aş fi fost fericit dacă tata ar fi întîmpinat timpul, decît să-l aştepte.

— E, poftim ! sări doamna Vioreanu. Acuma e oul mai deştept ca găina. Nu-1 mai luaţi atîta în serios şi treceţi dincolo, la masă î

— Mamă ! interveni Tuţi Arghirescu. Numai cîteva minute, să sosească şi ultimii invitaţi.

— Toţi cei pe care i-am aşteptat sînt de faţă. Poftiţi în sufragerie !

Demonstrativ, o luă pe generăleasă de braţ şi trecu în camera vecină, despărţită printr-un glasvand de hol.

— îi trece repede, nu vă impacientaţi. E aşa nervoasă cît timp e flămîndă, după primii dumicaţi se face blîndă ca un miel, spuse Doru, zîmbind.

— Domnule Doru, ai o limbă rea, încît mă sperii chiar şi pe mine, se entuziasmă Vişan. Extraordinar ! Bem, mîncăm, petrecem şi ne dispreţuim. Societatea asta este de o complexitate uimitoare, am zis eu.

— Domnule Vişan ! veni autoritară apostrofa doam nei Vioreanu. Tocmai dumneata ? Vreau ca atunci cînd vor sosi tinerii să ne găsească la masă, se referi ea la Dan, prietenul lui Doru, şi Sanda, fata care avea să producă surpriza serii. Demonstrativ vreau să ne găsească la masă, accentuă gazda furioasă. Dacă vor înţelege, bineînţeles.

— Imposibil, mamaie, e prea subtil gestul !

Toţi invitaţii îşi luară locurile la masă, Colonelul Plă- tareanu făcu în aşa fel, încît se aşeză lîngă Mimi, căreia îi acordă o atenţie deosebită. Amîndoi erau în imediata apropiere a sărbătoritului, aşa că acesta auzea fără voia lui discuţia celor doi, care îl înfurie pur şi simplu. Colonelul era la vîrsta cînd putea fi mai prudent, iar Mimi î se păru de o vulgaritate înfiorătoare. Ştia că Mimi este prietena în tovărăşia căreia Geta îşi petrecea mai tot timpul, ceea ce îi spori iritarea.

Convorbirea dintre Plătareanu şi Mimi fu întreruptă de Dorn, care anunţă cu voce tare venirea ultimilor invitaţi.

—- Au sosit !

Spre surprinderea lui, Sanda şi Dan erau însoţiţi de un necunoscut. Bănui că din cauza lui au întîrziat.

Dan explică în clipa în care făcu prezentările :

— Dorule, l-am invitat la rîndul meu pe Victor, care tocmai a sosit din provincie. N-am vrut să-l las singur acasă, pradă plictiselii. E vărul meu, despre care s-ar putea să nu-ţi fi vorbit, dar de vină nu sînt eu, ci el, care n-a făcut pînă acum nimic deosebit ca să-mi dea prilejul să mă laud.

— Am bănuit că trebuie să se fi în timpi at ceva dacă aţi întîrziat atîta.

— Nu trebuie să arunci asupra lui această vina. El a fost primul care s-a îmbrăcat. Caută în altă parte vinovatul, făcu el privind-o semnificativ pe Sanda.

— Şi acum mîncăm bătaie ? întrebă cu uşor răsfăţ copilăresc Sanda.

— Mai ales de la baboiul din capul mesei, care răspunde la numele de „doamna Vioreanu" şi care este* de fapt, bunica mea.

— Bunica ta ? sări ea înveselită.

— Mai precis... este mama maniei mele.

—- Păi, atunci e bunica ta.

— Cam aşa ar veni. Dar sa ştii că.e departe de imaginea despre bunici pe care ţi-ai făcut-o tu din cărţile de citire.

— Răutăciosule ! Şi cu ea eşti la fel de rău !

Vlad s-a grăbit să-i întîmpine dîndu-i lui Doru prilejul să-i spună Sandei :

— Acum poţi sa te emoţionezi de-a binelea, pentru că eşti în faţa tatei.

—* într-adevăr, sînt foarte emoţionată, recunoscu deschis Sanda, cîştigînd de la primele cuvinte simpatia lui Vlad.

— De vină este Doru, care probabil că m-a descris într-un anume fel ; cei care mă cunosc după ce mai întîi le-a vorbit el se aşteaptă să vadă un om cam morocănos, plin de importanţă...

Dan îl felicită pe Vlad, prezentîndu-i-l în acelaşi timp şi pe vărul lui, apoi se îndreptară cu toţii spre sufragerie.

$

Vişan i-a întîmpinat cu paharul în mînă :

— Petrecerea nu poate să înceapă decît cu un singur cîntec, decretă el, şi dădu tonul, cu o voce nici groasă, nici subţire, dar care răsuna în guşă, ca la oamenii graşi. „Mulţi ani trăiască !tc Unu, doi, trei !

Cu toţii luară parte cu voioşie la corul înfiripat. Cel mai tare se auzea tot Vişan. Doru căută şi el în grabă o placă şi dădu drumul picupului.

— Cavalerii sa invite ! strigă Doru.

-— Ramona ! O melodie care mă tulbură, mărturisi Vişan, ascultînd cu ochii pe jumătate închişi. He, cîte femei nu mi-au sucit capul ascultînd-o J Ar trebui s-o urăsc, dar... cine poate ?

»

— Apăi tu, craiule ! făcu.generăleasa cu reproş, spulbe- rmd vraja melodiei. îmi aduc aminte de Nissa. Nu exista o frumuseţe căreia să nu-i trimeată bileţele.

— Mi-au plăcut, recunoscu Vişan, punîndu-şi mîinile pe piept şi aplecîndu-se smerit. Mi-au plăcut întotdeauna femeile cu ochi melancolici, de madonă îndurerată, mărturisi, de data asta privindu-i pe cei din jur ca şi cînd ar fi aşteptat aprobarea lor. Chipul lor parcă te spiritualizează.

— Ai fost în Orient, domnule Vişan ? îl întrebă Bebe Stelian.

— Unde 11-am fost ? Unde 11-am alergat după ele !... fie, de cînd visez o frumuseţe orientală ! Pînă atunci mă mulţumesc cu o madona rustica.

— Asta înseamnă că trăieşte cu fosta lui slujnică, îi informă, răutăcios, Teddy pe Dan şi pe vărul acestuia.

Pentru că nu l-a auzit, Vişan a continuat să-şi expună „teoria“ asupra femeilor,

— Toată viaţa mi-am petrecut-o umblînd pe urmele lor !... Eu idolatrizez femeia. Le-am cîntat şi în versuri pătimaşe. Am avut o gazetă în provincie. N-are importanţă cum se chema, în paginile ei am publicat numai perle de literatură... Să vă recit o capodoperă pe care am scris-o la patruzeci de ani : „Femeilor pier-dute !“ Am avut un succes colosal cu ea.

„Cîntaţi, femeilor pierdute !
Daţi chiote de veselie,
Şi-n urmă, fiecare vie,
Cu patimă să vă sărute.“

Generăleasa şi doamna Vioreanu aplaudară, iar Vişan le mulţumi pleeîndu-se pînă la pămînt.

— Nu mai ştiu bărbaţii să fie fermecători î oftă ge- nerăleasa.

— Astăzi nu le mai duci pe femei cu astfel de versuri, doamnă general, o necăji Doru.

Chiar înainte de sfîrşitul mesei, Doru o invită la dans pe Sanda.

Dan, vecin de masă cu Mimi, prietena Getei, o invită şi el la dans.

— Nu te refuz, dar aş prefera să stăm de vorba, pînă ne aduce cafeaua.

Dan, varul lui şi Mimi se aşezară în hol, pe o canapea de colţ. Vărul lui Dan, deşi tînăr, părea un bărbat tăcut, gata să-i asculte, îndatoritor, pe ceilalţi.

— Pentru că vreau să-ţi fiu pe plac, am să te întreb ce mai construieşti, îi spuse Mimi lui Dan, aprinzîndu-şi o ţigară. Toţi prietenii lui Doru sînt „oameni activi", după propria lui mărturisire.

— înalţ un bloc de şase etaje în Ferentari, îi răspunse el, uşor surprins de felul cum îi vorbea. Dumneavoastră ce faceţi ?

— E imprudent să pui o astfel de întrebare unei femei. Dar, pentru că eşti indiscret, îţi spun. Nu fac nimic. Sînt în aşteptare.

— Ce aşteptare ?

— Un protector care să-şi dea seama că am picioare lungi. Intre timp vînd borcane, sticluţe, broşe, cordoane şi tot ceea ce mi se pare că poate să lipsească din casă.

— Aşadar, o activitate intensă.

— Dacă bărbaţii sînt din ce în ce mai proşti şi nu-şi dau seama că sînt o femeie'ideală !

— în ce sens ?

— Frumoasă, comodă, nu vreau să cad pe capul nimănui. Caut numai un prieten. Am şi casă, pe deasupra.

Ce îşi poate dori mai mult un bărbat ? în general toţi vă speriaţi că femeile vor, mai devreme sau mai tîrziu, sa vă căsătoriţi cu ele. Dar de ce te uiţi aşa la mine ?

Dan o privise din ce în ce mai uimit. Nu întîlnise niciodată o femeie care să ignore cu atîta dezinvoltură bunul simţ. îl uimise cu atît mai mult, cu cit era un băiat fără prea mari complicaţii sufleteşti şi, în ciuda vîrstei, de o mare candoare intimă.

îl privi pe vărul lui, dar acesta tocmai era atent la ceea ce vorbea colonelul cu generăleasa. Năpădit de gîn- duri, Dan o auzi pe Mimi, ca prin ceaţa, vorbindu-i de undeva de departe :

— Am reuşit să te uimesc ?

— Mărturisesc ca da.

— Asta am şi vrut.

— Aţi reuşit.

— în societatea noastră — arătă ea în jur, dînd de înţeles că se refera la un anume anturaj — aşa sîntem : mai liberi, mai eliberaţi de prejudecăţi.

— Depinde ce socotiţi dumneavoastră lipsă de prejudecată şi ce este, să zicem, îndrăzneală.

— Ce este îndrăzneala ? De exemplu, atunci cînd îmi place cineva, nu mă sfiesc să i-o spun. Astăzi nu mai avem timp să ne aruncăm ochiade cinci ani, pînă cînd să facem cunoştinţă. Vai, cum te Uiţi la mine ! Eşti chiar atît de uimit ? Dacă i-aş fi spus unuia ca Teddy ceea ce ţi-am spus dumitale, pînă acum îmi şi dădea adresa lui. Sfidarea merge pînă acolo — izbucni ea în rîs artificial — încît vin singura la domiciliu. Vezi că sînt şi cinică ? Dacă e la modă !

Nu observaseră prezenţa lui Vlad Arghirescu venit să se întreţină cu noile cunoştinţe. Cuvintele lui Mimi îl

dezgustaseră, gîndindu-se la impresia pe care şi-o vor face cei doi tineri despre casa lui.

— Mimi ! făcu Vlad, jumătate cu reproş, jumătate înţelegător, ca să nu dea o întorsătură gravă observaţiei. De ce vrei să pari ceea ce nu eşti ? încetează jocul acesta „de-a speriatul". întotdeauna a vrut să pară originală — se adresă el tinerilor — dar asta numai în cuvinte.

Doru, care trecea dansînd pe lîngă grupul lor, îi spuse lui Dan :

— Nu ştiu ce-ţi spune Mimi, dar simt nevoia să sar în ajutorul tău.

— Stai liniştit ! De săptămîna trecută nu mai sînt antropofagă.

— Privindu-1 pe Dan, mă îndoiesc.

Melodia se termină şi Doru veni, împreună cu Sanda, în grupul lor.

— Despre ce vorbeaţi ?

— Despre viteză, dacă te interesează. Cit de repede ajunge astăzi o femeie în patul unui bărbat.

— Şi la ce concluzii aţi ajuns ?

— Că şi în acest domeniu s-a realizat o viteză sporită, ca şi în tehnică !

— Vrei neapărat să fii îngrozitoare ! încheie Vlad discuţia şi se adresă lui Dan, cu intenţia vădită de a-1 lua de acolo. Vreţi să vă arăt un Luchian excepţional ? E în biroul meu.

— Mărturisesc că sînt curios să pătrund în camera de lucru a unui scriitor.

Vlad îl luă pe Dan la braţ şi se îndreptă cu el spre birou.

— Vrei să dansezi, Mimi ? o invită colonelul cu aer de căţel bătut, tradîndu-şi sentimentele.

— Nu vezi că nu dansez ?

Mlmi uitase de vărul lui Dan, care stătea retras în colţul canapelei. De altfel, plictisit probabil de banalităţile cinice ale lui Mimi, se ridică, lăsînd impresia că îl urmează pe vărul său. Peste cîteva minute, însă, Doru îl descoperi în faţa camerei de serviciu, încercînd să intre.

— Ce căutaţi ?

— Cum să vă spun... Aş prefera să bănuiţi.

— A, rîse Doru. La dreapta, prima uşă, îi arătă un culoar îngust.

Vişan, înconjurat de doamna Vioreanu, generălcasa, colonelul, Bebe şi Tuţi Arghirescu, povestea o întîm- plare de odinioară. Se vedea cît de colo că îi plăcea să rămînă în atenţia tuturor. în mijlocul camerei, el îşi. rotea palma dreaptă într-un gest care însemna : „Ee, ce-a mai fost şi atunci !<<

—Dacă aş mai putea pleca o dată în Italia, să urc scara... La Roma, dom’ie, era acolo o scară, la o biserică ridicată de Maria Tereza, dacă nu mă-nşel. Nu-i mai ştiu precis numele. Biserica Loterania, sau aşa ceva. Vedeţi ce enciclopedic sînt ?... Ei bine, cine urca în genunchi douăzeci şi şase de trepte şi le cobora, cîştiga opt ani de indulgenţă de la Dumnezeu. Opt ani încheiaţi ! Bine mi-a mers după ce m-am înapoiat în ţară ! în opt ani mi-am dublat averea.

— Probabil că era vorba de o scară secretă, intră Doru în vorbă.

— Dumneata nu crezi în nimic ? întrebă colonelul.

— Ba da, dar nu în scări.

— Lasă-1 ! sări Vişan. Dumnealor, inginerii, nu cred decît în ceea ce se calculează.

— Dar dumneavoastră în ce credeţi ? întrebă, spre surprinderea tuturor, vărul lui Dan, pînă atunci tăcut şi neobservat.

— Eu nu cred în nimic. Universul e falimentar ! Aştept numai ca acest faliment să devină public.

— S-ar putea să aveţi mult de aşteptat.

— Sînteţi inginer ? ,

— Da.

— Probabil că gîndiţi ca Doru. Şi cei care cred cu tărie *în* ceva dorm neîntorşi. Ce gîndiţi dumneavoastră despre fericire ?

Geta îl luă de braţ şi se aşezară în faţa unei măsuţe, singurul loc unde era scrumieră.

— Sper că nu aşteptaţi de la mine o reţetă de fericire, ca aceea a dumnealui, îl arătă pe Vişan, care sorbea al nu ştiu cîtelea pahar cu vin. Ca om de ştiinţă, n-am căutat să dau definiţii fericirii. Eu am trăit-o.

— Şi vă socotiţi fericit ?

— N-am curajul să spun că da. Cred că fericirea este o stare sufletească foarte complexă. Poate că este un rezultat al deplinătăţii pe toate planurile vieţii.

— Ce înţelegi dumneata prin „toate planurile vieţii“ ?

— Profesional, social, sentimental.

Convorbirea lor fu întreruptă de intervenţia lui Vlad, care se adresă Getei :

— Nu ştii unde este dosarul meu cu tăieturi ? .

— N-am idee, tată.

Vlad Arghirescu şi Dan se antrenaseră într-o disputa aprinsă pe marginea ultimelor cărţi apărute. Vlad citise trei romane, pe care i le recomandase Doru, şi constatase că nu erau de loc rău scrise, cu toate ca numele autorilor nu-i spuneau nimic. El însă nu scăpa de un sentiment neaşteptat de stinghereală în faţa acestui tînăr, ca şi cînd ar fi fost vinovat de inepţiile pe care le rostise Mimi. Se oferise, pornind de la acelaşi sentiment de vinovăţie, să-i arate cronicile de odinioară, care vorbeau despre cărţile lui. Negăsind mapa cu tăieturi, şi nici Geta neştiind nimic de soarta ei, se hotărî s-o caute acolo unde era sigur că trebuie să fie : în cămăruţa din pod. îl rugă pe Dan să-l aştepte cîteva minute.

Cînd deschise uşa podului, rămase surprins de zgomotul pe care îl auzi. Ce să fie asta ? Aproape că îi fu frică sa aprindă lumina. Iar cînd se hotărî s-o facă, se convinse că ceea ce auzea era un sforăit de om care doarme greu. Contrariat, privi mai întîi prin geamul uşei de la cămăruţă şi nu-i veni să creadă că ceea ce vedea este adevărat. în pătuleţ dormea un bărbat. Broasca uşii fiind stricată, împinse uşa şi intră. în clipa aceea, cel care dormea sări drept în picioare, speriat. Şi atunci se recunoscură.

— Tu... tu aici ? ! întrebă Vlad, atît de surprins, incit nu ştiu ce să mai spună.

— Am să vă explic...

— Ce să-mi explici, domnule ! Nu ai nimic de explicat ! Ne cunoaştem doar foarte bine î

— Tocmai de aceea cred că putem sta de vorba.

— iar eu de aceea refuz să vorbesc cu dumneata !

Vlad voi să-i întoarcă spatele, dar, abil, tînărul se interpuse între el şi uşă.

— Vă rog să nu faceţi nici un gest necugetat ! Dacă ţineţi cît de puţin la fiica dumneavoastră !

— Am bănuit că ea este cea care te-a adus aici. De cînd stai în casa mea ?

— Ieri am venit şi voi pleca în curînd.

— Imediat î Dumneata ai fugit din ţară şi acum te ascunzi la mine ! Dacă nu te denunţ autorităţilor, voi fi socotit complicele dumitale şi nu admit să-mi leg numele de dumneata ! Eşti un renegat!

— Domnule Arghirescu ! Vă rog să priviţi lucid întreaga situaţie. Şi Geta va fi

implicată în povestea mea. Aveţi o fiică...

— Dar şi onoare, domnule, la care trebuie să mă gîn- desc în aceeaşi măsură, dacă nu chiar mai mult. Şi de aceea nu sînt şi n-am să fiu de acord cu ceea ce probabil că vrei să faci sau ai făcut dumneata ! Te rog să mă laşi să plec, dacă nu, voi chema oamenii în ajutor ! Vreau să stau de vorbă cu Geta.

— Promiteţi-mi că...

— Nu-ţi promit nimic, decît că voi cere explicaţii fiicei mele.

Tim îşi legă speranţele de această convorbire, fiind sigur că Geta îl va convinge să tacă. Altceva ce putea face ? Peste puţin timp cei de jos s-ar fi alarmat şi ar fi pornit să-l caute pe Vlad.

S-a ferit din faţa uşii şi Vlad plecă, nesigur pe picioarele lui. Geta a fost prima care l-a văzut şi a sărit de lingă vărul lui Dan, fără să-şi ceară scuze, intrînd după el în birou.

Dan s-a speriat şi el cînd l-a văzut, dar Geta i-a explicat :

— Tata suferă de inimă şi nu se simte tocmai bine. Vă rog să nu-i alarmaţi şi pe ceilalţi invitaţi.

Cuvintele Getei însemnau, desigur, că vrea să rămîna singură cu tatăl ei, să-i dea îngrijirile necesare.

Cînd Dan ieşi din birou, vărul lui i se adresă, curios :

— Ce s-a întîmplat ?

— O criză de inimă, dar nu comenta cu ceilalţi*

— Dar unde se dusese ?

— Sa caute un dosar.

— Unde ?

— Nu ştiu precis. Undeva, într-un loc unde îşi păstrează arhiva personală.

Cînd rămase numai cu Vlacf Geta fu cea care deschise discuţia :

— Ştiu ce s-a întîmplat. Ce ai căutat acolo ?

— Cum îndrăzneşti să-mi pui o astfel de întrebare ? Eu sînt de vină că am fost acolo ? Ce caută aici acest om ? De ce s-a întors ?

— Ca «să mă ajute pe mine ! Şi oricît de puţin rn-ai iubi, trebuie să te impresioneze gestul lui. Tim m-a iubit înainte să plece şi n-a mai putut suporta să nu mă vadă. A venit să-mi propună să mă căsătoresc cu el şi să plecăm din ţară.

Orice s-ar fi aşteptat Vlad să afle, numai ceea ce a auzit, nu. Geta îşi cunoştea tatăl — un sentimental, care nu rezista unei poveşti de dragoste bine ticluită. Ştia pe ce să mizeze :

— Dumneata nu m-ai iubit niciodată, tată. Nu, nu protesta. Doru a fost întotdeauna aproape de inima ta, iar în ultimul timp pot să spun că n-ai avut decît un copil. Eu a trebuit de mică să-mi fac singură viaţa, după capul meu, fără să cer nimăţiui un sfat. M-am închis în mine... Tim este singura dragoste adevărată, unică... Ia-mi singura speranţă pe care o mai am în viaţă...

Vlad suferea auzind destăinuirea Getei. Inima i se strînse de durere.

— Geta, cum de ai putut iubi un astfel de om ! Adu-ţi aminte, era un fluşturatic, un cartofor. Juca pe sume mari la cărţi. Toată viaţa lui n-a mişcat un pai, n-a ştiut
decît să toace averea părinţilor! Iar maî'tîrziu, cînd a văzut că nu mai poate trăi aşa, a fugit !

— „Noi, femeile, avem alte criterii după care ne alegem bărbaţii, pornim cu sufletul. Dacă cineva ştie să ne fure sufletul, are şi mintea noastră."

Cuvintele rostite erau citate dintr-un roman de-al lui Vlad, şi îl impresionară cu atît mai mult.

— Mă aflu în cea mai mare cumpănă din viaţa mea !

Geta a simţit terenul cîştigat. Nu rămînea decît să
diminueze faptul în sine, ca să-i dea lui Vlad impresia că nimic grav nu s-a întîmplat.

— De ce rosteşti aceste cuvinte, tată ? Totul s-a complicat în mintea dumitale. De fapt, ai aflat o tristă poveste sentimentală." Tini, prin gestul lui, şi ţinînd seama de pericolele pe care le-a înfruntat, ca să mă vadă, merită toată stima. Cîţi îndrăgostiţi sînt astăzi gata de un gest ca al lui, care poate să-l coste viaţa ? Un Tristan la fel de nefericit. Dumneata te referi la vicii din tinereţe. De cînd ne-am cunoscut noi, e un alt om.

Vlad nu se simţi în stare să ia o hotărîre. Cuvintele Getei îl răscoliseră adînc. Poate că fusese prea aspru cu această fată, care închidea în sufletul ei, de atîţia ani, o dramă ca cea aflată acum. Singurul care ar fi putut să-i dea un sfat era Doru, dar cu el nu putea vorbi în clipa aceea.

— Ceea ce mi-ai spus mă opreşte de la un gest hotărît şi imediat. La urma urmei, dacă n-a făcut nici un rău
şi a venit numai să te vadă... Singur Doru va şti să ne ' sfătuiască.

— Nu ! sări Geta speriată. El nu trebuie să ştie ! E prea tînăr ca să înţeleagă probleme sufleteşti atît de complicate.

— Te rog să ai încredere în el.

— Mai înţîi voi lua eu o hotărîre, pe care am să i-o spun şi lui. Lasă-mi iluzia că eu, sora mai mare, ştiu ce ce am de făcut. Poate chiar mîine îţi voi spune hotărîrea mea.

Vlad se înduplecă.

Se petrecură însă cîteva fapte deosebite dincolo de uşa acestei camere în care discutau Vlad şi Geta. Vărul lui Dan îl zărise pe Vlad intrînd dinspre bucătărie. Grăbit, dar fără să lase această impresie, ci dimpotrivă, ieşi pe aceeaşi uşă. Cu cîteva minute mai înainte, Doru îl găsise tot aici. Acum, el urcă scara de serviciu.

Cînd ajunse la uşa care dădea în pod, rămase mai întîi o clipă să asculte ce se întîmplă dincolo de ea. Nimic nu-i atrase atenţia. Profită de faptul că pe scară era întuneric, şi deci nu putea fi uşor văzut dinăuntru, şi deschise încet uşa, ascultînd cu mare atenţie. Se încumetă să intre. Dar nu făcu bine un pas, că cineva îl lovi atît de violent în cap, încît căzu în nesimţire. Cel care l-a pîndit a păşit apoi peste el şi a coborît scara într-o perfectă linişte, ca şi cum nimic nu s-ăr fi întîmplat.

Geta, cum a obţinut promisiunea tatălui ei că nu va întreprinde nimic în acel moment, ar fi vrut să urce pînă la Tim, să afle ce s-a întîmplat. Pentru asta, mai întîi trebuia ca nici un invitat să nu-şi dea seama că s-a petrecut ceva deosebit.

— Tată, pentru că te-ai mai liniştit, cred că ar li bine să nu-ţi uiţi invitaţii. Vor observa lipsa ta. Continuă convorbirea cu prietenul acela al lui Doru.

Numai cînd rămase singură, ea dădu frîu fricii care o cuprinsese. Oare ce era mai bine să facă ? Desigur, nici nu se gîndea să-l lase pe Vlad să-i mărturisească lui Doru această întîmplare. Va găsi a doua zi ce să-i spună, ca să-i schimbe hotărîrea luată acum.

Cineva, din curte, ciocăni uşor în geam, dar ea sări de parca ar fi auzit o împuşcătură de revolver. Fereastra era deschisă, şi cel din curte privea înăuntru, la ea.

— Eşti prea imprudentă, duduie Arghirescu, î se adresă cu reproş.

Geta se convinse cine este şi se linişti.

— Nu puteam să prevăd.

— Sînt de altă părere. O întîmplare ca asta nu se poate să nu se afle.

— De zece ani n-a fost în cămăruţa aceea. Cum să bănuiesc că chiar astăzi... Dar mi-a promis că tace.

— El, dar copoiul ?

Geta simţi că cineva îi strînge inima-n palmă.

— Co... poiul ? ! făcu, apropiindu-se, cu paşi nesiguri, de fereastră.

— Da, copoiul. N-ai ştiut că ai invitat unul, dar el a bănuit totul în clipa în care l-a văzut pe tatăl tău. Tim este căutat. Du-te şi spune-i să fugă imediat.

Ar fi vrut să-l asculte, dar nu se putea urni din loc. Inţelegînd starea în care se afla, el o încurajă, vorbîn- du-i liniştitor :

— Nu te speria chiar aşa... De copoi ne-am scăpat... Poftim, miroase de cîteva ori din sticla asta, să te înviorezi puţin, şi caută să fii la înălţime printre invitaţi.

Cuvintele lui avură efectul dorit. In clipa în care a auzit că „s-au scăpat“ de copoi, a simţit că i s-a luat o piatră de pe inimă. N-a mai întrebat „cum“ de s-a scăpat de el, deoarece avea o mare încredere în acest om...

Luă sticluţa cît un degetar, pe care i-o Întinsese celălalt, şi inspiră de cîteva ori. Deodată se crispă, îşi duse mîinile la inima strînsă parcă de o gheară şi se prăbuşi pe covor. Cel de afară înşurubă precaut dopul şi pleca din faţa ferestrei cu aceiaşi paşi siguri cu care, numai eu puţin timp mai înainte, coborîse scara de serviciu.

Peste cîteva clipe, urca iar acea scara»

— Trebuie să fugi ! îi spuse lui Tim»

— Unde ?

— Vom vedea, Aici nu mai poţi rămîne o clipa. Peste două ore te întîlnesc în Gara de Nord, în faţa florăriei, Te urci pe casă şi cobori pe scara de incendiu,

Tim îl urmă. Ajunseră la un geam luminator, pe care îl deschiseră cam greu, balamalele fiind ruginite. Se văzu apoi pe acoperiş, în imediata apropiere a streaşinei,

— E cineva spre stradă ? fu întrebat.

Tim se apropie să privească intr-acolo, şi atunci cel care îl condusese îi făcu vînt din spate cu atîta putere, încît îi fu imposibil să se poată echilibra, cu atît mai mult cu cît acoperişul era în pantă. Se auzi un ţipăt scurt, mai mult de surpriză decît de spaimă, şi corpul se izbi de trotuarul de ciment din jurul casei. După ce auzi bufnitura, călăuza se înapoie în grabă pe acelaşi drum pe care venise.

Pînă acum totul se petrecuse în cea mai perfectă linişte, astfel că invitaţii din hol petreceau fără să bănuiască ce se întîmplase dincolo de uşă.

Doru se retrăsese cu Sanda într-un colţ : ea stătea în fotoliu, iar el pe braţul acestuia. Vlad îşi regăsise partenerul, pe Dan, şi continuau să-şi spună părerile despre ultimele cărţi, iar Teddy, împreună cu Bebe şi ceilalţi mai vîrstnici, inclusiv Tuţi Arghirescu, fo'rmau un grup care se amuzau de glumele lui Vişan. Acesta nu mai ter mina de mîncat. Acum venea din bucătărie cu un copan de pasăre, pe care se dusese să-l aleagă chiar din tavă»

Constatară cu acest prilej că Vişan este aproape beat. Mersul lui nu mai avea siguranţă, iar limba i se împleticea»

Ei veni lînga Mimi şi o prinse de după umeri, într-un gest pe care l-ar fi dorit prietenesc şi înţelegător :

— Iată o femeie, domnilor ! Mi-aş da portţigaretul de aur, ca să-i obţin graţia ! Ca orice marfă bună, trebuie să se bucure de un preţuitor priceput. Este, domnule ?... îmi scapă numele dumneavoastră.

Se adresase vărului lui Dan, care tocmai atunci intrase, clătinîndu-se şi el pe picioare, dar din cu totul alte motive. Se forţa însă să nu se observe aceasta. Vişan o trase pe Mimi în faţa lui şi-i declară :

— în pieptul meu mai este încă un colţişor verde, în care înfloreşte, din cînd în cînd, o floricică. Iar acest crin negru ar putea fi o pasiune...

Un ţipăt înfiorător făcu pe toţi invitaţii să se îndrepte, alarmaţi, spre uşa biroului. Cea care strigase era Tuţi Arghirescu, care îşi găsise fata căzută pe covoraşul din faţa ferestrei.

— Chemaţi miliţia ! Chemaţi miliţia ! striga Vlad, spre mirarea invitaţilor, cărora li s-ar fi părut mai firesc ca el să ceară Salvarea. Vlad, însă, făcuse imediat o legătură între ceea ce se întîmplase şi vizita lui în pod.

în panica din primul moment, singurul care îşi găsi calmul şi ştiu ce trebuie făcut fu vărul lui Dan. El întrebă dacă există priză de telefon şi în altă cameră, apoi luă aparatul şi, cînd se văzu singur, formă un număr.

— Alo, Mihai ! Vino imediat aici ! Atenţie mare, să *rm* iasă nimeni din această curte.

— Nu a plecat absolut nimeni.

Mihai era intr-o maşină mică staţionată chiar în capul străzii. După ce lăsă receptorul, îi spuse şoferului :

— Mergem acolo !

Vărul lui Dan le spuse celorlalţi că a anunţat Salvarea.

— Am anunţat şi Miliţia, îi spuse lui Dom, care îl privea speriat şi nedumerit.

Nu trecuse nici un minut, cînd la uşă sună cineva,. Era Mihaî.

— Nu părăseşte nimeni casa ! fură primele lui cu vinte. Va rog să luaţi loc în camera ele alături, le mâi spuse, după ce o văzu pe Geta.

Invitaţii trecură în sufragerie, şi un bărbat în civil, venit o dată cu locotenentul major, rămase în hol, astfel că nimeni nu putea să plece fără permisiunea lui. Afară, la fereastră, era un altul.

— Cine a telefonat la miliţie ? întrebă Mihai.

— Dumnealui, îl arătă Doru pe vărul lui Dan.

— Vă rog să poftiţi două minute cu mine, îl chemă din sufragerie, în birou.

— Ei, Dima ? făcu Mihai. Bănuieşti pe cineva ?

— Mulţi din cei mai în vîrstă şi unul mai tînăr, dar am certitudinea că ştiu vinovatul. Dă ordin să fie percheziţionată casa. începeţi cu podul. Trebuie să fie aici unul dintre cei doi căutaţi de noi.

în clipa aceea, la fereastră apăru un om care îi spuse lui Mihai :

— Am găsit un om mort în curte.

Mihai fu gata să sară pe fereastră...

Primul lucru pe care îl constatară fu acela că cel din curte nu este mort.

— Luaţi~l pe sus şi aduceţi-1 în casă. Cînd vine Salvarea îl ia şi pe el.

II întinseră pe biroul lui Vlad, şi Tuţi Arghirescu aduse o sticluţă cu eter.

Reuşiră să-l facă să deschidă ochii încă împăienjeniţi... Trăia. Probabil că suferise o comoţie cerebrală şi îşi revenise. Un geamăt îi scăpă printre dinţi. Dima se apropie de Mihai şi îi şopti :

— Mă duc să invit pe cineva aici. Fii foarte atent,

— Aş prefera să nu văd morţi, spuse Vişan, ezitînd să-l urmeze pe Dima.

— Dar nu e nimeni mort, domnule Vişan, îi răspunse el.

Cuvintele astea echivalară cu gestul de a smulge o mască de pe faţa lui. Aerul bonom al lui Vişan dispăru într-o clipă. Trăsăturile i se lungiră, iar cutele veşnice din colţul ochilor, provocate de' zîmbetul continuu, dispărură. Parcă era altul...

Cînd dădu cu ochii de Vişan, Tini făcu sforţarea de a se ridica.

— „M-3“, lua-te-ar dracu’, credeai că mă omori ! strigă el, printre dinţi.

Acesta iăcu o mişcare către buzunarul de sus al vestei, dar Dima şi încă un lucrător îi prinseră mîinile, imobil izîndu-l.

⋆

— Acest individ, aparent un mîncăcios obez — continua Dima expunerea în faţa colonelului Aldea — are o forţă extraordinară şi o dibăcie pe măsura ei. în clipa în care m-a văzut urcînd spre pod, unde el fusese probabil să ia legătura cu acest Tim, a priceput şi rostul meu acolo. Trebuie să spun că lovitura care mi-a dat-o a fost năprasnică. Cu toate că nu avea nimic în mină, cred că am stat mai bine de cincisprezece minute fără cunoştinţă. Ei bine, aceste minute i-au fost necesare ca să se scape de toţi cei care ar fi putut să-t demaşte. Pentru el era clar acum că Tim este urmărit, că noi ştim unde este şi că nu are multe şanse să scape. Dar prin Tim puteam ajunge la el. Aşadar trebuia să se scape de acest martor...

Ai doilea om care îl ştia era Geta, de care trebuia, de asemenea, să se debaraseze. Şi a făcut-o cu deosebită dibăcie.

Pe mine nu avea nici un interes să mă omoare, pentru că s-ar fi complicat degeaba. Avea numai nevoie să fiu.în afara jocului cîteva minute, şi a reuşit să mă
scoată.

După ce a scăpat de mine, a ieşit pe uşa de serviciu în curte şi[i] s-a dus la fereastra biroului, unde ştia că este Geta, pe care a otrăvit-o. Nu mai rămînea decît să-l înlăture pe Tim.

— De ce nu l-a otrăvit şi pe el, ca să fie mai sigur ? întrebă colonelul Aldea.

— Dacă l-ar fi otrăvit, însemna că noi aveam să căutăm un al treilea care s-a debarasat de cei doi. El însă a procedat ca un maestru. A otrăvit-o pe Geta, iar pe Tim t-a aruncat de pe casă, scontînd pe următorul raţionament logic : Tim a omorît-o pe Geta după ce m-a prins pe mine în pod, crezînd că aceasta l-a trădat. După aceea, văzînd că e urmărit, a încercat să fugă pe scara de incendiu, dar a alunecat de pe casă şi a căzut. Iar eu aş fi fost convins că el m-a lovit, cu atît mai mult cu cît îl bănuiam în pod. Desigur, cercetările nu aveau de ce ■sa se mai ocupe de ceilalţi, inclusiv de acest „M-3”. Firele care duceau la el ar fi fost rupte.

N-a putut să prevadă că un om care cade pe un trotuar de ciment, de la mai bine de zece metri înălţime, nu va muri. Şi, intr-adevăr. Tim a avut o mare şansă, a căzut... bine.

Un fapt care m-a dus direct la Vişan a fost acela că atunci cînd am coborît în casă, după ce m-a lovit şi el s-a apropiat de mine, ţinînd-o pe Mimi de braţ, am

văzut pe umărul lui sting un fir de păianjen, pe care eram convins că mai înainte nu-l avusese. Aşadar, Vişan, tot ducîndu-se la bucătărie, să mănînce, a dat o raită şi pînă sus. Ştia că sus este Tim. Declarațiile ulterioare au confirmat acest raționament. Iar acum cred că trebuie să mă grăbesc spre Deltă, unde se joacă ultimul act al dramei.

Vera era impresionată de grija pe care i-o purta Emil în această încercare. Aproape că nu se mai despărţeau, o încuraja, n-o lăsa o clipă să se gîndească la tatăl ei. Mai ales în situaţii ca acestea se dovedesc adevăraţii prieteni.

Fata era îngrijorată şi pentru că nu-şi mai văzuse tatăl din clipa în care îl luaseră cu brancarda. Emil îi propuse să meargă împreună la spital să-l vadă. Recunoscătoare pentru acest gest îi era şi mama Verei, femeie simplă, speriată peste măsură de boala soţului. Nu-i ieşea din minte că îl văzuse „pe targă“, situaţie care, în mintea ei, nu prevestea decît nenorocire.

Iar pe acest băiat bun, bătrîna simţea că-1 îndrăgise, atît se purtase de frumos. Iată, acum îşi pierdea zile din concediu însoţind-o pe fiica ei la spital. Nu cumva se îndrăgostise de fată ? I-ar fi plăcut s-o ştie pe Vera lîngă un bărbat ca el. Şi, pe deasupra, mai este şi din Bucureşti. Dacă fata s-ar fi măritat cu el, ar putea să urmeze facultatea mai uşor.

Cînd au ajuns in oraş, încă nu era timpul cînd se putea face o vizită şi pierdură cîteva ore plimbîndu-se. Emi! nu cunoştea oraşul, iar Vera era bucuroasă că poate să-i fie călăuză.

În sfîrşit, iată-i în faţa spitalului. Li se spuse că, bă- trînul fiind contagios, nu pot intra în camera lui. Se mulţumiră să vorbească de la fereastră.

Spre bucuria fetei, însă, tatăl ei nu arăta mai rău. în schimb, era mai ciudat, mai frămîntat parcă de gînduri.

— Tată, nu fi îngrijorat ! Arăţi mult mai bine ! Nici nu mai eşti atît de galben. Ai să te faci în curînd bine, îl încurajă, crezînd că lui încă îi mai este frică de boală. A venit şi Emil să te vadă. îţi pare bine ?

— Mulţumesc, dar nu trebuia să se deranjeze.

Emil se gîndea în acest timp că este imposibil ca
această fată să fie fiica posacului din fereastră. Erau două firi cu totul diferite. El nu era în stare să se bucure nici cînd îşi vedea fiica, după atîta timp.

Vera desfăcu plasa cu bunătăţi şi-i înmînă bătrînului pachet cu pachet, anunţîndu-i de fiecare dată ce este în fiecare.

— Asta e de la Emil... Numai dulciuri ţi-am adus, tată. Mi-a spus Emil că ai nevoie să mănînci mult zahăr. Şi el a avut hepatită şi s-a făcut repede bine. Nu-i aşa, Emil ?

— Trebuie să respectaţi cu severitate regimul care vi s-a prescris. Liniştea şi regimul sînt cel mai important tratament.

Fata se apropie de fereastră şi-i şopti bătrînului :

— Uite, tată. Emil a luat de la farmacie o doctorie foarte bună pentru dumneata. I-a prescris-o un profesor mare, de la Bucureşti, cînd a fost bolnav. S-o iei fără să te vadă cineva, să nu zică apoi că nu respecţi tratamentul. O înghiţi cu puţină apă. '

— Bine.

— Ia-o chiar acum, înainte de masă.

Ia întins o caşeta pe care i-o oferise Emil.

Bătrînul luă toate bunătăţile şi, spre uimirea Verei, îi spuse :

— Te rog să-mi aduci nişte peşte prăjit, pregătit cum îmi place mie.
Cînd auzi ce-i cere, fata se îngrozi.

— Tată, cum să-ţi aduc aşa ceva ! Vrei să ţi se agraveze boala ? Peştele este un aliment foarte greu pentru ficat.

— Ştii că eu nu pot trăi fără peşte. Niciodată n-am stat atîtea zile fără să gust o lingură de ciorbă. Cîteva bucăţele măcar.

— Nu ai voie, tată ! Dacă aude doctorul că ai mîn~ cat peşte, se face foc pe dumneata.

Pavlicenco privi în toate părţile, gest care nu-i scăpă . lui Emil, şi-i şopti:

— Ascultă ce-ţi spun eu.

— Cum se poate ?

Vera îl privi alarmată pe Emil şi-l văzu făcînd feţe, feţe, de parcă i s-ar fi întîmplat lui ceva.

— Emil, ce ai ?

— Poftim ? Nimic, ce să am.

— Ai auzit ce-a spus tata ?

— Da... Cum se poate să mănînce peşte ? E imposibil să-i fi dat voie. Cred că n-a înţeles bine.

Bătrînul se foi necăjit că nu poate să-i mărturisească, dar în acelaşi timp dorea s-o şi convingă pe fată să-i aducă ceea ce voia. Promisese colonelului Aldea că nu va spune nimănui că e sănătos.

— Vera, nu pot să-ţi explic, dar ascultă-mă. Adu-mi puţin peşte. Ştiu eu ce vorbesc.

Ca să nu lungească vorba, Vera îi promise, convinsă fiind că nu se va ţine de cuvînt. Pavlicenco fu mulţumit, în acelaşi timp fiind încredinţat că nu şi-a călcat cuvîntul. Pentru Emil, însă, nu trebuia mai mult ca să priceapă totul. Pavlicenco ştie că nu este bolnav. Asta

înseamnă că ştiu şi alţii. în cazul acesta, bătrînul este suspectat. Ba nu, nu este, din moment ce i s-a spus adevărul. Atunci sînt urmăriţi ceilalţi, din jurul lui. Deci şi el... Da, şi el trebuie că este suspectat. Iar pe Pavlicenco îl ţin internat ca să stea vinovatul liniştit. Dar de ce nu-1 învinovăţesc pe bătrîn ? Firesc era să cadă bănuiala asupra lui !

Pierdu într-o clipă liniştea şi siguranţa de pînă atunci. Fusese încredinţat că numai Pavlicenco va fi bănuit, şi deodată... Oare ce ştiau ? Prea multe nu puteau să afle, Şi chiar dacă au descoperit simularea, de ce l-ar suspecta tocmai pe el ? în cazul acesta se vor interesa... Şi ce dacă ?... „Da, li se va răspunde, este un om foarte bun, un excelent contabil, nu are decît obiceiul rău de a-şi prelungi concediile de odihnă“...

— Emil, ce se petrece cu tine ?

— Nimic, dragă Vera... Aici, la spital, e o atmosferă în care nu mă simt tocmai bine. Vrei să mergem ?

— Cred că e timpul.

îşi luară la revedere de la bătrînul, care ţinu să-şi încurajeze fiica :

— Nu mi-e teamă mie de boală ! Linişteşte-o pe marna. Spune-i că n-am nimic grav.

Emil se gîndi că ar fi bine să ia înapoi caşeta pe care i-o recomandase bătrînului, dar putea fi o dovadă împotriva lui. Cum s-o mai ceară, fără să-i trezească bănuielile ? Nu... dacă lucrurile stau aşa cum credea el, caşeta nu mai are nici o importanţă şi cel mai bine ar fi să dispară, pînă nu este prea tîrziu.

Se îndreptară spre centru. Aveau încă timp, aşa că mergeau ca şi cînd s-ar fi plimbat, dar tăcuţi. Vera interpretă în felul ei această atitudine.

— îţi pare rău că ai venit cu mine ?

— Cum poţi să spui aşa ceva ? se indignă el. Ţi-am promis să te însoţesc, şi nu regret de loc'

— Mi se pare că te-ai schimbat.

— Mă doare puţin capul.

, Fata îl prinse de braţ, într-un gest tandru, în timp ce el se gîndea cum să facă să dispară cit mai repede de lîngă ea, fără ca să-i trezească vreo bănuială.

Mergînd alături, dar neauzind ce~i vorbeşte, îi trecu deodată prin minte un gînd care îl făcu pentru o clipa să rămînă locului. Dacă se ştie ceva, şi cei de la far sînt bănuiţi, inclusiv el, înseamnă că este urmărit. Oare este urmărit ? Trebuie să se convingă.

îi propuse Vere! să se plimbe pe cîteva străzi foarte puţin populate, pe care le găsi pitoreşti, iar cînd dădu primul colţ, după numai doi paşi se opri să-şi lege şiretul unui pantof. Văzu pe sub braţ un tînar care venea în spatele lor. îi ajunse şi trecu mai departe, fără să le dea vreo atenţie.

— Hai înapoi ! îi spuse fetei. Dacă mai mergem Încolo, s-ar putea să ne îndepărtăm de la drumul nostru şi întîrziem. Se apropie ora cînd trebuie să ne întoarcem.

Făcură drumul îndărăt. în capătul celălalt al străzii, cînd erau gata să dea colţul, el o opri pe Vera, sub motiv că are ceva pe obraz. Şi în timp ce îi ştergea obrazul cu batista, privea înapoi. în capătul străzii, de unde veniseră, apăruse tînărul care cu puţin mai înainte trecuse pe lîngă ei. Era urmărit !

O luă pe Vera la braţ şi porniră mai departe, gîndind înfrigurat la un mijloc de scăpare. La venire făcuseră unele cumpăraturi într-un magazin cu autoservire, aşezat pe colţ. Se intra pe o stradă şi se ieşea chiar prin colţul celeilalte.

Se îndreptară intr-acolo, spunîndu-î Verei că vrea s*d i* facă o surpriză. în faţa magazinului, o rugă să-l aştepte

— Intru şi eu.

— Nu se poate. N-ar mai fi surpriză.

Vera rămase în stradă, plimbîndu-se prin faţa magazinului. îl văzu luîndu-şi coşul pentru cumpărături, apoi trecînd prin faţa rafturilor. Oare ce vrea să-i cumpere ? El o privi prin geamul vitrinei şi-i făcu semn să nu-1 privească. Şi fata se ţinu de cuvînt.

Se mai plimbă cîteva minute, pînă cînd îşi dădu seama că el întîrzie neaşteptat de mult. Dar prin vitrină nu-1 mai zări pe Emil. Intră după el în magazin, dar nu era nicăieri. Ieşi repede în stradă, bănuind că au trecut unul pe lîngă celălalt. Nu era. Unde s-o fi dus ?

Un tînăr, care de curînd se oprise în dreptul ei, o văzu privind nedumerită în toate părţile şi intră repede în magazin. Peste puţin ieşi. A înţeles că a fost tras pe sfoară.

Dădu fuga pe cealaltă stradă. Nu se vedea nimeni. Se hotărî să dea alarma...

Cel care dispăruse nu se îndepărtase prea mult de locul în care i se pierduse urma, bănuind că va fi căutat oriunde, numai acolo unde dispăruse nu. De aceea, nu merse pe strada cealaltă decît doi, trei paşi, pînă la uşa unei frizerii, şi intrase. Se aşezase pe un scaun cu spatele la uşă şi ceruse să fie tuns. îl văzuse prin oglindă pe tî- nărul care îl urmărise, alergînd după el, şi un zîmbet satisfăcut îi flutură în colţul gurii. Dacă s-ar fi uitat în frizerie, poate că cel care îl urmărise tot nu ¡l-ar fi recunoscut, aşa cum era cu părul în ochi, în timpul tunsului, îi ceruse frizerului să-i scurteze mult părul şi, spre mirarea acestuia, să i-1 decoloreze. Prinse mirarea frizerului şi făcu pe naivul :

— îmi stă mai bine blond.

Frizerul trecu alături, în salonul de coafură, şi reveni cu tot ce avea nevoie. Erau destul de rari bărbaţii care îşi oxigeneau părul, dar... erau.

Gînd ieşi din frizerie, Emil parcă era altul: un tînăr blond, cu păr scurt ca peria, care purta o pereche de ochelari diplomat, cu sticle fumurii, ce îi dădeau un aer distins. Părea un tînăr medic. Trecu liniştit strada şi intră în primul magazin de textile. Era îmbrăcat într-o cămaşă albă. îşi cumpără una albastră, care îl prindea foarte bine, acum blond.

Fiind în centrul oraşului, găsea cu uşurinţă tot ce avea nevoie, pentru că magazinele erau aproape lipite unele de altele : textile, încălţăminte, marochinerie, mercerie...

Din magazinul de textile intră, peste trei case, într-o bodegă. Se duse mai întîi la toaletă şi-şi schimbă cămaşa. Pe cea de pe el o înfăşură în hîrtia celei noi şi o aruncă sus, în bazinul cu apă, ca să fie găsită cine ştie cînd. Se privi apoi în geamul ferestrei şi păru mulţumit.

De acum era sigur că numai cu greu l-ar fi putut recunoaşte cineva. Ca să termine complet machiajul, scoase din buzunarul de ceas al pantalonilor două cercuri de cauciuc, ca doi nasturi mari de palton, pe care şi le vîrî între falcă şi dinţi. Deodată i se schimbă întreaga fizionomie. De unde pînă atunci arăta ca un bărbat slăbuţ, fălcile umflate îl făcură antipatic, dîndu-i un aer de prostănac.

îşi privi amănunţit faţa într-o oglinjoară mică şi, mulţumit de schimbarea pe care o suferise, ieşi din restaurant.

Mai făcu două cumpărături esenţiale : o pereche de pantaloni şi o valiză. Pantalonii îi îmbrăcă în magazin.

în cuşeta pentru probă, rugînd vînzătorul să-i împacheteze pe cei vechi. Pachetul îl uită apoi la uşa magazinului, fără ca cineva să observe. Se îndreptă grăbit spre gară.

Cine să recunoască în acest blond, cu părul „Cicero", fălcos, îmbrăcat în albastru, pe tînărul brunet, cu chică lungă, cu obrazul tras, în cămaşă albă de acum nici o jumătate de oră ? Cel puţin o oră, două, după ce fusese pierdut, va fi căutat sub înfăţişarea de mai înainte.

Iată de ce în gară îşi luă nestingherit bilet pentru Constanţa şi, peste o jumătate de oră, era instalat în- tr-un vagon de clasa a doua şi citea liniştit ziarul...

Ajunse la destinaţie fără nici o neplăcere şi se îndreptă grăbit spre troleibuzul care mergea spre Mamaia.

*

Cînd Dima ajunse la far şi află vestea dispariţiei lui Emil, simţi că i se învîrteşte pămîntul sub picioare. Cum de şi-a dat acesta seama că este urmărit ?

Se interesă imediat dacă telefonase la Bucureşti, dar î se spuse că nu. Se duse apoi să stea de vorbă cu Vera, care îi povesti, foarte nedumerită, tot ce se întîrnplase. Mai aşteptase puţin în faţa magazinului, apoi se grăbise să nu întîrzie prea mult. Spera că Emil fusese forţat de cine ştie ce împrejurare să plece de lîngă ea, dar se vor întîlni acasă. Ajunsese la far, fără ca el să apară. Nu în- ţelegea nici acum ce se întîrnplase acolo, în faţa alimentarei.

— Te rog să-mi povesteşti, foarte, foarte amănunţit drumul dumneavoastră de aici, de la far, pînă în clipa în care a dispărut.

Vera îi relată pas cu pas tot ce făcuseră şi ajunse $ă~i reproducă şi dialogul dintre Pavlicenco şi ea.

. Cînd îi spuse cum tatăl ei i-a cerut să-i aducă peşte, deoarece, totuşi, are voie să mănînce, iar Emil intervenise, îndemnîndu-1 să nu calce prescripţiile medicului, Dima fu sigur că acesta a fost momentul în care el a înţeles că s-a aflat simulul bolii. Ceea ce i-a povestit ulterior, mersul pînă într-un colţ de stradă, întoarcerea imediată şi celelalte amănunte confirmau că, dîndu-şi seama că e bănuit, el se convinsese apoi că este urmărit şi se „evaporase“ la prima ocazie.

— Dar ce este cu el ? întrebă fata, gata să izbucnească în plîns. Ce se petrece aici ?

—Veţi afla la timpul potrivit despre ce este vorba. Tot ce vă rugăm acum este ca dumneavoastră să-mi daţi imediat de ştire dacă îl veţi mai zări vreodată.

— Vorbiţi de parcă ar fi înfăptuit ceva nepermis.

Dima socoti că e bine, totuşi, s-o pună pe fată *în* gardă, oricît de puţin timp avea pentru asta. Se gîndi că Emil, încolţit din toate părţile, s-ar putea să încerce să profite, pentru ultima dată, de sentimentele ei, „expli- cîndu-i^{c<} că trebuie să fie o „neînţelegere“ şi cerîndu-i să-l ajute. O fată ca Vera ar putea, în necunoştinţă de cauză, să comită imprudenţa de a-i acorda chiar adăpost, gîndindu-se că în curînd totul se va limpezi, iar el va apărea mai departe în ochii tuturor curat ca o lacrimă.

— Dacă vreţi, să ne plimbăm doi, trei paşi. Trebuie să vă spun ceva, şi vă rog să mă ascultaţi cu toată seriozitatea. Fără să ştiţi, vă aflaţi în mijlocul unor evenimente neplăcute şi grave...

Introducerea avu efectul dorit. Fata urmări încordată fiecare cuvînt al lui.

— L-aţi cunoscut pe acest tînăr într-o împrejurare cu totul deosebita. Vi s-a părut că aţi făcut o cunoştinţă plăcută, pentru că individul, nefiind de loc prost, a ştiut să se facă simpatic. Vesel, spiritual, ataşat într-o împrejurare grea ca acea în care v-aţi aflat după îmbolnăvirea tatălui dumneavoastră, a reuşit să vă impresioneze. Să ştiţi însă că sub această mască se ascunde un individ periculos, chiar foarte periculos, care n-ar ezita să comită şi o crimă pentru a-şi ajunge anumite scopuri.

Vera îşi duse palmele la ochi, îngrozită. Dima crezu că o va auzi plîngînd, dar fata nu făcu decît să rămînă aşa cîteva clipe, apoi se reculese.

— Spuneţi-mi tot, vă rog, şopti cu glasul stins. E îngrozitor, dar trebuie să ştiu totul...

— Vă voi spune tot ce are o importanţă deosebită pentru dumneavoastră. Trebuie să ştiţi că tatăl dumneavoastră a ştiut ce-a spus cînd v-a cerut să-i duceţi peşte. El nu este bolnav.

— Cum ? î sări Vera, peste putinţă să înţeleagă ceea ce auzise. E... sănătos ?

— Acesta e adevărul adevărat. Nu este bolnav. A fost îmbolnăvit, sau mai bine zis a fost făcut să pară bolnav, urmărindu-se un anume scop. Pielea lui nu este galbenă din cauza bolii, ci datorită unui colorant care i-a fost strecurat în alimente, fără ca el să ştie.

Verei i se părea că tot ce aude este un basm în care nu ştia dacă să creadă sau nu.

— Şi... cel care a făcut aceasta a fost Emil ?

— Nu există nici un dubiu. De aceea, cînd tatăl du- niitale a cerut peşte... pentru că într-adevăr, are voie să tnănînce, el a înţeles că doctorii au descoperit că boala

este simulată şi a fugit în grabă. E tot ce cred că trebuia să cunoaşteţi, deocamdată.

— Vă mulţumesc foarte mult pentru încrederea pe care mi-aţi acordat-o şi vă asigur că, dacă se va ivi ocazia, n-am să vă dezamăgesc. E bine că m-aţi prevenit, pentru că, deşi îl cunosc de foarte puţin timp, aveam mare încredere în el.

Se despărţiră. Dima privi mult timp după fata care mergea ca un om extenuat de un drum lung. Vestea pe care o aflase o zguduise puternic.

Dar surprizele acelei zile încă nu se terminaseră. Cînd voia să plece de la far, i se comunică un alt fapt care venea să dovedească vinovăţia celui fugit,

— Această pastilă i-a adus-o Emil lui Pavlicenco.

Dima cercetă caşeta pe care o primise bătrînul. Era sigur că ştie ce este în ea.

— Şi ce i-a spus ?

— Că este un medicament, recomandat de un mare doctor,.

— Un medicament care întreţine boala, Ciudat medicament, nu e aşa ? Să fie trimisă laboratorului. în ca- şetă trebuie să fie acid picric.

Emil se gîndise probabil că doza pe care i-o administrase iniţial şi-ar fi putut pierde efectul, şi venise cu alta. A doua zi, doctorii ar fi constatat miraţi că, deşi bolnavul este tratat, starea sănătăţii lui se înrăutăţeşte. Mai mult, dacă Pavlicenco ar fi luat două, trei doze de acestea, s-ar fi îmbolnăvit de-a binelea...

în „subiectul“ acestei afaceri, pe care şi-l formulase Dima în mintea lui, mai erau cîteva puncte care trebuiau lămurite, şi de aceea se îndreptă spre Sfatul popular din sat. Era ultima treabă pe care considera că o mai are aici, la far.

N-a. căutat prea mult ca să afle că, în urmă cu cxteva zile, adică în dimineaţa în care fusese ridicat Pavlkenco de Salvare, Emil vorbise cu Bucureştiul. I se dădu numărul de telefon pe care îl ceruse, şi Dima află ceea bănuia, că Emil vorbise cu Emil. Pentru că funcţionara îi dăduse numărul acestuia din Bucureşti.

Cînd se înapoie la far, îl găsi pe Mihai trepidînd de neastîmpăr.

— în sfîrşit — îl întîmpină el, împingmdu-şî cozorocul şepcii spre spate — de cînd mă învîrtesc pe aici, fără nici un rost. Am o veste care cred că o să te uluiască.

— în orice pot să cred, numai în veşti bune nu, deocamdată. în afară de cazul cînd îmi vei spune că pot să mă prezint să iau interogatoriul lui Emil.

— Am ceva care merită o atenţie deosebită : o scrisoare.

— Ai primit-o ?

— Este scrisă de... Emil de la far pentru Emil de îa Bucureşti. Sau, invers, de Emil de la Bucureşti pentru Emil de la far. Nu are plic şi nu ştiu dacă voia s-a trimit ă, sau a primit-o.

— Unde ai găsit-o ?

— în rucsacul lui Emil.

— Această dedublare a lui Emil este faptul cel mai interesant în chestiunea complicată pe care am rezolvat-o.

— Rezolvară ? !

— De acum, da. Misterul nu mai e mister. Rămîne doar să prindem făptaşul.

— înainte de a vedea făptaşul acolo unde trebuie să fie, n-aş socoti problema încheiată.

— încheiată nu, dar rezolvată da. Acum ştim pe cine căutăm. Şi dacă n-ar fi izbutit să ne scape de sub nas, în clipa de faţă stăteam de vorbă cu el. Dar regretele sînt tardive. Dă-mi scrisoarea adresată de acest Emil celuilalt Emil, alter ego al său. Dima citi...

Draga Emil,

Vineri am aflat că ai fost în concediu la mare, dar era prea tîrziu ca să te mai pot întîlni. Ştiu însă că ai avut o altă întîlnire, *mai puţin obişnuită — şi nu din vina ta — care în cele din urmă s-a terminat cu bine O întîmplare de loc veselă! Te felicit pentru tactul de care ai dat dovadă*, *reuşind să ocoleşti acea scenă neplăcută, Eu vin miercuri seara sigur*, *aşteaptă-mă după- amiază*, *că trec pe la tine*. *Sile şi sora lui, Lolo*, *sînt şi ei aici,, Cu drag*,

Mir cea

— Ce spui ? întrebă Mihai nerăbdător să audă părerea lui Dima. Cred că, indirect, se comunică ceva,

— De acord, dar ce ? Să mai „ghicim“ puţin în scrisoarea asta. Sînt convins că în cele din urmă o să ne spună ceva.

— Sînt gata să ghicesc şi-n cafea, dacă pe calea asta ■aflăm adevărul.

— Fii ! Grozavă propunere, Mihai ! Nici nu ştii cit de mult aş bea o cafea buna. Şi o cafea bună...

— Nu se poate bea decît la tine acasă, fapt ştiut de oricine.

r— Pe cuvîntul meu că ai dreptate ! Şi vom avea şi timp suficient să ne uităm la aceste „nevinovate* noduri. Eu cred că aici, în Deltă, am terminat toată treaba.

Veniseră să bea cafea, dar ceştile aşteptau uitate, la margine de masă. Dima, pasionat dezlegător de texte cifrate, era înclinat să creadă că şi acesta este redactat „cu cheie“, nefiind o scrisoare „convenţională“, cum părea la prima vedere. Un anume pasaj din scrisoare îl făcea să creadă că se referă la un eveniment cunoscut şi de el, dar neprevăzut pentru cei doi. Raţionamentul lui era următorul : Complicii ar fi putut să stabilească unele convenţii, pentru a-şi comunica unele evenimente cît de cît previzibile, sau cu ajutorul cărora puteau să-şi fixeze o întîlnire. Dar cînd apărea ceva neprevăzut ? Atunci, desigur, îşi scriau cifrat, pentru a se sfătui sau a acţiona într-un anume fel. Or, textul acestei scrisori se referea la ceva neprevăzut. Era convins de asta ! Mihai, în schimb, susţinea că, dimpotrivă, cei doi, neştiindu-se urmăriţi, folosiseră poşta pentru a-şi da întîlnire.

— S-ar putea ca scrisoarea să aibă o „cheie“, susţinu Mihai, dar fără să fie cifrată. De exemplu, acest : „Eu vin miercuri seara sigur, aşteaptă-mă după-amiază, ca trec pe la tine“ poate să însemne că pe data aceea se vor ' întftni într-un loc dinainte fixat şi la o ora stabilită.

— De acord. Dar în acelaşi timp poate să fie şi un text cifrat. Să nu uităm că şi o scrisoare cifrată trebuie să aibă un text, care poate sa pară „convenţional“. Pentru orice eventualitate, sin tem datori să căutăm un sens

ascuns în aceste rînduri „cuminţi", pînă cînd vom fi siguri că, într-adevăr, nu există nimic altceva în spatele lor«

Trecuseră cîteva ore de cînd discutau pe marginea textului pe care Dima îl cerceta minuţios cu lupa.

— Poate că există ceva scris cu o cerneală simpatică, şi în cazul acesta numai laboratorul are ultimul cuvînt.

— Orice este posibil... Dar, pînă cînd să facem o expertiză dîn acest punct de vedere, spune-mi, te rog, nu ţi se pare că legăturile unor litere cu celelalte parcă au o ezitare, care îngroaşă punctul lor de contact ? Fii, te rog, atent la litera asta, şi la asta, şi la asta, îi arătă el.

Mihai luă scrisoarea şi o cercetă cu foarte multă atenţie, să se convingă.

— Ei, fir-ar să fie ! Parcă ai dreptate. Dar nu toate literele sînt aşa.

— Nici nu trebuie.

— Poate că există într-adevăr un text scris prin metoda disimulării.

— Bine, Mihai ! Să încercăm să descifrăm pornind de la premiza că s-a folosit această metodă în redactarea scrisorii de faţă. Literele care interesează cred că lau fost subliniate prin această metodă a uşoarei îngroşări a punctului de legătură dintre ele. Observă însă cît de artistic a fost lucrată, dacă ochiul liber nu poate să sesizeze nimic... Cred că avem de-a face cu o transpoziţie ! Tu ce zici ?

— Sigur că da. în transpoziţie literele îşi păstrează semnificaţia, dar, folosind o anumită formulă, sînt amestecate şi transformate într-un text fără sens.

— Da ! Aşa e. Acum ştim ce avem de făcut.

— Să depistăm literele cu „cheie".

— Şi cît mai repede. Iată textul :

Druga Emil>

Vineri am aflat că ai fost în concediu la mare, dar era prea târziu ca să te mai pot întilni. Ştiu însă că ai avut o altă întîlnire mai puţin obişnuită — nu din vina ta ■— care în cele din urmă s-a terminat cu bine. O întâmplare de loc veselă ! Te felicit pentru tactul de care ai dat dovadă, reuşind să ocoleşti acea scenă neplăcută. Eu vin miercuri seara sigur, aşteaptă-ma după-amiaza, că trec pe la tine. Sile şi sora lui, Lolo, sînt şi ei aici.

Cu drag,

Mircea

— Mai înainte de a analiza ceva, pot să-ţi spun că este un mincinos şi jumătate.

Mihai îl privi nedumerit. La ce minciună se referă ?

— Nu mă crezi că e mincinos ?

— Nu înţeleg.

— Mă refer Ia afirmaţia de aici : *„Te felicit pentru tactul de care ai dat dovadă, reuşind să ocoleşti acea scenă neplăcută*

— Ai asistat la acea întîlnire şi ţi se pare că nu a avut... totuşi, destul tact ?

— Ba individul a avut tact, iar scena a fost, într-a- devăr, neplăcută. Spre deosebire de el, însă, eu socotesc că nu a fost ocolită, ci dimpotrivă. Dacă eram acolo, multe nu s-ar mai fi petrecut.

— Vorbeşte odată !

— Bag mîna în foc că este vorba de întîlnirea pe care a avut-o acest individ cu nefericitul... Marinescu. Ştii şi tu cum s-a terminat.

— Eh ! se plesni Mihai cu palma peste frunte, sărind de pe scaun. Acum înţeleg. Scena nu a fost ocolită.

— Dar felicitările trebuia să i le trimită, ca să ştie şi celălalt cum s-a terminat treaba. în timp ce noi aveam atenţia aţintită în alte părţi, el s-a descotorosit de Marinescu. îmi vine să cred că Emil îl chemase din Bucureşti pentru a pune împreună ceva la cale. în drum spre far, complicele a dat de Marinescu, a înţeles că prezenţa lui aici e un pericol, şi l-a oprit, cum ştii» să mai ajungă.

—Iar noi am avut ghinion.

— Am putea să numim şi ghinion această întîmplare Dar dacă n-ar fi întîmplările astea, cîte chestiuni nu s-ar fi soluţionat mai repede ? Să vedem însă dacă nu cumva de data asta un „noroc“ n-o să ne ajute să descifrăm maî repede taina acestor rînduri. înclin să cred, iar tu mi-at întărit convingerea, că este vorba de o transpoziţie, *ŞI* pentru asta...

— Trebuie să selectăm literele care în text au aceste semne,.

—Să facem, deci, această operaţie.

Mihai luă lupa şi, cercetînd cu migală fiecare literă în parte, pentru a observa dacă „ceva“ nu atrage cumva luarea-aminte asupra ei, selectă literele. Operaţiunea nu era de loc uşoară, pentru că se cerea o precizie deose*^ bită, deoarece o singură literă „selectată“ în plus, sau ocolită, ar fi dus la imposibilitatea descifrării textului

După o muncă de o jumătate de oră, el îi spuse lut Dima, ştergîndu-şi fruntea brobonată de transpiraţie *i*

— Cred că acestea sînt literele care merită să ne oprim asupra lor. Am pus în text cîte un punct sub fiecare dintre ele,

Dima trecu şi el cu lupa de cîteva or* pe deasupra textului şi se declară satisfăcut.

— Mihai, eşti chiar talentat. Păcat că n-ai acordat mai multa atenţie acestui „sport“.

— E ceea ce voi face în viitor.

— Aşadar, sa copiem aceste litere într-un şir : E-T- L-R-N-V-T-E-O-L-R-P-V-I-R-A-I-E-I-E-Ş-S-S-U-O-A.

— în total sînt 26 de litere. Ei bine, Mihai, următorul pas în descifrarea unui text, sau, mai bine zis, întrebarea imediat următoare este : în ce limbă este scris mesajul ? Pentru că textul acesta direct, scrisoarea pro- priu-zisă, poate să fie, după cum vezi, în limba română, dar mesajul pe care îl descifrezi în limba latină, să zicem. De ce nu s-ar putea ca, prin convenţie, să i se transmită un anume text în limba latină, un dicton spre exemplu, care sa aibă o anumită semnificaţie ? Aşadar, să privim mai întîi aceste litere şi să încercăm să ne dăm seama dacă este vorba de o limbă veche sau modernă. Tu ce crezi ?

— Modernă, desigur.

— De ce ?

— Pentru că într-un text de cîteva cuvinte, cum bănuiesc că este acesta, într-o limbă veche aproape sigur s-ar fi găsit litere ca W-Q-Y, care lipsesc aici

— Bine, Mihai ! Chiar aceasta este observaţia pe care o făcusem şi eu. Textul cred că este scris într-o limba modernă. Atunci ? Spune-mi acum ce altceva mai observi 3a aceste litere.

— Mai e ceva de văzut ? ! Poate faptul că sînt cu soţ ? întrebă, îndoindu-se.

— Chiar asta, şi nu este de mică importanţă. Să îm- părţim aceste litere în două grupe egale şi să încercăm să le descifrăm printr-o metodă relativ simplă, pe care

cred că au folosit-o cei doi. De ce ? Pentru că erau siguri că scrisoarea lor nu va atrage nimănui atenţia, iar ei nu aveau nici un rost să se complice printr-un cifru greu. Trebuiau să se ferească mai mult de ochi indiscreţi ocazionali, pentru că, altfel cine citeşte o scrisoare care pleacă din Deltă în Bucureşti ? Cel mult un vecin curios, care găseşte scrisoarea în cutie şi, după ce îşi satisface curiozitatea, o pune la loc. Aşadar, fă, te rog, două grupe de litere şi scrie-le unele sub altele.

Mihai scrise, conştiincios, literele :

E-T-L-R-N-V-T-E-O-L-R-P-V I -R-A-I-E-I -E-Ş-S-S-U-O-A

— Foarte bine. Vom dezlega acum ceea ce se cheamă „cifrul ulucilor“, şi pentru asta"* trebuie să desenăm un gard, cum făceam în copilărie.

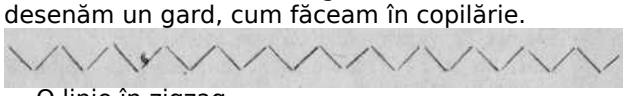

— O linie în zigzag.

Mihai scrise astfel literele :

VPPiI,OETVNRLTE

A O U S S Ş E I E I A R I

— Şi aşa, dacă vrei. Te rog acum să copiezi cele două grupe de litere, de la coadă spre cap, adică rîndul de sus să-l începi de la „V“, iar cel de jos de la „A“. Fie- care literă s-o pui în vîrfurile liniei în zigzag.

— Perfect ! Perfect ! explodă Dima. Este tocmai ceea ce m-am aşteptat eu.

— E gata ?

— Sigur că da ! Citeşte literele, începînd din stingă, normal, dar ţinîndu-te de linia frîntă. Adică citeşte prima literă din stingă sus, apoi pe cea de jos, apoi pe a doua din stingă sus, coboară la a doua din stingă şi aşa mai departe, pe zigzag.

— *„Vaporul soseşte vineri la trei*,* **descifră MihaL**

— Iată ce a vrut Emil să-i comunice individului de la Bucureşti. Te-ai convins că există o „cheie“ ?

Mihai era încîntat de ceea ce făcuseră. Se gîndea că, într-adevăr, nu există nimic pe lume care să nu intereseze un cercetător în criminalistică. De multe ori, de repeziciunea cu care rezolvi o problemă depinde succesul cercetării, şi dacă poţi să renunţi în momentul acela la serviciile laboratorului sau ale celorlalţi specialişti, ax cîştigat lupta.

Odată rezolvat cifrul, pe Mihai, ca şi pe Dima, îl preocupă sensul mesajului.

— Despre ce vapor ci*ezi că este vorba ?

— Dacă aş şti ? ! Trebuie să ne interesăm ce vapoare şi-au anunţat sosirea pentru mîine într-unui din porturile noastre.

— Pe Dunăre şi în Constanţa.

— Desigur. Probabil că acest vapor aşteptat trebuie să-i ducă de aici. Zilele astea să fim foarte atenţi. Şi, mai ales, să ne interesam mereu cum merg operaţiunile de descoperire a celui fugit.

— Dacă această propoziţiune naivă n-o fi însem- mînd cine ştie ce, şi în timp ce noi aşteptăm vapoare, ei...

Se duseră pe la colonelul Aldea, să se sfătuiască şi cu el.

Spre uimirea lor, în clipa în care citi mesajul, colonelul Aldea tresări ca şi cînd ar fi ştiut despre ce este vorba. El făcu imediat legătura între un fapt petrecut cu.cîtva timp în urma şi textul pe care îl avea în faţă« Iată ce se petrecuse atunci*

*

Sînt zile cînd marea, cît vezi cu ochii, pare împietrită. E ca o imensă pardoseală de cristal care te invită să te avînţi într-un vals fără sfîrşit. Dacă închizi ochii* te urmăreşti alunecînd în piruete largi, depărtîndu-te către orizont, din ce în ce mai mic, din ce în ce mai ne însemnat în uriaşa sală deasupra căreia se înalţă cupola albastră-strâvezie a cerului.

Cînd geana de foc se iveşte subţire ca o muchie de cuţit, cristalul apei se rumeneşte şi el. în liniştea absolută izbucnesc glasuri înalte de copii, care te învăluiesc de pretutindeni, se împletesc în sufletul tău, te vrăjesc. E bucuria unică pe care toţi cei chemaţi de frumuseţea mării o încearcă în clipa răsăritului.

Nici unul dintre cei veniţi să petreacă zile frumoase de concediu nu ştia că, undeva, în larg, dincolo de cercul pînă la care se avîntă privirea lui, apăruse o ameninţare care tulbura liniştea acestei zile frumoase de vară.

Sirenele chemaseră grănicerii la posturi. Şi în timp ce plaja forfotea de lume fericită, ei urmăreau pescadorul care oprise dincolo de orizont. Oare ce urmărea ? De ce se apropie atît de mult de coastă ? Nu cumva are de gînd să comită o încălcare a apelor teritoriale ?

Tensiunea creştea cu atît mai mult, cu cît pescado rul nu încerca să ia legătura cu coasta, pentru a cere permisiunea de a naviga spre port

Se opri la timp, acolo unde s-ax putea numi „graniţa apelor teritoriale**, şi îşi aruncă ancora»

Nu trecuse mai mult de o ora de cînd ancorase şi de lingă pescador se desprinseră mai multe bărci, care se distanţară spre larg. întinseră instrumentele pentru pescuit.

Pavilionul sub care naviga era panamez, ceea ce însemna că poate să fie al oricărui armator, deoarece este cunoscut că mulţi proprietari de nave, indiferent din ce loc, îşi înregistrează vapoarele în această ţară, unde taxele de navigaţie sînt foarte mici.

Pescuitul se părea că va decurge normal. Bărcile s-au înapoiat la pescador seara, tîrziu. De pe ţărm, pe coverta pescadorului se vedea, la lumina becurilor de pe punte, o activitate intensă. Probabil că bărcile nu se întorseseră fără vînat.

Ceea ce nu se vedea însă, cu ajutorul lunetelor, era activitatea din cala pescadorului...

La prima vedere părea un vas obişnuit, construit anume pentru întrebuinţarea care i se dădea. Totul pe punte era amenajat pescuitului, preluării vînatului şi prelucrării lui imediate. Dacă coborai însă treptele care te duceau sub covertă, aveai o surpriză deosebită. Chiar aproape de chilă era un fel de cabină de metal, cu o uşă ciudată, care se închidea ermetic prin scoabe puternice, de metal, ce se strîngeau cu ajutorul unor roţi. Două hublouri, ceva mai mari ca o palmă, permiteau să priveşti în această neaşteptată cabină, mai mult lungă decît lată şi înaltă.

Iată ce se petrecea în preajma acestei cabine :

Pe două şenile apăru lîngă ei o ciudată torpilă de aproximativ trei metri lungime, dar mult mai groasă decît una obişnuită. După uşurinţa cu care putea fi manevrată, puteai lesne deduce că este fabricată dintr-un material dur, dar uşor, iar interiorul este gol. Un bărbat încă tînăr se apropie de torpilă şi, apăsînd un buton,

pe care puteai foarte uşor să nu-1 observi, deschise o uşă» Torpila era un mic submarin, în interiorul căruia erau amenajate două locuri. Bărbatul privi în treacăt interiorul submarinului, pipăi partea pe care te aşezi a celor două banchete, învîrti o pedală din dreptul uneia dintre ele. Ai fi putut să fii surprins de aceste pedale, deoarece micul vas nu era de loc potrivit pentru un antrenament de ciclism. Dacă însă ai fi observat imediata rotire a minusculei elice, din pupa submarinului, ai fi înţeles rostul lor. Pedalele erau prinse de o roată dinţată care, printr-un lanţ de bicicletă, era, la rîndul ei, cuplată de o altă roată, ceva mai mică, prinsă de axul elicei. Unei învîrtituri de pedală îi răspundeau zece în- vîrtituri de elice. Bărbatul care controla micul submarin se încumetă să intre în el şi să se aşeze pe bancheta din faţă. în dreptul ochilor, prins printr-o ţeavă de tavanul submarinului, un binoclu, care nu era altceva decît vizorul unui mic periscop ce ieşea cu puţin deasupra acoperişului. Printr-un sistem special, însă, tijele introduse una în alta, ca picioarele unui trepied, ieşeau *în* afară, înălţînd oglinda periscopului.

Mulţumit de ceea ce constatase, bărbatul ieşi din submarin şi se îndreptă spre o cabină în care se auzeau mai multe glasuri discutînd aprins. Cînd el deschise uşa să intre, în lumina nu prea puternică a becului se văzură patru bărbaţi şi o femeie care stăteau în jurul unei mese. In faţa lor erau patru pahare mari cu băutură tare.

Cel care intră în cameră fu întrebat din ochi dacă este mulţumit de ceea ce găsise, şi el le răspunse în acelaşi fel că totul este în regulă.

După ce mai băură cu toţii încă un pahar, cel care intrase şi unul dintre cei patru bărbaţi din cabină trecură într-o încăpere alăturată, să se echipeze. îşi scoaseră hainele, apoi îşi luară în spate cîte un aparat cu oxigen pentru călătorii subacvatice. Măştile pentru faţă le atîrnau de gît. Numai în costume de baie şi cu labele *de* cauciuc prinse de picioare, apărură iar în prima cameră.

— Gata ?

— După cum se vede.

vS-au apropiat de micul submarin, şi cei doi luară loc în el. Cîţiva oameni aduseră plăci grele de fontă, pe care le prinseră sub banchete. Un ultim salut, şi uşa ermetica se închise în urma lor.

Submarinul fu apoi introdus în camera lipită de corpul navei, special amenajată, şi pompele o umplură cu apă. Apoi se deschise orificiul special^ prin care se lua contactul cu apa. Cînd se dezlipiră de pescador, cei doi începură să pedaleze, dar nu prea repede.

în acelaşi timp, pentru a acoperi uşorul zgomot al elicei, pescadorul îşi porni motoarele, schimbîndu-şi, încet, locul. Părea că se îndreaptă spre locul în care bărcile întinseseră plasele.

Aparatele de ascultat, de pe mal, recepţionară din direcţia vasului zgomotul motoarelor. Slaba foşnitură a elicei submarinului, care se apropia pe aceeaşi direcţie, spre mal, nu fu sesizată. înţelegerea era ca motoarele pescadorului să meargă ceva mai mult de trei ore, timpul de care avea nevoie micul submarin ca să ajungă la mal.

Pentru că adîncimea la care era sub apă nu trecea de cîţiva metri, periscopul navei apăru la suprafaţă. în eu- rînd cei din submarin constatară că sînt chiar lingă mal şi se liotărîră să se oprească. îşi puseră măştile pe faţă, deschiseră tuburile de aer, apoi lăsară, printr-un orificiu, să pătrundă apa în submarin. Cînd interiorul se umplu,
ieşiră în apă şi se îndreptară spre mal. Dar m faţă le apăru ceea ce se aşteptau mai puţin : un om care purta, ca şi ei, o mască subacvatică...

*

Amintindu-şi întîmplarea cu acel pescador, care rămăsese un timp în apropierea coastei noastre, colonelul Aldea îi spuse căpitanului Dima :

— Oriunde s-ar ivi un vas străin, pe data de zece, trebuie să-l supraveghem. N-ar fi exclus ca mîine, la ora trei, în larg să-şi facă apariţia un pescador. Şi dacă nu mi-ar fi teamă că mă hazardez, aş îndrăzni să cred că va acosta undeva în dreptul locului unde aţi descoperit cadavrul studentului Vlădescu.

Dima îl privi pe Mihai, iar acesta ridică din umeri« I se părea prea mult, să ştie că va fi şi... pescador.

— Regiunea aceea va fi pusă sub observaţie încă de astăzi, spuse Dima.

-— Ar fi mai bine. Pînă mîine nu avem timpul necesar să căutăm amănunţit coasta, acolo unde apa este puţin adîncă, dar s-ar putea să ajungem la acelaşi rezultat păzind bine locul. Mai tîrziu vom cerceta amănunţit fundul apei.

— Vă rog să-mi spuneţi ce credeţi că am descoperi, dacă am avea timp să cercetăm ? se interesă Mihai, nerăbdător.

— Ceva foarte interesant, te asigur. Dar să nu ne pripim. Luaţi măsurile necesare. Iar pentru dumneata, se adresă el lui Dima, am această scrisoare. Văd că a început să te pasioneze muzica, şi nu e rău de loc.

Dima deschise, nerăbdător, plicul. Citi în grabă scrisoarea şi reveni asupra rînduriîor pe care le sublimase colonelul Aldea :

„în cele din urma, consultîndu-mă cu colegul meu Adrian Firea, specialist în folclor, am descoperit un cîntec popular, avînd acest titlu : «Of, Zamba, Zamba !» Este cîntecul de sărbătoare al unor triburi din sudul Africii

Colonelul îl privi întrebător.

— Cred că pot să vă spun unde şi-a petrecut cîţiva ani din viaţă acest Emil al nostru.

— După ce am citit scrisoarea, am ştiut şi eu.

Cine ar putea vreodată să spună cîte forme de ciudăţenii omeneşti există ? Aproape fiecare om are ciudăţenia lui. Şi dacă există cineva care ştie cel mai bine acest adevăr, este acela pus, prin profesia lui, să aibă un contact permanent cu ceilalţi semeni. Să fii vînzător în- tr-un mare magazin, ospătar, taxator de bilete... Prin faţa ta se perindă zilnic sute, mii de oameni, fiecare cu felul lui de a fi, gusturile şi pretenţiile lui, cu apucăturile şi gesturile cele mai neaşteptate.

Un astfel de om ciudat, sub aparenţa unui tînăr blond, cu părul tuns scurt, cu o mustăcioară doar crescută, cu ochelari fumurii, intră imediat după ora prînzuluî în cea mai mare florărie din Eforie-nord. Privi mai întîi distrat glastrele cu flori, rămase cam mult timp înfipt în mijlocul magazinului, într-o atitudine bizară, care atrase cu atît mai mult atenţia vînzătoarelor, cu cît la ora aceea nu mai era nici un alt cumpărător. Vînzătoareie îşi ascunseră cu dibăcie zîmbetele şi aşteptară să-l vadă hotărîndu-se odată pentru ceva. Nu era primul om ciudat pe care îl serveau.

în sfîrşit, după o lungă cercetare a tot ceea ce era în jur, tînărul se strîmbă nemulţumit şi catadicsi să li se adreseze :

— Altceva mai frumos nu aveţi ?

Erau în magazin toate florile care se puteau găsi *în* sezonul respectiv.

— Avem un sortiment bogat î Toate florile sînt sosite de curînd. Aceşti trandafiri sînt aproape numai boboci, crinii de .asemenea, în două zile se vor desface...

— Doresc o floare rară... Mai ales rară, indiferent de preţ, şi chiar frumuseţe. Poate să miroasă insipid ; să fie urîtă, dar să fie deosebită.

îi mărturisiră că o astfel de floare nu aveau, şi clientul îşi schimonosi pentru a doua oară gura în gestul lui de nemulţumire.

Porni să se plimbe de-a lungul stativelor, în căutarea unei flori pe gustul lui şi se opri în faţa unor ghivece minuscule în care creşteau cactuşi, de mărimea unei lămîL Se părea că a găsit ce căuta.

— Iată că aveţi şi o plantă mai deosebită. Vă rog să-mi împachetaţi un cactus.

Una dintre fete îi îndeplini dorinţa bizară şi el achită costul nu prea mare al plantei.

— Un comisionar, vă rog, ceru el, după ce se convinse că planta este frumos ambalată. Dar să fie un bărbat tînăr ! E un sacrilegiu să oferi flori prin intermediul unui bătrîn.

Aceeaşi fată dispăru pe o uşă din spatele unui ficus uriaş, dar cînd ajunse dincolo, izbucni într-un rîs ne- stăpînit. Sezonul strîngea aici tot felul de oameni, unii de-a dreptul trăsniţi, după părerea ei.

Telefonă la liotei şi ceru să fie trimis la florărie un comisionar tînăr. Peste cinci minute acesta se prezentă şi se păru că e pe placul sucitului cumpărător, care îşi controlase la fiecare douăzeci de secunde ceasul. Desigur, cactusul trebuia să ajungă la destinaţie într-un timp anume.

— E puţin cam tîrziu, dar... Te rog să mergi cu mine, îl invită pe comisionar.

Acesta luă planta şi îl urmă, destul de nedumerit-. Cînd privi pe furiş spre vînzătoare, una dintre ele iii făcu acel semn care nu lăsa nici un dubiu în privinţa semnificaţiei lui, şi care însemna că cel în cauză este cam nebun.

Comisionarul îşi urmă clientul pînă la prima staţie de taxiuri, cînd acestea binevoi să-i vorbească :

— E cam tîrziu şi mă tem că ai să te dud degeaba. De aceea te trimit cu maşina. Iată ce ai de făcut. Porneşti spre Constanţa şi mergi pînă la panoul mare aşezat la cîteva sute de metri la ieşirea din staţiune. Cunoşti locul ?

— Desigur.

— Cobori, dar să nu-i dai drumul maşinii. Te înapo« iezi tot cu ea, pentru că eu te aştept în cofetăria de aici, să-mi spui ce ai făcut. Voi fi chiar la masa de la fereastră, o vezi ? îi arătă el locul unde va sta, în cofetăria de peste drum.

— Da.

— Va să zică mergi pînă la panoul de reclamă, apoi cobori şi te îndrepţi spre malul mării, Pînă acolo *sîm* cel mult două sute de metri. De departe ai să vezi o piatră foarte mare, şi dincolo de ea — nu se vedea dinspre şosea — o domnişoară superbă face plajă. Ai s-o recunoşti uşor. De altfel, nici nu cred să mai fie cineva prin apropiere. E o fire excentrică şi mulţimea de pe plajă o enervează.

Comisionarul se convingea din ce în ce că vînzătoarea nu exagerase de loc în gestul ei. Nu numai felul de ă-i prezenta ce are de făcut era „deosebit“ de original, dar şi misiunea însăşi era ciudată. Făcuse comisioane şi pe plajă, dar niciodată în locuri atît de singuratice. Meseria e meserie însă...

— Sper că ai înţeles ce ai de făcut. Te prezinţi domnişoarei, îi înmînezi această plantă deosebită, fără să uiţi să-î spui că este cea mai originală pe care am găsit-o în florărie. Neapărat să-i spui asta.

Pînă acum se grăbise, în schimb dăscăleala asta fără rost îi răpea atîta timp. Comisionarul vru să plece, dar clientul mai avea să-i atragă atenţia asupra unei situaţii neprevăzute :

— Dacă, totuşi, domnişoara nu este acolo, aştepţi cîteva minute, nu mai mult, apoi faci o mică groapă lîngă pietroiul de care ţi-am vorbit şi îngropi ghiveciul. Cactusul este o plantă care rezistă enorm la secetă şi mîine va fi la fel de frumos. Vreau să rămînă o dovadă că astăzi încă m-am gîndit la ea. Şi dumneata eşti tînăr şi cred că înţelegi tot ce-ţi spun. Poftim, te rog, costul comisionului dumitale şi iată aici banii necesari pentru maşină, dus şi întors.

Comisionarul îi mulţumi, pentru că trăsnitul fusese mai mult decît darnic.

-— Nu uita că te aştept la masa de acolo, îi arătă încă o dată vitrina cofetăriei.

în getax, mergînd spre locul întîlnirii cu frumoasa domnişoară, comisionarul se gîndea că adesea dragostea te împinge la gesturi extravagante. Era curios s-o cunoască pe femeia căreia i se trimit cactuşi la cîţiva kilometri de plaja pe care stau ceilalţi oameni.

Privi ceasul maşinii şi constată că este aproape ora trei. Soarele dogorea cu înverşunare. Probabil că cea pe care o caută el doarme acum, adăpostindu-se sub un cort făcut din cearceaful prins de patru beţe înfipte în nisip.

Coborî din maşină, spuse şoferului să nu oprească ceasul de marcaj, deoarece se va întoarce tot cu el, şi

se îndreptă spre pietroiul pe care îl zări uşor din şosea. Pînă acolo trebuia să traverseze o porţiune de pămînt întărită şi încinsă, pe care nu crescuseră decît ciulim, acum uscaţi şi ei. Sărind şi ocolindu-i, ajunse în locul indicat şi abia îşi stăpîni un zîmbet ironic. Frumoasa femeie nici gînd să aştepte cactusul pe care i-1 trimisese clientul lui. Conform înţelegerii, aşteptă cîteva minute, dar nimeni nu se ivi în jur. Se lăsă în genunchi şi începu să sape groapa în care să planteze cactusul, dovadă a gîndurilor continue ale ciudatului îndrăgostit.

Mare fu însă mirarea comisionarului cînd, mai înainte de a înfige de cîteva ori lama briceagului în pămînt, se pomeni în spatele lui cu doi bărbaţi, care ţineau mîinile în buzunare şi îl priveau sever. Cu cîteva clipe mai înainte privise în jur, pînă departe, şi nu văzuse pe nimeni.

— Bună ziua, domnule Emil, ai venit exact la ora trei. Ţi-a fost teamă să nu scapi vaporul, nu este aşa ?

Mirat că unul dintre cei doi i se adresează ca unei cunoştinţe, comisionarul se răsuci spre el şi-şi luă ochelarii de pe nas. Cel care îi vorbise îşi dădu atunci seama de confuzia pe care o făcuse.

— Ai venit şi tu la întîlnire ? După cîte văd eşti cel de al treilea, pe care încă n-am avut plăcerea să-l cunosc.

— într-adevăr, nici eu nu vă cunosc, dar cred că mă confundaţi.

Comisionarul se gîndea că nebunul său client l-a băgat într-o încurcătură amoroasă, iar aceşti doi, confundîn- du-1, vor să-i ceară socoteală. Iată ceea ce nu-i convenea de loc, cu atît mai mult cu cît amîndoi păreau solizi şi,., hotărîţi.. „Poftim în ce poveste am intrat !"

•— Ar fi prea de tot să te confund, se îndoi cel care î se mai adresase, şi de altfel singurul dintre cei doi care părea dispus să stea de vorbă.

— Cu siguranţă că mă luaţi drept altcineva, vorbi mai convingător comisionarul. Eu nu sînt cel pe care îl căutaţi dumneavoastră.

Drept răspuns, cei doi izbucniră în rîs.

— Va să zică ştii că vreau să mă întîlnesc cu cineva, dar nu eşti dumneata. Atunci de unde ştii ?

— Vă rog să mă credeţi că nu sînt eu.

— Şi ce cauţi aici ?

— Eu... am... am adus floarea...

— Pentru cine ?

„Pentru cine ? Va să zică nu ştiau că aici trebuie «ă fie o femeie. Deci nu sînt «rivali»“, gîndi bietul comisionar, tot speriat să nu ajungă victima unei scene de gelozie.

— Pentru o... femeie... Trebuia s-o întîlnesc... Uita- ţi-vă, ghiveciul...

Cel care îl interoga izbucni iar în rîs.

— Nu mai spune ! Ia uite, dom-le, asist la o nevinovată întîlnire amoroasa. Şi cine este frumoasa ?

— Trebuia să facă plajă aici. Eu sînt comisionar. N-o cunosc, dar trebuia să fie.

Fu rîndul celor doi să se încrunte, nemulţumiţi. Cel din faţa lor începuse să dea amănunte uşor de verificat.

— Ce spui că eşti ?

— Comisionar la hotel „Pescăruş“. Mi s-a dat această plantă s-o aduc aici. Puteţi verifica.

— Şi ce dracului căutai în pămînt ?

— Am vrut să îngrop cactusul, să rămînă pînă mîine, ca o dovadă că astăzi a fost căutată. Asta mi-a cerut clientul care m-a angajat.

Privirile celor doi căzură pe nevinovatul cactus. Totuşi» locul părea că a mai fost răscolit, şi nu prea de mult. Să creadă ce spune omul ăsta ?

— Sapă, te rog, aici ! ceru cel care îl interogase cuiva, din spatele comisionarului.

Acesta se întoarse şi constată, uimit, că în spatele lui mai era acum cineva, care se aplecă şi săpă repede în locul indicat. Nu trebui să meargă prea adînc, pentru că lopăţica se lovi de un obiect metalic. Curînd, o cutie asemănătoare acelora în care sînt păstrate măştile de gaze fu scoasă la suprafaţă.

— Deschide-o ! îi ceru comisionarului.

Acesta o deschise. Din ea fură scoase două măşti cu ajutorul cărora se putea înota pe sub apă.

— Continuaţi să săpaţi î Iar dumneata te rog să ma urmezi. Că aveai întîlnire aici, pot să cred, dar că săpai aici ca să plantezi cactuşi,[5] cine dracului să te creadă ? De ce să nu cred că îţi trebuiau astea ?

— Vai de mine ! făcu bietul comisionar, de-a dreptul aiurit. îmi dau seama că nu este ceea ce am bănuit eu. La început am crezut că sînteţi gelos şi mă luaţi drept „ăla“ care m-a trimis aici. Ascultaţi ce vă spun. Eu sînt comisionar şi nu ştiu nimic. E o cursă la mijloc. Nu pierdeţi timpul. Uitaţi-vă, maşina mă aşteaptă în şosea.

Felul în care vorbea atrase atenţia celui care se părea că este conducătorul grupului.

— Povesteşte tot ce ţi s~a întîmplat.

— Am fost trimis aici cu maşina. Şoferul ma cunoaşte, în meseria mea am mereu legătură cu şoferii. Poate să vă spună cine sînt. Vedeţi că este un getax. Cel care m-a trimis mă aşteaptă în cofetăria din centru, vizavi de staţia de maşini. Mi-a spus că stă la fereastră, să mă vadă

and vin. Nu pierdeţi timpul. Eu tot merg cu dumneavoastră.

Se urcară toţi trei în getax şi cerură şoferului să-i ducă în centru, cu toată viteza. Mai înainte însă, unul dintre cei care îl prinseseră ceruse şoferului carnetul şi se convinsese că este, într-adevăr, cel care stătea la volan.

Mihai, pentru că el era cel pe care comisionarul îl socotea, pe bună dreptate, conducătorul grupului, se îndoia că va mai găsi pe cineva la cofetărie. Lăsase pe unul dintre oameni să supravegheze, şi el se îndrepta, totuşi, spre locul indicat.

Dacă acest om era sincer, şi părea să fie, bănuia ce s-a întîmplat şi simţea că turbează de furie. Luase parte la multe operaţiuni, dar parcă niciodată nu întîlnise un individ atît de abiL

Acum, cînd va avea certitudinea că scrisoarea a fost descifrată, individul va fi şi mai prudent. Era pentru a doua oară cînd îi scăpa printre degete, şi nu-şi ierta.

După ce comisionarul se îndepărtă, tînărul ciudat Intră în cofetăria în care promisese că-1 va aştepta, ceru o citronadă şi o Jofrre. După ce savură prăjitura, plictisit, ieşi în stradă privindu-şi ceasul, ca un om care nu are ce face un timp. Porni într-o plimbare ce părea sa fie scurtă, pentru că, destul de des, privea înapoi. Dădu totuşi colţul pe prima stradă şi merse mai departe. Cînd făcu cel de al doilea colţ, tocmai trecea pe lîngă el un getax. îi făcu semn să oprească, şi sări sprinten în el.

— Spre Constanţa.

Şoferul porni.

Cînd ajunseră pe şosea, în dreptul panoului care făcea reclamă produselor „Alba“, văzu staţionat un getax. Pasagerul privi spre mare, zări trei oameni lîngă pietroiul de pe mal şi un zîmbet perfid îi înflori în colţul gurii.

— Poţi să mergi ceva mai repede ? îl întrebă pe şofer, Pentru că erau la drum deschis, şoferul apăsă acceleratorul.

„ODOBEŞTI-lQ-l 1

Dima părea un copii bosumflat. Cînd îşi ţuguia gura, cînd îşi muşca buzele, ciocănind în acelaşi timp, nervos, cu degetele de marginea scaunului.

Mihai tocmai terminase de relatat ceea ce se petrecuse pe malul mării. Tot ce auzise îl înfuriase, dar nu putea face nimic altceva deqît să lovească placajul scaunului. Fusese sigur că totul se va termina în ziua aceea, la ora trei, şi deodată era pus în faţa celei mai neplăcute surprize. Şi mai ales nu ştia ce trebuie să facă în continuare, deşi avea sentimentul că, dacă nu va acţiona repede, va fi prea tîrziu.

— Comisionarul a fost verificat ?

— Da. Am stat de vorbă şi cu vînzătoarea care l-a chemat, şi cu cel de la hotel. L-a trimis pur şi simplu ca pe o momeală şi a reuşit.

— Dar de ce a cerut vînzătoarei. să-i dea un comisionar tînăr ? Neapărat tînar ?

— Cred că voia să semene cît mai mult cu el, ca să se poată face confuzia. Un bătrînel oarecare...

— Ai dreptate, ofta Dima cu năduf. Sînt atît de furios... S-au trimis noile semnalmente ?

— După cum l-au descris vînzătoarele şi comisionarul.

— A reuşit destul de repede să fie „altul“. Iar în clipa de faţă cu siguranţă că nu mai seamănă nici cu cel care a fost. Poţi însă să-mi spui ce avem de făcut ?

Nn, primi nîcî un răspuns. Intîmplarea se părea că» deocluă» a rupt toate firele care legau viitorul de trecut) Individul, ştiindu-se căutat, va face totul sa dispară pentru un timp şi va sta cuminte într-o ascunzătoare oarecare.

— Dar unde ? bombăni Dinia, numai pentru el.

— Ai spus ceva ?

— N-am spus nimic. M-am întrebat numai unde o fî crezînd individul că este cel mai puţin căutat ?

Peste o jumătate de oră erau în aceeaşi cameră, obsedaţi de aceeaşi întrebare. Nu primiră decît vestea că» în apă, foarte aproape de coastă, ascuns sub nişte blocuri de piatră, se descoperise un mic submarin de o construcţie specială. Se aşteptau să dea de el, pentru ca ştiau ca de la pescadorul din larg şi pînă la mal nu se putea ajunge cu măştile descoperite, distanţa fiind prea mare..

Colonelul Aldea le trimise un mesaj în care îi informa că, intr-adevăr, cu puţin timp înainte de ora trei, pescadorul îşi făcuse iar apariţia în faţa coastei, dînd drumul bărcilor în larg. Ştiau acum cu toţii care era adevăratul motiv al venirii lui.

Se părea că vor rămîne mai departe să zacă în această dezamăgire. Dima îl întrebă, pe neaşteptate, pe Mihai :

— Nu vrei să mergi la Bucureşti ?

— Daca trebuie,

— Poate că Tim este în stare să,-mi răspundă la o întrebare.

Cît timp a rostit aceste cuvinte a şi fost gata de drum,

— Crezi că a fugit la Bucureşti ? întrebă Mihai.

— Sînt chiar sigur. Acolo speră să-şi piardă mai uşor urma, Poate că are şi legătură, care să-l adăpostească. Ai mersul trenurilor ?

Mihai îi dădu ceea ce îi ceru, şi Dima, după ce consultă în grabă plecările trenurilor, spuse :

— La ora asta este în Ciulniţa. Chiar pleacă din gară. Peste aproape două ore va fi în Gara de Nord. Păcat că nu mai putem anunţa să se suie cineva în tren după el. Ar fi avut suficient timp să-l caute. Dar să fie aşteptat acolo, deşi mă îndoiesc că are să-l recunoască cineva.

Peste o jumătate de oră erau mtr-o avionetă, zbu- rînd spre Bucureşti.

Primul lucru pe care l-a făcut Dima a fost acela de a-1 vedea pe Tim.

Dima se aşeză pe un scaun în apropierea lui Tim şi i se adresă :

— Crezi că putem sta de vorbă cîteva minute ?

Tim îşi întoarse privirea spre el, dar nu-i răspunse nimic.

De fapt n-am să te obosesc prea mult. Răspunde mî numai la o singură întrebare : Ce îţi spun aceste cuvinte : „Odobeşti-10-ll[w] ?

în privirea stinsă pîlpîi deodată o luminiţă.

Dima nu scăpă acest licăr şi înţelese că mersese îa ţintă. Aşteptă mult timp, răbdător, răspunsul. Bănuia că în mintea celui întrebat se dădea o luptă. Tîrziu de tot, Tim întrebă, cu glasul tremurat.

— Aţi... descifrat ?

^ Dima îşi lăsă capul de cîteva ori, în semn de apro bare.

Tim se frămîntă, neliniştit de tăcerea lui Dima, care aştepta ca el să vorbească.

— De ce nu-1 întrebaţi pe el, dacă l-aţi prins ? Daca aveţi scrisoarea asta, de la el o aveţi.

— De 1a, el, se hotărî Dima să-i răspundă.

— Şi de ce nu v-a spus şi ce înţeles are, dacă v-a dat cheia cifrului ?

Dima şi-a dat seama că Tim crede că Emil este prins şi a fost găsită la el scrisoarea lui. Punea totuşi acele întrebări ca să se convingă că este aşa. Dima îi vorbi astfel încît să trezească în el germenele invidiei :

— După întrebările pe care mi le pui, înţeleg că vrei să afli dacă l-am prins pe „Emil“. Ei bine, nu l-am prins. A reuşit să ne tragă pe sfoară şi să fugăo Dacă ar fi fost aici, nu ezitam să vă confrunt. „Emil“ este acum departe, îmbarcat pe un pescador care naviga sub pavilion panamez. Cînd ne-am dat seama ce caută pescadorul aici, era prea tîrziu. Aşa că, în timp ce tu vei avea de dus îndelungi discuţii cu noi, el va încasa probabil şi partea ta de bani, ceea ce n-o să-l facă să sufere în plus.

Privirea lui Tim pîlpîi pentru a doua oară. Cuvintele lui Dima treziseră în el amintiri nu prea vechi.

— îmi închipui că ai fi dorit să fii în locul lui, dar soarta a vrut altfel. Rămîne să te consolezi cum ai să poţi. Şi acum, pentru că el ne-a scăpat de sub nas, spu- ne-ne despre ce a fost vorba în tot acest timp, de cînd aţi venit în ţară, şi ce aţi urmărit. începe însă prin a mărturisi ce înseamnă „Odobeşti-10-11“ ?

în mintea lui Tim se ciocneau gînduri contradictorii. Se impunea însă acela că el a rămas aici, în timp ce celălalt...

îi era necaz. Deşi a înţeles intenţia celui care îl interoga, cînd i-a vorbit de viaţa celui plecat, nu putea să scape de acest gînd.

Dima folosea tăcerea ca pe un instrument de convingere. Pusese întrebarea şi aştepta. Doar îl privea semnificativ din cînd în cînd.

— „Odobeşti-10-11“ ? vorbi Tini. Este numele unei bodegi unde trebuia să ne întîlnim. „10“ însemna pe data de zece, iar „11“, la ora unsprezece.

Cînd Tini se hotărîse să spună adevărul, gîndise astfel : „Dacă a fugit, n-are rost să mai ascund, dacă n-a fugit... cu atît mai bine. De ce să fiu numai eu aici ?"

— Cum s-ar spune, va fi un rendez-vous ratat. Te-ai fi dus degeaba.

în sinea lui însă Dima se gîndea că, intr-adevăr, Emil trebuie să fi fugit spre Bucureşti.

— Da-mi o ultimă explicaţie. Dacă ieri trebuia să pleci, o dată cu el, de ce v-aţi dat această întîlnire aici ? Această nepotrivire pune sub semnul întrebării adevărul răspunsului.

— Pare neadevărat, dar aşa este. Această întîlnire era fixată în eventualitatea că nu ne vom găsi în ziua plecării, ceea ce s-a şi întîmplat. în punctul de pe mal...

— ...Pietroiul din dreptul reclamei produselor „Alba“, continuă Dima ca să-l convingă definitiv că ştie multe...

— Da, acolo trebuia să venim, independent unul de celălalt. Dacă ceva ne-ar fi împiedicat, sau n-ar fi putut să vină vasul, ne întîlneam aici.

Aflînd această explicaţie, Dima se ridică să plece.

*

A doua zi dimineaţă, aproape de ora unsprezece, în bodega „Odobeşti“ nu era decît un client, aşezat la o masă retrasă într-un colţ. La ora aceea sînt puţini cei care se opresc într-o bodegă de cartier. Clientul singuratic părea adus aici de necazuri multe. Sorbea din cînd în cînd din halba de bere şi trăgea cu pasiune din ţigară. Tocmai terminase halba şi chemase ospătarul

să-i mai comande una, cînd în bodegă îşi făcu apariţia un bătrîn ce abia îşi ducea picioarele. Părea un om necăjit, dacă te uitai la hainele lui vechi şi ponosite, la bastonul făcut dintr-o creangă de pom, la ghetele sco- fîlcite, la părul alb crescut peste gulerul hainei. N-ai fi fost surprins, dacă te-ai fi trezit că-ţi întinde mîna, să-ţi ceară să-l ajuţi cu cîţiva bănuţi.

Trecu fără să privească la clientul din colţ şi cînd ajunse la tejghea, îl rugă pe ospătar, cu glasul slab şi dogit:

— îmi dai şi mie o ţuică ?

— Ia loc, moşule ! Drojdie sau bătrînă de Piteşti ?

— O ţuică bătrînă.

Se aşează la masa din apropierea primului client şi aşteptă să fie servit.

După ce i se aduse ceea ce comandase, dădu o duşcă şi privi spre vecinul din colţ. Păru că abia atunci îl recunoaşte :

*— A, dumneata eşti, domnule Tini ! i se adresă, fă- cîndu-1 pe acesta să holbeze ochii, aproape speriat.

Bătrînul zîmbi satisfăcut. Era mulţumit că nici Tim nu-1 recunoscuse. Şi, într-adevăr, acesta ar fi stat mult şi bine lingă el, fără să ştie cine este.

— Mă cunoşti ? întrebă primul client, ca să lege discuţia pe care o auzea şi chelnerul.

T— Sigur că da... Eu am îmbătrînit, nu mă mai recunoaşteţi.

Se ridică şi veni lingă masa cunoştinţei de demult.

în clipa în care bătrînul a ajuns în faţa lui Tim, cineva, din spate, îi comandă, cu voce joasă :

— Nu face nici o mişcare, domnule Emil ! Rămîi aşa !

Bătrînul îşi întoarse puţin capul şi-l văzu pe chelner, la numai un pas înapoia lui. Din bucătăria bodegii mai apăru un chelner. Amîndoi îl luară de braţ pe bătrîn şi-l scoaseră pe o uşă din spatele tejghelei.

Din clipa în care fusese somat, Emil se gîndi unde mai văzuse acest om, care se dăduse drept chelner. Era de acum în maşină, cînd deodată îşi aminti că era „turistul£< singuratic de la far. Într-adevăr, era Dima.

*

Calmul lui Dima, cunoscut tuturor, se desminţea în- tr-o singură situaţie : atunci cînd trebuia să ia cuvîntul în faţa mai multor ascultători, să expună cum a ajuns să soluţioneze, împreună cu echipa lui, o anumită problemă. Pînă cînd îşi găsea „cadenţa", cum spunea Mi- hai, părea un elev care ştie bine lecţia şi vrea s-o spună toată deodată. Antrenat însă în temă, curînd urmărea numai firul logic al faptelor petrecute, îşi amintea raţionamentele făcute, „motivele" materiale sau de altă natură care l-au făcut să acţioneze într-un anume fel. Răsfoindu-şi carneţelul cu însemnări, el retrăia, de fapt, fiecare eveniment petrecut. Şi atunci expunerea lui devenea curgătoare, logică şi convingătoare.

Acum, în faţa colegilor, stînd la masă alături de colonelul A l dea, era în plină expunere :

— Pe măsură ce mă informam mai precis despre studentul Vlădescu, mă convingeam că numai o întîmplare putea să facă din el victima unui atentat, toate datele căpătate despre acest om infirmau posibilitatea unei vieţi duble şi antrenarea lui într-o afacere dubioasă, din care să nu mai poată ieşi. De aceea, l-am abandonat într-un fel în cercetările noastre şi am pornit pe pista urmelor descoperite. Trebuie să mărturisesc că individul în cauză este deosebit de priceput şi inteligent, aşa că a reuşit să rie deruteze chiar în primele momente ale cercetărilor, trimiţîndu-ne pe un drum greşit. Foarte dibaci în arta travestitului, după cum ne-a convins mai ales în ultima zi a arestării lui, el a ştiut că, ^opsindu-şi în negru un dinte, are să pară ştirb casierului din gară. Procedeul înnegritului unui dinte, pentru a părea ştirb, după cum ştiţi, este curent folosit în cinematografie. în lumina slabă din mijlocul nopţii, şi aşezîndu-se cu spatele spre bec, el a putut uşor să-l inducă în eroare pe casier, care a fost sincer cînd ne-a spus că unuia dintre cei care cumpăraseră bilete îi lipsea un dinte. Am căutat un ştirb şi am pierdut destul timp.

Primul pas pe care l-a făcut individul, odată ajuns pe uscat, a fost să-şi găsească o identitate, la adăpostul căreia să poată acţiona. Victimă a acestei căutări a căzut contabilul Emil Mărculescu, pe care l-au cunoscut pe plaja de la Mamaia. Acesta era omul care le trebuia : singur, avea apartament separat, în care se putea locui, şi o fire deschisă, de la care puteau afla repede ceea ce voiau să ştie. în scurt timp îi cunoşteau prietenii, serviciul, tatăl, preocupările. S-a mai nimerit să se apropie şi fizic de omul căutat de noi. Au aşteptat ziua cînd acesta tocmai trebuia să plece spre^casă, l-au îmbătat, l-au adus în cortul lor şi, după ce l-au otrăvit şi i-au rupt exact acel dinte pe care îl sesizase casierul că-1 avea lipsă, l-au aruncat în ciulini. Bineînţeles că l-au mutilat. Totul era aranjat ca, deşi mutilat, noi să identificăm, totuşi, în el, pe blondul din gară. Şi pentru a doua oară au reuşit. Pornind de la adevărul că adesea între aceşti indivizi se ivesc dispute care se rezolvă în acest fel, am crezut că blondul a fost lichidat de doi

complici. Observaţia tovarăşului colonel Aldea că mutilatul poate că nu a urmărit să ascundă identitatea cadavrului, ci, dimpotrivă, s-o sublinieze, mi-a atras atenţia. M-am întrebat: De ce voiau să ştim că blondul nu mai există ? Nu cumva pentru ca... să fie şi să acţioneze nestingherit ?

În orice caz, cu o identitate sigură, individul şi-a făcut apariţia la far, unde, folosindu-se de farmecul pe care îl are, a ştiut să atragă atenţia fiicei lui Pavlicenco şi să rămînă astfel exact acolo unde dorea. Scopul lui era să rămînă la far pînă în ziua în care „Mehedinţi“ avea să treacă spre „casă“. Ştiind că are la bord o încărcătura deosebit de preţioasă, şi de care ei se interesau din- tr-un motiv pe care am să-l expun mai jos,- cînd am să arăt şi identitatea celor doi spioni, a făcut totul ca sâ-1 eşueze. Şi puţin a rămas ca să nu reuşească... Iată cum. Profitînd de furtună, l-a îmbolnăvit pe Pavlicenco, de- terminîndu-l să rămînă în casă, iar el a schimbat felul de funcţionare a farului. Administrîndu-i lui Pavlicenco o doză de acid picric, i-a îngălbenit pielea, rea- lizînd două scopuri : primul a fost acela că l-a făcut pe Pavlicenco să stea în casă şi a atras asupra lui bă nuielile noastre, iar al doilea ar fi fost acela că, dacă noi nu am fi descoperit simulul, el şi-ar fi putut vedea mai departe de treabă. Noi am descoperit că bătrînul nu este bolnav şi ne-am pus problema pe care şi el a prevăzut-o ! De ce s-a prefăcut bolnav Pavlicenco ? Nu e complicele cuiva ?

Ceea ce n-a prevăzut el a fost încercarea mea de a-l identifica pe cel găsit mort pe plaja de la Mamaia. Du- cîndu-mă la tatăl lui Emil Mărculescu, m-am convins că

este un om cumsecade, cinstit, iar din cele spuse despre băiatul lui reiese că fiul îi seamănă. Cei de la birou au confirmat această părere. Contabilul Emil era un funcţionar conştiincios, apreciat, dar îndrăgostit de călătorii. Mi-a atras atenţia faptul că tatăl era supărat că s-a dus la mare. Am bănuit că este vorba de o suferinţă şi, du- cîndu-mă la dispensarul T.B.C., am avut confirmarea bănuielilor mele. Ajunsesem în momentul cheiev Cu ajutorul unei radiografii, am identificat cadavrul mutilat găsit îa Mamaia : nu era blondul pe care îl căutam noi, cî chiar contabilul Emil Mărculescu... Fotografia plămîniîor făcută la autopsie şi imaginea radiografică de la dispensarul T.B.C., studiată de un specialist, au arătat că amm- două erau ale aceleiaşi persoane. Aşadar, Emil de la far nu era Emil. Pe Emil îl omorîseră ca să-i ia identitatea, iar noi, interesîndu-ne la serviciu, constatăm că, intr-adevăr, acesta există, e pasionat călător şi om cumsecade.

Dar ce făcea între timp complicele lui ? Deşi veniţi împreună, ei aveau misiuni diferite. Trimiterea lor concomitentă a fost dictată mai mult de probleme de ordin psihologic. Doi oameni, în anumite împrejurări, îşi ţin mai bine moralul ridicat şi acţionează mai curajos. Tim, acesta eşte numele complicelui, avea misiunea să-l descopere pe om deosebit de preţios pentru ei, din mai multe puncte de vedere. „M-3“ a fost un as al spionajului german, pe timpul cînd acesta era condus de Canaris. In timpul războiului, mai precis pe la mijlocul anului 1944, „M-3rt şi alţi doi oameni ai lui au intrat în posesia unei mari cantităţi de lire sterline false şi a unei averi considerabile constituite din metale şi pietre preţioase, luate prin jaf. Oameni întreprinzători, cei trei complici,

simţind apropierea sfîrşitului, au hotărît să folosească în scop personal averea de care dispuneau. Ştiau că după înfrîngerea Germaniei nimeni nu se va mai interesa, sau nu-i va mai trage la răspundere, pentru avere falsă, dispărută. Cu atît mai mult cu cît pe aici, pe la noi, avea să treacă frontul, cu urmările lui, care le dădea posibilitatea atîtor justificări. Şi, într-adevăr, au trecut totul pe numele lor. După 9 mai 1945, cei trei s-au întîlnit în străinătate, unde o mare sumă de bani falşi, dar mai ales întreaga cantitate de metale şi pietre preţioase au depus-o într-un seif al unei mari bănci din străinătate, iar cifrul triplu l-au împărţit. Nici unul dintre ei n-ar fi putut să-şi însuşească averea, deoarece fiecare ştia „cheia“ unei broaşte. Averea putea fi scoasă numai atunci cînd ar fi fost de faţă toţi trei. După această învoială „M-3“ se întoarce în ţară, unde i se pierde oarecum urma. Adevărul este că s-a înapoiat, deoarece îşi trăsese pe sfoară chiar complicii, sustrăgînd o parte din averea jefuită, pe care a vrut s-o ia. Dar... aici s-au produs repede schimbări mari şi „M-3“, alias Vişan, omul veşnic bine dispus, mîncăciosul, care era primit pretutindeni pentru verva lui, n-a mai putut pleca din ţara. Buna lui dispoziţie era justificată de averea mare pe care o avea, şi din care vindea cîte puţin, cît îi ajungea să trăiască relativ modest. Ar fi putut să mai trăiască o sută de ani, fără nici o grijă, păstrîndu-şi optimismul care-i scotea din sărite vechile cunoştinţe.

Ceilalţi doi, cu sumele luate ca parte a lor, s-au refugiat tocmai în sudul Africii, într-o regiune muntoasă, unde au descoperit zăcăminte de germaniu, atît de căutat după război, mai ales datorită industriei electroteh-

nice în plin avînt. Industria tranzistoarelor e de neconceput fără germaniu. Minele lor au prosperat. E bine de reţinut că, prin oameni speciali, ei urmăreau ce se întîm- pla cu germaniul în orice lor de pe glob. Aşa au aflat că o încărcătură importantă va fi adusă în ţară de „Mehedinţi", şi au încercat s-o distrugă. Cu cît e mai puţin germaniu pe piaţă, cu atît îi creşte preţul.

Tim, însă, avea misiunea să dea de „M-3", deoarece, în curînd, se vor împlini 20 de ani de cînd au depus averea imensă în seifurile băncii. Or, dacă n-o ridicau pînă la împlinirea a 20 de ani de la depunere, averea era pierdută. Unul dintre cifruri însă era la „M-3". Tim venise să-i propună să fugă din ţară, cu ajutorul acelui pescador, special închiriat. Vă închipuiţi ce avere zace în acel seif, dacă a meritat atîtea cheltuieli ducerea în străinătate a lui „M-3".

Ascuns în casa contabilului Emil, Tim a făcut investigaţii şi a dat de „M-3" mai uşor decît spera. Dar, spre ghinionul lui, s-a trezit supravegheat tocmai cînd credea că va ajunge la capătul misiunii sale. Scapă într-un cufăr, dar dă peste el scriitorul Arghirescu, iar „M-3"ₛ după ce a lichidat-o pe Geta Arghirescu, a încercat să-l elimine şi pe el, pe Tim, pentru a-1 opri să vorbească.

între timp, la far s-au întîmplat evenimentele din noaptea furtunii.

Luînd interogatorii celor care puteau fi implicaţi, sau aveau o oarecare contingenţă cu fapta petrecută, am reţinut cîteva amănunte. Deocamdată chestiuni de „nuanţă", dar care trebuiau păstrate. Primul fapt care mi-a atras atenţia a fost. o oarecare insistenţă a lui Emil, cînd mi-a spus că Pavlicenco a făcut, în sfîrşit, rost de bani

pentru a-şi trimite fiica la facultate. Desigur, voia sa mă facă să mă gîndesc de ce „acum“ are el bani, şi încă mai mulţi. Puteam să cred că Pavlicenco are mai mulţi bani datorită unor tranzacţii necurate. De aceea, această informaţie am reţinut-o, privind-o din doua puncte de vedere.

Un al doilea fapt, de data aceasta mult mai palpabil, a fost boala lui Pavlicenco. Intenţionat am întrebat-o pe fiica lui cine a descoperit prima dată că ochii bătrînului sînt galbeni, şi mi-a spus că Emil. Emil a sesizat că are ochii galbeni cînd ceilalţi încă nu văzuseră. Şi de fapt nici el nu a văzut, clar a presupus că trebuie să-i aibă galbeni, deoarece îi administrase acidul picric. Orice medic vă poate spune că seara, la lumina artificială, nu se vede culoarea galbenă a ochilor hepaticului. Mai ales că la far este un bec nu prea puternic, cu lumină gălbuie, cum este lumina obişnuită a becurilor cu filament. Aşadar... Emil observase icterul cînd ceilalţi nu-1 vedeau. A doua zi însă, toţi şi-au dat seama că are dreptate, cu atît mai mult cu cît bătrînul nu se simţise de loc bine. Acidul picric ingerat i-a dat o stare proastă. Acest amănunt a făcut ca atenţia mea să fie îndreptată în special asupra lui Emil şi încă de atunci m-am hotărît să tac drumul la Bucureşti, să iau relaţii despre el. Relaţiile însă, după cum ştiţi, erau bune. [4]

Dima se opri să depisteze din carneţel cel de al treilea fapt care i-a întărit convingerea că Emil este unul dintre cei căutaţi. Mormăi răsfoind paginile şi se opri zîmbind [{]:

— Sînt puţini oameni care nu au o melodie preferată. Nu ştii întotdeauna de ce, dar din zecile de cîntece pe care le asculţi numai una sau două le fredonezi în momentele de mulţumire. Le fredonezi mecanic, aşa cum inconştient clipeşti sau îţi ştergi nasul cu batista, cînd, de fapt, te gîndeşti la cu totul altceva. De multe ori uiţi cuvintele cîntecului, te obsedează numai laitmotivul, pe care îl tot repeţi, pentru că mai mult nu ştii. Şi Emil, în clipele de uitare de sine, la pescuit, cînd nu se mai controla, pentru că era sigur că nimeni nu este în apropierea bărcii lui, fredona o melodie cu totul nouă pentru urechile mele. Atunci m-am întrebat : Oare unde a auzit Emil acest „Of, Zamba, Zamba[ci] ? Nu cumva „venise“ cu el ? Şi... intr-adevăr, consultîndu-1 pe reputatul muzicolog, profesorul Octav Nedelcu, am reuşit să descopăr originea cîntecului. Răspunzînd cu amabilitate cererii mele, tovarăşul Nedelcu a binevoit să sacrifice cîteva zile acestei probleme şi în cele din urmă mi-a dat un răspuns precis. Acel cîntec popular este cîntecul de sărbătoare al unor triburi din sudul Africei. De unde l-a auzit Emil ? Era puţin probabil că l-a ascultat o singură dată la radio şi l-a reţinut. Ba, mai mult, a devenit melodia lui obsedantă. Astăzi ştiu, după propriile lui mărturisiri, că a trăit cîţiva ani în acea regiune, la mina de germaniu de care v-am vorbit, pînă cînd i s-a încredinţat „misiunea“ de a face orice ca „Mehedinţi“ sa nu ajungă în portul Constanţa. Iată trei trepte care m-au apropiat de vinovat şi care m-au determinat să plec urgent la Bucureşti. Aici am constatat că Emil, adevăratul Emil, este cel mort, nu cel de la far. Radiografia fusese o dovadă concretă, de netăgăduit... S-a întîmplat însă că „Emil“ de la far, sesizînd că este urmărit, a reuşit sa scape, după ce îi dusese lui Pavlicenco o noua doză de acid picric în caşeta în care îi spusese că este un „medicament“ împotriva hepatitei. Inspăimîntat, a dat bir cu fugiţii, lăsînd totul baltă.

Dima ofta, clătinîndu-şi capul a luare-amînte. Nu-i plăcea să-şi amintească situaţia în care s-a aflat după fuga lui Emil. A avut atunci sentimentul că toată munca s-a spulberat într-o clipă. De unde să înceapă ?

— Vă mărturisesc că fuga lui „Emil“ m-a cam pus pe gînduri. încă o dată aveam ocazia să mă conving că individul este deosebit de abil. M-a intrigat mai ales faptul că a reuşit atît de uşor să plece din oraş, cu toate măsurile luate. Numai după descifrarea scrisorii mi-a venit inima la loc. El, care o uitase printre lucrurile din rucsac, a bănuit că am dat de ea, dar nu era sigur dacă am descoperit sau nu că are cifru şi, prudent, ne-a mai tras o dată pe sfoară, trimiţîndu-ne la locul indicat un nevinovat comisionar.

Mi-am adus aminte atunci de Tim. Prin el se putea ajunge la cel fugit.

în rutsacul lui „Emil“ mai. găsisem un plic, al cărui text ascuns era destul de ciudat : „Odobeşti-10-11 Putea fi vorba de un complice din Odobeşti, sau de un text convenţional. Ce însemna „10-11“ ? M-am dus la Tim şi am reuşit să-l fac gelos pe norocul complicelui de a fi reuşit să plece din ţară. Apoi mi-a mărturisit că „Odobeşti-10-11“ era un loc de întîlnire. Ca să-l atrag pe complice, l-am adus chiar pe Tim acolo şi, într-ade- văr, omul nostru a apărut, perfect machiat în bătrîn sărman, gata să-ţi trezească mila. Asta a fost totul 1

Dima avea obiceiul să încheie astfel o expunere. Dura aceste ultime cuvinte s-ar fi părut că „n-a fost cine ştie ce“, dar cei care îl urmăriseră zbătîndu-se zile în şir, cercetînd, gîndind, umblînd fără odihnă, ştiau că n-a fost de loc uşor.

Colonelul Aldea se ridică să-şi spună şi el părerea despre felul cum decurseseră cercetările. Un locotenent intră însă în aceeaşi clipă în cameră şi, lăsînd să se înţeleagă că trebuie să facă o comunicare urgentă, î se permise să întrerupă şedinţa. Locotenentul raportă numai colonelului Aldea ceea ce avea de spus, iar acesta, după ce ascultă atent, comunică celorlalţi :

— Rămîne să-mi spun cuvîntul într-o şedinţă ulterioară. Acum trebuie să plec undeva unde este neapărată nevoie de prezenţa mea.

Un student ambiţios 5
Pe mai multe drumuri deodată 47
O noua întîmpîare tragică 66
Cineva îl caută pe „M-3[M] 92
Farmecul Deltei 104
,,Mehedinţi“ trece prin clipe grele 120
Vulpile sînt aici ? 135
Un bolnav ciudat 166
în aşteptare 176
Un tată îngrijorat 198
Tim evadează 211
Colivia este goală 221
Aniversarea 230
Vulpea simte capcana 264
Scrisoare cu „tîîc“ 278
Un client ciudat 90 ;
„Odobeşti-10-11“ ¿V JL
300

CUPRINS

ULTIMA AVENTURĂ, roman *Editura tineretului, 1957*
UN BĂIAT PRIVEŞTE MAREA, roman *Editura tineretului, 1960*
DRAGOSTEA ÎNCEPE ORICÎND, nuvele *Editura pentru Literatura, 1962*
DRUM FĂRĂ ÎNTOARCERE, roman *Editura tineretului, 1963*
VULPEA SIMTE CAPCANA, roman *Editura tineretului, 1964*
H. W. ÎŞI CAUTĂ UMBRA, roman *Editura Militară, 1965*
ECUAŢIA CU TREI NECUNOSCUTE, roman *Editura tineretului, 1965*
BRĂŢARA DE CRETĂ, roman
Editura tineretului, 1966
UN DAC LA ROMA, roman
Editura Militară, 1967